

epravo.cz

MAGAZINE

Jiří Matzner a Jindřich Vítek: „Spojení našich kanceláří přináší na trh kvalitu a sílu.“

str. 4

&

Schovaná (r)evoluce v soudním vymáhání peněžitých pohledávek

str. 11

&

Kdo nese odpovědnost za umělou inteligenci?

str. 53

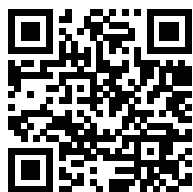
3
2024

WOMEN FOR WOMEN
Servis rodiny

Projekt pro rozcházející se rodiče

Edukací, poradenstvím, mediací a terapií pomáháme rozcházejícím se rodičům nalézt společnou řeč při výchově jejich dětí.

Zjistěte více

o našem projektu

WWW.WOMEN-FOR-WOMEN.CZ

OBSAH

EDITORIAL

ROZHOVOR

4 Jiří Matzner a Jindřich Vítek

Z PRÁVNÍ PRAXE

- 9 Praktické otázky kompenzace cestujících v letecké dopravě v kontextu české judikatury
- 11 Schovaná (r)evoluce v soudním vymáhání peněžitých pohledávek
- 14 Zneužití daňového zvýhodnění prostřednictvím holdingů: Nejvyšší správní soud se zastal holdingu
- 17 Umožní novely trestního zákoníku a občanského zákoníku odčerpávání majetku trestními sankcemi i ze společného jmění, které bude vznikat partnerům? Aneb co přinesly dny příští...
- 23 Malé a střední firmy se začínají chystat na ESG reporting. Kde začít a co vzít v potaz?
- 26 Nicotnost soudního rozhodnutí
- 33 Šíření obchodních sdělení ve světle návrhu zákona o digitální ekonomice a jeho implikace pro oblast ochrany osobních údajů
- 35 Základní povinnosti zadavatele reklamy včetně povinností pro konkrétní typy médií
- 38 Nařízení DORA – praktické zkušenosti s implementací z právního pohledu
- 42 Konec kolků v Čechách. Pozor na výzvy katastrálních úřadů
- 45 Zneužívající ujednání ve smlouvách o spotřebitelském úvěru
- 49 Regulace reklamy na tabákové výrobky a jejich alternativy
- 53 Kdo nese odpovědnost za umělou inteligenci?

- 55 Poskytování poradenství týkajícího se kryptoaktiv dle MiCA – Obsah služby
- 57 Náhrada újmy sekundárních obětí
- 59 Jak zeměpisné označení chrání kvalitu výrobků a proč na nich letos záleží víc než kdy dřív?
- 62 Flexinovela zákoníku práce
- 67 Náhrada za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti v důsledku pracovního úrazu či nemoci z povolání – prakticky
- 69 Mezigenerační předání majetku
- 72 Praktické příklady využití koncepce Open-House jako postupu, který není zadáním veřejné zakázky
- 76 Musí společnosti rozdělovat celý svůj zisk? Jak kdy a jak které...
- 79 Regulace obchodních sdělení ve staronovém kabátě podle návrhu zákona o digitální ekonomice
- 83 Meze nutné obrany v judikatuře Nejvyššího soudu ČR – k intenzivnímu excesu z nutné obrany
- 85 Přeshraniční přeprava odpadu v režimu bez notifikační povinnosti
- 89 Flexikurita v pracovněprávních vztazích a její projevy v okamžitém zrušení pracovního poměru
- 92 Ústavní soud mění pravidla pro vypořádání společného jmění manželů

JUDIKATURA

- 95 Z aktuální judikatury

LIFESTYLE

- 107 ČEZ plánuje během 10 let nabrat 4 000 nových odborníků, zejména kvůli jádru a rozvoji moderní energetiky v distribuci
- 109 Platforma pro udržitelné stavebnictví ze dřeva: v Česku

- vznikají první ekologické vícepodlažní dřevostavby
- 112 Firemní kultura je základem loajality a spokojenosti v D.A.S.
- 115 Rezidence Radimova Břevnov: exkluzivní penthousy s panoramatickým výhledem
- 116 Expo Real: realitní trh musí projít transformací směrem k dekarbonizaci. Budoucnost tkví v digitalizaci
- 121 Vodafone s ČEZ posilují bezpečnost Jaderné elektrárny Temelín. Ta jako první v Evropě využívá mobilní privátní oddělenou 5G síť
- 122 Schneider Electric je podle časopisu Time neudržitelnější společností na světě
- 123 OneGuard jako ochránce pro celou rodinu – novinka v rizikovém životním pojištění i pro sníženou soběstačnost
- 126 Vitalhotel Gosau – oáza relaxace v Dachsteinu
- 129 Brugal představuje limitovanou edici rumu Colección Visionaria
- 131 Posthotel Achenkirch – prémiový spa hotel pro dospělé
- 134 Loxone modernizuje domácnosti a komerční budovy. Tím zajišťuje komfort uživatelů i energetické úspory
- 137 Wellness & spa hotel Villa Regenhart

sokol
novák
tdpA

EDITORIAL

Vážení čtenáři,

dostává se vám do rukou letošní třetí číslo magazínu EPRAVO.CZ. Věříme, že i toto vydání pro vás bude cenným zdrojem informací z právního prostředí a nabídne vám řadu zajímavých témat a pohledů na aktuální právní problematiku.

V úvodním rozhovoru představujeme spojenou kancelář Jiřího Matznera a Jindřicha Vítka, kteří se rozhodli spojit své síly. Obě kanceláře mají za sebou výrazné úspěchy a jejich spojení slibuje přinést klientům ještě kvalitnější právní služby a širší možnosti. Jak oba partneři zdůrazňují, jejich cílem je nabídnout komplexní právní poradenství s důrazem na individuální přístup ke klientům.

Z odborných článků bych rád upozornil na několik zajímavých témat. Příspěvek o kompenzacích cestujících v letecké dopravě přináší aktuální pohled na práva pasažérů včetně judikatury českých soudů. Velmi praktický je článek o změnách v soudním vymáhání peněžitých pohledávek, který analyzuje novinky v doručování elektronického platebního rozkazu.

Pozornost si zaslouží i text věnovaný zneužití daňového zvýhodnění prostřednictvím holdingů, kde Nejvyšší správní soud překvapivě podpořil holdingovou strukturu. Neopomenutelné jsou také články o mezigeneračním předání majetku či o ESG reportingu pro malé a střední firmy.

Zajímavý pohled přináší text o nicotnosti soudního rozhodnutí, který se zabývá nejzávažnějšími vadami správních rozhodnutí. Nechybí ani praktický rozbor základních povinností zadavatele reklamy včetně specifik pro různé typy médií.

Věřím, že si v tomto čísle každý najde témata, která ho zaujmou a obohatí jeho právní rozhled.

Přeji vám příjemné a inspirativní čtení.

Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA,
ředitel mediální a vzdělávací skupiny epravo.cz

epravo.cz

MAGAZINE

Vydává

epravo.cz, a.s.
IČ: 26170761

Sídlo redakce

Dušní 907/10
Praha 1
110 00

Kontakt

Tel. +420 606 761 303
E-mail: info@epravo.cz

Šéfredaktor

Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA
miroslav.chochola@epravogroup.com

Šéfreditor

Lucie Chocholová
lucie.chocholova@epravogroup.com

Grafický design a zpracování

Ondřej Netrh
ondrej.netrh@epravogroup.com

Registrace

MK ČR E 17011 pod č. j. 11769/2006 ze dne 31. 8. 2006, ISSN 1802-1492

Fotografie na obálce

Jan Kolman

Vydavatelství využívá fotografického servisu Shutterstock.com a redakce.

Vychází 4x ročně, přetisk povolen jen se souhlasem redakce.

Jiří Matzner a Jindřich Vítek

Spojení advokátních kanceláří Jiřího Matznera a Jindřicha Vítka slibuje novou úroveň právního poradenství, které přinese klientům vyšší kvalitu i širší možnosti.

Dvě významné advokátní kanceláře, vedené Jiřím Matznerem a Jindřichem Vítkem, se spojily v jeden celek. V exkluzivním rozhovoru oba partneři otevřeně diskutují o motivech této fúze, synergických efektech spojení a výhodách pro klienty díky rozšířené specializaci týmů. Hovoří také o svých zkušenostech s řízením větší kanceláře a představují společnou filozofii, která i nadále staví na zachování osobního přístupu ke klientům.

Co vás vedlo k rozhodnutí spojit své advokátní kanceláře do jedné?

Jiří Matzner: „Já jsem o tom spojení přemýšlel už dlouho. Mým cílem bylo vždy dosáhnout určité velikosti, kvality a schopností, které jsem viděl, že organickým růstem sám nikdy nezískám. Chtěl jsem udělat krok, který přinese moji praxi na vyšší úroveň, a spojení mi umožnilo realizovat něco, co bych jako samostatná kancelář nikdy nedosáhl.“

Jindřich Vítek: „Já jsem Jiřího a jeho kancelář sledoval už delší dobu, přemýšlel jsem o tom, co by to mohlo znamenat pro mě a mé klienty. Nabídka přišla ve správný čas. V podstatě jsem o ní přemýšlel rok, než jsem se rozhodl. Nakonec jsem dospěl k názoru, že spojení nám umožní lépe využít naše kapacity a přinést na trh něco, co by jedna kancelář zvlášť nedokázala.“

Jak vlastně propojení těchto dvou světů po prvních týdnech vašeho nového „manželství“ funguje?

Jiří Matzner: „Musím říct, že mě to mile překvapilo. Za těch pár týdnů jsem už našel několik přesahových míst, kde spojení našich kanceláří opravdu zafungovalo. Je to až překvapivě rychlé a efektivní. Ukázalo se, že spojení těch našich na první pohled odlišných praxí náramně zapadá a funguje. I když jsme každý přinášeli do toho spojení jinou specializaci, tak to, co jsem vnímal jako výzvu, se ukazuje jako naše velká výhoda.“

Jindřich Vítek: „Souhlasím, já bych ještě dodal, že se to propojení projevuje i tam, kde by to člověk nečekal. I když veřejné zakázky mohou vypadat konzervativně, podstatná část z nich jsou dnes IT zakázky. A právě tam má Jiřího kancelář s vysokou odborností v IP právu a v autorském právu obrovský přínos. Takže nejen že to spojení funguje, ale já to vnímám jako synergii, kde jeden doplňuje druhého ve chvílích, kdy je to nejvíc potřeba.“

Pevně doufám, že týmy jsou relativně kompatibilní. Vyskytly se nějaké provozní komplikace při fúzi dvou kanceláří?

Jiří Matzner: „Zatím musím říct, že žádné větší komplikace nenastaly. Týmy se sžily poměrně rychle. Sám jsem byl překvapený, jak přirozeně to probíhalo. U podobných spojení často slyšíme, že dochází ke kulturním střetům nebo neshodám, ale u nás nic takového nebylo. Dokonce i na slučovací večírku se všechny naše týmy promísily a vypadalo to, jako by spolupracovaly už roky. Takže pokud jde o kompatibilitu týmů, troufnu si říct, že jsme na tom velmi dobře.“

Jindřich Vítek: „Já bych to shrnul asi tak, že zatím neviduji žádný náznak tendence úprku nebo nějaké velké nespokojenosti. I když samozřejmě je to teprve krátká doba, zatím žádné negativní signály nepřišly. Naopak, ta kompatibilita se projevila daleko lépe, než jsme čekali. Lidé spolu mluví, spolupracují, sdílí si své know-how a to je to hlavní. Samozřejmě uvidíme, jak se to vyvine v dlouhodobějším horizontu, ale zatím musím říct, že všechno šlape.“

Jak na to reagovali klienti v praxi?

Jiří Matzner: „Z mého pohledu to proběhlo hladce. Naše významné klienty jsme na spojení připravovali s dostatečným předstihem, takže byli dobře informovaní. V létě jsme jim to postupně oznámili, aby měli čas se s tím sžít, a nakonec jsem nezaznamenal žádné negativní reakce. Vlastně naopak – někteří z nich se na nás obrací s ještě větší důvěrou, protože vědí, že teď můžeme nabídnout širší škálu služeb a hlubší expertizu. Byl jsem příjemně překvapen, že nikdo neměl obavy o ztrátu individuálního přístupu, což je něco, čeho jsme se nejvíc báli.“

Jindřich Vítek: „Přesně tak, já to cítím podobně. Spíš jsem měl zpětnou vazbu typu: ‘A teď se nám budete věnovat pořád stejně, nebo ještě víc?’ Což mě vlastně potěšilo, protože to znamená,

že vnímají spojení jako příležitost k posílení naší spolupráce, a ne jako nějaké odosobnění. Několikrát jsem už Jirku seznamoval se svými klienty a on mě zase seznámil s těmi svými, abychom mohli navzájem využít naše specializace. A dopadlo to výborně. Navíc, jak říkal Jiří, někteří klienti vnímali spojení pozitivně a už se mě ptali, jakou další pomoc můžeme díky naší rozšířené kanceláři nabídnout.“

Nesetkali jste se s nějakou negací tohoto typu?

Jiří Matzner: „Ne, s něčím takovým jsme se opravdu nesetkali. Občas se objevil dotaz, jestli to nebude znamenat změnu cenových podmínek nebo nějaké zdražení služeb, ale tyhle obavy jsme rychle rozptýlili. Vysvětlili jsme klientům, že cílem spojení je rozšíření odbornosti a kvality, nikoliv navýšení nákladů. Žádný z našich klientů nevyjádřil tendenci odejít. Naopak, zaznamenal jsem, že se o nás začali zajímat noví klienti, kteří dříve možná váhali, zda jsme dostatečně kapacitně silní.“

Jindřich Vítek: „Musím to potvrdit. Byla tam určitá opatrnost, hlavně ze začátku, kdy se nás klienti ptali, jestli spojení nebude znamenat, že se pro ně něco změní. Ale ve finále, když jsme jim řekli, že to pro ně naopak bude přínosné, že dostanou ještě lepší servis díky propojení našich specializací, tak tyto obavy rychle zmizely. Nakonec se stalo i to, že někteří klienti, kteří měli před spojením výhrady, mi teď říkají: ‘Tak teď, když jste větší, můžeme s vámi řešit i další věci.’ Což je samozřejmě pozitivní vývoj.“

Jak jste se dokázali vypořádat s fúzovými problémy?

Jiří Matzner: „Samozřejmě jsme se nevyhnuli některým technickým a organizačním problémům. Byly tu záležitosti, jako například sjednocení IT systémů, propojení kancelářských procesů a podobně. Překvapivě jsme se ale velmi rychle shod-

li na tom, jaké systémy budeme používat. Hned jsme si sedli a řekli, kdo co používá, a co dává smysl udržet. Nakonec jsme zjistili, že nejsme daleko od toho, abychom fungovali na stejných nástrojích. Musím říct, že i co se týká softwarového řešení a systémových nastavení, jsme si velmi rychle našli společnou řeč.“

Jindřich Vítek: „Pro mě asi největší výzvou bylo propojení našich týmů do jedné struktury, protože každá kancelář má svoje zvyklosti a styl práce. V tom ale pomohlo i to, že jsme se dohodli na společných prostorách, aby lidé spolu trávili víc času a měli možnost se lépe poznat. To ale nějakou dobu trvalo. Samozřejmě ideální by bylo, kdybychom všichni hned seděli v jednom patře, ale když se dva spojí, není jednoduché hned najít vyhovující prostory. Nicméně to, že už jsme dnes prakticky na stejných systémech a sdílíme prostorové řešení, ukazuje, že to jde správným směrem. Myslím si, že během několika příštích měsíců už budeme fungovat jako jednotný celek.“

Nenapadla vás kacířská myšlenka pořídit úplně nové robustnější řešení, více zapojit nějaký nástroj umělé intelligence nebo něco podobného?

Jiří Matzner: „Napadla, samozřejmě. Ale když jsme se nad tím reálně zamysleli, zjistili jsme, že ani jeden z nás není úplně připraven přejít na něco zcela nového a radikálně měnit to, co už funguje. Nakonec jsme se shodli na tom, že i když by se dalo investovat do různých moderních nástrojů, jako jsou AI nástroje na správu dokumentů nebo analýzu, pořád to není něco, co bychom chtěli zavádět hned teď. Jsme poměrně konzervativní, pokud jde o zásadní změny v právních procesech.“

Jindřich Vítek: „Přesně tak, jsme v tomto ohledu spíše opatrní. AI a moderní systémy jsou dobrý sluha, ale špatný pán. U advokacie stále vnímám, že to osobní zapojení a osobní přístup je nezastupitelný. Když se podívám na to, co nám dnešní technologie nabízí, tak nejsem přesvědčený, že bychom byli připraveni sypat naše citlivé právní dokumenty někam do systému, který nebudeme mít plně pod kontrolou. Takže ano, používáme technologie tam, kde nám to dává smysl, ale zároveň držíme pevnou kontrolu nad tím, co děláme.“

Jak se změnilo vaše uvažování o řízení advokátní kanceláře?

Jiří Matzner: „Musím přiznat, že je to pro mě osobně trochu výzva. Řídit větší kancelář znamená umět delegovat, což pro mě dřív nebylo úplně přirozené. Vždycky jsem měl tendenci řešit věci osobně a mít nad vším kontrolu. Teď se ale snažím víc předávat zodpovědnost na své kolegy, protože vím, že jinak by to nefungovalo. Je to proces, učím se to. A hlavně to znamená vystoupit z té své komfortní zóny a přiznat si, že nemusím mít prsty ve všem.“

Jindřich Vítek: „Já jsem na tom podobně. Řídit tým o dvaceti lidech je něco jiného než řídit tým o čtyřiceti. Na začátku jsem si myslel, že to bude stejné, ale teď vidím, že je potřeba být mnohem více manažerem než jen advokátem. Už to není o tom, že si prostě sednu k případu a sám ho vyřeším, musím víc přemýšlet o organizaci, o procesech a o motivaci lidí. A i když jsem kdysi zkoušel různé manažerské příručky a koučování, zjistil jsem, že nakonec se člověk musí opřít hlavně sám o sebe a svoje zkušenosti. Ale jsem rád, že na to nejsem sám, že mám vedle sebe Jiřího, se kterým to můžu sdílet.“

Stali se z vás jiní manažeři, kteří budou praktikovat jiné manažerské zásady?

Jiří Matzner: „Já bych to nazval spíš evolucí než revolucí. Být efektivní manažer pro mě znamená uvědomit si, že pokud mám vést tým, nemůžu všechno dělat sám. Vždycky jsem byl trochu jako ledoborec, šel jsem dopředu a ostatní museli zůstat v mé dráze. A musím přiznat, že právě tohle mi dřív ztěžovalo najít někoho, kdo by se chtěl ke mně přidat. Teď se snažím víc spolupracovat a sdílet vize, což se zatím, i když je to krátká doba, ukazuje jako velmi přínosné. Mám pocit, že s Jindrou mluvíme stejnou řečí, což je pro to naše spoluřízení klíčové.“

Jindřich Vítek: „Já se od té doby, co jsem najal svého prvního zaměstnance, studentku, která mě tehdy naučila, že nemusím s každým doporučeným dopisem běžet na poštu, posouvám v tom, jaký manažer chci být. Zjistil jsem, že i když jsem zkoušel různé manažerské příručky a techniky, nakonec je nejlepší spoléhat se na vlastní intuici. A teď je to poprvé, co mám partáka, který jde stejným směrem. Takže ano, jsme jiní manažeři, ale to

hlavní je, že se vzájemně podporujeme a posouváme jeden druhého. To je pro mě ten největší rozdíl.“

Jste spolu řídicí partneři, nebo je jeden z vás hlavní řídicí partner?

Jiří Matzner: „Jsme spoluřídící partneři, to rozhodně. Upřímně, když jsme do toho šli, měl jsem obavy, jak to bude fungovat, protože jsem často slyšel, že jako partner, který vždy šel svou cestou, nebudu schopen pracovat v tandemu. Ale musím říct, že jsem mile překvapen. S Jindrou se často shodneme, aniž bychom se předtím nějak detailně domlouvali. Mám pocit, že přemýšlíme hodně podobně, což nám umožňuje reagovat rychle a efektivně. Zatím bych tedy řekl, že to spoluvládnutí funguje skvěle.“

Jindřich Vítek: „Přesně tak, jsme spoluřídící partneři a zatím to funguje velmi dobře. Jiří si někdy vysloužil pověst někoho, kdo si tvrdě jde za svým a buď se mu lidé přizpůsobí, nebo odpadnou. Ale já osobně v tom nevidím problém, protože mám stejný tah na branku. Už ze školy jsme měli podobný způsob uvažování, což asi vysvětluje, proč se nám daří spolu fungovat. Když jsme spojili kanceláře, věděl jsem, že to nebude bez výzev, ale zatím nemám pocit, že by jeden z nás nějak převažoval. Oba máme své slovo a oba si vzájemně nasloucháme.“

Pozorujete nyní, v tom novém setupu, že by docházelo k nějakým komplikacím nebo nejasnostem v oblasti kvality výstupu práce?

Jiří Matzner: „Zatím musím říct, že ne. Každá fúze s sebou samozřejmě přináší určité provozní komplikace, ale v oblasti kvality práce jsem nezaznamenal žádný problém. Naopak, mám pocit, že tím, že máme teď k dispozici širší tým odborníků, jsme schopni přinášet klientům kvalitnější výstupy, než tomu bylo dřív. Je pravda, že každý z nás má trochu jiný přístup k řízení práce, ale to jsme od začátku věděli a snažili jsme se nastavit jasná pravidla, aby nikdo neměl pocit, že jeho standardy jsou ohroženy. Zatím to funguje dobře.“

Jindřich Vítek: „Souhlasím. Samozřejmě každý z nás má svou hranici, kolik lidí a případů je schopen uřídit, aniž by kvalita práce klesala. A když se náš tým

zvětšil, byl jsem zvědavý, jestli to nebude problém. Zatím se ale ukazuje, že struktura, kterou jsme nastavili, funguje. Pro mě je důležité, aby si každý zodpovědný advokát udržel svoji kvalitu a zároveň měl dostatek podpory od týmu. Snažíme se o to, aby žádný advokát nebyl přetížený a mohl se plně věnovat svým případům. Takže komplikace se zatím neobjevily, ale je to něco, co pečlivě sledujeme.“

Jaké máte řídicí modely? Jak je to u vás?

Jiří Matzner: „Já jsem se už před spojením snažil praktikovat něco jako pyramidové řízení. To znamená, že máme jednotlivé menší týmy, každý s vlastním lídrem, a ti lídři pak tvoří užší kruh se mnou. Je ale pravda, že se mi to zatím úplně nepodařilo implementovat tak, jak bych si představoval. Spojení s Jindrou mi ale ukázalo, že možná potřebujeme trochu jiný přístup. Jindřich má ředitelku kanceláře, která umí zajistit ty každodenní provozní věci, což je pro mě vlastně něco, kam jsem podvědomě směřoval. Ještě je to krátká doba na hodnocení, ale myslím si, že časem se nám podaří najít ten správný mix řízení, který bude fungovat pro obě části kanceláře.“

Jindřich Vítek: „Já jsem od začátku věděl, že nechci kancelář mikromanagovat. V jednu chvíli jsem dospěl k závěru, že potřebujeme profesionálního manažera, a proto jsem přijal ředitelku kanceláře, která se stará o tu operativu a já se můžu víc soustředit na odbornou část. Takže máme rozdělené řízení na úrovni provozní a na úrovni právní. Z hlediska klientů je ale řízení založené na důvěře a zodpovědnosti jednotlivých advokátů. Každý odpovědný advokát má svůj tým a hlídá si kvalitu práce na případech. Klienti mají různé potřeby, takže to řešíme případ od případu. Není to vždy snadné, ale zatím to funguje.“

Jaká je filozofie vaší kanceláře?

Jiří Matzner: „Já osobně si nejvíc skládám na tom, aby naše kancelář byla klientům blízko. Nemám rád označení butiková kancelář, to mi nikdy nesedělo. Spíš bych nás popsal jako rodinnou kancelář – v tom smyslu, že chceme klienty znát nejen po právní stránce, ale i po

Jindřich Vítek (na fotografii vlevo) a Jiří Matzner (na fotografii vpravo)

lidské. Chceme vědět, co je pro ně důležité, co je trápí, znát jejich historii a souvislosti. Když s nimi pracujeme, není to jen o případu, ale o celém kontextu jejich života nebo byznysu. Naším cílem je vytvořit dlouhodobé vztahy, kde nás klienti budou vnímat jako skutečné partnery, kteří jim rozumí. Ať už jde o jednotlivce, malé podnikatele, nebo velké korporace, nikdo pro nás není moc malý nebo moc velký.“

Jindřich Vítek: „Já to vidím hodně podobně. Jiří to skvěle vystihl, to lidské propojení je klíčové. Ale já bych k tomu dodal, že tohle jde dělat i s velkými klienty, s korporacemi. Tam jde hlavně o to, abychom si udrželi osobní přístup, aby nás lidé ve firmách vnímali jako někoho, kdo opravdu rozumí jejich problémům a potřebám. Není to jen o tom, že poskytujeme právní rady – my chceme být ti, kteří se o ně starají a na které se můžou spolehnout. Pokud si tohle zachováme, i když porosteme, budeme úspěšní. Takže filozofie naší kanceláře? Být klientům nablízku, ať už jsou velcí nebo malí, a nabídnout jim nejen naše právní znalosti, ale i naši osobní podporu.“

Vidíte kancelář v horizontu pěti nebo deseti let mezi prvními 10 kancelářemi na trhu?

Jiří Matzner: „Já bych lhal, kdybych řekl, že nemáme ambice. Samozřejmě, že se chceme dál rozvíjet a posouvat. Ale neřekl bych, že máme vytyčený

konkrétní cíl, že musíme být do pěti let v top 10. Spíš se soustředíme na to, abychom udrželi kvalitu našich služeb, aby byli klienti spokojeni a abychom v tomhle neuhnuli ani o krok. Pokud to povede k tomu, že budeme mezi nejlepšími kancelářemi, tak skvělé. Ale nechceme dělat změny jen proto, abychom naháněli čísla. Pro nás je důležité, aby klienti říkali, že s námi zůstali, protože jsme pro ně ti správní partneři, a ne proto, že jsme někde na předních příčkách.“

Jindřich Vítek: „Souhlasím, tohle není o nějakém honu za žebříčkovými umístěními. My jsme se nespojovali proto, abychom si mohli říct, že jsme jedni z největších. Spojovali jsme se proto, že nám to dává smysl z hlediska služeb pro naše klienty. Jistě, být v top 10 by bylo skvělé, ale pokud budeme růst a klienti s námi budou spokojeni, tak to bude přirozený výsledek. Pro mě je důležité, aby kancelář měla dobré jméno, aby lidé věděli, že jsme stabilní a schopní řešit složité kauzy na vysoké úrovni. Pokud se to povede, budu spokojený.“

Autor: Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA
Foto: Jan Kolman

JSME SILNÁ REGIONÁLNÍ KANCELÁŘ S TRADICÍ

Právo nás baví více než 20 let!

Hradec Králové / Praha / Vysoké Mýto / Rychnov n. Kněžnou / Kolín

Praktické otázky kompenzace cestujících v letecké dopravě v kontextu české judikatury

Významným právním institutem v oblasti letecké dopravy je nařízení EP a Rady (ES) č. 261/2004 ze dne 11. 2. 2004 o náhradách a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 295/91 (dále jen „Nařízení“). Toto Nařízení ve stanovených případech poskytuje právní základ pro nároky cestujících vůči leteckým dopravcům, s nimiž uzavřeli smlouvu o přepravě. Toto Nařízení je v praxi cestujícími často využíváno, což vede k tvorbě poměrně bohaté judikatury jak českých, tak zahraničních soudů.

V tomto příspěvku se krátce podíváme na případy spadající do působnosti Nařízení, a dále na praktické otázky uplatňování nároku na kompenzaci cestujícími, které byly řešeny v judikatuře českých soudů, včetně nového nálezu Ústavního soudu.

Působnost Nařízení

Nařízení upravuje práva cestujících v třech případech, a sice když (a) je cestujícím odepřen nástup na palubu proti jejich vůli, (b) je jejich let zrušen, či (c) je jejich let zpožděn.

Z Nařízení přímo vyplývá, že v případě odepření nástupu na palubu mají cestující právo na kompenzaci v souladu s čl. 7. Výše kompenzace je stanovena paušální částkou, a to v závislosti na délce letu a skutečnosti, zda byl let realizován ve Společenství či nikoliv.

V případě jakéhokoliv letu do 1 500 km mají cestující právo na kompenzaci ve výši 250 eur. U všech letů ve Společenství delších než 1 500 km a u všech ostatních letů o délce od 1 500 km do 3 500 km mají cestující právo na kompenzaci ve výši 400 eur. Na kompenzaci ve výši 600 eur pak mají cestující právo u všech ostatních letů, tj. u letů, které nespadají pod ani jednu z předchozích kategorií.

Také v případě zrušení letu mají cestující právo na kompenzaci podle čl. 7, avšak oproti odepření nástupu na palubu zde přistupuje ještě podmínka nesplnění povinnosti včasného informování cestujících ze strany provozujícího leteckého dopravce.

Na rozdíl od dvou předchozích případů Nařízení přímo nezakotvuje právo na kompenzaci, pokud dojde ke zpoždění letu. Soudní dvůr EU však dovodil, že právo na finanční kompenzaci má být rozšířeno i na cestující, jejichž let byl zpožděn. Ve spojených věcech C-402/07 a C-432/07, známých jako rozhodnutí *Sturgeon*, Soudní dvůr dovodil, že „pro účely uplatnění nároku na náhradu škody lze na cestující zpožděných letů nahlížet stejně jako na cestující zrušených letů“, a to v případě, že zpoždění letu trvalo tři nebo více hodin.¹ Ani při splnění uvedené délky zpoždění však nebude nárok na kompenzaci založen, pokud letecký dopravce prokáže, že zpoždění způsobily mimořádné okolnosti, kterým by nebylo možné zabránit, ani kdyby byla přijata všechna přiměřená opatření.²

S ohledem na výše uvedené lze tedy shrnout, že cestující mohou mít nárok na kompenzaci vůči leteckému dopravci nejen v případě odepření nástupu na palubu a zrušení letu, ale v případě splnění dalších podmínek i tehdy, pokud byl jejich let „pouze“ zpožděn.

Prokazování zpoždění letu v judikatuře českých soudů

V případě uplatňování nároku na kompenzaci z důvodů upravených ve výše uvedených ustanoveních Nařízení je třeba, aby cestující prokázal odepření nástupu na palubu, zrušení či zpoždění letu.

Cestující by tak měl shromáždit a předložit letenky, palubní lístky, potvrzení o zpoždění nebo zrušení letu. Cestujícím lze doporučit, aby již v odletové, resp. příletové hale pořídili fotografie tabulí s od-

lety, resp. přílety, což jim může později významně pomoci při prokazování zpoždění v případném soudním sporu.

V praxi totiž již Obvodní soud pro Prahu 6 řešil situaci,³ kdy letecký dopravce prokazoval délku letu výpisem z elektronického evidenčního systému AIMS, podle něhož délka zpoždění dosáhla pouze 2 hodin a 59 minut. V uvedeném případě však žalobce soudu předložil dva informační výpisy o průběhu letu z nezávislých specializovaných internetových portálů, podle nichž délka zpoždění 3 hodiny přesáhla. Soud prvního stupně však provedl pouze důkaz předložený leteckým dopravcem. Výpis z evidenčního systému AIMS považoval za dostatečně věrohodný s ohledem na skutečnost, že se jedná o systém certifikovaný v mezinárodním měřítku Mezinárodní organizací pro normalizaci (ISO).

Rozsudek Obvodního soudu žalobce napadl u Ústavního soudu,⁴ který konstatoval, že Obvodní soud pro Prahu 6 napadeným rozhodnutím porušil základní právo žalobce, resp. stěžovatele na spravedlivý proces, zakotvené v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „LZPS“)⁵ a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.⁶ Ústavní soud shledal pochybení v tom, že Obvodní soud pro Prahu 6 považoval za jediný klíčový podklad pro své rozhodnutí záznam o provedení letu vypracovaný leteckým dopravcem, který měl možnost s údaji do tohoto záznamu zapisovanými volně disponovat. Ústavní soud tak navázal na svou dřívější judikaturu týkající se problematiky dokazování záznamem o provedení letu ze dne 7. 2. 2022, sp. zn. II. ÚS 2226/21.

Z uvedeného vyplývá, že cestující mají možnost v případě sporu prokázat, že ke zpoždění letu došlo, třebaže by výpis z evidenčního systému leteckého dopravce neodpovídal skutečnosti. Je však potřeba, aby na toto cestující byli připraveni, a zajistili si dostatečné množství důkazů, jako třeba již zmíněné fotografie letištních tabulí.

Náhrada nákladů při uplatnění nároku na kompenzaci v judikatuře českých soudů

Zajímavou otázkou spojenou s uplatňováním nároku na kompenzaci podle Nařízení je otázka výše náhrady nákladů právního zastoupení.

Ústavní soud⁷ v říjnu tohoto roku rozhodl o ústavní stížnosti stěžovatele, který brojil proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 6,⁸ týkající se výroku II o náhradě nákladů řízení. Obvodní soud totiž žalobci, resp. stěžovateli přiznal za první tři úkony právní služby sníženou odměnu podle § 14b vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) (dále jen „AT“). Obvodní soud pro Prahu 6 snížení odměny odůvodnil tím, že se v případě uplatnění nároku na kompenzaci dle Nařízení jednalo o tzv. formulářovou žalobu, tedy o návrh podaný na ustáleném vzoru uplatňovaný opakovaně týž žalobcem ve skutkově i právně obdobných věcech.

Obvodní soud pro Prahu 6 dále odkázal na nález Ústavního soudu ze dne 29. 3. 2012, sp. zn. I. ÚS 3923/11, v němž Ústavní soud uvedl, že pro formulářové žaloby je typická rovněž jednota v osobě žalobce, jejího právního předchůdce či jejího advokáta. Jelikož v daném případě právní zástupce žalobce, resp. stěžovatele opakovaně podává návrhy na zaplacení kompenzace dle Nařízení, dovodil Obvodní soud pro Prahu 6, že jsou splněny podmínky pro snížení odměny dle § 14b AT.

Ústavní soud však k uvedenému konstatoval, že výše uvedenou judikaturu Ústavního soudu, zejména zmínku o „jednotě v osobě advokáta“, je třeba vykládat v kontextu celého odůvodnění nálezu. Definice formulářové žaloby totiž byla Ústavním soudem poskytnuta v kontextu případů, kdy původní věřite-

lé se svými pohledávkami obchodovali, a právo na kompenzaci následně vymáhali noví nabyvatelé pohledávek. Původní věřitelé se tedy v řízeních nenechávali zastoupit z důvodu poskytnutí kvalifikované právní pomoci, ale za účelem dosažení bezdůvodného zisku.

Dle Ústavního soudu je tedy výklad zastávaný Obvodním soudem pro Prahu 6 v rozporu s právními závěry zmíněné judikatury Ústavního soudu, jakož i s důvody právní úpravy obsažené v § 14b AT. Výklad Obvodního soudu pro Prahu 6 by totiž v praxi způsoboval nedůvodný rozdíl mezi odměnou advokáta zastupujícího spotřebitele při uplatňování jeho práv v oblasti kompenzace dle Nařízení pravidelně, a advokáta, který takovou žalobu podává ojedinele. Dle Ústavního soudu takový přístup představuje narušení rovnosti stran soudního řízení.

V neposlední řadě Ústavní soud uvedl, že nepřiznání odpovídající náhrady nákladů řízení může ostatní spotřebitele v obdobném postavení odradit od toho, aby uplatňovali své právo na právní pomoc zakotvené v čl. 37 odst. 2 LZPS.

Ústavní soud tedy výrok Obvodního soudu pro Prahu 6 o náhradě nákladů zrušil pro porušení práva stěžovatele na soudní ochranu zakotveného v čl. 36 odst. 1 LZPS a práva na právní pomoc zakotveného v čl. 37 odst. 2 LZPS.

Závěr

V tomto příspěvku jsme se zabývali některými praktickými otázkami spojenými s uplatňováním nároku na kompenzaci v případech odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů. Pozitivní zprávou pro cestující je, že při splnění určitých podmínek je díky judikatuře Soudního dvora EU možné nárokovat finanční kompenzaci rovněž v případě zpoždění letu, ačkoliv toto ze znění Nařízení přímo nevyplývá.

Nicméně samotné uplatňování nároku na kompenzaci s sebou v praxi nese jisté problematické aspekty, což se projevuje na řadě případů, které se od soudů prvního stupně dostaly až k soudu Ústavnímu. Ústavní soud ve svém rozhodování opakovaně klade důraz na ochranu cestujícího, vystupujícího v přepravních smlouvách s leteckými dopravci v postavení

spotřebitele coby slabší smluvní strany. Tento přístup, potvrzený říjnovým nálezem Ústavního soudu, vnímáme jako eu-rokonformní a pro cestující příznivý.

Mgr. Bc. Andrea Štásková,
advokátní koncipientka
Bříza & Trubač, s.r.o., advokátní kancelář

BŘÍZA & TRUBAČ
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ — ATTORNEYS AT LAW

Poznámky:

- ¹ Výrok 2 rozsudku Soudního dvora EU (čtvrtého senátu) ze dne 19. 11. 2009. Christopher Sturgeon, Gabriel Sturgeon a Alana Sturgeon proti Condor Flugdienst GmbH (C-402/07) a Stefan Böck a Cornelia Lepuschitz proti Air France SA (C-432/07).
- ² Výrok 2 rozsudku Soudního dvora EU (čtvrtého senátu) ze dne 19. 11. 2009. Christopher Sturgeon, Gabriel Sturgeon a Alana Sturgeon proti Condor Flugdienst GmbH (C-402/07) a Stefan Böck a Cornelia Lepuschitz proti Air France SA (C-432/07).
- ³ Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 31. 3. 2022, sp. zn. 27 C 390/2021-37.
- ⁴ Nálež Ústavního soudu ze dne 21. 2. 2023, sp. zn. I. ÚS 1758/22.
- ⁵ Listina základních práv a svobod, vyhlášená pod č. 2/1993 Sb.
- ⁶ Sdělení č. 209/1992 Sb., o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících.
- ⁷ Nálež Ústavního soudu ze dne 9. 10. 2024, sp. zn. I. ÚS 3241/23.
- ⁸ Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 5. 10. 2023, sp. zn. 27 C 161/2021.

Schovaná (r)evoluce v soudním vymáhání peněžitých pohledávek

Dne 1. 7. 2024 nabyl účinnosti zákon o hromadných žalobách¹ a spolu s ním i zákon prováděcí.² Ten obsahuje několik nepatrných ustanovení novelizujících občanský soudní řád, a to bez přímé souvislosti s hromadnými žalobami. Svým rozsahem krátká ustanovení zásadním způsobem mění dosavadní právní úpravu týkající se vymáhání pohledávek, respektive především úpravu elektronického platebního rozkazu, u kterého dochází k odstranění horního limitu uplatňované pohledávky a bude ho možné doručit fikcí do datové schránky.

Dosavadní úprava

Nejprve krátké ohlédnutí za dosavadní procesní úpravou elektronického platebního rozkazu. Ustanovení § 174a odst. 1 o.s.ř. stanovilo, že elektronický platební rozkaz lze použít jen tam, kde vymáhaná pohledávka nepřevyšuje 1 000 000 Kč. Návrh musí být podán na zvláštním elektronickém formuláři. „Odměnou“ za nutnost podstoupení práce s tímto formulářem pak pro žalobce je, že je povinen uhradit soudní poplatek v nižší výši, konkrétně se jedná o 4 % z jistiny žalované částky.³ V případě standardní žaloby je pak soudní poplatek až do částky 40 000 000 Kč 5 % z žalované částky.⁴

Dle § 173 odst. 1 o.s.ř. platilo, že platební rozkaz, včetně elektronického platebního rozkazu, je nutné doručit do vlastních rukou žalovaného, náhradní doručení bylo vyloučeno. To jinými slovy znamenalo, že žalovanému se procesně vyplátilo být nekontaktní a nepřebírat si poštu, resp. nepřihlašovat se do své datové schránky. V takovém případě byl totiž vydaný elektronický platební rozkaz zrušen jako nedoručitelný a pokračovalo se

v běžném nalézacím řízení. Tím se samozřejmě celý proces výrazně prodloužil.

Zrušení horního limitu pro elektronický platební rozkaz

Horní limit pro pohledávky, u kterých lze podat návrh na vydání elektronického platebního rozkazu, byl od 1. 7. 2024 zrušen. Nově tak lze, alespoň teoreticky, prostřednictvím elektronického platebního rozkazu vymáhat jakkoliv vysoké peněžní pohledávky. Prakticky však u větších pohledávek nelze očekávat, že by došlo k nějaké výrazné popularitě elektronického platebního rozkazu.

Formulář s návrhem na vydání elektronického platebního rozkazu je zjevně tvořen pro uplatňování právně i skutkově jednoduchých pohledávek (typicky – písemná smlouva a objednávka, potvrzené dodání zboží a následné neuhrazení faktury), a i při uplatňování takto jednoduchých pohledávek není práce s ním uživatelsky nejprívětivější. Těžko si tak lze představit, že by někdo dobrovolně podstupoval práci s formulářem u vysokých pohledávek, které jsou často skutkově i právně složitější

a 4% soudní poplatek namísto 5% nejspíš nebude dostatečnou náplastí za obětování přehlednosti žaloby. Své uplatnění ale elektronický platební rozkaz najde právě u jednoduchých pohledávek, které nově není nutné uplatňovat standardní žalobou, ani když přesahují částku 1 000 000 Kč.

Ani výhoda spočívající v 4% soudním poplatku ale nebude výhodou ve všech případech, ať už to byl záměr zákonodárce nebo jeho přehlédnutí. Nijak se totiž nemění sazebník soudních poplatků, což znamená, že 4% soudní poplatek se použije na celou žalovanou částku bez jakéhokoliv horního limitu, na rozdíl od běžné žaloby, kde je prvním limitem částka 40 000 000 Kč a od částky 250 000 000 Kč výše se už částka nad tento limit pro účely soudního poplatku vůbec nezapočítává. Návrh na vydání elektronického platebního rozkazu se tak z hlediska soudního poplatku nevyplatí od částky 40 000 000 Kč.

Fikce doručení elektronického platebního rozkazu

Ještě zásadnější změnou je novelizace § 173 odst. 1 o.s.ř., když dle novelizova-

ZIZLAVSKY

➤ **30 let**

Restrukturalizace a insolvence

bezpečná řešení

www.zizlavsky.cz

ak@zizlavsky.cz

ného znění je možné doručit elektronický platební rozkaz fikcí, pokud byl doručován do datové schránky. S ohledem na nedávné zřízení datových schránek všem živnostníkům přitom není okruh žalovaných, kterým takto může být doručováno, vůbec malý.

Doručování fikcí výrazně zrychlí vymáhání pohledávek po žalovaných, kteří si neotvírají svou datovou schránku. Typicky se jedná o společnosti, které jsou v úpadku nebo se k němu blíží, a prakticky přestanou vykonávat svou činnost. Jelikož jim bude nově elektronický platební rozkaz fikcí doručen, začne tímto doručováním běžet lhůta k podání odporu. Když žalovaný zůstane pasivní a odpor nepodá, nabude elektronický platební rozkaz právní moci a vykonatelnosti.

S tím ale souvisí skutečnost, že se dle účinných procesních předpisů může stát, že se žalovaný, který z jakéhokoli důvodu nevybírání svou datovou schránku, dozví o tom, že proti němu vůbec někdo soudně uplatňoval pohledávku, až po zahájení exekuce, kde již bude mít velmi omezené možnosti obrany. Z tohoto důvodu pokládám za téměř jisté, že ustanovení § 173 odst. 1 o.s.ř. v novelizovaném znění bude dříve či později předmětem zkoumání ústavnosti ze strany Ústavního soudu. V této souvislosti je třeba upozornit, že pro možnost doručení fikcí postačí mít datovou schránku, není třeba být právnickou osobou ani podnikatelem. Doručení fikcí se tak užije například i u fyzických osob spotřebitelů, kteří si v minulosti založili datovou schránku a nevyužívají ji ani nevybírají.

Doručování na ohlašovnu

Třetí změna občanského soudního řádu zavádí tzv. doručování na ohlašovnu. Jedná se o novou úpravu doručování fyzickým osobám, které mají jako adresu trvalého pobytu nahlášenou adresu, která je zároveň sídlem ohlašovny úřadu podle zákona o evidenci obyvatel.

Nově se soudní písemnost adresovaná takové osobě nebude na úřad odesílat, ale namísto toho se na úřední desce soudu vyvěsí výzva, aby si adresát písemnost vyzvedl nebo požádal o zaslání na jinou adresu. Pokud tak neučiní ve lhůtě 10 dnů ode dne zveřejnění výzvy, považuje se písemnost posledním dnem této lhůty za doručenou.

Výjimky, u kterých se tento způsob doručování nepoužije, jsou především doručování první písemnosti, která je adresátovi doručována v řízení a písemností, u kterých je náhradní doručení vyloučeno. Nehrozí tak, na rozdíl od doručování elektronického platebního rozkazu fikcí, že by proběhlo řízení a žalovaný se tom vůbec nemusel dozvědět.

Závěr

Změnám rozebíraným v tomto článku se před nabytím účinnosti nevěnovalo příliš pozornosti, nejspíše z důvodu, že většinu pozornosti na sebe strhlo řízení o hromadných žalobách, a že tyto změny byly do návrhu prováděcího zákona zaneseny až v průběhu legislativního procesu v Poslanecké sněmovně. Jedná se přitom, především ve své kombinaci, o napros-

to zásadní změnu v soudním vymáhání pohledávek, která, doufejme, povede k rychlejšímu vymáhání jednoznačných a nesporných pohledávek, a k co nejméně nepříjemným překvapením od exekutorů.

Mgr. Lukáš Vacek, advokát

Aegis Law, advokátní kancelář, s.r.o.

AegisLaw

Poznámky:

- ¹ Tj. zákon č. 179/2024 Sb., o hromadném občanském řízení soudním.
- ² Tj. zákon č. 180/2024 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o hromadném řízení soudním (dále jen „prováděcí zákon“).
- ³ S určitými výjimkami pro nízké částky, viz položka 2 sazebníku poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.
- ⁴ Nad tuto částku klesá výše soudního poplatku na 1 % z částky přesahující 40 000 000 Kč, a to až do částky 250 000 000 Kč. Částka nad tuto výši už se pro účely výpočtu soudního poplatku nezapočítává.

epravo.cz online

IT smlouvy & softwarové právo

Seminář vysvětluje aktuální trendy při uzavírání smluv v oblasti IT, jako jsou licenční smlouvy, smlouvy o poskytování software jako služby (SaaS), smlouvy s koncovými uživateli (EULA), distribuční smlouvy a mnoho dalšího.

Další online konference a semináře
naleznete na www.epravo.cz

Zneužití daňového zvýhodnění prostřednictvím holdingů: Nejvyšší správní soud se zastal holdingu

Složité holdingové struktury a akvizice jsou často v centru daňových sporů a nedávný rozsudek¹ Nejvyššího správního soudu (NSS) poskytuje nový pohled na to, co je v těchto případech považováno za nezákonné a zneužívající. Tento rozsudek je klíčovým mezníkem ve výkladu zneužití práva v daňovém právu a zejména pak zdůrazňuje význam správného ekonomického a právního odůvodnění transakcí, které mohou objektivně vzbuzovat dojem případu zneužití práva. Tento článek nabízí podrobnou analýzu tohoto rozsudku a osvětlí, jak mění pravidla pro holdingové struktury a akvizice a jak mohou tato rozhodnutí ovlivnit vaši daňovou optimalizaci.

Obecné představení problematiky zneužití práva v daňovém právu

Institut zneužití práva v obecné rovině představuje situaci, kdy někdo vykonává své subjektivní právo způsobem, který vede k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti. Takové jednání se na první pohled jeví jako legální, ale ve skutečnosti je v rozporu se smyslem a účelem právní úpravy. V daňovém právu dochází ke zneužití práva tehdy, kdy navzdory formálnímu splnění podmínek daných relevantními právními předpisy nebyl naplněn účel dané právní úpravy (tzv. objektivní podmínka) a hlavním záměrem takové transakce je získání daňového zvýhodnění (tzv. subjektivní podmínka). Osobě lze odeprít nárokované právo (nárok na daňové zvýhodnění) z titulu zneužití práva pouze tehdy, pokud jeho relevantní hospodářská činnost nemá žádné jiné objektivní vysvětlení než získání daňového zvýhodnění a přiznání této výhody by pak odporovalo smyslu a účelu příslušných daňových předpisů. Jinými slovy, daňové zvýhodnění je hlavní prioritou této transakce. Soudní dvůr EU i české soudy tento „test“ zneužití práva pravidelně potvrzují v judikatuře, přičemž důkazní břemeno prokázání zneužití práva nese správce daně.

Význam holdingových struktur

Holdingové struktury hrají zásadní roli v moderním podnikání, zejména z pohledu efektivního řízení kapitálu a snižování rizik. Holding se využívá jako způsob, jak centralizovat řízení svých dceřiných společností, diverzifikovat rizika, usnadnit administrativu nebo připravit půdu pro budoucí akvizice či prodej majetku. Český

právní řád pojem holdingu nezná. Zákon o obchodních korporacích pracuje pouze s pojmy „koncernu“ a „ovládající a ovládané osoby“. Z důvodu této absence zákonné definice holdingu proto NSS v rozsudku shrnul obecná východiska holdingové struktury, její výhody a nevýhody a popsal její činnosti (k tomuto viz níže).

Z daňového hlediska se institut holdingu může zneužít jako nástroj k obcházení srážkové daně z příjmu fyzických osob z vyplacení zisku s.r.o. (15 %). Zákon o daních z příjmů totiž osvobozuje právnické osoby od daně z příjmů z podílu na zisku, které jsou vyplácené dceřinou společností mateřské společnosti. Účelem daného osvobození je odstranění dvojího zdanění zisků.

Zároveň zákon o daních z příjmů osvobozuje fyzické osoby od daně z příjmu z úplatného převodu podílu v obchodní korporaci, přesahuje-li doba mezi jeho nabytím a úplatným převodem dobu 5 let.²

Zneužívající holdingová struktura může tedy vzniknout například tak, že si společníci (kteří vlastnili podíl déle než 5 let) společnosti A založí novou společnost B, na kterou následně za úplatu převedou své obchodní podíly společnosti A. Společníkům tak vznikne pohledávka za nově vzniklou společností B (nyní mateřskou společností). Tato mateřská společnost poté tyto pohledávky uhradí společníkům ze zisku společnosti A (nyní dceřiné společnosti), a jelikož jde o pouhé plnění dluhu, vyhnou se tak společníci srážkové dani z příjmu. Finanční úřad si ale na takové holdingy vždy „došlápně“ a podpořen judikaturou nejvyšších soudů úspěšně doměřuje daně všude, kde se domnívá, že daňová výhoda

byla prvotním záměrem. Nicméně, v nedávném přelomovém a obsáhlém rozsudku se NSS poprvé postavil na stranu holdingu (společnost FPPV s.r.o.).

Rozsudek Nejvyššího správního soudu

V rozsudku ze dne 23. července 2024 se Nejvyšší správní soud zabýval případem, kdy se společnost FPPV s.r.o. (FPPV) stala dceřinou společností nově založené společnosti KEB-EGE Holding s.r.o. (Holding) načež vzápětí došlo k rozhodnutí o výplatě podílu na zisku z FPPV jedinému společníkovi, tj. Holdingu, který z této výplaty uhradil část ceny za prodej obchodních podílů bývalým společníkům FPPV. Zbylá část kupní ceny byla zaplacená prostředky získanými z investičního úvěru.

Na základě tohoto „manévru“ příslušný finanční úřad vydal platební výměr, který stanovil FPPV k přímé úhradě daně ve výši necelých 900 tisíc Kč. Tento postup úřad založil mimo jiné na tom, že založení Holdingu nemá žádné objektivní vysvětlení, jestliže nevykonává žádnou hospodářskou činnost. Po neúspěšném odvolání vůči platebnímu výměru podala společnost FPPV žalobu ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích, kterou soud zamítl.

V odvolání společnost FPPV argumentovala pro racionalitu založení Holdingu mimo jiné z důvodů, že chtěla začlenit společnost FPPV a KEB-EGE, spol. s r.o. (KEB-EGE) pod jednu vlastnickou strukturu. Dále bylo cílem vytvořit prostor pro nové akvizice, umožnit jednomu společníkovi vystoupit ze společnosti, a naopak jiné osobě do společnosti vstoupit a uspořádat obchodní podíly v obou společnos-

tech. Krajský soud se nicméně ztotožnil s argumenty finančního úřadu a dospěl k závěru, že založení Holdingu postrádá ekonomické opodstatnění, neboť Holding žádným způsobem neřídí dceřiné společnosti (FPPV a KEB-EGE), nehradí za ně závazky, nedochází k vzájemné kooperaci, tvrzené akviziční činnosti byly účelové apod. Jinými slovy, že všechny žalobkyní (FPPV) tvrzené skutečnosti nebyly dostatečně významné, ekonomicky racionální, nebo dokonce byly uměle vykonstruované, a že tedy šlo podle krajského soudu o účelové založení holdingu k získání daňového zvýhodnění.

Společnost FPPV podala kasační stížnost k NSS, který jí vyhověl, zrušil rozsudek krajského soudu i rozhodnutí finančního úřadu. Ve svém osmatřiceti stránkovém rozsudku se NSS kromě meritů věci zároveň důkladně zabýval obecným daňovým východiskům, institutu zneužití práva, judikatuře Soudního dvora Evropské unie a holdingové struktury.

V lince zneužití práva v daňovém právu zopakoval zavedený dvoustupňový test pro posouzení existence zneužití práva spočívající v hodnocení objektivního a subjektivního prvku zneužití. Objektivní podmínka vyžaduje, aby transakce, ačkoli formálně odpovídala právním předpisům, ve skutečnosti odporovala jejich smyslu a účelu. Subjektivní podmínka se pak soustředí na záměr daňového subjektu, kdy hlavním účelem transakce musí být dosažení daňového zvýhodnění, aniž by byla přítomna skutečná obchodní nebo ekonomická podstata.

Dále NSS shrnul obecná východiska holdingu a popsal jeho strukturu. Zejména pak definoval holding z hlediska právního, ekonomického a daňového. Z pohledu daňového souhlasil s krajským soudem a finančním úřadem, že hlavním účelem struktury nesmí být daňové zvýhodnění. Co je ale důležité a na co NSS ve svém rozsudku vícekrát upozornil, je to, že mateřská společnost v holdingové struktuře může mít pouze zastřešující funkci, aniž by vykonávala jakoukoliv činnost (tzv. „pure holding“ neboli „čistý holding“). Činnost holdingu může zároveň být rozvíjena i postupně, a skutečnost, že po svém založení ihned neprovádí aktivity, nepředstavuje zneužití práva. Požadavek na okamžitý výkon činnosti totiž neodpovídá reálným ekonomickým a podnikatelským podmín-

kám. Zároveň nelze vyloučit, že charakter holdingu se může v průběhu času měnit podle preference společníků, jelikož je logické, že preference v podnikání se mění na základě různých proměnlivých faktorů.

Vzhledem k tomu, že pojem holdingu není v českém právním řádu zakotven, tak NSS uvedl, že „nelze ani lpět na přesných kategoriích toho, co mateřská společnost v holdingové struktuře smí a nesmí.“ NSS vytknul finančnímu úřadu skutečnost, že zakládal své skutkové a právní závěry na kategorizaci činnosti holdingu, jež může být problematická, ale měl by se spíše zaměřit na to, co zákon u konkrétní korporátní struktury zakazuje.

V samotné věci NSS souhlasil s finančním úřadem, že objektivní podmínka pro zjištění zneužití práva byla splněna, když společnosti využili transakce k získání finančních prostředků z holdingové struktury bez nutnosti odvést daň. K tomu došlo tak, že kupní cena za prodej obchodního podílu (osvobozeného od daně díky splnění časového testu) byla částečně uhrazena z prostředků získaných z výplaty podílu na zisku. Nicméně, samotné splnění objektivního kritéria nestačí – musí být také prokázána existence subjektivního prvku. NSS konstatoval, že daňový subjekt dostatečně vysvětlil legitimní a ekonomický smysl založení holdingu, který nebyl pouze daňovým úmyslem. Daňové orgány však podle něj neprokázaly, že by akviziční činnost holdingu postrádala ekonomický základ, a tyto chybné závěry přijal i Krajský soud v Českých Budějovicích. NSS potvrdil, že holdingová struktura slouží k rozdělení majetkového a podnikatelského rizika mezi několik korporací v rámci struktury, čímž diverzifikuje rizika, usnadňuje administrativu a centralizuje rozhodovací procesy.

Soud také připomněl, že daňový subjekt má právo zvolit si daňově nejvýhodnější variantu, pokud tím nesleduje výlučně nelegitimní daňové zvýhodnění. Tvrdí-li holding více důvodů (účelů) založení holdingu, je namístě, aby daňový orgán dostatečně zjistil skutkový stav a dokázal, že všechny tyto účely v souhrnu nejsou hlavní či dostatečně významné, aby převážily účel daňový. NSS uzavřel, že správce daně kladl přehnaný důraz pouze na daňový účel transakce, zatímco ostatní doložené důvody ignoroval nebo je považoval za nevýznamné, aniž by dostatečně prokázal

zneužití práva. Jak uvedl NSS: „[k]aždou věc je tedy třeba posoudit přísně individuálně a komplexně, neboť hodnocení, zda se daňový subjekt choval dovoleným způsobem, bude často záviset na detailech konkrétních transakcí a souvisejících okolností.“

Závěr

Rozsudek NSS představuje důležitý milník v otázkách zneužití práva v rámci daňového práva, a to zejména v kontextu holdingových struktur.

Klíčovým poselstvím je, že daňové orgány musí pečlivě zohledňovat zejména subjektivní stránku transakcí, aby prokázaly zneužití práva. V návaznosti na tento rozsudek je tedy klíčové, aby každá nová holdingová struktura nebo akvizice, která nese s sebou zároveň i určité daňové výhody, měla jasně prokazatelný ekonomický a obchodní účel. Nejde jen o splnění formálních požadavků, ale i o to, aby transakce nebyla zaměřena výhradně na získání daňových výhod. Je důležité pečlivě dokumentovat veškeré kroky a zajistit, že holding slouží skutečným podnikatelským cílům, jako je diverzifikace rizik nebo příprava na akvizice.

Využití holdingových struktur může být tedy silnou daňovou optimalizací, pokud je postaveno na skutečných obchodních základech a nikoli pouze na záměru snížit daňovou povinnost.

Mgr. Václav Mánek, advokát

Sebastian Toplak

DUNOVSKÁ & PARTNERS s.r.o.,

advokátní kancelář

Poznámky:

¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 23. červenec 2024, č. j. 10 Afs 16/2023-78.

² Ustanovení § 4 odst. 1 písm. q) a § 19 odst. 1 písm. ze) bod 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu.

Advokátní kancelář HSP & Partners v.o.s.

se sídlem v Praze patří k nejstarším, ryze českým kancelářím v České republice. Je synonymem pro zkušenost, profesionalitu, komplexnost služeb a úspěšnost v právních sporech.

HSP / **& PARTNERS**
advokátní kancelář

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

Umožní novely trestního zákoníku a občanského zákoníku odčerpávání majetku trestními sankcemi i ze společného jmění, které bude vznikat partnerům? Aneb co přinesly dny příští...

Ministerstvo spravedlnosti předložilo vládě v lednu tohoto roku návrh novely trestního zákoníku a trestního řádu, kterým cílí na zjednodušení odčerpávání majetku ze společného jmění manželů prostřednictvím uložení trestních sankcí. Současně legislativním procesem v květnu tohoto roku úspěšně prošel poslanecký návrh novely občanského zákoníku, kterým se sblíží a postupně smývají rozdíly mezi institucemi manželství a trvalého svazku dvou osob stejného pohlaví (původně registrovaného partnerství), když se jí zavádí nový institut partnerství. Partneři přitom na základě novely mohou vytvářet své společné jmění stejně jako manželé.

Vládě předložený návrh novely trestního zákoníku a trestního řádu nicméně zřejmě vůbec nebral v potaz, že i partneři budou vytvářet své společné jmění. Vzhledem ke změnám, které obě novely do právního řádu přináší, se proto nabízí otázka, zda umožní, aby byl uložením vybraných trestních sankcí odčerpáván také majetek ze společného jmění partnerů. Nyní, po skončení připomínkového řízení, je čas na tuto otázku s větší jistotou odpovědět.

Slovo na úvod

Dne 6. června 2024 byla na portále epravo.cz uveřejněna první verze tohoto článku,¹ kterou jsem připravil v době,

kdy k novele trestního zákoníku² (dále také jako „TZ“) a trestního řádu³ (dále také jako „TrŘ“) („Novela trestních předpisů“) nebyly v databázi eKlep uveřejněny připomínky připomínkových míst a ani jejich následné vypořádání. Vzhledem k úpravám, které (ne)byly v Novele trestních předpisů uskutečněny, jakož i k doplnění její důvodové zprávy, je však nutné některé závěry z první verze článku přehodnotit a jeho obsah upravit, o což jsem se pokusil v následujících odstavcích.

K novele trestního zákoníku a trestního řádu

V tomto ohledu je možné setrvat na tom, co bylo napsáno v červnu a připo-

menout, jaké konkrétní změny má Novela trestních předpisů do právního řádu vnést a jaké jsou důvody pro její přijetí.

Trestní zákoník v účinném znění zná v zásadě jen jeden druh trestu a stejně tak jediný druh ochranného opatření („oop“),⁴ jejichž uložením lze bezprostředně⁵ odčerpat majetek, který spadá do společného jmění manželů („SJM“). Těmito trestními sankcemi jsou propadnutí majetku⁶ a zabránění části majetku.⁷ Připomeňme, že podmínky pro uložení uvedených trestních sankcí jsou přitom přísné, když jsou určeny k postihu činů vyznačujících se vyšší společenskou škodlivostí. A přestože trestní zákoník zná i další druhy majetkových trestních sankcí, tak jejich prostřednictvím je od-

čerpávání majetku ze SJM v současném legislativním a judikturním prostředí částečně de iure a částečně de facto vyloučené.⁸

Zákonodárce, reagující mimo jiné na závěry Národního hodnocení rizik, se rozhodl tento stav změnit. Důvodová zpráva k návrhu Novely trestních předpisů správně uvádí, že věc náležející do SJM pachatele a jeho manžela není dle stávající trestněprávní doktríny, judikatury ani praxe považována za věc náležející pachateli.⁹ Z tohoto důvodu se vylučuje její odčerpání prostřednictvím trestu propadnutí věci (či náhradní hodnoty) a ochranné opatření zabránění věci (či náhradní hodnoty). Pachatel přitom může i účelově zmařit jak postižení nástroje trestné činnosti, tak náhradní hodnoty nebo výnosu z trestné činnosti. Tím že zájmové věci učiní součástí SJM (či alespoň de facto součástí). Zákonodárce proto uvádí, že současný stav zakládá mj. nerovné postavení pachatelů, založené v zásadě pouze na rodinném stavu.¹⁰

Cílem zákonodárce je tak docílit stavu, kdy se majetek v SJM stane fakticky postižitelným i na základě uložení trestu propadnutí věci, respektive propadnutí náhradní majetkové hodnoty; a ochranné opatření zabránění věci, respektive zabránění náhradní majetkové hodnoty.

V souladu s § 70 odst. 3 TZ v účinném znění může soud uložit trest propadnutí věci (lhostejno zda se jedná o výnos z trestné činnosti, zprostředkovaný výnos z trestné činnosti nebo nástroj trestné činnosti) jen jde-li o věc náležející pachateli. Obdobné platí také pro ochranné opatření zabránění věci, když dle § 101 odst. 1 TZ (pokud jde o nástroj trestné činnosti) a dle § 101 odst. 2 TZ (pokud jde o výnos nebo zprostředkovaný výnos z trestné činnosti) musí zabíraná věc, v zásadě,¹¹ náležet pachateli.

Věc náležející pachateli je přitom definována v § 135 TZ jen jako taková věc, kterou pachatel v době rozhodnutí o ní (i) vlastní, (ii) je součástí jeho majetku nebo (iii) s ní fakticky jako vlastník nakládá, aniž je oprávněný vlastník nebo držitel takové věci znám.

K tomu, aby zákonodárce docílil výše vytyčeného cíle a učinil majetek v SJM

postižitelným i prostřednictvím zabránění nebo propadnutí věci, rozhodl se nezasahovat do podmínek jejich uložení, ale namísto toho elegantním způsobem změnit definici věci náležející pachateli, a to takto: „[v]ěc náleží pachateli, jestliže ji v době rozhodnutí o ní vlastní, je součástí společného jmění pachatele a jeho manžela nebo s ní fakticky jako vlastník nakládá, aniž je oprávněný vlastník nebo držitel takové věci znám.“¹² Mimo to se technicky upraví také definice výnosu z trestné činnosti v § 135b TZ.¹³

Ve vztahu k propadnutí náhradní hodnoty ve smyslu § 71 TZ a zabránění náhradní hodnoty ve smyslu § 102 TZ se zákonodárce rozhodl do trestního zákoníku včlenit nové výkladové ustanovení, obsahující definici náhradní hodnoty. Tím má být § 135d TZ, jenž má stanovit: „[n]áhradní hodnotou se rozumí jakákoliv věc, kterou pachatel v době rozhodnutí o ní vlastní nebo která je součástí společného jmění pachatele a jeho manžela. Věta první se použije obdobně na náhradní hodnotu jiné osoby než pachatele, vůči které rozhodnutí o náhradní hodnotě směřuje.“¹⁴

Uvedené změny výkladových ustanovení tak otevrou dveře k možnosti odčerpání majetku v SJM i na základě trestních sankcí, jejichž prostřednictvím to doposud nebylo možné. Nicméně, v důvodové zprávě zákonodárce k navrhovaným úpravám jedním dechem dodává, že na základě změn zavedených Novelou trestních předpisů sice bude docházet k častějším zásahům i do majetkové sféry manžela pachatele, nicméně vždy však výlučně ve vztahu k majetku přímo souvisejícímu s trestnou činností, nebo nahrazujícímu výnos z trestné činnosti, či nástroj trestné činnosti. Majetek, který s trestnou činností nesouvisí, by nadále neměl být dotčen.¹⁵

Změny přitom musí nastat i v rovině procesního práva.

Novela trestních předpisů tak má zlepšit i procesní postavení manžela obviněného, pokud by mohl být odčerpán majetek ze SJM. Výslovně proto stanoví, že manžel obviněného bude vždy zúčastněnou osobou ve smyslu § 42 TrŘ, pokud (i) věc nebo část majetku, která je součástí SJM (a) byla zajištěna a může podléhat propadnutí věci, zabránění věci nebo zabránění části majetku, nebo (b) má podle návr-

hu propadnout nebo být zabráněna, anebo (c) propadla nebo byla zabráněna; a (ii) je-li sjednávána dohoda o vině a trestu, pokud v ní má být sjednáno propadnutí věci, zabránění věci nebo zabránění části majetku, která je součástí SJM.¹⁶ Díky tomu manžel obviněného bude mít, bez ohledu na vůli svého obviněného manžela (což neplatí při uplatňování samostatných obhajovacích práv), sám vlastní „přímé“ právo na veřejné projednání věci a účinný opravný prostředek.¹⁷

Změny se mají promítnout napříč trestním řádem. Je vhodné zmínit, že nově by nebylo možné, aby trest propadnutí věci, která je součástí SJM, byl uložen trestním příkazem,¹⁸ a také by se měl adekvátně upravit proces sjednávání dohod o vině a trestu tak, aby propadnutí věci, zabránění věci nebo zabránění části majetku v SJM bylo možné dohodou uložit pouze se souhlasem manžela obviněného.¹⁹ Mimo jiné dojde i k rozšíření výroků, vůči nimž bude manžel obviněného oprávněn uplatnit opravný prostředek.²⁰

K novele občanského zákoníku

I v této části článku lze setrvat na tom, co již bylo napsáno. Tedy, že v květnu letošního roku úspěšně završila legislativní proces novela občanského zákoníku²¹ (dále také jako „OZ“),²² kterou se sbližují instituce manželství a stejnopohlavního svazku dvou osob („Novela občanského zákoníku“). Ačkoliv původní poslanecský návrh²³ Novely občanského zákoníku předpokládal „manželství pro všechny“,²⁴ v průběhu legislativního procesu se nicméně ukázalo, že pro takový koncept nebude možné nalézt dostatečnou shodu. Sněmovna Novelu občanského zákoníku tak sice přijala,²⁵ ale ve znění pozměňovacího návrhu poslance Jiřího Navrátila,²⁶ které zachovává dichotomii manželství a „stejnopohlavního svazku“, když se jí zavádí nový institut partnerství.

S účinností od 1. ledna 2025 tak § 655 OZ přibude nový odstavec 2, který stanoví: „[p]artnerství je trvalý svazek dvou lidí stejného pohlaví, který se uzavírá stejným způsobem jako manželství. Nestanoví-li zákon nebo jiný právní předpis jinak, vztahují se na partnerství práva a povinnosti partnerů ustanovení o manželství, právech a povinnostech manželů, vdovách a vdovcích obdobně.“²⁷

Novelou občanského zákoníku do budoucna má zaniknout institut registrovaného partnerství (k tomu viz níže), které je nahrazeno právě nově představeným institutem partnerství. Mezi registrovaným partnerstvím a partnerstvím bude nutné rozlišovat. Jak je z výše citovaného ustanovení patrné, partnerství by mělo mít v právech a povinnostech obdobný obsah, jako manželství.

Pro účely tohoto článku je nicméně zásadní otázka, zda partnerům vznikne společné jmění („SJP“).

Novela občanského zákoníku stanoví, že na povinnosti a práva partnerů se použije úprava povinností a práv manželů, tj. mj. díl 4 OZ, včetně úpravy manželského majetkového práva. Novela občanského zákoníku nevkládá do úpravy manželského majetkového práva žádné ustanovení, které by znemožňovalo vznik SJP. Partnerům, kteří vstoupí do partnerství po 1. lednu 2025, kdy již nebude možné vstoupit do registrovaného partnerství,²⁸ proto vznikne společné jmění v souladu s občanským zákoníkem (ledaže zvolí institut oddělených jmění).

Ve vztahu k registrovaným partnerům dovozují, že společné jmění nevznikne registrovaným partnerům, kteří uzavřou registrované partnerství před 1. lednem 2025. Plyne tak z čl. XI Novely občanského zákoníku, který stanoví, že: „[o]soby, které spolu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona uzavřely registrované partnerství, mohou uzavřít partnerství podle občanského zákoníku; registrované partnerství tím zaniká.“²⁹ Účinností Novely občanského zákoníku registrovaná partnerství ex lege nezaniknou, ani se nepřemění na partnerství. Majetkový režim registrovaných partnerů, pro který je typické, že buď každý z partnerů má své jmění, popřípadě k majetku vznikne partnerům nanejvýš podílové spoluvlastnictví, tak zůstává zachován.

Registrovaným partnerům, kteří uzavřou partnerství podle občanského zákoníku, pak může společné jmění vzniknout nejdříve po okamžiku této „konverze“.

Odčerpávání majetku partnerů na základě trestních sankcí

Na čem ovšem nelze setrvat, je poslední část článku, ve které jsem si v návaznosti

na Novelu trestních předpisů a Novelu občanského zákoníku položil otázku, zda by bylo možné odčerpávat majetek i ze SJP. Došel jsem pak k závěru, že nikoliv, přičemž zásadní problém jsem spatřoval v rovině procesního práva. Nyní je zřejmé, že tento závěr byl chybný.

Novela trestních předpisů, ani po ukončení připomínkového řízení a zapracování změn, *expresis verbis* neobsahuje žádný odkaz na SJP, nebo partnera jako takového. Zajímavostí navíc je, že žádné z připomínkových míst nevznoslo připomínku vztahující se ke změnám, které zavádí Novela občanského zákoníku, a nenavrhlo tak změnu dikce novelizačních ustanovení.³⁰

Nicméně, zatímco ještě v květnu důvodová zpráva k Novele trestních předpisů o SJP mlčela, nyní tomu tak již není. V důvodové zprávě totiž přibyl následující odstavec: „[s] ohledem na změny provedené zákonem č. 123/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony [tj. Novela občanského zákoníku, pozn. aut.], zejména vzhledem k § 655 odst. 2 občanského zákoníku, se ustanovení o manželích a jejich SJP užijí obdobně na partnery a jejich společné jmění.“³¹

Lze tak setrvat na květnových závěrech formulovaných v rovině hmotného práva, což je rozvedeno v odstavcích níže.

Novela trestních předpisů upravuje definici věci náležející pachateli pro rozšíření na případy SJP souslovím: „společného jmění pachatele a jeho manžela“.³² Toto výkladové ustanovení je do jisté míry blanketní normou odkazující na úpravu SJP v občanském zákoníku, jak potvrzuje výše citovaná pasáž důvodové zprávy.

Když se zamyslíme nad podstatou SJP a SJP, tak Novela občanského zákoníku zakládá totožný režim společného jmění pro partnery i manžele. Podstatou jak SJP, tak SJP je zakotvení vzniku bezpodílového spoluvlastnictví dvou osob. SJP a SJP nejsou proto vůbec dva rozdílné nebo samostatné právní instituty, ale naopak je to jediný institut dostupný dvěma kategoriím fyzických osob v určitém rodinném stavu.

Účelem Novely trestních předpisů je bránit situacím, kdy postižení věci uložením trestní sankce znemožňuje skutečnost, že je součástí SJP. Pokud bychom dovodili, že úprava zamýšlená Novelou trestních předpisů se má vztahovat jen na osoby v manželství, zůstala by nám zde zbytková kategorie osob v partnerství, kteří by, nebylo-li by postižitelné i SJP, byli privilegováni a před těmito majetkovými trestními sankcemi hájeni. To zjevně není v souladu se smyslem a účelem Novely trestních předpisů, navíc když SJP a SJP je totožným institutem.

Nelze tak skutečně spoléhat na jazykový výklad ustanovení novelizovaného § 135 TZ, který hovoří toliko o manželovi. Účelem Novely trestních předpisů je zvýšení efektivity ukládání vyčtených majetkových trestních sankcí, které by v případě nepostižitelnosti SJP bylo dosaženo pouze částečně. Aniž by tak trestní zákoník v budoucnu výslovně hovořil o „majetku jeho a jeho manžela, nebo partnera“, je teleologickým výkladem možné dovodit odčerpateľnost majetku i ze SJP.

Nadále se přesto domnívám, že dikce novely příslušných ustanovení TZ, kterými bude postižitelné i SJP, je v rozporu se zásadou *nulla poena sine lege certa*. Novela trestních předpisů totiž mění podmínky pro uložení trestů, respektive ochranné opatření, zprostředkovaně, když novelizuje definici věci náležející pachateli a zavádí definici náhradní hodnoty. V okamžiku, kdy Novela trestních předpisů nabude účinnosti, nebude SJP institutem výlučným jen pro osoby v manželství, jak je tomu doposud. Výslovně přitom trestní zákoník bude hovořit pouze o manželovi, nikoliv partnerovi, ač by přitom mohl. Výklad § 135 TZ po novele tak bude, zejména laických adresátů, směřovat k tomu, že dané ustanovení míří výlučně na SJP, respektive osoby v manželství – neboť se hovoří o majetku pachatele a jeho manžela (nikoliv o společném jmění). Dovození postižitelnosti majetku v SJP totiž není rozhodně zjevné a vyžaduje nemalé interpretační úsilí. Závěr o postižitelnosti SJP tak bude pro mnohé, alespoň po nějaký čas, do značné míry překvapivý.

Druhým velkým tématem pak zůstává, jak to bude s procesními právy partnera. Návrh Novely trestních předpisů totiž ani v tomto ohledu nedostal žádných

act legal

Prvotřídní právní služby napříč Evropou

Amsterdam • Belgrade • Bratislava • Bucharest • Budapest • Frankfurt
Madrid • Milan • Paris • Prague • Sofia • Vienna • Warsaw

actlegal.com
actlegal-czechia.com

precizací dikce novelizačních ustanovení trestního řádu.

V červnu jsem formuloval závěr, že odčerpání majetku ze SJP nebude možné proto, že partner nebude požívat stejných procesních práv, jaké má manžel. Vycházím přitom z premisy, že není rozumně odůvodnitelné, aby partner požíval menší práva než manžel, když důsledky a způsob realizace odčerpávání majetku ze SJP se nijak neliší od odčerpávání majetku ze SJM. Dle dikce Novely trestních předpisů totiž posílená procesní práva získává „manžel“.

Tato úvaha stála zejména na tom, že stejně jako registrované partnerství není manželstvím, bude obdobně platit, že ani partnerství není manželstvím a partner nebude manželem, přičemž trestní řád precizně označuje subjekty, které mají mít ta která práva (k tomu také níže). Tudíž hovoří-li o manželovi, nerozumí se tím partner.

Nicméně, v tuto chvíli je z důvodové zprávy Novely trestních předpisů zřejmé, že zákonodárce výslovně počítá s tím, že majetek bude ze SJP odčerpáván. Zároveň od prvopočátku akcentoval potřebu posílit procesní postavení manžela. Nadále lze setrvat na argumentu, že není ospravedlnitelné, aby v takovém případě měl partner menší procesní práva než manžel obviněného. Tudíž logickým závěrem by mělo být, že i v rovině procesního práva bude mít partner stejná

práva jako manžel. A přesto v dikci Novely trestního zákoníku nedošlo v tomto ohledu k žádným úpravám.

Domnívám se, že zákonodárce pravděpodobně dovozuje procesní rovnost manžela a partnera, když ji v Novele trestního řádu výslovně neupravuje, z jiného ustanovení, respektive předpisu. Tím nejpravděpodobněji bude výše citovaný § 655 odst. 2 OZ, který in fine stanoví, že: „[n]estanoví-li zákon nebo jiný právní předpis jinak, vztahují se na partnerství a práva a povinnosti partnerů ustanovení o manželství, právech a povinnostech manželů, vdovách a vdovcích obdobně.“

Nicméně, v rovině procesního práva mi tento přístup přijde poněkud nešťastný. Zejména proto, že zatímco když nyní TrŘ stanoví, že určitá procesní práva má mít manžel, pak občanský zákoník dále rozvíjí jen, kdo je manželem, respektive čím se rozumí manželství. V případě partnerství je to ovšem jiné, protože partnerství nadále nebude manželstvím. Aniž by to tak trestní řád stanovil, rozšíří občanský zákoník množinu osob „manžel“ o „partner“ z důvodu analogie dle § 655 odst. 2 OZ, tedy, zjednodušeně řečeno, právě občanský zákoník stanoví stejná procesní práva v trestním řízení partnerovi, a nikoliv trestní řád sám o sobě. Soukromoprávní hmotněprávní předpis tak svým způsobem zakládá veřejná subjektivní procesní práva, což samo o sobě není příliš koncepční, ba snad dokonce žádoucí. Navíc, u zmíněné věty § 655 odst. 2 OZ

lze do budoucna očekávat, že přinese aplikační potíže i v jiných oblastech práva, nejen právu trestním.

Nicméně, uvedené postesknutí je spíše v teoretické rovině a pevně věřím, že nepovede k úvahám, že by partner neměl při odčerpávání majetku ze SJP stejná procesní práva, jako manžel, což by bylo značně nešťastné.

Závěrem

Tím, že v průběhu legislativního procesu zákonodárce reflektoval přijatou Novelu občanského zákoníku a zmínil se o ní v důvodové zprávě, poskytl nám tak vodítko, že i majetek ze SJP bude možné na základě Novely trestních předpisů odčerpávat. Lze tak i doufat, že budoucí praxe zajistí při takovém odčerpávání majetku ze SJP partnerům stejná práva, jakých by měl požívat manžel obviněného, a nebo že v průběhu pokračujícího legislativního procesu přeci jen ještě dojde k precizaci textu Novely trestních předpisů. ©

Mgr. Jiří Šarmír, advokátní koncipient
PRK Partners s. r. o. advokátní kancelář

P / R / K
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Poznámky:

- ¹ Viz: ŠARMÍR, Jiří. Umožní novely trestního zákoníku a občanského zákoníku odčerpávání majetku trestními sankcemi i ze společného jmění, které bude vznikat partnerům? [online]. epravo.cz [cit. 25. 9. 2024]. Dostupné zde: <https://www.epravo.cz/top/clanky/umozni-novely-trestniho-zakoniku-a-obcanskeho-zakoniku-odcervavani-majetku-trestnimi-sankcemi-i-ze-spolecneho-jmeni-ktere-bude-vznikat-partnerum-118137.html>.
- ² Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník a zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád).
- ³ Jedná se o návrh zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním

(trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony; který je v databázi eKlep vedený pod PID: KORNCXKJ3GNY. Dostupné zde: <https://odok.cz/portal/veklep/material/KORNCX-KJ3GNY/>.

- ⁴ Pro účely tohoto článku se zjednodušeně neuvažuje o výjimkách jako je např. problematika věci obecně nebezpečné dle § 101 odst. 1 písm. c) TZ. Obdobně platí pro specifika níže vyčtených trestů a ochranných opatření. Hovoří-li se v tomto článku o trestní sankci, rozumí se jí trest nebo ochranné opatření ukládané dospělému pachateli podle TZ.

- ⁵ Pro účely tohoto článku se zjednodušeně neuvažuje nad možnostmi dopadu uložení jiných trestních sankcí na SJM. K faktickému odčerpání majetku ze SJM může dojít i nepřímě na základě uložení jiných majetkových trestů, např. při vymáhání peněžitého trestu dle § 343 TrŘ.
- ⁶ Viz § 66 odst. 4 TZ.
- ⁷ Viz § 102a odst. 2 písm. e) TZ.
- ⁸ Viz s. 1–3 důvodové zprávy k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

- ⁹ Např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. července 2015, sp. zn. 5 Tdo 335/2015.
- ¹⁰ Viz s. 1–3 důvodové zprávy k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- ¹¹ Pro účely tohoto článku se zjednodušeně se neuvažuje o výjimkách jako je § 101 odst. 2 písm. e) a f) TZ.
- ¹² Viz čl. II b. 21 návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Viz čl. II b. 23–27 návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- ¹³ Viz čl. II b. 28 návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- ¹⁴ Viz s. 4 důvodové zprávy k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- ¹⁵ Viz čl. I b. 2 návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- ¹⁶ V podrobnostech s. 5 důvodové zprávy k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- ¹⁷ Viz čl. I b. 40 návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- ¹⁸ Viz zejm. čl. I b. 28–33 a 35–36 návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- ¹⁹ Viz zejm. čl. I b. 38–39 a 42–43 návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- ²⁰ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
- ²¹ Zákon č. 123/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony.
- ²² Vedený jako sněmovní tisk č. 241/0 [online]. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. [cit. 4. 5. 2024]. Dostupné zde: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=9&CT=241&CT1=0>.
- ²³ Viz čl. I b. 2 Sněmovního tisku č. 241/0.
- ²⁴ Senát nepřijal k Novele občanského zákoníku žádné usnesení.
- ²⁵ Viz Sněmovní tisk č. 241/6 [online]. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. [cit. 4. 5. 2024]. Dostupné zde: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=9&CT=241&CT1=6>.
- ²⁶ Viz čl. I b. 1 zákona č. 123/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony.
- ²⁷ Viz čl. VII zákona č. 123/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony.
- ²⁸ Viz čl. XI zákona č. 123/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony.
- ²⁹ Viz Vypořádání zásadních připomínek k materiálu s názvem: Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony ze dne 17. července 2024, vypracovaný JUDr. Ondřejem Leblem a Mgr. Dominikem Šarmanem [online]. [cit. 25. 9. 2024] Dostupné zde: <https://odok.cz/portal/services/download/attachment/ALBSD8QEL6HL/>
- ³⁰ Viz s. 6 aktualizované důvodové zprávy k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- ³¹ Viz výše citovaná dílce novelizovaného § 135 a § 135d TZ.

epravo.cz online

Trestní odpovědnost v rozhodovacích procesech podnikatelů

Získejte přehled o tom, jak jsou v praxi aplikována pravidla týkající se trestní odpovědnosti v případech, kdy jsou znaky trestného činu naplněny v důsledku jednání jednotlivých osob podílejících se na rozhodovacím procesu.

Další online konference a semináře
naleznete na www.epravo.cz

Malé a střední firmy se začínají chystat na ESG reporting. Kde začít a co vzít v potaz?

Velké společnosti už povětšinou sbírají data pro povinné zprávy o udržitelnosti, ale malé a střední podniky (SMEs) zatím tuto povinnost nemají. Nicméně tlak ze strany dodavatelů a potenciálně výhodnější bankovní financování vedou k tomu, že i menší společnosti začínají pracovat na zprávách o ESG. Kdo stanoví obsah takových zpráv? Jak mají zprávy malých a středních podniků vypadat a co mají obsahovat? A jak postupovat při jejich přípravě? Na tyto otázky se pokusím odpovědět v následujícím krátkém článku.

Musí malé a střední podniky připravovat ESG zprávy?

Podle směrnice CSRD¹ musí zprávy o udržitelnosti připravovat pouze velké podniky a ty malé a střední podniky, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu.

Velký podnik je pro tyto účely definován jako ten, který splňuje alespoň dvě z následujících kritérií:

- 1) aktiva 500 milionů Kč,
- 2) roční úhrn čistého obrátu 1 miliard Kč,
- 3) průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 250.

Malé a střední podniky, jejichž cenné papíry nejsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu, nemají povinnost při-

pravovat zprávu o udržitelnosti dle zákona o účetnictví, ale mohou ESG zprávy připravovat dobrovolně.

Musí být ESG zprávy malých a středních podniků auditovány?

Povinný audit podle zákona o účetnictví² a zákona o auditorech³ se týká pouze mandatorně vyhotovených zpráv, tedy zpráv velkých účetních jednotek a těch malých a středních účetních jednotek, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu.

Dobrovolné ESG reporty tak nepodléhají přezkumu statutárního auditora. Tyto reporty se zároveň nebudou připojovat k výroční zprávě, pokud ji daná společnost vyhotovuje, ale budou poskytovány dle uvážení společnosti – ať už veřejně

na webových stránkách, nebo například pouze obchodním partnerům.

Jak by měly ESG zprávy vypadat?

Pro malé a střední podniky neexistuje závazné pravidlo pro podobu a obsah ESG zpráv. Evropská poradní skupina pro účetní výkaznictví (EFRAG) však navrhla dobrovolný standard, který je rozdělen do 3 částí:

- i. Základní „Basic Module“, který zahrnuje 16 oblastí, z toho převážnou většinu zaměřených na environmentální témata;⁴
- ii. Podrobnější „Narrative Module“, který ke zprávě nemusí být připojen, je však vhodný pro pokrytí podrobnějších informací o společnosti; a
- iii. Nadstavbový „Business Partner Module“, který taktéž nemusí být ke

VALOUCH SERVUS

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Privátní klienti
a rodinné firmy

Obchodní
a korporátní
právo

Právo
duševního
vlastnictví
a informačních
technologií

Podpora
start-upů

Nemovitosti,
správní právo
a životní
prostředí

Rodinné
a pracovní
právo

www.vaselegal.cz

zprávě vůbec připojen a který obsahuje odpovědi na otázky, které budou s největší pravděpodobností zajímat obchodní partnery, investory či financující banky.

Tento návrh prošel veřejnou konzultací a nyní je stále v revizi. Vzhledem k obecnosti návrhu však neočekáváme, že by finální znění skutečně dokázalo pevně sjednotit tržní standard, bude nicméně určitým výchozím bodem při přípravě zpráv.

Firmy tak mají velkou volnost v tom, jak budou své ESG zprávy strukturovat a jaký bude jejich obsah. Je vhodné, aby se firmy inspirovaly návrhem EFRAG, ale přizpůsobily ho svým potřebám a požadavkům bank nebo zákazníků. Důležité je zaměřit se na informace, které mají významný dopad na lidi nebo životní prostředí a zároveň které představují finanční riziko pro firmu – tzv. princip dvojí materiality.

Jak připravit ESG zprávu?

Příprava ESG zprávy zahrnuje několik kroků:

- Určení relevantních okruhů a vymezení potřebných dat, jako jsou data o spotřebách energií a vody, množství

a druhu produkovaného odpadu či záboru půdy.

- Sběr těchto dat podle zvolené metody a jejich vyhodnocení.
- Vytvoření reprezentativní a srozumitelné zprávy.

Příprava ESG zprávy může být náročná, a proto mnoho firem spolupracuje s odbornými poradci. Vzhledem k tomu, že téma udržitelnosti je trendem současné doby, výběr poradců je velmi široký. Doporučujeme proto řádně prověřovat kvalifikaci takových poradců včetně údaje, zda právní informace čerpají přímo od advokátů či jiných oprávněných poskytovatelů právních služeb.

Závěr

Malé a střední podniky v drtivé většině případů nejsou povinny připravovat zprávy o udržitelnosti podle směrnice CSRD. Příprava obdobných zpráv však může být vyžadována obchodními partnery, bankami nebo jako součást etického profilu firmy. Pokud se chce menší či střední společnost do přípravy reportu pustit, je vhodné na začátku procesu definovat své potřeby a cíle a tyto následně promítnout do výsledné zprávy, která bude v ideálním případě přesně a výstižně odrážet dopady na udržitelnost. Stra-

tegicky je vhodné jako základ využít zmiňovaný návrh EFRAG, je však nutné ho interpretovat s ohledem na konkrétní společnost a nastavit rozsah informací a metodiku sběru výstižně a efektivně.

Mgr. Veronika Cívínová, partnerka
KLB Legal, s.r.o., advokátní kancelář

Poznámky:

- ¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2464 ze dne 14. prosince 2022, kterou se mění nařízení (EU) č. 537/2014, směrnice 2004/109/ES, směrnice 2006/43/ES a směrnice 2013/34/EU, pokud jde o podávání zpráv podniků o udržitelnosti.
- ² Zákon č. 563/1991 Sb.
- ³ Zákon č. 93/2009 Sb.
- ⁴ <https://www.efrag.org/en/projects/voluntary-reporting-standard-for-smes-vsme/exposure-draft-consultation>.

epravo.cz online

Rozvoj dovedností právníků a poradců v digitální éře

Praktický seminář zaměřený na rozvoj digitálních dovedností pro právníky a poradce. Naučíte se efektivně využívat umělou inteligenci a digitální nástroje v právní praxi, pochopit klíčové technologické trendy a aplikovat je ve své každodenní práci.

Další online konference a semináře
naleznete na www.epravo.cz

Nicotnost soudního rozhodnutí

Důsledkem těch nejzávažnějších vad správního rozhodnutí je jeho nicotnost. Tyto vady dosahují takové míry, že při jejich přítomnosti vůbec nelze hovořit o rozhodnutí, které by vyvolávalo nějaké právní účinky. Nicotné správní rozhodnutí se proto vůbec nepovažuje za autoritativní správní činnost, nikoho nezavazuje, a nikdo jej proto není povinen respektovat.¹

Projevem těchto doktrinárních závěrů je § 77 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož je nicotné každé rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný, což neplatí, pokud je vydal správní orgán věcně příslušnému správnímu orgánu nadřízený, jakož i rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze za rozhodnutí správního orgánu vůbec považovat.

Proto lze souhlasit, že „[s]oučasná právní úprava, judikatura i doktrína tedy považují nicotnost za samostatný právní institut, který je odlišný od institutu nezákonnosti z hlediska právních účinků dotyčného správního aktu. Nezákonné rozhodnutí existuje, je právně závazné, vynutitelné a vychází se z presumpce jeho správnosti, dokud není zrušeno. Proti němu lze brojit opravnými či dozorčími prostředky, avšak pokud tyto nejsou včas a řádně uplatněny, zůstává nezákonné rozhodnutí objektivně existující a nelze ho již odstranit. Naproti tomu se na nicotné rozhodnutí vždy hledí jako na neexistující, zdánlivé, nezakládající žádné právní následky, a proto nemusí být respektováno, a veřejnou mocí dokonce ani nesmí být vynucováno. Nicotnost nelze zhojit uplynutím času, a může tak k ní být přihlédnuto kdykoliv z úřední povinnosti.“²

Protože obdobnými vadami mohou nepochybně trpět také rozhodnutí civilních soudů, není podle závěru prezentovaného v odborné literatuře zapovězeno mluvit o nicotných rozhodnutích ani v rámci civilního soudnictví, byť tato kategorie není v praxi systematicky rozpracována.³

Právě o to budou usilovat následující odstavce. V nich budou postupně hledány odpovědi na otázky, zda v současném právním řádu vůbec existují legitimní

důvody svědčící pro nicotnost i soudních rozhodnutí, kterých z nich se nicotnost týká, jaké vady ji případně způsobují a jaký je jejich vztah k vadám působícím zmatečnost rozhodnutí podle § 229 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.⁴

Nedostatek pravomoci soudu

Ačkoliv by se mohlo zdát, že objasnění legitimacy nicotnosti (absolutní neúčinnosti) soudního rozhodnutí bude argumentačně značně náročné, řešení je paradoxně velmi prosté a nachází se v zákoně č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ve znění pozdějších předpisů.

Podle tohoto právního předpisu se postupuje při kladných nebo záporných kompetenčních sporech o pravomoc nebo věcnou příslušnost vydat rozhodnutí, jehož stranami jsou buď a) soudy a orgány moci výkonné, územní, zájmové nebo profesní samosprávy, nebo b) soudy v občanském soudním řízení a soudy ve správním soudnictví.

Tyto spory je k návrhu uvedených stran nebo účastníka řízení ve věci, v níž se otázka pravomoci vydat rozhodnutí stala spornou, oprávněn řešit zvláštní senát složený ze tří soudců Nejvyššího soudu a tří soudců Nejvyššího správního soudu.

Jestliže potom ten, kdo je stranou v kompetenčním sporu, již v projednávané věci vydal rozhodnutí, které však podle zvláštního senátu není v jeho pravomoci, dojde v souladu s § 5 odst. 2 citovaného zákona vedle určení příslušného orgánu současně k vyslovení nicotnosti takto nesprávně vydaného rozhodnutí.

Může-li být takovou stranou i civilní nebo správní soud, je třeba shrnout, že za nicotná tedy mohou být označena také rozhodnutí jejich, byť to na druhou stranu nebude úkaz příliš častý. To už proto,

že „možnost vyslovit nicotnost soudního rozhodnutí je fenomén zcela nový, ojedinělý a s ohledem na minimum kladných kompetenčních sporů zvláštním senátem dosud neaplikovaný.“⁵

Nicotnost rozhodnutí civilního soudu však byla mimo jakoukoliv právní normu shledána již dříve v rámci rozhodovací soudní praxe, když jedním z prvních dostupných rozhodnutí je usnesení Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 21 Co 73/98 ze dne 15. 7. 1998, na které navazuje usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem sp. zn. 35 Co 59/2004 ze dne 29. 7. 2004.⁶ Oba krajské soudy přitom považují za nicotné opět pouze takové rozhodnutí, jenž vydal soud v nalézacím řízení mimo svoji pravomoc, což vedlo k zamítnutí návrhu na nařízení jeho výkonu.⁷

Na těchto závěrech nemění nic ani skutečnost, že se tyto soudy neopírají o žádné konkrétní právní ustanovení. To totiž neexistuje.

Ani v případě vad způsobujících nicotnost správního rozhodnutí se však nejedná o nic mimořádného, jelikož podle závěrů odborné literatury existují v zásadě dva možné přístupy k případné úpravě nicotnosti. Buď je právní úprava obsažena přímo v právním předpise, nebo objektivní právo tento institut vůbec nereflektuje. „Ve státech s takovouto absolutní absencí pozitivněprávní úpravy pak musí na toto právní vakuum reagovat především soudy a jejich judikatura v rámci výkonu správního soudnictví za pomoci závěrů učiněných doktrínou.“⁸ Příkladem tohoto druhého pojetí může být buď Slovenská republika, nebo tuzemský právní řád do roku 2003.⁹

Z téhož důvodu mají rozhodnutí soudu za nicotné dlouhodobě a unisono též Nejvyšší soud¹⁰ i Ústavní soud,¹¹ a to kdykoliv a bez ohledu na to, že absence pravomoci soudu k vydání rozhodnutí je

důvodem pro podání žaloby pro zmatečnost jak podle § 229 odst. 1 písm. a), tak i podle § 229 odst. 2 písm. c) o. s. ř.

Vzhledem k tomu, že v daném případě je již nutno hovořit o ustálené rozhodovací praxi soudů,¹² je třeba dovodit, že nutnost podání žaloby pro zmatečnost k tomu, aby bylo takto vadné rozhodnutí odstraněno, je prolomena a za nicotné je proto třeba je považovat kdykoliv.

Vnitřní rozpornost a právní či faktická neuskutečnitelnost

Nedostatek pravomoci soudu však nemusí být nutně jediným důvodem, proč je třeba jeho rozhodnutí považovat za neexistující. Podle závěrů odborné literatury lze totiž o nicotnosti uvažovat „bezesporu i v některých dalších extrémních případech, které nikdy nelze zcela vyloučit.“¹³ Navíc se v tomto směru nejedná o nic nového, jelikož totožné úvahy podepřené konkrétními příklady byly prezentovány již v osmdesátých letech 20. století.¹⁴

Vedle nedostatku pravomoci nalézacího soudu jsou právě některé další závažné vady soudního rozhodnutí shledány až v rámci řízení o jeho výkonu podle části VI. o. s. ř., kdy již jde o rozhodnutí zpravidla pravomocné.

V souladu s § 261a o. s. ř. lze totiž výkon rozhodnutí nařídit jen tehdy, obsahuje-li rozhodnutí označení oprávněné a povinné osoby, vymezení rozsahu a obsahu povinností, k jejichž splnění byl výkon rozhodnutí navržen, a určení lhůty ke splnění povinností. Není-li možné uvedené náležitosti dovodit z titulu ani výkladem s přihlédnutím k povaze uložené povinnosti či ke způsobu výkonu, nelze takové rozhodnutí vykonat.¹⁵ Takové rozhodnutí je proto materiálně nevykonatelné a nezbyvá, než návrh na jeho výkon zamítnout.

Jako materiálně nevykonatelné z důvodu nesprávného označení žalovaného bylo proto shledáno usnesení, jímž bylo nařízeno předběžné opatření ukládající povinnost představenstvu akciové společnosti jakožto orgánu právnické osoby, a nikoliv přímo této osobě.¹⁶

Nedostatečné vymezení rozsahu a obsahu povinností může mít projevů více,

příčemž jedním z nich je též právní neuskutečnitelnost rozhodnutí v podobě uložení povinnosti, která je neslučitelná s právním řádem či jemu neznámá. To může být případ uložení povinnosti k nepeněžitému plnění, které neodpovídá žádnému ze způsobů výkonu rozhodnutí uvedenému v § 258 odst. 2 o. s. ř.¹⁷

V obou doposud prezentovaných případech se přitom jedná o vady, které dle nauky správního práva a rozhodovací praxe správních soudů působí nicotnost správního rozhodnutí z důvodu jeho právní neuskutečnitelnosti.¹⁸ Právní neuskutečnitelnost přitom může být často též důvodem neuskutečnitelnosti faktické, přičemž vhodným příkladem je právě uložení povinnosti entitě bez právní osobnosti.¹⁹

Kromě uvedeného je třeba, aby bylo vymezení rozsahu a obsahu povinností, k jejichž splnění byl výkon rozhodnutí navržen, učiněno přesně, tedy určitě a srozumitelně. Proto nebyl z důvodu své neurčitosti shledán materiálně vykonatelným rozsudek, kterým bylo žalovanému pouze obecně uloženo, aby žalobci předal doklady vztahující se k vydávaným nemovitostem a klíče od společných a uvolněných prostor.²⁰

Jako nesrozumitelné bylo potom posouzeno rozhodnutí, které ve svém výroku označilo jako osobu povinnou k plnění pouze žalovaného, ačkoliv vedle žalobce byli účastníky řízení žalovaní dva.²¹ Jako jeden z projevů nesrozumitelnosti rozhodnutí je považována též jeho vnitřní rozpornost, a to ve výrokové části.^{22, 23}

Všechny tyto vady jsou opět správní naukou a správními soudy považovány jako vady rozhodnutí, pro něž je nelze za rozhodnutí správního orgánu vůbec považovat.²⁴

Na takovou situaci pamatuje § 229 odst. 2 písm. c) o. s. ř., podle něhož může účastník napadnout žalobou pro zmatečnost pravomocné rozhodnutí soudu, jestliže byl odvolacím soudem pravomocně zamítnut návrh na nařízení jeho výkonu nebo tento výkon pravomocně zastaven z důvodu, že povinnosti rozsudkem, usnesením nebo platebním rozkazem uložené nelze vykonat.²⁵ Podáním žaloby pro zmatečnost lze tedy dosáhnout odklizení materiálně nevy-

konatelného rozhodnutí a v souladu s § 235h odst. 2 o. s. ř. docílit opětovného projednání a již bezvadného rozhodnutí věci.

Problém však spočívá v tom, že exekucním titulem není každé rozhodnutí soudu vydané v občanském soudním řízení, jelikož ne každé rozhodnutí ústí ve výrok, jímž se některému z účastníků ukládá povinnost k plnění.²⁶ Některá rozhodnutí dokonce ani žádný vymahatelný nárok neobsahují. Nejčastějším příkladem je rozsudek, jímž se určuje, že tu právní vztah nebo právo je, či není, případně rozsudek ukládající prohlášení vůle^{27, 28} nebo rozhodnutí o osobním stavu.

Přestože mohou daná rozhodnutí po nabytí právní moci těmi nejzávažnějšími vadami trpět taktéž, na jejich formální odstranění již právní předpisy nepamatují. Pokud by však byla i přesto považována za správná a existující, působila by překážku rei iudicatae, ačkoliv by se svého práva příslušný účastník řízení nemohl nikdy dovolat. To je však v příkrém rozporu s principem zákazu odmítnutí spravedlnosti, tedy protiústavního odmítnutí ochrany subjektivního práva osoby bez zákonného důvodu.²⁹

Proto lze konstatovat, že nicotným může být i takové soudní rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným. Ačkoliv právní řád poskytuje u některých rozhodnutí možnost ty nejzávažnější nedostatky napravit podle § 229 odst. 2 písm. c) o. s. ř., jiným toto beneficium dopřáno není. Právě na těch je však problém demonstrován nejplastičtěji.

Ani tento závěr však nelze přijmout ipso facto, jelikož některé z těch vad, o kterých v souvislosti s nicotností hovoří nauka správního práva, obsahuje také úprava již zmíněné žaloby pro zmatečnost. „Žaloba pro zmatečnost má sloužit k tomu, aby mohla být zrušena pravomocná rozhodnutí soudu, která trpí takovými vadami, jež představují porušení základních principů ovládajících řízení před soudem, popřípadě je takovými vadami postiženo řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo,³⁰ na což navazuje nové projednání věci.

HAVEL & PARTNERS

ÚSPĚCH SPOJUJE

OTEVÍRÁME ZASTOUPENÍ VE FRANKFURTU

350

*S týmem 350 právníků
a daňových poradců jsme
největší nezávislou právní-
kou firmou ve střední Evropě.*

110

*Poskytujeme právní a daňové
poradenství ve 12 jazycích ve
více než 110 zemích světa.*

*Máme nejkomplexnější mezi-
národní podporu dostupnou
pro české a slovenské advo-
kátní kanceláře.*

70%

*Až 70 % našich případů
obsahuje mezinárodní prvek.*

NEJVĚTŠÍ ČESKO-SLOVENSKÁ ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ S MEZINÁRODNÍM DOSAHEM

Důvody zmatečnosti rozhodnutí

Těmito vadami by kromě již zmíněné absence pravomoci soudů³¹ mohly být dále nedostatek způsobilosti být účastníkem řízení u toho, kdo jako účastník řízení vystupoval,³² absence návrhu na zahájení řízení tam, kde je podle zákona třeba,³³ nesprávné obsazení soudu, ledaže místo samosoudce rozhodoval senát,³⁴ rozhodnutí v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce nebo přísedícího³⁵ a konečně rozhodnutí, pokud v téže věci již bylo dříve zahájeno řízení³⁶ nebo již bylo dokonce pravomocně rozhodnuto.³⁷

Zatímco poslední tři důvody jsou v rámci vědy správního práva a rozhodovací praxe správních soudů převážně považovány za pouhou nezákonnost správního rozhodnutí,³⁸ důvod v podobě nesprávného obsazení soudu je sporným, jelikož v odborné literatuře nad jeho povahou panují dlouhodobě pochybnosti³⁹ a Nejvyšší správní soud jej mezi důvody nicotnosti nezahrnuje vůbec.⁴⁰

Důvod zmatečnosti v podobě absence návrhu na zahájení řízení je sice projevem nedostatku pravomoci soudu k vedení řízení, pročez je nicotnost soudního rozhodnutí nespornou, na druhou stranu je třeba zohlednit závěry rozhodovací soudní praxe a § 5 odst. 2 zákona o rozhodování některých kompetenčních sporů, podle nichž je nicotným pouze takové rozhodnutí, k jehož vydání byl soud nepřislušný absolutně. Daná věc ovšem do pravomoci soudů spadá, pouze ji není možné zahájit ex officio.

Vzhledem k tomu, že právní předpisy je třeba interpretovat tak, aby některé ustanovení nezůstalo obsoletní, a stanovení důvodů zmatečnosti je navíc výhradně záležitostí zákonodárce, z důvodu právní jistoty je proto třeba mít za to, že absenci návrhu na zahájení řízení a nesprávné obsazení soudu bude možné namítat skutečně pouze v rámci řízení o žalobě pro zmatečnost. To platí též o dalších zmiňovaných důvodech zmatečnosti, v důsledku čehož tak zároveň bude na tytéž vady jak v rámci správního práva, tak i v rámci civilního soudnictví nahlíženo obdobně.

Problematickým je však důvod spočívající v nedostatku způsobilosti být účast-

níkem řízení toho, kdo jako účastník řízení přesto vystupoval.

Mohlo by se totiž zdát, že zrušení takto vadného rozhodnutí nemá smysl. Je totiž otázkou, zda takové rozhodnutí zakládá překážku rei iudicatae, tedy nemožnost rozhodnout o téže věci znova, a to z důvodu, že totožnost věci je definována totožností žalobního nároku, žalobního důvodu a účastníků řízení.⁴¹ Pokud je však jednou z procesních stran entita, která účastníkem řízení být nemůže, chybí jeden z nezbytných prvků totožnosti věci a mohlo by tak být dovozováno, že k jejímu novému projednání předchodí zrušení rozhodnutí nebude nutné.

Na druhou stranu je třeba mít za to, že racionální zákonodárce nestanoví pravidla, která by byla neaplikovatelná a tím pádem i zbytečná, což platí tím spíše, pokud lze tutéž vadu rozhodnutí namítat hned dvakrát, a to jak podle § 229 odst. 1 písm. b), tak i podle § 229 odst. 2 písm. c) o. s. ř.

Přestože jde tedy o vadu, která působí právní neuskutečnitelnost rozhodnutí, s ohledem na úpravu žaloby pro zmatečnost je třeba dbát znění právního předpisu a jejího odstranění tak usilovat výhradně prostřednictvím tohoto mimořádného opravného prostředku. To ostatně vyplývá též ze závěru Ústavního soudu, podle něhož zmatečností vadu nelze zaměňovat s nicotností, přičemž jedinou výjimkou je právě situace, kdy soud při svém rozhodování zjevně vybočí z mezí své pravomoci.⁴²

Rozhodnutí meritorní a procesní

Ačkoliv se v celé práci hovoří o nicotném rozhodnutí, jedná se o jisté zjednodušení, jelikož závaznosti samozřejmě nabývá pouze jeho výrok. Přesnější by tedy bylo hovořit pouze o nicotnosti výroku, což koneckonců vyplývá již z jednotlivých dílčích závěrů. Výroková část však může mít a zpravidla i mívá výroků několik, proto by nic nemělo bránit ani tomu, aby byl po vzoru § 77 odst. 4 správního řádu nicotným shledán pouze některý z nich.

Dané úvahy však mají smysl pouze tehdy, bude-li dotčené rozhodnutí pravomocné. Ačkoliv může vady způsobující nicotnost obsahovat jistě také rozhodnutí, které tímto atributem doposud nedisponu-

je, tyto mohou být odstraněny v řízení o řádném opravném prostředku, v němž se na ně bude nahlížet jako na vady nezákonné, kterými vlastně jsou. Nicotnost rozhodnutí totiž není ničím jiným než zvlášť těžkou vadou jeho zákonnosti.⁴³

Zodpovězena však prozatím nebyla otázka, která všechna rozhodnutí to jsou. Sporu jistě není o těch, kterými je rozhodováno ve věci samé, jelikož tato jediná jsou způsobilá zasáhnout právní sféru účastníků řízení. Ostatně o těchto se zmiňuje též rozhodovací soudní praxe v případech absolutního nedostatku pravomoci, zákon o rozhodování některých kompetenčních sporů i odborná literatura.⁴⁴ Spornou je tedy skutečnost, zda mohou být nicotná též rozhodnutí procesního rázu.

Uspokojivou odpověď lze podle mého názoru nalézt v původní úpravě § 77 správního řádu, jelikož do 30. 6. 2017 mohla být správními orgány nicotnost zjištěna a prohlášena pouze u rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný. Ve všech ostatních případech mohl nicotnost správního rozhodnutí vyslovit pouze správní soud.

S ohledem na to, že žalobu proti rozhodnutí správního orgánu může v souladu s § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů,⁴⁵ podat pouze ten, kdo tvrdí, že byl rozhodnutím správního orgánu dotčen na svém subjektivním hmotném právu, resp. jím byla dotčena jeho právní sféra,⁴⁶ jiná rozhodnutí než meritorní tedy správní soud k žalobě přezkoumávat nemůže. Z uvedeného tak celkem nepochybně plyne, že nicotnými mohla být shledána pouze správní rozhodnutí meritorní. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani skutečnost, že § 77 správního řádu doznal od 1. 7. 2017 změny, když napříště jsou rozhodnutí prohlašována za nicotná správními orgány z důvodů všech, jelikož úprava s. ř. s. zůstala v tomto ohledu nedotčena. I nadále tak může být správním soudem nicotným shledáno pouze rozhodnutí meritorní.

Pokud je tedy daná otázka v českém právním řádu zákonodárcem již vyřešena, byť pouze v rámci práva správního, není důvodu se od ní z důvodu hodnotové bezrozpornosti právního řádu odklánět i v případě nicotnosti rozhodnutí soudních.

Závěr

Z uvedeného je zřejmé, že také v civilním soudnictví se vyskytují rozhodnutí natolik vadná, že veřejnou mocí nesmí být vynucována, v důsledku čehož tedy ani nezakládají žádné právní následky a nikdo je není povinen respektovat.⁴⁷

To platí v první řadě o takovém rozhodnutí, které soud vydá, aniž k tomu má pravomoc, přestože se zároveň jedná o důvod zmatečnosti rozhodnutí podle § 229 odst. 1 písm. a) a dle § 229 odst. 2 písm. c) o. s. ř.

Naopak pouze pravidlům žaloby pro zmatečnost budou podléhat ta rozhodnutí, která jsou výsledkem řízení, v němž jako účastník vystupoval někdo, kdo způsobilost být účastníkem řízení neměl (§ 229 odst. 1 písm. b) o. s. ř.).

Také rozhodnutí, která podléhají výkonu rozhodnutí, jsou odstranitelná pouze postupem podle § 229 odst. 2 písm. c) o. s. ř. pod rouškou jejich materiální nevykonatelnosti, což lze považovat za dostatečný prostředek ochrany jak jejich adresátů, tak i veřejného zájmu, byť časově omezený tříměsíční lhůtou pro podání žaloby pro zmatečnost.⁴⁸

U ostatních meritorních rozhodnutí je ovšem tento postup, jak bylo dovozeno výše, zcela vyloučen. Pouze u těchto má tedy smysl v případě vnitřní rozpornosti nebo právní či faktické neuskutečnitelnosti jejich výroku hovořit o nicotnosti. K těmto nejzávažnějším vadám zároveň orgány veřejné moci musí přihlížet kdykoliv a z úřední povinnosti.⁴⁹

Vzhledem k § 5 odst. 2 zákona o rozhodování některých kompetenčních sporů

však není tuzemskému právnímu řádu neznámé ani formální odklizení nicotných rozhodnutí soudu, což by mohlo být spolu s výše uvedenými závěry vhodným signálem pro zákonodárce plánujícího novou kodifikaci civilního práva procesního.

Mgr. Petr Sedlatý, advokát, společník, jednatel
Advokátní kancelář Brož, Sedlatý s.r.o.

Poznámky:

¹ SLÁDEČEK, V. Obecné správní právo. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2013, s. 129–130.

² Usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 100/2010 ze dne 12. 3. 2013.

³ SVOBODA, K.; SMOLÍK, P.; LEVÝ, J. ŠFNOVÁ, R. a kol. Občanský soudní řád. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 634.

⁴ Dále také o. s. ř.

⁵ JEMELKA, L.; PODHRÁZKÝ, M.; VETEŠNÍK, P.; ZAVŘELOVÁ, J.; BOHADLO, D.; ŠURÁNEK, P. Soudní řád správní. Komentář. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 1100.

⁶ „Nedostatek pravomoci soudu v nalézacím řízení je důvodem pro zamítnutí návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí, neboť rozhodnutí soudu o té věci nespadá do pravomoci soudu, je proto absolutně neúčinné, postrádá závaznost a nebrání novému projednání věci (srov. rozhodnutí krajského soudu v Hradci Králové z 15. 7. 1998 publikované ve Sbírce rozhodnutí a stanovisek českých soudů pod č. 5/1999 s. 150 sp. zn. 21 Co 73/98).“

⁷ „Naproti tomu při nařízení exekuce není soud oprávněn zkoumat, zda exekuční titul byl vydán věcně příslušným soudem (Soudní judikatura č. 5/1998 č. 44).“ TRIPES, A. Exekuce v soudní praxi. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 11. Z toho důvodu je takové soudní rozhodnutí považováno pouze za nezákonné

⁸ FRUMAROVÁ, K. Nicotnost správního roz-

hodnutí. Praha: Leges, 2014, s. 50.

⁹ Právě až 1. 1. 2003 se staly účinnými zákon č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, a zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, které obsahovaly pojem nicotnosti správního (a soudního) rozhodnutí. Konkrétní důvody nicotnosti správního rozhodnutí se však v českém právním řádu objevily až v § 77 odst. 1 správního řádu, který se stal účinným dne 1. 1. 2006.

¹⁰ Rozsudek sp. zn. 22 Cdo 657/2003 ze dne 20. 5. 2003 a usnesení sp. zn. 28 Cdo 5101/2017 ze dne 5. 6. 2018.

¹¹ Usnesení sp. zn. II. ÚS 65/04 ze dne 31. 7. 2006 a usnesení sp. zn. III. ÚS 2562/16 ze dne 15. 11. 2016.

¹² BOBEK, M. a kol. Judikatura a právní argumentace. 2. vydání. Praha: Auditorium, 2013, s. 111.

¹³ SVOBODA, K.; SMOLÍK, P.; LEVÝ, J. ŠFNOVÁ, R. a kol. Občanský soudní řád. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 634.

¹⁴ STEINER, V. Základní otázky občanského práva procesního. Praha: Academia, 1981, s. 265.

¹⁵ „Nezbytným předpokladem pro nařízení exekuce je, aby práva a jim odpovídající povinnosti byly ve vykonávaném rozhodnutí či jiném titulu určeny přesným a nepochybným způsobem. Není-li možné dovodit z rozhodnutí náležitosti materiální vykonatelnosti podle § 261a odst. 1 o. s. ř. ani výkladem

s přihlédnutím k povaze uložené povinnosti či ke způsobu exekuce, nelze takové rozhodnutí vykonat; soud návrh na nařízení jeho výkonu zamítne.“ (usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 4909/2010 ze dne 26. 10. 2011).

¹⁶ „...soudní rozhodnutí, které ukládá povinnost útvaru, který není osobou v právním smyslu, neobsahuje označení povinné osoby, a není tudíž (materiálně) vykonatelné. Usnesení, kterým bylo nařízeno předběžné opatření, ukládající povinnost představenstvu akciové společnosti jakožto orgánu právnické osoby, tedy nikoli samotné společnosti či snad členům jejího představenstva jako fyzickým osobám [...], je proto nevykonatelným soudním rozhodnutím.“ (usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 3631/2010 ze dne 29. 11. 2011).

¹⁷ „Ukládá-li exekuční titul povinnost k nepeněžitému plnění, které neodpovídá některému ze způsobů exekuce uvedenému v § 258 odst. 2 o. s. ř., nelze vyhovět požadavku zakotvenímu v ustanovení § 257 o. s. ř., a takový titul není proto možno z materiálního hlediska vykonat.“ (usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 965/2003 ze dne 30. 6. 2004).

¹⁸ FRUMAROVÁ, K. Op. cit. s. 164 a násl.

¹⁹ FRUMAROVÁ, K. Op. cit. s. 184.

²⁰ Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 813/2004 ze dne 27. 4. 2005.

²¹ Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 3203/2006 ze dne 24. 10. 2007.

- ²² „Za nesrozumitelné lze obecně považovat takové soudní rozhodnutí, jehož výrok je vnitřně rozporný nebo z něž nelze zjistit, zda soud žalobu zamítl nebo o ní odmítl rozhodnout, rozhodnutí, z něž nelze seznat, co je výrok a co odůvodnění, dále rozhodnutí, z něhož není patrné, které osoby jsou jeho adresátem, rozhodnutí s nevhodnou formulací výroku, která má za následek, že rozhodnutí nikoho nezavazuje apod.“ (usnesení Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Ads 58/2003 ze dne 4. 12. 2003).
- ²³ Absolutní neúčinnost rozhodnutí soudu pro nesrozumitelnost nebo vnitřní rozpornost výroku shledává též STEINER, V. Op. cit. s. 265.
- ²⁴ FRUMAROVÁ, K. Op. cit. s. 188 a násl.
- ²⁵ Podle § 234 odst. 6 o. s. ř. lze žalobu pro zmatečnost z tohoto důvodu podat pouze ve lhůtě 3 měsíců od právní moci usnesení odvolacího soudu o zamítnutí návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí nebo o zastavení výkonu rozhodnutí.
- ²⁶ TRIPES, A. Exekuce v soudní praxi. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 19.
- ²⁷ Ibidem.
- ²⁸ „Ustálená soudní praxe i odborná komentářová literatura jsou zajedno v tom, že pravomocné rozsudky ukládající prohlášení vůle nahrazují toto prohlášení a účinkem rozsudku ukládajícího prohlášení vůle je nahrazení projevu vůle žalovaného; rozsudek nahrazující prohlášení vůle smluvní strany uzavřít přesně označenou smlouvu má za následek, že dnem právní moci rozsudku je smlouva uzavřena[...] Protože prohlášení vůle (jakožto složky právního úkonu, který směřuje ke vzniku, změně nebo zániku práv a povinností, jež právní předpisy s takovým projevem spojují) je takovým rozsudkem bez dalšího nahrazeno, není zapotřebí jeho výkon, neboť cíl, který žalobce v řízení sledoval, byl v okamžiku, kdy rozsudek nabyl právní moci, naplněn. Domáhat se „splnění“ povinnosti prohlásit vůli výkonem takového rozsudku (včetně výkonu způsobu předpokládanými ustanoveními § 350 a § 351 o. s. ř.) je pojmově vyloučeno.“
- ²⁹ HENDRYCH, D. a kol. Právní slovník. 2. rozšířené vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 122.
- ³⁰ Důvodová zpráva k zákonu č. 30/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.
- ³¹ § 229 odst. 1 písm. a) o. s. ř.
- ³² § 229 odst. 1 písm. b) o. s. ř.
- ³³ § 229 odst. 1 písm. d) o. s. ř.
- ³⁴ § 229 odst. 1 písm. f) o. s. ř.
- ³⁵ § 229 odst. 1 písm. g) o. s. ř.
- ³⁶ § 229 odst. 2 písm. a) o. s. ř.
- ³⁷ § 229 odst. 2 písm. b) o. s. ř.
- ³⁸ FRUMAROVÁ, K. Op. cit. s. 178 a násl.
- ³⁹ LUKEŠ, Z. a kol. Československé správní právo. Obecná část. Praha: Panorama, 1980, s. 168 a 169. MATES, P. Nicotná rozhodnutí. In KADEČKA, S.; MAREK, D. (eds.). Nový správní řád v praxi krajských úřadů. Sborník ze zimní konference/workshopu. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007, s. 110.
- ⁴⁰ Usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 100/2010-65 ze dne 12. 3. 2013.
- ⁴¹ WINTEROVÁ, A.; MACKOVÁ, A. a kol. Civilní právo procesní. Část první: řízení nalézací. 8. nezměněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 216.
- ⁴² „...zmatečnostní vadu nelze zaměřovat s nicotností, kdy o nicotnosti rozhodnutí soudu (resp. jeho označení za paakt) by bylo možno uvažovat pouze v případech, kdy soud při svém rozhodování zjevně vybočil z mezí své pravomoci. Rovněž praxe civilních soudů omezila úvahy o nicotnosti soudního rozhodnutí pouze na případy, když soud při rozhodování zjevně vybočil z mezí své pravomoci...“ (Usnesení Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 2562/16 ze dne 15. 11. 2016).
- ⁴³ VEDRAL, J. Správní řád. Komentář. 2. vydání. Praha: Bova Polygon, 2012, s. 669.
- ⁴⁴ STEINER, V. Op. cit. s. 265.
- ⁴⁵ Dále také s. ř. s.
- ⁴⁶ POTĚŠIL, L.; ŠIMÍČEK, V. a kol. Soudní řád správní. Komentář. Praha: Leges, 2014, s. 554.
- ⁴⁷ STEINER, V. Op. cit. s. 265.
- ⁴⁸ Všechna tato rozhodnutí je i navzdory jejich vadám tedy třeba považovat za existující a závazná, protože pouze taková lze napadnout mimořádným opravným prostředkem.
- ⁴⁹ STEINER, V. Op. cit. s. 265.

epravo.cz online

Elektronická jednání a doručování v pracovněprávních vztazích

Novela zákoníku práce přijatá v souvislosti s implementací tzv. work-life balance směrnice zavedla nová pravidla týkající se elektronizace HR agendy, ať už jde o snazší elektronické uzavírání dokumentů, nebo o elektronické doručování těch nejdůležitějších pracovněprávních dokumentů.

Další online konference a semináře
naleznete na www.epravo.cz

BRODEC & PARTNERS

— LAW FIRM —

Advokátní kancelář, která Vás bezpečně
provede světem paragrafů a pomůže
Vám čelit novým výzvám.

www.akbrodec.cz

Šíření obchodních sdělení ve světle návrhu zákona o digitální ekonomice a jeho implikace pro oblast ochrany osobních údajů

Zákon o digitální ekonomice, který by měl nahradit stávající zákon o některých službách informační společnosti, byl v srpnu schválen vládou a doporučen ke schválení Poslanecké sněmovně již v rámci prvního čtení. Přijetí zákona je přitom důležitým krokem směřujícím k harmonizaci českého právního řádu s požadavky EU, zejména s ohledem na pravidla pro digitální služby.

Cílem navrhované právní úpravy je především podpořit správné fungování vnitřního trhu v oblasti digitální a datové ekonomiky skrze zajištění jasného a předvídatelného právního rámce pro vymáhání povinností vyplývajících z příslušných unijních předpisů. Zároveň má navrhovaná právní úprava adaptovat český právní řád na nařízení o správě dat¹ a nařízení o digitálních službách.² Těchto cílů má být dosaženo prostřednictvím sjednocení právního rámce pro služby informační společnosti a datovou ekonomiku, stanovením sankcí za porušení obou zmíněných nařízení a určením příslušných dohledových orgánů.³

S rostoucí provázaností významu dat a fungování vnitřního trhu Evropské unie je posun v dané oblasti jistě žádoucí. Tento legislativní krok však nesleduje pouze cíle ekonomické povahy. Měl by rovněž přinést větší transparentnost, bezpečnost i větší míru předvídatelnosti směrem k fyzickým osobám jako subjektům údajů ve smyslu obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) pohybujícím se na digitálních trzích.

Jednou z překážek existujících na jednotném trhu s daty je totiž nízká důvěra mezi jeho účastníky, a to zejména s ohledem na jejich zabezpečení – zachování soukromí fyzických osob a obchodního tajemství podniků. Správné nastavení příslušných pravidel je přitom klíčové pro efektivní sběr, zpřístupňování, předávání i uchovávání dat a skrze zmíněné také pro samotné posilování důvěry v této oblasti.⁴

Aktuální právní úprava týkající se šíření obchodních sdělení na základě ustanovení § 7 odst. 3 zákona č. 480/2004 Sb., o ně-

kterých službách informační společnosti a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o některých službách informační společnosti), funguje v tzv. opt-out režimu. Tedy v případě, kdy podnikatel od svého zákazníka získal v souvislosti s prodejem výrobku nebo služby jeho elektronický kontakt, může tento kontakt využít za účelem šíření obchodních sdělení za předpokladu, že má zákazníka, resp. adresát, jasnou a zřetelnou možnost dalšího zasílání obchodních sdělení odmítnout. Podnikatelé tak při naplnění podmínek citovaného ustanovení zákona o některých službách informační společnosti mohou obchodní sdělení svým zákazníkům zasílat bez jejich předchozího výslovného souhlasu, a to bez časového omezení.

V souvislosti s důvěrou účastníků na trhu, ochranou jejich soukromí a údajů přináší navrhovaný předpis mj. významnou změnu ve formě zavedení časové limitace pro oprávněné zasílání obchodních sdě-

lení. Spolu se zpřísněním sankcí se tak jedná o nejvýznamnější změnu v oblasti zasílání obchodních sdělení, kterou navrhovaná právní úprava přináší.

Obchodním sdělením podle § 2 odst. f) zákona o některých službách informační společnosti se rozumí „všechny formy sdělení, včetně reklamy a vybízení k návštěvě internetových stránek, určeného k přímé či nepřímé podpoře zboží či služeb nebo image podniku osoby, která je podnikatelem nebo vykonává regulovanou činnost“.⁵

Stávající právní úprava, jak již bylo uvedeno výše, umožňuje zasílání obchodních sdělení zákazníkům bez časového omezení. Každé obchodní sdělení přitom přináší svému adresátovi náklady,⁶ a to zejména v případě, že je nevyžádané a pro adresáta obtěžující (spam). S ohledem na uvedené lze říci, že právní úprava časově neomezuje zasílání obchodních sdělení nepoměrně zvýhodňuje postave-

ní silnější strany – podnikatele – na úkor zákazníka jako adresáta obchodního sdělení.

Nová právní úprava zakotvuje v § 9 odst. 1 podmínky pro šíření obchodních sdělení, mezi které v písm. c) řadí předpoklad, že od zaslání posledního obchodního sdělení zákazníkovi uplynuly nejvýše 2 roky.⁷ Tento přístup, kdy se lhůta odvíjí od data posledního zaslání obchodního sdělení, počítá s nepřetržitým kontaktem podnikatele a zákazníka. Díky tomu lze pak předpokládat, že zasilaná obchodní sdělení nebudou pro adresáty obtěžující.

I přes zachování opt-out režimu pro zaslání obchodních sdělení by tak právě prostřednictvím časového omezení měla navrhovaná úprava lépe vyvážit zájmy zákazníků a podnikatelů a více chránit osobní údaje zákazníků jako subjektů údajů.

V návrhu jsou rovněž vymezeny přestupky a sankce, které za ně mohou orgány příslušné k výkonu dozoru nad dodržováním povinností vyplývajících z tohoto zákona⁸ uložit. Fyzické osoby budou postihovány především za hromadné nebo opakované zaslání nevyžádaných obchodních sdělení (spamů).

Za některé přestupky podle návrhu zákona může dozorový orgán uložit podnikajícím subjektům sankci až do výše 20 000 000 eur nebo do výše 4 % z čistého celosvětového obrátu dosaženého za poslední ukončené účetní období, podle toho, která hodnota je vyšší. Navrhova-

ná právní úprava přestupků a sankcí tedy rovněž představuje výrazný krok směrem k efektivní regulaci spamů. Oproti současné právní úpravě, která za některé přestupky umožňuje uložit pokutu v maximální výši 10 000 000 Kč, by měly navrhované vyšší sankce fungovat jako účinné nástroje k prevenci protiprávního šíření obchodních sdělení.⁹

Návrh zákona o digitální ekonomice představuje důležitý milník v oblastech digitálních služeb a ochrany osobních údajů, jehož cílem je nejenom sladit českou právní úpravu s požadavky Evropské unie, ale rovněž vytvořit jasný a předvídatelný právní rámec pro subjekty pohybující se na digitálním trhu. Jím představené změny jsou relativně zásadní i z pohledu ochrany soukromí a ochrany osobních údajů, a to zejm. s ohledem na zavedení časové limitace pro oprávněné zaslání obchodních sdělení a zpřísnění sankcí za protiprávní šíření těchto sdělení. Návrh zákona tak může přispět ke zvýšení důvěry mezi účastníky trhu tím, že bude zpracování dat prováděno s maximálním ohledem na soukromí a práva jednotlivců. Důvěra v digitální služby je přitom pro rozvoj digitální ekonomiky klíčová.

JUDr. PhDr. Kristýna Poche, advokátka
Anna Kateřina Ondráčková, právní praktikantka
Greats advokáti, s.r.o.

Greats.

Poznámky:

- ¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/868 ze dne 30. května 2022 o evropské správě dat a o změně nařízení (EU) 2018/1724, které nabylo účinnosti dne 24. září 2023.
- ² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES, které nabylo účinnosti dne 17. února 2024.
- ³ Srov. s. 4 Závěrečné zprávy RIA k návrhu zákona o digitální ekonomice a o změně některých souvisejících zákonů.
- ⁴ Srovnávací studie č. 5.409, červenec 2021, s. 10: M. Jakab, A. Bouheta.
- ⁵ § 2 odst. f) zákona č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁶ Zákon o některých službách informační společnosti, 1. vydání, 2016, s. 138–148: M. Maisner.
- ⁷ Srov. § 9 vládního návrhu zákona o digitální ekonomice a o změně některých souvisejících zákonů.
- ⁸ Pro dodržování podmínek šíření obchodních sdělení jím má být příslušný Úřad pro ochranu osobních údajů.
- ⁹ Srov. § 48 vládního návrhu zákona o digitální ekonomice a o změně některých souvisejících zákonů.

epravo.cz online

Jak na regulaci cloudu ve veřejném sektoru

Nová právní úprava cloud computingu, která vychází ze zákona o informačních systémech veřejné správy, zákona o kybernetické bezpečnosti a jejich prováděcích právních předpisů.

Další online konference a semináře
naleznete na www.epravo.cz

Základní povinnosti zadavatele reklamy včetně povinností pro konkrétní typy médií

V dnešní digitální době reklama otevírá brány do světa obchodu a umožňuje navázat kontakt s potenciálními zákazníky. Je však důležité mít na zřeteli, že i oblast reklamy je pevně zasazena do právního rámce, a má tudíž stanovené určité hranice. V tomto článku se zaměříme na legislativní základy a omezení, která upravují reklamu, a to i ve vztahu ke konkrétním typům médií.

Základní povinnosti zadavatele reklamy podle českého práva jsou stanoveny v zákoně o regulaci reklamy.¹ Jedná se o klíčový veřejnoprávní předpis upravující reklamu, který zasahuje do jinak převážně soukromoprávní úpravy pravidel nekalé soutěže. Zákon upravuje nejen obsah samotné reklamy, ale také reguluje způsoby šíření reklamy (tj. formu) a rozsah jejího šíření, a to včetně stanovení pravidel týkajících se času a místa, kde může být reklama zveřejněna.

Tento zákon fakticky implementuje právní rámec evropské legislativy do legislativy české.² To znamená, že zajišťuje soulad českého práva s evropskými předpisy.

Obecné zákazy reklamy podle zákona o regulaci reklamy

Podle § 2 odst. 1 zákona o regulaci reklamy se obecný zákaz reklamy vztahuje na:

- reklamu zboží, služeb nebo jiných výkonů či hodnot, jejichž prodej, poskytování nebo šíření je v rozporu se zákonem;
- reklamu, která představuje nekalou obchodní praktiku (ve smyslu zákona o ochraně spotřebitele);³
- šíření nevyžádané reklamy v listinné podobě v případech, kdy obtěžuje adresáta;
- reklamu, která je šířena na veřejných místech mimo provozovnu jinak než prostřednictvím reklamních nebo propagačních zařízení (pokud tak stanoví obec podle svých předpisů, a to ve stanoveném rozsahu);⁴
- šíření anonymních oznámení týkajících se voleb v době od vyhlášení voleb do ukončení hlasování a
- reklamu na hazardní hru provozovanou bez základního povolení podle zákona upravujícího hazardní hry.

Obecně platí, že podle § 2 odst. 3 zákona o regulaci reklamy nesmí být reklama v rozporu s dobrými mravy. Zákon obsahuje demonstrativní (tedy příkladný, neúplný) výčet, dle kterého reklama nesmí zejména obsahovat jakoukoli diskriminaci na základě rasy, pohlaví nebo národnosti, napadat náboženské nebo národnostní citění, ohrožovat mravnost obecně nepřijatelným způsobem, snižovat lidskou důstojnost, obsahovat jakékoli prvky pornografie, násilí nebo prvky využívající motiv strachu nebo napadat politické přesvědčení. Toto ustanovení zákona o regulaci reklamy je, kromě příkladného výčtu, charakteristické tím, že obsahuje poněkud neurčité pojmy, jejichž přesný význam může být v různých situacích a kontextech flexibilní. Tato neurčitost poskytuje správním orgánům pružnost při hodnocení, zda konkrétní situace spadá pod toto ustanovení či nikoliv.

Výše uvedené zákazy jsou zahrnuty do obecných ustanovení zákona o regulaci reklamy a vztahují se na veškerou reklamu. Zákon o regulaci reklamy obsahuje

také ustanovení týkající se zvláště citlivých komodit v oblasti reklamy, jakými jsou například zbraně, tabák nebo alkohol.

Povinnosti zadavatele reklamy podle zákona o regulaci reklamy

Rozsah povinností zadavatelů a jejich případná odpovědnost podle zákona o regulaci reklamy závisí na jejich konkrétní úloze a postavení v procesu tvorby reklamního obsahu. Zde je na místě uvést, že v souladu s tímto mohou být zadavatelé požádáni o poskytnutí kopie reklamy dozorovým orgánům, což znamená, že velká část jejich povinností souvisí s archivací reklamy.

Obecně platí, že pokud zpracovatel sám zpracoval reklamu pro své vlastní potřeby, nese plnou odpovědnost za její obsah. Na druhé straně, pokud byla reklama vytvořena pro potřeby jiných právnických nebo fyzických osob, jsou zpracovatel a zadavatel reklamy odpovědní za její soulad s právními předpisy společně a nerozdílně. Zadavatel reklamy má mož-

ANDĚLÉ BAROKA

Adam Michna z Otradovic
Pavel Josef Vejvanovský
Georg Friedrich Händel

Jakub Jan Ryba

Jan Chalupecký | *dirigent*
David Drábek | *režie*
Český národní symfonický orchestr

PORTOS

Bohemian
Heritage
Fund

ABONMENTNÍ
SEZONA
CNSO
& PRAGUE
PROMS
FESTIVAL

nost zprostit se odpovědnosti za obsah reklamy, pokud prokáže, že zpracovatel reklamy nepostupoval v souladu s jeho pokyny.

Současně je zadavatel povinen uchovávat kopie reklamy po dobu nejméně pěti let ode dne, kdy byla naposledy šířena, a na žádost dozorových orgánů je povinen bezplatně poskytnout kopii. Po obdržení výzvy orgánů dozoru a ve lhůtě stanovené úřady musí zadavatel reklamy poskytnout informace o šířiteli a zpracovateli šířené reklamy a další materiály související s reklamou. I tyto materiály musí zadavatel reklamy uchovávat po dobu nejméně pěti let ode dne, kdy byla reklama naposledy šířena.

V případě, že dozorový orgán posuzuje, zda konkrétní reklama představuje zakázanou srovnávací reklamu⁵ nebo reklamu ve formě nekalé obchodní praktiky,⁶ může požádat zadavatele reklamy o předložení důkazů o pravdivosti tvrzení obsažených v reklamě, jestliže je takový požadavek přiměřený s ohledem na konkrétní případ, jakož i oprávněné zájmy zadavatele reklamy nebo jiných osob.

Orgán dozoru odpovědný za zajištění dodržování předpisů o reklamě se liší v závislosti na předmětu reklamy nebo prostředku použitém k jejímu šíření.

Úprava pro konkrétní typy médií

Povinnosti zadavatele reklamy podle zákona o regulaci reklamy se obecně vztahují na všechny typy médií. Existují však i další právní předpisy, které jsou k zákonu o regulaci reklamy ve vztahu speciality. Ty pak upravují konkrétní druhy médií a povinnosti s nimi spojené. Jedná se například o zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání⁷ (dále jen „RTV“) nebo zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání.⁸

RTV upravuje především specifické povinnosti, které jsou relevantní pro provozovatele televizního a rozhlasového vysílání, nikoliv pro zadavatele reklamy.⁹ Ty zahrnují například omezení ohledně maximálního množství vysílacího času vyhrazeného pro reklamu. Omezení v RTV týkající se obsahu reklamy jsou obecně a svým účelem podobná omezením v zákoně o regulaci reklamy.¹⁰

Provozovatelé vysílání mají určité povinnosti vůči všem komerčním sdělením obecně a také ve vztahu k různým kategoriím těchto sdělení.¹¹ Kompletní výčet těchto povinností poskytuje ust. § 48 RTV, které obsahuje zákazy týkající se různých aspektů reklamy, včetně diskriminace, skrytých sdělení a sdělení, která by mohla způsobit fyzickou nebo morální újmu nezletilým.

Podobně i zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání¹² upravuje povinnosti poskytovatelů těchto služeb, nikoli přímo povinnosti zadavatelů reklamy, a v zásadě odkazuje na výše zmíněná ustanovení.¹³

Důležité je zdůraznit, že kromě výše zmíněných předpisů existují další specifické právní předpisy upravující reklamu, které jsou zaměřeny na přísně regulované komodity¹⁴ a nejsou primárně zaměřeny na běžné zadavatele reklamy.

Mgr. Hračka Grigoryan, advokát
Karolína Nováková, právní asistentka
MELKUS KEJLA & PARTNERS
advokátní kancelář s.r.o.

MELKUS KEJLA
& PARTNERS

Poznámky:

¹ Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy.

² Jedná se zejména o směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/114/ES ze dne 12. prosince 2006 o klamavé a srovnávací reklamě a o směrnici Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách. Mezi další relevantní právní rámce EU patří směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) nebo nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011 ze dne 25. října 2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům.

³ Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele.

⁴ Podle § 2 odst. 5 zákona o regulaci reklamy obec v nařízení stanoví:
(a) veřejná místa, na kterých je reklama zakázána podle § 2 odst. 1 písm. d);
(b) dobu, po kterou je reklama zakázána podle § 2 odst. 1 písm. d);
(c) druhy komunikačních médií, kterými nesmí být reklama šířena podle § 2 odst. 1 písm. d), a
(d) případně také události, na které se zákaz šíření reklamy nevztahuje.

⁵ Srovnávací reklama je obecně přípustná za podmínek stanovených v zákoně o regulaci reklamy a občanském zákoníku a je definována v § 2980 občanského zákoníku a čl. 2 písm. c) směrnice o klamavé a srovnávací reklamě.

⁶ Obchodní praktika mezi podnikateli a spotřebiteli je definována v čl. 2 písm. d) směrnice o nekalých obchodních praktikách. Nekalá

obchodní praktika vůči spotřebiteli je definována v čl. 5 směrnice o nekalých obchodních praktikách a § 4 zákona o ochraně spotřebitele.

⁷ Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání.

⁸ Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání.

⁹ Za pravdivost informací však odpovídá zadavatel reklamy. Viz § 48 odst. 3 RTV: „Za pravdivost údajů obsažených v obchodním sdělení odpovídá zadavatel obchodního sdělení; pokud zadavatele obchodního sdělení nelze určit, odpovídá provozovatel vysílání. Zadavatelem obchodního sdělení se rozumí právnická nebo fyzická osoba, která objednala u jiné právnické nebo fyzické osoby obchodní sdělení.“

¹⁰ RTV nepoužívá pojem „reklama“ v přesném významu zák. o regulaci reklamy. Upravuje obchodní sdělení (viz § 2 odst. 2 písm. a) RTV, což je širší kategorie, která zahrnuje teleshopping, reklamu (ve smyslu § 2 odst. 1 písm. n) RTV), sponzoring a umístění produktu.

¹¹ Ohledně povinností týkajících se jednotlivých kategorií sdělení (rozhlasové nebo televizní vysílání) viz § 49, 53 a 53a RTV. Tato ustanovení zahrnují např. časové omezení reklamy nebo pravidla pro umístění produktu v dané kategorii vysílání.

¹² Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání.

¹³ Srov. § 17 zák. o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání.

¹⁴ Např. zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách.

Nařízení DORA – praktické zkušenosti s implementací z právního pohledu

Jak se již čtenáři mohli dočíst na serveru epravo.cz, nařízení DORA představuje významnou veřejnoprávní regulaci, jejímž cílem je posílit digitální provozní odolnost subjektů působících na finančním trhu a jejíž implementace na úrovni jednotlivých adresátů představuje poměrně náročný a nákladný proces. Dosavadní články se věnovaly povšechnějšímu popisu DORA regulace. Cílem našeho článku je seznámit čtenáře s praktickými zkušenostmi s implementací regulace DORA, konkrétně části „3rd party ICT risk management“, a podělit se o některé snad užitečné postřehy z praxe.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2554 ze dne 14. prosince 2022 o digitální provozní odolnosti finančního sektoru vstoupí v účinnost už za několik málo měsíců, konkrétně dne 17. ledna 2025. Součástí regulačního rámce DORA jsou také prováděcí nařízení Evropské komise v přenesené působnosti, tzv. RTS a ITS, jejichž přijetí text Nařízení DORA výslovně předvídá a která vycházejí z návrhů předložených ESA (zastřešující EBA, ESMA, EIOPA). Třebaže Nařízení DORA bylo vydáno již 14. prosince 2022, ke dni odezdání tohoto článku některá důležitá RTS pro 3rd party ICT risk management (RTS upravující využívání subdodávek a RTS upravující registr informací dle čl. 28 odst. 3 Nařízení DORA) stále nebyly oficiálně vydány v EU věstníku právních předpisů, tj. jsou ve fázi finálních návrhů ESA, a ještě musí projít

Evropskou komisí. To s ohledem na náročnost implementačního procesu představuje pro finanční instituce, obzvláště ty větší, významnou komplikaci, jelikož při implementaci musí, pokud chtějí být v souladu s Nařízením DORA již ke dni jeho účinnosti, vycházet z pouhých návrhů RTS, které ještě mohou doznat změn v rámci projednání Evropskou komisí. V praxi jsme se také setkali s tím, že někteří velcí nadnárodní ICT (česky IKT) dodavatelé nebyli ochotni zahájit vyjednávání o úpravě smluvního vztahu v souladu s DORA požadavky, protože příslušná RTS nebyla vydána v oficiální podobě. Doufejme, že Česká národní banka jako orgán dohledu přihlédne k této krátké legisvakanční lhůtě při výkonu dohledu v prvních měsících účinnosti regulace DORA.

Pro úplnost dodáváme, že Nařízení DORA počítá s přijetím prováděcí le-

gislativy rovněž na úrovni jednotlivých členských zemí. Předmětem této legislativy budou zejména sankce v případě nesouladu s regulací DORA. V podmínkách českého právního řádu se jedná o návrh zákona o implementaci předpisů Evropské unie v oblasti digitálních financí (zákon o digitálních financích; sněmovní tisk 692/0), který se aktuálně projednává v rámci druhého čtení v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky.

Implementace regulace DORA na úseku „3rd party ICT risk management“ je poměrně náročný proces skládající se z vícero kroků. Na počátku procesu je nutné identifikovat DORA relevantní ICT smlouvy (ICT dodavatele), které spadají pod věcnou působnost DORA regulace. Posouzení vychází z definice ICT služby zakotvené v čl. 3 bodu 21 Nařízení DORA, podle kterého „ICT službami

jsou digitální a datové služby poskytované prostřednictvím ICT systémů průběžně jednomu nebo více interním nebo externím uživatelům, včetně hardwaru jako služby a hardwarových služeb, které zahrnují poskytování technické podpory prostřednictvím aktualizací softwaru nebo firmwaru poskytovatelem hardwaru, s výjimkou tradičních analogových telefonních služeb“. Definice z povahy věci operuje se značně obecnými pojmy otevírajícími prostor k rozdílným pochopením, čili posouzení DORA relevance představuje v praxi nelehké cvičení. (Jako určité vodítko lze použít přílohu č. 3 RTS o registru informací, obsahující taxativní výčet jednotlivých typů ICT služeb.) Praxe nám ukazuje, že zásadními určujícími znaky jsou průběžnost poskytované ICT služby a její poskytování prostřednictvím ICT systémů. Doporučujeme při posuzování uplatňovat v plném rozsahu tzv. „risk-based approach“ a ctít zásadu přiměřenosti (proportionalita) dle čl. 4 odst. 2 Nařízení DORA, které se vinou jako červená nit celou regulací DORA. Jinak hrozí, že budou požadavky regulace DORA jen pro forma roubovány na smluvní vztahy, kde implementace požadavků nebude mít žádný reálný dopad a nepovede k posílení digitální odolnosti dané finanční instituce, zato však povede ke zvýšení transakčních nákladů. Vzhledem ke komplexnosti tohoto cvičení doporučujeme řešit problematické případy ve smíšených týmech skládajících se kromě právníka i z pracovníků IT, operačního rizika, compliance.

Poté, co se identifikují smluvní vztahy (dodavatelé) podléhající regulaci DORA, v následném kroku bude nutné smluvní vztahy (ICT dodavatele) rozřadit podle významnosti funkce, kterou daná dodávka ICT služeb podporuje. Nařízení DORA zavádí 2 základní kategorie ICT dodavatelů a jednu kategorii zvláštní.

Zvláštní kategorií jsou kritičtí ICT dodavatelé. Tato kategorie vznikla v reakci na volání evropských orgánů dohledu nad finančním trhem po nutnosti mít určité dohledové pravomoci také nad systémově důležitými ICT dodavateli, na dodávkách jejichž ICT služeb závisí v celoevropském měřítku velký počet finančních institucí. Kritické dodavatele určí evropské orgány dohledu v souladu s čl. 31 Nařízení DORA. Jejich seznam ještě není k dispozici, zatím bylo vydáno pouze příslušné

RTS, které určuje kritéria, podle kterých se budou tyto kritičtí ICT dodavatelé posuzovat. Každopádně však tato kategorie nemá dopad do smluvního vztahu mezi finanční institucí a daným ICT dodavatelem se statusem kritický dodavatel, tato kategorie má totiž relevanci především pro správně právní vztah mezi tímto ICT dodavatelem a příslušným orgánem dohledu.

Nařízení DORA v základních kategoriích rozlišuje ICT dodavatele, jejichž dodávky ICT služeb podporují zásadní nebo důležitou funkci finanční instituce ve smyslu čl. 3 bodu 22 Nařízení DORA (tzv. kvalifikovaní ICT dodavatelé), a ostatní, běžné ICT dodavatele. Aby finanční instituce byla schopna rozřadit své ICT dodavatele na kvalifikované a na běžné, předpokládá to zmapování všech funkcí finanční instituce s přiřazením míry důležitosti každé jednotlivé funkce a následně určení dodavatelských vztahů podporujících danou zásadní nebo důležitou funkci.

Rozlišení na kvalifikované a běžné ICT dodavatele je klíčovým aspektem Nařízení DORA, pokud jde o „3rd party ICT risk management“, neboť od toho se odvíjí, jaký okruh regulatorních požadavků bude nutné promítnout do smluvní dokumentace s daným ICT dodavatelem, ale i také obecný přístup finanční instituce k tomuto ICT dodavateli (reporting o smluvním vztahu s kvalifikovaným ICT dodavatelem orgánu dohledu, nutnost zavést strategii ukončení smluvního vztahu s takovým ICT dodavatelem, a jiné).

Základní požadavky na smluvní ujednání se všemi ICT dodavateli jsou obsaženy v čl. 30 odst. 1 a odst. 2 a čl. 28 odst. 7 Nařízení DORA. Dodatečné požadavky pro smluvní ujednání s kvalifikovanými ICT dodavateli jsou pak obsaženy v čl. 30 odst. 3 Nařízení DORA. Některé požadavky, které bude třeba promítnout do smluvní dokumentace, jsou nicméně obsaženy i v jiných ustanoveních Nařízení DORA (např. ochrana důvěrnosti v kontextu penetračního testování na základě hrozeb), potažmo vyplývají z prováděcích RTS (zejména regulace subdodávek).

Dalším úkolem v rámci implementačního procesu je transpozice požadavků obsažených v legislativním textu vhodným způsobem do smluvních ujednání.

Vzhledem k tomu, že některé požadavky jsou v legislativním textu naformulovány s vysokým stupněm obecnosti až neurčitosti, jejich otročké převzetí do návrhu dodatku smlouvy se nám zdá rizikové – budou vznikat interpretační rozpory. Je vhodnější je uzpůsobit smluvní, obchodní a technické realitě. Pro některé ICT dodavatele mohou být smluvní ujednání v podobě doslovně převzaté z legislativního textu navíc jen těžko akceptovatelná (z naší zkušenosti se jako problematická jeví např. smluvní transpozice požadavků čl. 28 odst. 7 písm. b) a c) Nařízení DORA) a sluší se dodat, že oprávněně, neboť mají potenciál nezanedbatelným způsobem vychýlit rovnováhu mezi právy a povinnostmi smluvních stran.

Důležitým momentem implementačního procesu je stanovení základního strategického přístupu k DORA relevantním smlouvám na dodávky ICT služeb, pokud jde o způsob zpracování příslušných požadavků regulace DORA do smluvní dokumentace. Finanční instituce by si měly udělat přehled o různých typech smluvních ujednání (rámcová smlouva a na základě ní uzavřené dílčí prováděcí smlouvy, smlouvy typu nabídka-objednávka, formulářové smlouvy s odkazy mimo daný text smlouvy), která mají uzavřená s dodavateli ICT služeb, a o jejich relativním množství. Zpravidla nebude možné věnovat se každému smluvnímu vztahu individuálně, bude proto nutné zvolit optimální míru individualizace/univerzálnosti. Smluvní vztahy s ICT dodavateli podporujícími zásadní funkce budou spíše vyžadovat individuální přístup, založený na rozdílové analýze (gap analýza) a následném individualizovaném dodatku, zatímco v případě méně významných ICT služeb a jednodušších smluvních vztahů může být vhodnější se vydat cestou více či méně standardizovaných dodatků či rámcových smluv (v případě vícero dílčích smluv na ICT plnění s jedním ICT dodavatelem). Nezapomínejme však na „risk-based approach“. V některých případech (zpravidla u velkých ICT dodavatelů) pak mohou s návrhy „dodatku či DORA smlouvy“ implementujícími požadavky DORA přijít samotní ICT dodavatelé a je opět na volbě finanční instituce, jaký přístup k těmto návrhům zvolí.

Nařízení DORA má i určité výkladové nejasnosti. V praxi činí asi největší problémy požadavek stanovený

Advokátní kancelář Vych & Partners byla založena v roce 2005.

Cílem kanceláře je poskytovat komplexní právní poradenství tuzemské a zahraniční korporátní klientele, které souvisí s realizací jejich obchodních a investičních aktivit. Při poskytování právních služeb vycházíme z toho, že právo má být podporou byznysu a nikoliv naopak. **Stavíme na spolehlivosti, osobním přístupu a vzájemné důvěře.**

Specializujeme se na:

- infrastrukturní právo
- M&A
- veřejné zakázky
- letecké právo
- italské právo
- korporátní právo
- pracovní právo
- rodinné právo
- stavební právo
- právo hospodářské soutěže
- právo nemovitostí
- správa privátního majetku
- sportovní právo
- compliance
- právo duševního vlastnictví, IT právo
- správní a municipální právo

www.ak-vych.cz

Lazarská 11/6, Praha 2

+420 222 517 466

office@ak-vych.cz

CONSULT BEFORE FIGHT

v čl. 30 odst. 1 Nařízení DORA, že „úplná smlouva (...) je vyhotovena v jednom písemném dokumentu.“ Tento požadavek reaguje na dosavadní nežádoucí smluvní praxi, zejména v případě velkých ICT dodavatelů, kdy část obsahu smlouvy (např. všeobecné obchodní podmínky) byla přes URL odkaz ve smlouvě upravena na webových stránkách daného ICT dodavatele a ICT dodavatel jej díky tomu mohl kdykoliv jednostranně měnit. To následně vyvolávalo nejasnosti na straně finančních institucí stran toho, co je vlastně mezi stranami ujednáno. Jenže tento záměr nebyl legislativně proveden úplně nejšťastnějším způsobem. Domníváme se, že doslovně splnit požadavek na zahrnutí veškerých smluvních ujednání do jednoho písemného dokumentu půjde v praxi jen stěží, a to zejména pro důležité a komplexní vztahy, které jsou podchyce-ny smluvní dokumentací sestávající z desítek samostatných dokumentů – vlastní smlouva, dodatky, NDA, DPA, přílohy s technickými parametry, přílohy věnující se informační bezpečnosti, SLA a mnoho dalších, čítajících v součtu i stovky stran. Zde zřejmě nezbyvá než doslovný výklad nahradit výkladem teleologickým a předmětné ustanovení interpretovat tak, že veškerá smluvní ujednání musí být v jednom či vícero písemných dokumentech, které jsou finanční instituci kdykoliv dostupné, ať už v papírové či elektronické

podobě, a to takový způsobem, že jsou všechny uvedené dokumenty pohromadě na jednom místě.

V praxi se také řeší, jak ve světle uvedeného požadavku naložit se smluvními vztahy, které nejsou založeny na klasické písemné smlouvě s podpisy na jedné listině (kupříkladu jde o smlouvy spočívající na separátní nabídce a objednávkách), aby to bylo v souladu s požadavky regulace DORA. Tyto smluvní vztahy jsou v ICT branži doposud poměrně rozšířené.

Za další kámen úrazu lze označit některé požadavky na obsah smluvních ujednání mezi kvalifikovaným ICT dodavatelem a jeho subdodavatelem stanoveným v RTS upravujícím využívání subdodávek. V případě, že kvalifikovaný ICT dodavatel bude odebírat subdodávky od některé z velkých nadnárodních technologických společností, šance, že se takovému dodavateli podaří prosadit do svého smluvního vztahu regulací DORA požadovaná ujednání, je minimální. Velké technologické společnosti (v roli subdodavatele – např. poskytovatelé hostingu) s nesmírnou vyjednávací silou jen stěží přistoupí na individualizaci své standardní smluvní dokumentace s uvedeným ICT dodavatelem. ICT dodavatel by se pak přirozeně neměl ve smlouvě zavázat k něčemu, co nebude reálně schopen prosadit.

Jak vyplývá ze shora popsaného, včasná, řádná a úplná implementace všech požadavků regulace DORA může být pro finanční instituce poměrně velkou výzvou a může se zdát s mírnou nadsázkou jako úkol herkulovský. Rozhodně není radno implementaci regulace DORA jakkoliv podceňovat. Bude také zajímavé sledovat, jak se k implementaci regulace DORA postaví orgán dohledu – Česká národní banka a jak se vypořádá s výše nastíněnými výkladovými problémy. Věříme, že Česká národní banka při výkonu dohledu nad implementací požadavků regulace DORA zohlední nastíněné obtíže a náročnost implementace a v prvních měsících účinnosti Nařízení DORA bude shovívavá a dříve, než se pustí do rozdávání sankcí či opatření k nápravě, prověří obecný stav implementace napříč trhem.

Mgr. Petra Macková, advokát

Mgr. Marek Sýkora, advokátní koncipient

DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.

epravo.cz online

Právní aspekty umělé inteligence

Odborný seminář o právních aspektech AI a generativních jazykových modelů. Detailně se zaměříme na připravovaný AI Act, jeho dopady na firmy a požadavky pro různé typy AI systémů. Probereme pracovněprávní aspekty včetně ochrany dat, autorská práva při využívání AI a kybernetickou bezpečnost. Nechybí stanoviska České advokátní komory a praktické postupy pro bezpečnou implementaci AI do firem.

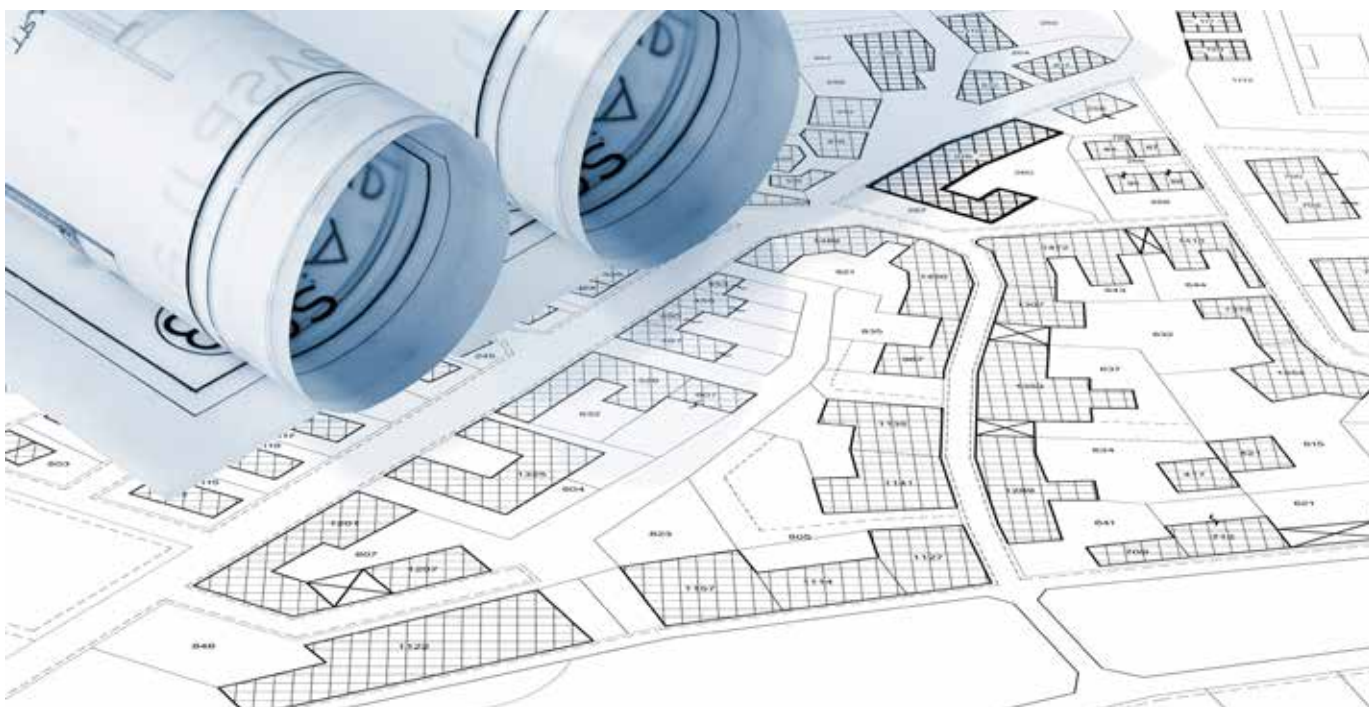

Další online konference a semináře
naleznete na www.epravo.cz

Konec kolků v Čechách. Pozor na výzvy katastrálních úřadů

Kolky (kolkové známky) jsou ceninou, tzn. účelovým platebním prostředkem sloužícím jako ekvivalent peněz, jehož účelem je platba správního či soudního poplatku. V praxi se kolky zejména používají pro platbu správních poplatků, především pak pro úhradu poplatku katastrálním úřadům za vkladové řízení. Koncem letošního roku však dojde k jejich definitivnímu zrušení a od nového roku je tedy již nebude možné k placení těchto poplatků využít.

Přestože zrušení kolků bylo možné očekávat, jelikož se nejedná o platební prostředek slučitelný s moderními platebními prostředky, trendy digitalizace a moderní dobou jako takovou, dodnes jsou hojně využívány v rámci nemovitostních transakcí právě pro úhradu poplatků spojených s návrhem na vklad práv do katastru nemovitostí. Dosavadní rutinní praxi tak bude nutné upravit. Podívejme se v tomto článku na to, jak patrně bude vypadat nová praxe, a zároveň upozorníme na rizika, která s ní mohou být spojená.

Právní úprava kolků do roku 2024

Daňový řád ve znění účinném do roku 2024 stanovoval, že daň¹ lze zaplatit kolky, stanoví-li tak zákon.² Pravomoc vydávat kolky pak společně se zmocněním k vydání prováděcí vyhlášky (co do podoby, hodnoty, způsobu placení a dal-

ších náležitostí) svěřoval Ministerstvu financí ČR.³ Možnost platby kolky poté stanovovaly dva zákony. Zaprvé zákon o správních poplatcích, který stanovoval možnost platit kolky správní poplatky, jestliže nepřevyšují 5 000 korun.⁴ A zadruhé zákon o soudních poplatcích, který obdobně stanovoval možnost platit kolky soudní poplatky, jestliže nepřevyšují 5 000 korun.⁵

Zrušení kolků

Ke zrušení kolků došlo na konci minulého roku v rámci přijetí konsolidačního balíčku.⁶ Tím byla s účinností od 1. ledna 2024 zrušena všechna zákonná ustanovení týkající se kolků a došlo tak ke zrušení kolků jako takových.⁷ Zároveň však bylo stanoveno přechodné období trvající do konce tohoto roku, tzn. do 31. prosince 2024. Do tohoto data ještě kolky vydané podle zrušené právní úpravy lze použít

stejně jako dříve.⁸ Od 1. ledna 2025 již kolky nebude možné takto použít a dojde tudíž k jejich definitivnímu zrušení.

Jako důvod vedoucí ke zrušení kolků se uvádí zastaralost této platební metody, její snižující se potřeba vzhledem k nárustu elektronických alternativ plateb a také podvody s kolky.⁹ Hlavním důvodem však, vzhledem k přijetí zrušení v rámci konsolidačního balíčku, je důvod ekonomický, neboť náklady státu na tisk a distribuci kolků za období let 2014 až 2021 činily 534,3 milionů korun.¹⁰ Zrušením kolků tak dojde k úspoře těchto nákladů.

Alternativy kolků a možná rizika ve vztahu k nemovitostním transakcím

Ostatní dosavadní způsoby placení soudních a správních poplatků zůstávají nedotčeny. Poplatky tak bude možné nadále

platit výlučně bezhotovostně či v hotovosti.¹¹ Domníváme se, že vyjma správních poplatků spojených s vkladovým řízením na katastrálních úřadech nemají poplatníci poplatků zásadně žádné praktické důvody, které by je vedly k preferenci platby kolků, a tudíž se jich zrušení kolků nijak zásadně nedotkne.

V případě nemovitostních transakcí však kolků představují efektivní nástroj zajištění, že poplatek bude katastrálnímu úřadu uhrazen, a že tedy nehrozí zastavení vkladového řízení z důvodu nezaplacení poplatku.

Současná nemovitostní transakční praxe totiž často funguje tak, že strany smlouvy, která představuje vkladovou listinu, typicky kupní smlouva, společně s podpisem smlouvy podepíší návrh na vklad práva do katastru nemovitostí, na který rovnou vylepí kolků v příslušné hodnotě. Takto podepsaná vkladová listina (např. kupní smlouva) a návrh na vklad s vylepeným kolkem se předává schovatel, který dokumenty podá katastrálnímu úřadu po splnění stanovených podmínek (typicky složení kupní ceny do úschovy). Úhradu poplatku pak nebylo potřeba příliš sledovat ani kontrolovat, byl totiž uhrazen již podáním návrhu na vklad s kolkem. Obě strany tak měly jistotu, že poplatek spojený s návrhem na vklad je řádně uhrazen.

Od roku 2025 však bude možné uhradit poplatek spojený s vkladovým řízením pouze kartou či v hotovosti na příslušném katastrálním pracovišti nebo bezhotovostně převodem na účet katastrálního úřadu.¹² Žádnou z těchto plateb však nebude možné provést předem, před podáním návrhu na vklad katastrálnímu úřadu.

Zrušením kolků tak strany přichází o možnost uhradit správní poplatek společně s uzavřením smlouvy.

To s sebou nese riziko, že návrh na vklad bude katastrálnímu úřadu podán, aniž by současně došlo k uhrazení poplatku. Ať již proto, že návrh bude podávat správce, který nebude povinen poplatek uhradit, nebo návrh bude podávat některá ze stran, která sice bude povinna poplatek uhradit, ale toto opomene (záměrně nebo nedopatřením). Katastrální úřad v takovém případě vyzve k úhradě poplatku

oba navrhovatele, bez ohledu na to, kdo jej má uhradit podle ujednání stran, je-li oba navrhovatelé jsou k úhradě poplatku zavázáni společně a nerozdílně.¹³

Může se však stát, že výzvu katastrálního úřadu k úhradě poplatku bude smluvní strana ignorovat s tím, že poplatek má zaplatit druhá strana. Povinná strana však může výzvu také ignorovat a poplatek neuhradí nikdo. V takovém případě by vkladové řízení bylo pro nezaplacení poplatku zastaveno. Návrh na vklad by pak musel být podán znovu, čímž by se celá transakce prodloužila a ohrozilo by se splnění lhůt pro zápis práva do katastru nemovitostí, což by mohlo vést až ke zrušení celé transakce.

Lze tedy důrazně doporučit, aby smluvní strana, která nemá smluvní povinnost uhradit správní poplatek, důsledně kontrolovala úhradu správního poplatku druhou stranou. Toto lze kontrolovat zejména na internetových stránkách katastrálního úřadu, ve veřejné bezplatné sekci s informacemi o probíhajících řízeních. Nezaplacení poplatku případně zjistí i z výzvy katastrálního úřadu. Pokud takto vyjde najevo, že správní poplatek není uhrazený, lze doporučit, aby jeho úhradu provedla tato strana namísto strany, která je povinna poplatek zaplatit

podle smlouvy. Tím předejde riziku zastavení vkladového řízení a potenciálně havarování celé transakce. Náklady vynaložené na správní poplatek lze následně vymáhat po povinné straně.

Doporučujeme tak důsledně kontrolovat informace o probíhajícím řízení na internetových stránkách katastrálního úřadu, neignorovat výzvu katastrálního úřadu k úhradě poplatku a pokud poplatek není uhrazen, uhradit jej i přesto, že jej podle smlouvy má platit druhá strana.

JUDr. Lukáš Sommer, advokát, partner

JUDr. Jakub Zámyslický, advokát,

Senior Associate

Mgr. Adam Vondra, advokátní koncipient,

Junior Lawyer

ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.

**ROWAN®
LEGAL**

Poznámky:

¹ Daní je myšlena daň v širokém pojetí, tzn. mimo jiné včetně peněžitých plnění, která zákon označuje za poplatek. Viz § 2 odst. 3 písm. a) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.

² § 163 odst. 3 písm. c) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění účinném do 31. prosince 2023.

³ Tamtéž, § 163 odst. 4. Zmocnění k vydání prováděcí vyhlášky bylo realizováno vyhláškou č. 383/2010 Sb., o kolkových známkách.

⁴ § 6 odst. 8 zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění účinném do 31. prosince 2023.

⁵ § 8 odst. 4 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění účinném do 31. prosince 2023.

⁶ Zákon č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

⁷ Tamtéž, čl. IX bod 3, čl. LXVI bod 1 a čl. LXXX bod 3.

⁸ Tamtéž, čl. LXXXI.

⁹ Sněmovní tisk 488/0, Poslanecká sněmovna, 9. volební období, s. 236.

¹⁰ Analýza využívání kolkových známek při placení správních a soudních poplatků, s. 11 [online]. Ministerstvo financí [cit. 9. 9. 2024]. https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2023-05-19_Kolky-zprava-RIA-pri-loha.pdf.

¹¹ § 163 odst. 3 písm. a) a b) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. Případně přeplatkem dle písm. c) citovaného ustanovení, což však nepovažujeme za standardní způsob úhrady předmětných poplatků.

¹² Tamtéž. Viz též návrh na vklad do katastru nemovitostí, kolik budete platit [online]. Portál veřejné správy [cit. 9. září 2024]. <https://portal.gov.cz/sluzby-vs/navrh-na-vklad-do-katastru-nemovitosti-S8419>.

¹³ § 3 odst. 2 zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s čl. 17 odst. 2 jednacího řádu katastrálního úřadu.

DBK PARTNERS®

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Excellence.
That is what we deliver.

Komplexní právní služby

- Energetické právo
- Transakční poradenství
- Fúze a akvizice
- Právo obchodních společností
- Daňové právo
- Správa a řízení společností
- Veřejné zakázky
- Právo investičních společností a investičních fondů
- Trestní právo
- Kapitálové trhy
- Mezinárodní trhy
- Právo hospodářské soutěže
- Developerské a nemovitostní projekty
- Restrukturalizace a insolvence
- Soudní spory, rozhodčí a jiná řízení
- Bankovníctví a finance
- Telekomunikace a média
- Logistika a dopravní stavby
- Zdravotnické právo

DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.

Vinohradská 938/37, 120 00 Praha 2

T: +420 244 912 463, E: ak@dbkp.cz

www.dbkp.cz

Zneužívající ujednání ve smlouvách o spotřebitelském úvěru

Zneužívající ujednání mohou mít rozličnou formu, a proto není vždy jednoduché je ve spotřebitelských smlouvách rozpoznat. Tento článek se proto zaměřuje na problematiku zneužívajících ujednání ve vztahu ke spotřebitelským úvěrům. Pozornost je věnována nejen obecnému představení zneužívajících ujednání, ale také konkrétním rozhodnutím Soudního dvora EU k dané problematice, která nastiňují, jakou podobu mohou zneužívající ujednání ve smlouvách se spotřebiteli mít.

Zneužívající ujednání

Zneužívající ujednání jsou vymezena ve Směrnici Rady č. 93/13/EHS ze dne 5. 4. 1993, o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách, ve znění pozdějších předpisů (dále také jako „Směrnice“). Obecně se dle čl. 3 Směrnice za zneužívající považuje ujednání ve smlouvě uzavírané se spotřebitelem, které nebylo individuálně sjednáno a způsobuje výrazný nepoměr v právech a povinnostech stran v neprospěch spotřebitele. Toto pojetí přebírá i § 1813 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník,

ve znění pozdějších předpisů (dále také jako „o. z.“), kdy od „tříkrálové“ novely (s účinností od 06.01.2023) jsou taková ujednání výslovně označena jako zneužívající (dříve byla zákonodárcem v § 1815 o. z. nepříliš přiléhavě označena jako „nepřiměřená“).

Článek 4 odst. 1 Směrnice dále stanovuje, že se za zneužívající považuje smluvní ujednání s ohledem na povahu zboží nebo služeb, které jsou předmětem smlouvy a rovněž s přihlédnutím ke všem okolnostem v době uzavření smlouvy. Příloha č. 1 Směrnice pak

poskytuje poměrně široký výčet konkrétních ujednání, která se považují za zneužívající, kdy z tohoto výčtu přímo čerpá § 1814 o. z. V této souvislosti je však nutno podotknout, že výčet zneužívajících ujednání obsažený ve Směrnici a v o. z. je pouze demonstrativního charakteru. Při posuzování konkrétního ujednání je tak potřeba primárně přihlídnout k obecné definici zneužívajících ujednání.

Dle čl. 4 odst. 2 Směrnice jsou naopak z přezkumu, zda je ujednání zneužívající, vyloučena ujednání o hlavním předmětu

smlouvy či přiměřenost ceny ve vztahu k poskytnutému protiplnění, pokud jsou tato ujednání sepsána jasným a srozumitelným jazykem. Za předpokladu, že jsou taková ujednání sepsána jasně a srozumitelně, nemohou být prohlášena za zneužívající, ačkoli by byla výrazně nevýhodná pro spotřebitele.

Jedním z následků sjednání zneužívajícího ujednání se spotřebitelem je dle čl. 6 Směrnice to, že zneužívající ujednání nejsou pro spotřebitele závazná. Jestliže lze zneužívající ujednání od zbytku smlouvy oddělit, zůstává smlouva nadále v platnosti. Uvedenému následku odpovídá i úprava § 1815 o. z., který stanoví, že ke zneužívajícímu ujednání se nepřihlíží, s výjimkou případu, kdy se jej spotřebitel dovolá.

Nelze rovněž vyloučit, že ujednání ve spotřebitelské smlouvě bude mít povahu nekalé obchodní praktiky ve smyslu Směrnice č. 2005/29/ES ze dne 11. 5. 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004. Ačkoli jsou však na první pohled nekalé obchodní praktiky zneužívajícím ujednáním podobné, jejich vymezení spočívá v tom, že jsou v rozporu s požadavky náležité profesionální péče a rovněž podstatně narušují (či jsou schopny narušit) ekonomické chování spotřebitelů či vymezené skupiny spotřebitelů. V případě zneužívajících ujednání tak je podstatné, zda ujednání zakládá podstatnou nerovnováhu práv a povinností mezi stranami, přičemž nekalé obchodní praktiky jsou svou povahou spíše zaměřeny na nepravdivé či zavádějící informace, přesvědčující spotřebitele k rozhodnutí o koupi, které by za běžných okolností nemusel učinit.

Zneužívající ujednání v judikatuře Soudního dvora EU

Nepřiměřenost protiplnění, neplatnost smlouvy jako celku (Provident Polska, C-321/22)¹

V této věci spotřebitelé u soudu napadli ustanovení úvěrové smlouvy uzavřené se společností Provident Polska, přičemž

namítali jejich zneužívající povahu. V žalobě poukazovali na skutečnost, že výše poplatků a provizí ve smlouvě několikanásobně převažovala sjednané úroky ze smlouvy a fakticky tak představovala hlavní zdroj příjmů věřitele. Nadto byli dle smlouvy dlužníci povinni úvěr splácet výlučně v hotovosti k rukám zástupce věřitele v místě bydliště dlužníků.

V té souvislosti položil předkládající soud Soudnímu dvoru EU (dále také jako „SDEU“) následující předběžné otázky, a to (i) zda lze poplatky či provize prohlásit za zneužívající pouze z důvodu jejich nepřiměřené výše, a (ii) zda smlouva může trvat i poté, co byla ujednání o splácení úvěru v místě bydliště spotřebitele shledána jako neplatná.

SDEU k první předběžné otázce uvedl, že povahu zneužívajících ujednání nelze vnímat pouze v ekonomické rovině. V takovém případě je třeba posoudit, zda výrazná nerovnováha neplyne z jiného prvku, například ve formě omezení práv ze smlouvy, překážky výkonu těchto práv či uložení povinnosti, kterou vnitrostátní úprava nezná. Naopak nerovnováha smluvních stran z ekonomického pohledu může být soudem konstatována i bez přihlídnutí k výše uvedeným skutečnostem.

V této souvislosti SDEU dále konstatoval, že je na posouzení vnitrostátního soudu, zda není přezkum ujednání o neúrokových nákladech vyloučen dle čl. 4 odst. 2 Směrnice. Zneužívající povahu ujednání totiž lze dle výše uvedeného ustanovení konstatovat pouze v případě, že se nejedná o hlavní závazek ze smlouvy, či není posuzována přiměřenost mezi cenou a protiplněním, pokud je ujednání sepsáno jasným a srozumitelným jazykem. Dle dřívější judikatury SDEU však za hlavní závazek nelze považovat poplatek z úvěrové smlouvy, který představuje odměnu za posouzení, poskytnutí či zpracování úvěru.²

SDEU k druhé předběžné otázce předkládajícího soudu zdůraznil, že je předně potřeba ze strany soudu objektivně posoudit, zda lze smlouvu ponechat v platnosti a stranám umožnit obnovení faktické a právní situace. Pokud tak nelze učinit, Směrnice sama o sobě nevylučuje přijetí závěru o neplatnosti smlouvy jako celku. Neplatné ujednání smlouvy však

může být dle SDEU nahrazeno dispoitivním ustanovením vnitrostátního práva, jestliže povede k obnovení rovnováhy mezi právy a povinnostmi stran.

Ze závěrů SDEU tak vyplývá, že ujednání ve spotřebitelské smlouvě může být prohlášeno soudem jako zneužívající, jestliže zakládá významný ekonomický nepoměr stran, za předpokladu, že se posuzované ujednání netýká hlavního předmětu smlouvy či ceny za poskytované protiplnění. Mimo ekonomickou rovinu pak lze jako zneužívající shledat i jiné ustanovení, které např. vylučuje či omezuje práva spotřebitele, která mu ze smlouvy náleží. Další významný závěr SDEU pak spočívá v tom, že pokud bude soudem shledáno posuzované ujednání jako zneužívající, a toto ujednání nelze oddělit od zbytku smlouvy, může se v tom důsledku stát neplatnou celá smlouva.

Zneužívající ujednání spočívající v zesplatnění úvěru (Všeobecná úvěrová banka, C-598/21)³

Ve věci byl projednáván spor z úvěrové smlouvy, na jehož základě Všeobecná úvěrová banka (dále také jako „VÚB“) poskytla spotřebitelům úvěr splatný po dobu 20 let zajištěný zástavním právem k nemovitosti, v níž měli spotřebitelé trvalý pobyt. Spotřebitelé však nebyli schopni úvěr řádně splácet a dostali se do tříměsíčního prodlení s platbami. V důsledku prodlení tak VÚB žádala splacení celého zbytku úvěru, přičemž následně oznámila uplatnění zástavního práva na nemovitosti. Nemovitost, která byla předmětem zástavy, byla prodána v mimosoudní dražbě.

Spotřebitelé se na slovenské soudy obrátili s žalobou na zdržení se dražby jejich domu. V rámci soudního řízení namítali mj. i porušení svých práv jakožto spotřebitelů. Předkládající soud podotkl, že jedinou podmínkou zesplatnění dle slovenského práva je tříměsíční prodlení s platbou úvěru a následné zaslání upomínky věřitelem s 15denní lhůtou k nápravě.

Ze strany slovenských soudů tak bylo SDEU položeno několik předběžných otázek, přičemž předmětem první, klíčové otázky, bylo mimo jiné to, zda výše nastíněná právní úprava není v rozporu s právem EU, neboť umožňuje prodej

nemovitosti, v níž spotřebitel bydlí, bez zohlednění závažnosti porušení smlouvy.

SDEU v této souvislosti shledal, že takové ujednání o zesplatnění úvěru může být zneužívajícím ujednáním, resp., že v rozporu s ochranou spotřebitele je taková vnitrostátní úprava, která umožňuje soudní přezkum zneužívající povahy ujednání o zesplatnění úvěru, který nezohledňuje přiměřenost možnosti ponechané prodávajícímu nebo poskytovateli uplatnit právo, které pro něj vyplývá z tohoto ujednání, s ohledem na kritéria spojená zejména se závažností nesplnění smluvních povinností ze strany spotřebitele.

Dle SDEU musí vnitrostátní soudy přezkoumat přiměřenost ujednání o zesplatnění úvěru, přičemž je nutné zohlednit zejména rozsah, v němž spotřebitel nesplnil své povinnosti dle smlouvy ve vztahu k celkové výši úvěru a délku trvání smlouvy. Vnitrostátní soud má rovněž povinnost zvážit možnosti procesní obrany spotřebitele, jakou je například možnost uplatnění předběžného opatření spočívající v přerušení řízení vedoucího k realizaci zástavního práva. V neposlední řadě je třeba zvážit důsledek, jaký má vystěhování dlužníka a jeho rodiny z jejich bydliště, a to i s ohledem na skutečnost, že právo na obydlí je základním právem dle čl. 7 Listiny základních práv EU.

Lze tak shrnout, že i samotné ujednání o způsobu zesplatnění spotřebitelského úvěru podléhá přezkumu soudu. Jestliže soud dojde k závěru, že je takové ujednání zneužívající, je povinen jej nepoužít. Soud musí při posuzování ujednání přihlídnout k řadě faktorů, zejména k závažnosti porušení smlouvy ze strany spotřebitele.

Náhrada spotřebiteli při sjednání zneužívajícího ujednání (Bank M., C-520/21)⁴

Projednávaná záležitost se týkala ujednání spotřebitelského úvěru, dle něhož měl spotřebitel platit úvěrujícímu (Bank M.) splátky v polských zlotých (PLN) po směně podle devizového kurzovního listku, přičemž úvěr byl indexován na švýcarský frank (CHF). Spotřebitel se proti uvedenému ujednání soudně bránil, neboť jej považoval za zneužívající, a žádal

vrácení již poskytnutých splátek, neboť je Bank M. s ohledem na tvrzenou neplatnost smlouvy inkasovala bez právního důvodu.

Předkládající polský soud poukázal na to, že ve většině vnitrostátních rozhodnutí byly smlouvy s podobným ujednáním shledány jako neplatné. Poukázal rovněž na nejednotnost vnitrostátní rozhodovací praxe, co se týká možných nároků spotřebitele z neplatné smlouvy, neboť finanční prostředky byly bankou po určitou dobu užívány bez právního titulu, přičemž ne vždy byla za toto užívání přiznána spotřebiteli příslušná náhrada.

SDEU poznamenal, že Směrnice výslovně neupravuje důsledky porušení zákazu sjednávání zneužívajících ujednání ve spotřebitelských smlouvách. Bližší úprava nároků spotřebitele je tak ponechána na členských státech. K tomuto však doplnil, že v důsledku rozhodnutí o neplatnosti musí být ujednání považováno za neexistující. Dle soudu tedy musí dojít k obnovení právní a faktické situace, v níž by se spotřebitel nacházel, kdyby zneužívající ujednání sjednáno nebylo. Nad rámec výše uvedeného však SDEU poznamenal, že jedním z cílů Směrnice je odradit prodávající nebo poskytovatele od používání zneužívajících ujednání ve spotřebitelských smlouvách. Kromě toho je důležité posouzení, zda nároky spotřebitele přiznané vnitrostátním právem nepřesahují meze cílů Směrnice, a nejsou tak v rozporu s principem proporcionality.

Ve světle výše uvedených závěrů tak SDEU připustil možnost takového výkladu, dle něhož se spotřebitel může domáhat v případě neplatnosti smlouvy o spotřebitelském úvěru náhrady, přesahující pouhou výši finančních prostředků, které spotřebitel úvěrujícímu poskytl. Uvedená náhrada musí vést k obnovení právní a faktické situace spotřebitele, nesmí zpochybňovat odrazující účinek Směrnice a rovněž nesmí být v rozporu s principem proporcionality. Zároveň SDEU uvedl, že naopak není možný výklad vnitrostátního práva, podle kterého má úvěrová instituce právo požadovat po spotřebiteli náhradu jdoucí nad rámec vrácení finančních prostředků vyplacených na základě plnění této smlouvy, jakož i zaplacení zákonných úroků z prodlení ode dne výzvy k zaplacení.

Závěr

Zneužívající ujednání jsou zpravidla taková ujednání spotřebitelských smluv, v důsledku nichž panuje mezi smluvními stranami výrazná nerovnováha v neprospěch spotřebitele. Příslušná legislativa stanovuje, že ke zneužívajícím ujednáním ve spotřebitelských smlouvách se nepřihlíží. Zneužívajícími ujednáními se rovněž zabývá poměrně bohatá judikatura SDEU, která významným způsobem problematiku konkretizuje. Na příkladech smluv o spotřebitelském úvěru tak lze shrnout, že za zneužívající lze považovat za určitých okolností nejen ujednání vysokých provizí a poplatků, ale např. i o zesplatnění úvěru při prodlení spotřebitele se splácením. Pozornost také zasluhuje skutečnost, že SDEU nevyloučil možnost spotřebitele žádat náhradu za splátky úvěru poskytnuté bez právního důvodu, pokud tuto možnost připouští příslušná vnitrostátní legislativa. Klíčový je rovněž závěr, že v případě užití zneužívajícího ujednání, které nelze oddělit od zbytku smlouvy, je možné konstatovat neplatnost celé smlouvy. [©]

Mgr. Michal Secký, advokátní koncipient

Mgr. Jakub Filipek, advokátní koncipient

Doležal & Partners s.r.o., advokátní kancelář

Poznámky:

- ¹ Rozsudek SDEU ze dne 23. 11. 2023, ve věci C-321/22 (ZL, KU, KM proti Provident Polska S. A.).
- ² Rozsudek SDEU ze dne 16. 3. 2023, ve věci C-565/21 (Caixabank SA proti X).
- ³ Rozsudek SDEU ze dne 9. 11. 2023, ve věci C-598/21 (SP, CI proti Všeobecné úverové bance a.s.).
- ⁴ Rozsudek SDEU ze dne 15. 6. 2023, ve věci C-520/21 (Arkadiusz Szcześniak proti Bank M. SA).

ROWAN[®] LEGAL

Děkujeme našim
klientům.

Vítěz kategorií

Firemní Compliance
Právo hospodářské soutěže
Právo informačních technologií

Velmi doporučovaná kancelář

Bankovníctví a finance
Daňové právo
Developerské a nemovitostní projekty
Duševní vlastnictví
Energetika a energetické projekty
Fúze a akvizice
Logistika a dopravní stavby
Pracovní právo
Právo obchodních společností
Právo životního prostředí
Restrukturalizace a insolvence
Řešení sporů a arbitráže
Telekomunikace a média
Trestní právo
Veřejné zakázky

rowan.legal

Regulace reklamy na tabákové výrobky a jejich alternativy

Společenská škodlivost tabákových výrobků spočívající v návykovosti a negativních dopadech na zdraví nejen kuřáků, ale také jejich okolí, si vyžaduje jejich přísnější regulaci. Regulace se týká už samotného užívání těchto výrobků, když jsou např. vymezena místa, kde je kouření zakázáno, přičemž tento zákaz se ve většině případů vztahuje jak na tabákové výrobky, tak na elektronické cigarety a zahřívání tabák. Prodej těchto výrobků je omezen věkem, úplně zakázán je také prodej cigaret s příchutí – a to i zahřívání tabákových výrobků používaných jako náplň do zařízení na zahřívání tabák. Tento zákaz se však nevztahuje na elektronické cigarety. V neposlední řadě je pak regulována také reklama na tabákové výrobky (tj. výrobky, které mohou být užívány a obsahují neupravený nebo zcela či z části geneticky upravený tabák)¹ a elektronické cigarety, vzhledem k tomu, že není žádoucí, aby byla pozornost konzumentů k takovýmto výrobkům přitahována.

Základní rámec regulace reklamy dotýkající se problematiky tabákových výrobků je stanoven v zákoně č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o regulaci reklamy“ nebo „ZRR“). Ten obecně v ustanovení § 2 odst. 4 zakazuje (mimo jiné) takovou reklamu, která by podporovala chování poškozující zdraví. Už na základě tohoto ustanovení je reklama na tabákové výrobky a jejich alternativy značně omezena tím, jaké vizuály či jiná reklamní sdělení použije. Tabákové výrobky a elektronické cigarety pak mají ve vztahu k reklamě svou speciální úpravu v ustanovení § 3 a § 3a ZRR, a případné porušení zákona se tak posuzuje právě ve vztahu k těmto speciálním úpravám, nikoli souběžně ještě k obecnému zakazu. Regulace reklamy na tabákové výrobky i elektronické cigarety se kromě zákona o regulaci reklamy dotýká také zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání² nebo zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání.³ Reklama na tabákové výrobky podléhá také samoregulaci některých soukromých subjektů – takto je regulována např. v Etickém kodexu Rady pro reklamu (konkrétně v kapitole IV).

Současné podobě výše zmíněné právní úpravy v zákoně o regulaci reklamy předcházely poměrně dynamický vývoj. V době přijetí zákona (v roce 1995) se výše zmíněný obecný zákaz reklamy,

kteřá by podporovala chování poškozující zdraví, omezoval pouze na takovou inzerci, která míří na osoby mladší 15 let nebo takové osoby vyobrazuje. Speciální ustanovení týkající se reklamy na tabákové výrobky v § 3 ZRR úplně zakazovalo takovou reklamu v televizním vysílání, v rozhlasovém vysílání platil zákaz v době od 6 do 22 hodin a reklama v ostatních médiích měla stanovená konkrétní pravidla – zakázáno bylo nabádání ke kouření či cílení na nezletilé osoby. Zákaz se později zpřísnil, když bylo vypuštěno ustanovení o konkrétní vysílací době pro rozhlasové vysílání. Úprava úplného zakazu reklamy na tabákové výrobky v rozhlasovém a televizním vysílání byla později přesunuta do zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Pro reklamu v ostatních médiích se rozšířil počet pravidel, která musela média při uveřejnění reklamy na tabákové výrobky dodržovat, přičemž většina z nich mířila především na ochranu dětí a mladistvých. Na regulaci měly výrazný vliv také předpisy Evropské unie, které se Česká republika svým vstupem do ní zavázala dodržovat.⁴ Tato evropská úprava tak změnila znění obecného zakazu reklamy podporující chování poškozující zdraví do dnešní podoby, zároveň s ní přišel úplný zákaz reklamy na tabákové výrobky, se stanovením pouze několika výjimek. Od té doby se úprava týkající se výhradně tabákových výrobků dočkala pouze několika spíše marginálních změn.

Současná podoba ustanovení § 3 ZRR tak zakazuje reklamu na tabákové výrobky, jakož i sponzorování, jehož účelem nebo přímým nebo nepřímým účinkem je reklama na tabákové výrobky. Za reklamu se přitom považuje také distribuce tabákových výrobků zdarma, pokud tato vede k propagaci tabákového výrobku, a využívání ochranné známky, emblému nebo jiného charakteristického rysu tabákového výrobku. Výjimku z tohoto zakazu požívá reklama ve formě oznámení určených profesionálům v oblasti obchodu s tabákovými výrobky, reklama ve specializovaných prodejnách tabákových výrobků, jejich výkladních skříních a označení těchto prodejen, reklama v té části prodejny, jež je určena prodeji tabákových výrobků, přestože prodejna slouží k prodeji širšího sortimentu zboží nebo poskytování služeb. K poslední uvedené výjimce přijal restriktivní výklad Nejvyšší správní soud, když judikoval, že takovou částí prodejny se rozumí pouze opravdu bezprostřední prostor, např. prostor nad pokladnou, kde se nachází zásobníky s cigaretami, nikoli už prostor za pokladnami sloužící k odkládání nákupních košíků.⁵ Povoleno je dále sponzorování motoristických soutěží, pokud se netýká více států Evropské unie. Výjimka také umožňuje reklamu v publikacích pocházejících ze třetích zemí, pokud tyto publikace nejsou určeny primárně pro trh EU. V uvedených případech však nesmí být reklama zaměřena na nezletilé osoby, nesmí ke kouření nabádat ani vyobrazovat situace, kde lidé kouří,

nesmí s nákupem tabákových výrobků spojit další bezplatné výhody a nesmí poskytovat bezplatné vzorky tabákových výrobků široké veřejnosti. Zároveň musí být v reklamě obsažen zákonem specifikovaný varovný text.

Tabákový trh se však neustále vyvíjí a objevují se nové produkty, které sice nejsou tabákovým výrobkem, ale jsou jeho alternativou. Vzhledem k tomu, že alternativy nemusejí být vždy zdravější a méně škodlivé než samotné tabákové výrobky, případně mohou nekuřáky k užívání tabákových výrobků přivést, vyvstává potřeba tyto nově vznikající produkty regulovat stejně nebo obdobně jako tabákové výrobky samotné.

Proto byl – na základě směrnice Evropské unie⁶ – do českého právního řádu v roce 2016 přidán zákaz reklamy na elektronické cigarety a náhradní náplně do nich. Ty do definice tabákového výrobku nespádají, nedotýkal se jich tedy zákaz reklamy na tabákové výrobky. Elektronickou cigaretou se totiž rozumí⁷ výrobek určený k užívání výparů obsahujících nikotin nebo jiných výparů, a to prostřednictvím náustku, přičemž někdy lze u těchto výrobků měnit náplň, nádržku či zásobník, některé jsou však pouze jednorázové. Často se označují také jako vaporizéry. Zákon o regulaci reklamy nerozlišuje mezi elektronickými cigaretami s obsahem nikotinu a těmi, co nikotin neobsahují. Pro účely reklamy je totiž tato skutečnost irelevantní, a to vzhledem k tomu, že z vizuálu reklamy nelze tento rozdíl poznat, pokud není výslovně uveden. Na rozdíl od tabákových výrobků, elektronické cigarety nemohou být – kromě publikací určených profesionálům v obchodě s elektronickými cigaretami a publikací neurčených primárně pro trh EU – inzerovány vůbec. Nevztahují se na ně totiž výjimky stanovené § 3 odst. 4 zákona o regulaci reklamy. Mírněji je však k elektronickým cigaretám přístupováno s ohledem na obchodní sdělení (jimiž se rozumí především přiměřené označení specializované provozovny navenek, dále pak upozornění na výrobky ve výkladní skříni specializované provozovny a obchodní sdělení slovem, písmem či obrazem uvnitř této prodejny), která jsou ve vztahu k tomuto produktu povolena.⁸

Do definice tabákového výrobku a elektronické cigarety pak nespádají ani ni-

kotinové sáčky ani zařízení na zahřívání tabák. Na tyto výrobky se tak vztahují pouze obecná ustanovení o regulaci reklamy. Snaha zavést speciální úpravu reklamy na nikotinové sáčky vzešla v roce 2022 od skupiny poslanců,⁹ vláda však k návrhu zákona vyjádřila nesouhlasné stanovisko a návrh zákona se tak nedostal ani k prvnímu čtení v Poslanecké sněmovně. Zákaz reklamy na nikotinové sáčky měl být dle výše zmíněného návrhu koncipován velmi podobně jako zákaz reklamy na elektronické cigarety, navíc však obsahoval zákaz zaměření reklamy na osoby mladší 18 let a zákaz bezplatného poskytování vzorků nikotinových sáčků široké veřejnosti, které má za cíl nikotinové sáčky propagovat. Vláda svůj nesouhlas odůvodnila nikoli nevolí k zavedení regulace reklamy na nikotinové sáčky, ale výhradami ke zpracování návrhu zákona, kdy tento, dle vlády, obsahoval řadu nedostatků (jako příklad lze zmínit nesoulad použité terminologie s platnou právní úpravou). Ačkoliv vláda ve svém stanovisku uvedla, že vnímá nezbytnost napravit legislativní nedostatek v podobě problému se zneužíváním nikotinových sáčků dětmi a mladistvými, žádný další návrh, který by obdobnou regulaci obsahoval, sama nepředložila.

Žádný podobný návrh však nikdy nebyl předložen ve vztahu k zařízením na zahřívání tabák.¹⁰ Zařízení na zahřívání tabák je totiž pouze kuřáckou pomůckou ve smyslu § 2 písm. c) zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů, přičemž kuřácké pomůcky nejsou ve vztahu k reklamě speciálně regulovány. Je také nutné rozlišovat mezi zařízením na zahřívání tabák a náplněmi do těchto zařízení. Náplně jsou totiž obvykle tabákovým výrobkem a vztahuje se na ně zákaz obsažený v ust. § 3 zákona o regulaci reklamy. Jestliže jsou tedy inzerovány spolu se zařízením na zahřívání tabák také náplně do tohoto zařízení, musí reklama dodržet požadavky § 3 ZRR. Pokud je však v reklamě vyobrazeno pouze samotné zařízení na zahřívání tabák bez náplní, stačí, když reklama dodrží základní pravidla zákona o regulaci reklamy (stanovená pro jakoukoliv reklamu). Tímto pak může legálně docházet k nepřímé inzerci tabákových výrobků, vzhledem k tomu, že vizuály propagující zařízení na zahřívání tabák často vypadají tak, že by se inzerovaný výrobek dal

snadno zaměnit za tabákový výrobek či elektronickou cigaretu.

Podíváme-li se do zahraničí, primárně na právní úpravu ve státech Evropské unie, přístup k regulaci reklamy na tabákové výrobky a jejich alternativy se v jednotlivých státech poměrně liší, a to mimo jiné proto, že judikatura Soudního dvora EU chybí, a neexistuje tak v této věci žádná sjednocující interpretace. Přestože problematika regulace reklamy vychází z evropské směrnice,¹¹ státy si mohou zvolit regulaci přísnější. Takto například Estonsko vztahuje regulaci reklamy na tabákové výrobky také na nikotinové sáčky, Litva zase zakazuje rovněž reklamu na zařízení na zahřívání tabák.¹² Nejprísnejší cestou regulace v rámci Evropské unie se vydala Malta, která úplně zakazuje prodej jak zařízení na zahřívání tabák, tak prodej náplní do těchto zařízení.¹³

Obdobně jako Litva pak k regulaci přistupuje Nový Zéland, který zakazuje reklamu na zařízení na zahřívání tabák z důvodu prevence přilákání nekuřáků a mladých k užívání této alternativy. Kromě toho zakazuje také uvádět informace o tom, že zahřívání tabák je zdravější a méně rizikovou alternativou ke klasickému spalovanému tabáku.¹⁴ Spojené státy americké a Kolumbie rovněž přijaly opatření, dle kterých se tabákové společnosti musely zavázat, že zařízení na zahřívání tabák inzerovat nebudou.¹⁵

Je tak otázkou, jakým směrem se bude vyvíjet regulace reklamy na tabákové výrobky a jejich alternativy v České republice – zda bude zrealizována snaha o regulaci reklamy na nikotinové sáčky a potažmo také na zařízení na zahřívání tabák, nebo zda tyto produkty zůstanou ve vztahu k reklamě speciálně neregulovány. Přestože se trh s tabákovými výrobky a jejich alternativami rychle vyvíjí, poslední výraznější novelizace regulace reklamy na ně proběhla už před 8 lety zavedením zákazu reklamy na elektronické cigarety.

Nicméně i vzhledem k záměru zakotvení speciální regulace reklamy na nikotinové sáčky do stávající právní úpravy lze subjektům, které předmětné produkty propagují, doporučit pečlivě vývoj legislativy, jakož i judikatury (a to ať už českých soudů nebo SDEU), v této oblasti sledovat. Subjektům hlásícím se ke Kode-

xu reklamy Rady pro reklamu lze rovněž doporučit, aby při propagaci zařízení na zahřívání tabák (a to především s ohledem na účel, jakému dané produkty slouží), kromě obecných etických zásad Kodexu reklamy zohledňovaly také základní zásady Kodexu reklamy týkající se ochrany nezletilých; zejména by daná reklama neměla být zaměřena na nezletilé osoby, neměly by v ní nezletilé osoby ani osoby ve věku blízkém nezletilým vystupovat, reklama by neměla být umístěna v médiích především pro nezletilé a na reklamních plochách v těsné blízkosti škol, dětských hřišť a podobných zařízení, která jsou určena především nezletilým apod.

Mgr. Eliška Čvančarová, advokátka

Mgr. Barbora Šedová, advokátní koncipientka

Advokátní kancelář

Pokorný, Wagner & partneři, s.r.o.

advokátní kancelář

Poznámky:

- ¹ Viz ust. § 2 písm. l) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- ² Zákon č. 231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění.
- ³ Zákon č. 132/2010 Sb. o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů (zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání), v platném znění.
- ⁴ Především směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/114/ES ze dne 12. prosince 2006 o klamavé a srovnávací reklamě, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách), směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/114/ES ze dne 12. prosince 2006 o klamavé a srovnávací reklamě, směrnice 2000/13/ES o sblížování právních předpisů členských států týkajících se označování potravin, jejich obchodní úpravy a související reklamy.
- ⁵ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 4. 2008, č. j. 2 As 75/2007-53.
- ⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2014/40/EU ze dne 3. 4. 2014.
- ⁷ Elektronické cigarety jsou shodně definovány v § 2 písm. e) zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů a v § 2 písm. e) zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁸ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2020, č. j. 10 As 413/2019-49.
- ⁹ Sněmovní tisk č. 257, novela zákona o regulaci reklamy, 2022.
- ¹⁰ Příkladem zařízení na zahřívání tabák jsou produkty IQOS, Ploom nebo Glo.
- ¹¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2014/40/EU ze dne 3. 4. 2014.
- ¹² EUROPEAN COMMISSION. Final Report: Study On Smoke-Free Environments And Advertising Of Tobacco And Related Products. Online. Luxembourg, 2021, s. 45-47. Dostupné z: https://www.drugsandalcohol.ie/35321/1/EC_2021_smoke-free-environments_report.pdf. [cit. 2024-06-04].
- ¹³ EUROPEAN COMMISSION. Final Report: Study On Smoke-Free Environments And Advertising Of Tobacco And Related Products. Online. Luxembourg, 2021, s. 47. Dostupné z: https://www.drugsandalcohol.ie/35321/1/EC_2021_smoke-free-environments_report.pdf. [cit. 2024-06-04].
- ¹⁴ TOBACCO FREE KIDS. Heated Tobacco Products: Global Regulation And Recommended Measures. Online. 2023, s. 6. Dostupné z: https://www.drugsandalcohol.ie/35321/1/EC_2021_smoke-free-environments_report.pdf. [cit. 2024-06-04].
- ¹⁵ FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD, Univerzita Karlova. Nový výzkum FSV UK ukazuje neférové praktiky tabákových společností. Online. Dostupné z: <https://fsv.cuni.cz/tz-novy-vyzkum-fsv-uk-ukazuje-neferove-praktiky-tabakovych-spolecnosti>. [cit. 2024-06-04].

epravo.cz online

Trestní právo daňové

7. ročník odborné konference o daňovém trestním právu pořádáný epravo.cz, AK Bříza & Trubač a KDP ČR. Přední experti diskutovali o Úřadu evropského veřejného žalobce, podvodech na DPH, dohodách o vině a trestu u právnických osob i aktuální judikatuře.

Další online konference a semináře
naleznete na www.epravo.cz

PORTOS

Strategic Legal Advisory

Špičkové odborné zázemí, týmy specializované na konkrétní hospodářská odvětví i podpora nejvýznamnějších strategických projektů. To jsou hodnoty, na kterých dlouhodobě stavíme. I díky nim jsme dnes strategickým právním poradcem s mezinárodním přesahem.

SINCE 1993
portos.cz

Kdo nese odpovědnost za umělou inteligenci?

V uplynulých letech zažila obrovský rozmach umělá inteligence, která dnes umí malovat obrazy, skládat básně, točit filmy nebo dokonce přesvědčivě napodobit hlas kteréhokoliv člověka. Toto může mít pro společnosti jak obrovské přínosy, tak to může představovat i obrovská rizika s potenciálním vznikem značných škod. Kdo ovšem za takové škody ponese odpovědnost, když umělou inteligenci samu o sobě nelze pokutovat, poslat za mříže nebo po ní požadovat odškodnění? Řešení otázky odpovědnosti umělé inteligence (tzv. „UI“) se v rovině civilního práva pokouší nalézt směrnice o přizpůsobení pravidel mimosmluvní občanskoprávní odpovědnosti umělé inteligenci (směrnice o odpovědnosti za umělou inteligenci). Účelem směrnice je zlepšit fungování vnitřního trhu nastavením jednotných požadavků na některé aspekty mimosmluvní občanskoprávní odpovědnosti za škodu vzniklou v důsledku zapojení systémů UI.

Umělá inteligence může v závislosti na okolnostech jejího užívání vytvářet rizika a poškožovat zájmy a práva, které jsou chráněny unijním nebo vnitrostátním právem. Může například nepříznivě ovlivnit řadu základních práv fyzických osob, včetně práva na život, fyzickou nedotknutelnost nebo práva na rovné zacházení a zákaz diskriminace. K nalezení vhodného řešení občanskoprávní odpovědnosti UI (např. za majetkovou škodu či nemajetkovou újmu) směrnice celkově zmírňuje důkazní břemeno, a to především skrze zpřístupnění informací a zavedení vyvratitelných domněnek. Směrnice zavádí pro subjekty požadující náhradu škody možnost získat informace o vysoce rizikových systémech

UI, jakož i vyvratitelné domněnky, které umožní osobám požadujícím náhradu škody způsobené UI lépe unést důkazní břemeno a zvýší jejich šanci na úspěch u soudu.

Evropská komise zdůraznila hned několik pádných argumentů pro vznik společné regulace odpovědnosti za umělou inteligenci. Prvním z nich je skutečnost, že současná vnitrostátní pravidla týkající se náhrady újmy založená na zavinění jednoduše nejsou pro oblast UI vhodná. Poškozená strana obecně musí u žalob na náhradu škody prokazovat zavinění. Pokud ovšem mezi jednání a vznik škody vstoupí prvek UI, může se prokazování zavinění stát velice obtížným (ne-li nemožným) – zejména pak prokázání,

že konkrétní vstup, za který je osoba potenciálně odpovědná, způsobil konkrétní výstup systému UI, který vedl ke vzniklé škodě.

Návrh směrnice se týká výhradně mimosmluvních poměrů založených na subjektivní odpovědnosti za škodu způsobenou systémem UI. Netýká se tedy např. trestněprávní odpovědnosti, pravidel odpovědnosti v oblasti dopravy či výjimek z odpovědnosti a povinností náležité péče stanovených v nařízení o digitálních službách. Směrnice svého cíle, kterým je zmírnění důkazního břemene, dosahuje zejména prostřednictvím dvou základních opatření: a) povinnosti poskytnout na žádost důkazy s vyvratitelnou domněnkou o porušení předpisů

a b) vyvratitelné domněnky ohledně příčinné souvislosti v případě zavinění.

Zpřístupnění důkazů

Jedním z elementárních cílů směrnice je poskytnout osobám, které uplatňují nárok na náhradu škody způsobené UI, funkční prostředky k určení potenciálně odpovědných osob a příslušných důkazů pro uplatnění nároku. Směrnice v tomto směru stanoví, že soud může nařídít zpřístupnění příslušných důkazů o konkrétních vysoce rizikových systémech UI, u nichž existuje podezření, že škodu způsobily. Žádosti o důkazy jsou adresovány zpravidla poskytovateli systému UI. Žádosti by měly být podloženy důkazy, které jsou dostatečné k prokázání věrohodnosti nároku na náhradu škody, a adresáti by měli mít požadované důkazy k dispozici. K tomu, aby byla co nejvíce šetřena práva třetích osob, může žalobce požádat o zpřístupnění důkazů od osob, které nejsou v soudním sporu osobami žalovanými, jen za předpokladu, že byly neúspěšně učiněny všechny pokusy o shromáždění důkazů od žalovaného. Soud nadto může nařídít zpřístupnění důkazů vždy jen v rozsahu nezbytném pro vyhovění nároku – zpřístupnění by tedy mělo být pokaždé omezeno jen na nutné minimum tak, aby se předešlo plošným žádostem o zpřístupnění důkazů. V případě nesplnění povinnosti důkaz vydat by se měla uplatnit vyvratitelná domněnka zavinění žalovaného nebo osoby, za jejíž chování žalovaný odpovídá, spočívající v nedodržení povinnosti řádné péče.

Domněnka příčinné souvislosti v případě zavinění

V běžných soudních sporech o náhradu škody musí žalobce být schopen prokázat zavinění žalovaného podle platných unijních nebo vnitrostátních právních předpisů. V případě UI však může být značně obtížné prokázat příčinnou souvislost mezi porušením a jednáním systému UI, které vedlo ke vzniku škody. Z toho důvodu směrnice zavádí vyvratitelnou domněnku příčinné souvislosti v případě zavinění tak, aby žalobcům umožnila v případném soudním sporu obstát. Na základě této vyvratitelné domněnky by se měla předpokládat příčinná souvislost mezi zaviněním žalovaného a jednáním UI, pokud jsou kumulativně splněny následující podmínky: (i) žalobce prokázal zavinění žalovaného spočívající v nedodržení povinnosti řádné péče stanovené unijním nebo vnitrostátním právem, jejímž účelem je ochrana před vzniklou škodou, (ii) dle okolností daného případu lze považovat za pravděpodobné, že zavinění mělo dopad na jednání UI, a (iii) žalobce prokázal, že jednání UI vedlo ke vzniku škody. Žalobce tedy bude muset i nadále prokázat, že systém UI způsobil vznik škody, jinak ke splnění podmínek pro vznik domněnky příčinné souvislosti nedojde.

U nároků na náhradu škody týkajících se vysoce rizikových systémů UI soud neuplatní domněnku příčinné souvislosti, pokud žalovaný prokáže, že žalobce má k dispozici dostatečné důkazy a odborné znalosti, aby mohl příčinnou souvislost prokázat standardním způsobem. Naopak

u nároků na náhradu škody týkajících se systémů UI, které nejsou vysoce rizikovými systémy, se domněnka příčinné souvislosti uplatní pouze v případě, kdy soud vyhodnotí standardní prokázání příčinné souvislosti za příliš obtížné. Směrnice tak zavádí mechanismy, které do jisté míry vyrovňávají obtížnost prokazování příčinné souvislosti v závislosti na faktorech, jako je rizikovost systému UI, odbornost a profesionalita účastníků řízení či individuální složitost prokazování příčinné souvislosti v konkrétním případě. Jelikož se jedná o domněnku vyvratitelnou, má žalovaný samozřejmě vždy možnost ji vyvrátit, a to zejména tím, že prokáže, že škodu nemohl způsobit svým zaviněním.

Závěr

Směrnice o odpovědnosti za UI je důležitým milníkem, který by měl poškozeným poskytnout funkční možnosti domáhat se náhrady škody vzniklé systémem UI. Jejím cílem je zvýhodnit celkové postavení poškozených u soudu, což se dá hodnotit vcelku pozitivně, jelikož v opačném případě by situace mohla nabídat ke zneužívání systémů UI a ke vznikům škod, za které by nebyl nikdo odpovědný.

JUDr. Jiří Matzner, Ph.D., LL.M., advokát,
zakladatel advokátní kanceláře
Advokátní kancelář Matzner & Vítek

 Matzner & Vítek

epravo.cz online

Data Act: Nařízení o datech

Zpracování osobních údajů již řadu let podléhá přísnému režimu GDPR, zpracování údajů neosobních doposud jednotné regulaci unikalo. Na neosobní údaje se proto zaměřuje nařízení Data Act, jehož cílem je oslabit stávající datové monopoly a podpořit tak evropskou datovou ekonomiku.

Další online konference a semináře
naleznete na www.epravo.cz

Poskytování poradenství týkajícího se kryptoaktiv dle MiCA – Obsah služby

Evropské nařízení MiCA (Markets in Crypto-Assets) je klíčovým krokem vpřed v oblasti regulace kryptoaktiv. Tvůrci nařízení měli ambici přinést jasná pravidla pro všechny subjekty v Evropské unii, které se zabývají kryptoaktivy a souvisejícími službami. Mgr. Maxim Obuchov, advokát spolupracující s advokátní kanceláří Stuchlíková & Partners a specialista v oblasti finančního práva, procesního práva a licencí České národní banky, se v první části svého článku věnovaného tématu poskytování poradenství týkajícího se kryptoaktiv dle MiCA zamýšlí, jak moc se tvůrcům podařilo k tomuto ambicióznímu cíli přiblížit.

Nařízení (EU) 2023/1114 (MiCA – Markets in Crypto-Assets) je klíčovým krokem vpřed v oblasti regulace kryptoaktiv. Tvůrci nařízení měli ambici přinést jasná pravidla pro všechny subjekty v EU, které se zabývají kryptoaktivy a souvisejícími službami. Povedlo se jim to?

Vzhledem ke krátké době existence nařízení MiCA a absenci poznatků z oblasti výkladu a praktické aplikace nařízení ze strany národních orgánů, nelze v tuto chvíli jednoznačně vyhodnotit jeho přínos. Reálné dopady bude možné posoudit až časem, zejména v závislosti na praktickém přístupu již zmíněných národních orgánů.

V tuto chvíli tak poskytovatelé mají mnohdy více otázek, než odpovědí z oblasti praktické aplikace nařízení, např. ve vztahu k rozsahu jednotlivých služeb popsaných MiCA, konkrétním povinnostem poskytovatelů a způsobu správného nastavení interních procesů.

V tomto příspěvku bych se chtěl stručně zaměřit na obsah služby poskytování poradenství týkajícího se kryptoaktiv blíže popsané v čl. 3, odst. 1, bodě 24 nařízení jako „nabízení, poskytování nebo souhlas s poskytováním personalizovaných doporučení zákazníkovi, a to buď na žádost zákazníka, nebo z vlastního podnětu poskytovatele služeb souvisejících s kryptoaktivy, který poradenství poskytuje, ve vztahu k jedné nebo více transakcím souvisejícím s kryptoaktivy nebo k využití služeb souvisejících s kryptoaktivy“.

Na prvním místě zaujme širše uvedené definice, která zahrnuje doporučení jak v rámci konkrétních transakcí, tak i v oblasti strategických rozhodnutí o investicích

do kryptoaktiv, a to nejen k přímé žádosti zákazníka. Ze znění definice však vyplývá, že doporučení a rady by měly mít personalizovanou povahu na základě důkladného pochopení trhu a individuálních potřeb zákazníka.¹

Dále je možné si položit otázku, které konkrétní aktivity budou spadat pod tuto definici a jaké nikoli. Například, zda bude zahrnuto i obecné investiční poradenství, které není zaměřeno výhradně na kryptoaktiva, ale může je zahrnovat jako část širšího portfolia.

Z pohledu poskytovatele tak může být rozsah poradenství dle MiCA skutečně široký, když např. i pouhé doporučení využití jakýchkoliv dalších služeb v souvislosti s kryptoaktivy by mělo být vnímáno jako poradenství, a to i když následně nedojde k žádné transakci s kryptoaktivy. Typické činnosti v rámci předmětné služby pak budou zahrnovat poskytování různorodých propagačních a informačních materiálů, zodpovězení individuálních požadavků a dotazů zákazníků, posouzení jejich finančních možností a investičních plánů, jehož výsledkem by mělo být určení vhodného produktu či služby v oblasti kryptoaktiv.

Na rozdíl od obchodování a správy, poradenství však neznamená přímou manipulaci s kryptoaktivy, ale spíše poskytování informací a doporučení, která klientům pomohou při rozhodování. I zde však v rámci obchodních modelů poskytovatelů může být poměrně tenká hranice mezi jednotlivými činnostmi a může docházet k překrývání různých služeb. V případě poradenství se domníváme, že činnosti poskytovatelů mohou nejčastěji přesahovat do služeb provádění pokynů ke kryptoak-

tivům jménem zákazníků,² nebo přijímání a předávání pokynů ke kryptoaktivům jménem zákazníků,³ a to v závislosti na konkrétních technických postupech a řešeních, které poskytovatelé použijí v rámci svých obchodních modelů.

Se službou poradenství týkajícího se kryptoaktiv také úzce souvisí poskytování správy portfolia kryptoaktiv, kdy specifické povinnosti poskytovatelů těchto činností blíže upravuje čl. 81 MiCA.

Poskytovatelé poradenství týkajícího se kryptoaktiv tak budou muset velice pečlivě zhodnotit své současné procesy a praxi a postupovat s větší opatrností, aby zajistili, že jsou v souladu s novými pravidly.

Mgr. Maxim Obuchov, advokát
Stuchlíková & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.

STUHLÍKOVÁ
& PARTNERS

Poznámky:

¹ Čl. 3 odst. 1, bod 24) nařízení 2023/1114 ze dne 31. května 2023, dostupné na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023R1114>.

² Čl. 3 odst. 1, bod 16) písm. e) nařízení 2023/1114 ze dne 31. května 2023, dostupné na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023R1114>.

³ Čl. 3 odst. 1, bod 16) písm. g) nařízení 2023/1114 ze dne 31. května 2023, dostupné na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023R1114>.

GLATZOVA & Co.

DEFINING EXCELLENCE

for 30 years

**TI NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ
PRACUJÍ S NÁMI**

www.glatzova.com

Náhrada újmy sekundárních obětí

Tento článek se pokusí přiblížit možné nároky tzv. sekundárních obětí, zejména rodinných příslušníků v případě usmrcení osoby blízké. Nároky tzv. sekundárních obětí jsou upraveny v ustanovení § 2595–2968 zákona č. 89/2012 Sb. Podle ustanovení § 2959 zákona č. 89/2012 Sb. platí, že: Při usmrcení nebo zvláště závažném ublížení na zdraví odčiní škůdce duševní útrapy manželu, rodiči, dítěti nebo jiné osobě blízké peněžitou náhradou vyvažující plně jejich utrpení. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti.

Z výše uvedeného ustanovení vyplývá, že nárok na náhradu nemajetkové újmy vzniká zejména nejbližším rodinným příslušníkům, tedy manželovi, dětem nebo rodičům, popřípadě jiné osobě blízké. Pokud jde o osoby blízké, tak těmito osobami se ve smyslu ustanovení § 22 zákona č. 89/2012 Sb. rozumí příbuzní v přímé linii, sourozenec, a dále osoby, které by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, důvodně pociťovaly jako újmu vlastní.

Je nutné zmínit, že výše peněžitě náhrady není náhradou za lidský život, ale jedná se o náhradu za utrpení sekundární oběti, zejména smutku či pocitu frustrace ze ztráty rodinného příslušníka. Jde tak o osobní nárok, jehož cílem je vyvážit nebo zmírnit nemajetkovou újmu, která vznikla pozůstalému. Pokud jde o výši peněžitě náhrady, tak určitý návod dává bohatá judikatura, zejména potom rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 9. 2018, sp. zn. 25 Cdo 894/2018.¹

Z výše uvedeného rozsudku vyplývá, že pro stanovení výše náhrady je nutné zohlednit okolnosti na straně pozůstalého a rovněž i na straně škůdce. Základními kritérii na straně poškozeného je intenzita vztahu se zemřelým, věk zemřelého a případná existenční závislost na zemřelém. Dalším z podstatných kritérií může být i skutečnost, zda byl pozůstalý svědkem škodní události, např. pokud byl rovněž účastníkem dopravní nehody, při které došlo k úmrtí jeho osoby blízké. Na straně škůdce se poté zkoumá postoj škůdce ke škodní události, forma a míra zavinění a v omezeném rozsahu i majetkové poměry škůdce.

Z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 19. 9. 2018, sp. zn. 25 Cdo 894/2018 vyplývá následující:

„Nejvyšší soud považuje za účelné pro praxi (soudní i mimosoudní) obdobně jako v Metodice k náhradě nemajetkové újmy na zdraví pro zajištění automatické valorizace náhrad vázat jejich výčíslení na ukazatel průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za rok předcházející smrti poškozeného. Se zohledněním shora zmíněných souvislostí lze za základní částku náhrady považovat v případě nejbližších osob (manžel, rodiče, děti) dvacetinásobek průměrné mzdy (obdobnou metodu užil Krajský soud v Ostravě v rozhodnutích ze dne 2. 12. 2014, sp. zn. 6 To 370/2014, ze dne 23. 10. 2015, sp. zn. 6 To 404/2015, ze dne 8. 4. 2016, sp. zn. 6 To 51/2016, ze dne 26. 4. 2016, sp. zn. 6 To 122/2016, citováno dle Shrnutí rozhodovací činnosti českých soudů na trestním úseku – rozhodování v adhezním řízení o nárocích na náhradu nemajetkové újmy způsobené trestnou činností, zpracovaný oddělením dokumentace a analytiky judikatury Nejvyššího soudu, sp. zn. Tpjn 54/2015, verze aktualizovaná ke dni 31. 7. 2018). Jelikož průměrná mzda za rok 2014 činila dle údajů zveřejněných Českým

statistickým úřadem 25 686 Kč, činila by pro daný případ (tj. úmrtí nastalá v roce 2015) uvedená částka 513 720 Kč, což zhruba odpovídá částce použité odvolacím soudem. Takto nastavená základní částka je pak východiskem k další úvaze soudu o výši náhrady.“

Jak bylo uvedeno výše, tak v současné době soudy vycházejí ze stejného principu jako Metodika k náhradě nemajetkové újmy, tedy výše náhrady bude vypočtena z dvacetinásobku průměrné hrubé nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za rok, který předcházel smrti poškozeného. Tento výpočet pak platí zejména pro nejbližší osoby.

Následně může být takto vypočtená částka modifikována podle výše uvedených kritérií, nicméně nedochází k žádnému radikálnímu navýšení této částky. Navýšení této částky se pohybuje v řádech desítek procent a nikoliv stovek. Pokud tedy došlo k úmrtí například v roce 2024, tak náhrada bude vypočtena jako dvacetinásobek průměrné hrubé mzdy za rok 2023, která činila částku 43 341 Kč měsíčně.

ně. Základní částka by tak činila přibližně 866 820 Kč² pro nejbližší příbuzné. Tato částka však může být přiznána i jiným osobám v případě, že byl mezi pozůstalým a zemřelým velmi intenzivní vztah. V současné době se částka vyplácená pojišťovnami pohybuje přibližně okolo 1 000 000 Kč pro nejbližší příbuzné.

Nad rámec výše uvedeného mohou pozůstalí rovněž nárokovat přiměřené náklady pohřbu podle § 2961 zákona č. 89/2012 Sb. podle ustálené judikatury se jedná zejména o náklady účtované pohřebním ústavem, hřbitovní poplatky, cestovní výlohy a náklady na smuteční ošacení, zřízení pomníku nebo desky a úpravu hrobu.

Pokud zemřelý poskytoval pozůstalému výživu nebo byl povinen poskytovat výživu, má pozůstalý rovněž nárok na peněžitý důchod od škůdce ve smyslu § 2966 zákona č. 89/2012 Sb. Výše peněžitého důchodu pak bude odpovídat rozdílu mezi dávkami důchodového pojištění (např. sirotčí důchod, vdovský důchod) a potenciálním výživným poskytovaným od zemřelého. Jedná se zejména o vyživovací povinnost mezi předky a potomky, případně mezi manželi.

Pokud jde o další nároky sekundárních obětí, tak poměrně nedávným plenárním nálezem Ústavního soudu ze dne 28. 5. 2024, sp. zn. Pl. ÚS 14/24³ dospěl Ústavní soud k závěru, že sekundárním obětím (tj. osobám blízkým primární oběti) mohou příslušet veškeré relevantní nároky na náhradu újmy na psychickém zdraví způsobené v důsledku usmrcení či zvláště závažného ublížení na zdraví primární oběti.

Stěžovatelka se v tomto případě domáhala po pojišťovně náhrady újmy na zdraví, a to v podobě ztráty na výdělku a nákladů na léčení, když tvrdila, že tato újma vznikla v důsledku dopravní nehody, při které došlo k usmrcení snachy stěžovatelky a dvou nezletilých vnoučat. Stěžovatelce byl diagnostikován těžký stupeň deprese, která způsobila pracovní neschopnost stěžovatelky.

Podle Nejvyššího soudu stěžovatelka nebyla tzv. primární obětí, proto jí vznikl nárok pouze podle § 2959 zákona č. 89/2012 Sb. a nikoliv nároky tzv. primární oběti, tj. nárok na náhradu újmy,

ať už na zdraví ve smyslu § 2958 zákona č. 89/2012 Sb. nebo na majetku v podobě ztráty na výdělku podle § 2962 zákona č. 89/2012 Sb., či vynaložených nákladů na léčení podle § 2960 zákona č. 89/2012 Sb.

Ústavní soud se tak ve svém nálezu zabýval výkladem ustanovení § 2595 zákona č. 89/2012 Sb.

„Jak bylo shora uvedeno, obecné soudy v souvislosti se způsobenou psychickou újmu ve své judikatuře rozlišují míru zásahu do psychického zdraví sekundární oběti. To znamená, že od sebe oddělují případy, kdy na straně sekundární oběti vznikne „pouze“ citová újma, a situace, kdy je u ní diagnostikováno psychické onemocnění, újma ze šoku – to pak vede, jak shora uvedeno, ke zvýšení peněžité náhrady za citovou újmu podle § 2959 o. z. Nicméně nelze přehlížet, že posléze uvedený zásah do absolutního práva je ze strany obecných soudů vnímán jen jako jakýsi „přívěšek“ způsobené citové újmy, okolnost, která se zohlední ve výši odčinění nemajetkové újmy vzniklé zásahem do rodinného a soukromého života. Podle stávající soudní praxe dochází k odčinění újmy ze šoku nesystémově v rámci § 2959, tedy tím způsobem, že se navýší náhrada za způsobenou citovou újmu. Obecné soudy nerozlišují podstatu právem chráněného statku. Zatímco v případě náhrady za způsobenou citovou újmu je právem chráněn soukromý a rodinný život sekundární oběti, v případě újmy ze šoku spočívající ve vyvolání posttraumatické stresové poruchy je to její zdraví. V případech obdobných stěžovatelce je sekundární obětí osobou primárně poškozenou na zdraví, které náleží vůči provozovateli vozidla podle § 2894 odst. 1 i 2, § 2927 a násl. a § 2956 o. z. veškeré náhrady (majetkové i nemajetkové újmy) při ublížení na zdraví, které občanský zákoník zmiňuje v § 2958 a § 2960 a následující. Je-li ve věci dána příčinná souvislost mezi škodní událostí a způsobenou újmu, není důvod, aby obecné soudy musely judikaturou suplovat nároky na kompenzaci majetkové újmy plynoucí poškozenému např. z § 2960 o. z., § 2962 o. z., a dalších zvýšenou náhradou újmy nemajetkové podle § 2959 o. z.

Z výše vyložených důvodů má Ústavní soud za to, že aplikací § 2959 o. z. na

daný případ není vyčerpán potenciál náhrady újmy za zásah do tělesné a duševní integrity stěžovatelky. Z práva na ochranu tělesné a duševní integrity podle čl. 7 odst. 1 Listiny vyplývá princip úplné náhrady újmy, majetkové i nemajetkové, tomu, kdo tuto újmu utrpěl. Pouhé navýšení náhrady za citovou újmu (zásah do rodinného a soukromého života) nemůže nahradit majetkovou (a nemajetkovou) újmu poškozeného na zdraví. Navíc navýšení náhrady újmy ve smyslu zmíněné judikatury Nejvyššího soudu představuje toliko jednorázovou platbu, což neodráží povahu zásahu do majetkových práv stěžovatelky.

Z výše uvedeného tak jednoznačně vyplývá, že sekundárním obětím může vzniknout rovněž nárok na náhradu nemajetkové újmy na psychickém zdraví sekundární oběti, pokud bude existovat příčinná souvislost mezi jednáním škůdce a vznikem újmy na psychickém zdraví sekundární oběti. Ústavní soud se tak tímto nálezem odklonil od dosavadní judikatury, která zastávala názor, že v případě zhoršeného psychického zdraví sekundární oběti má dojít pouze ke zvýšení náhrady újmy ve smyslu § 2595 zákona č. 89/2012 Sb. Tento náleze Ústavního soudu je tak zcela průlomovým v otázce odškodňování sekundárních obětí.

Mgr. Jan Lipavský, advokát

Mgr. Sandra Grätzová, advokátní koncipient

PPS advokáti s.r.o.

Poznámky:

¹ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 9. 2018, sp. zn. 894/2018.

² K dispozici na <https://csu.gov.cz/>.

³ Nález Ústavního soudu ze dne 28. 5. 2024, sp. zn. Pl. ÚS 14/24.

Jak zeměpisné označení chrání kvalitu výrobků a proč na nich letos záleží víc než kdy dřív?

Zeměpisná označení nejsou jen byrokratickým termínem – chrání unikátní potraviny, vína a lihoviny, které svou kvalitou a pověstí vynikají díky místu, odkud pocházejí. Tato označení se stala synonymem pro důvěryhodnost a originalitu, ať už jde o sýry z horských oblastí nebo vína z tradičních vinařských regionů. Rok 2024 přináší důležité změny, které ovlivní pravidla v celé EU, s důrazem na ekologické postupy a online prodej. Zajímá vás, jak mohou zeměpisná označení posílit Vaši značku a jak mohou spotřebitelé lépe rozeznat kvalitu? Čtěte dál!

Co chrání zeměpisná označení?

Zeměpisná označení jsou označení používaná na výrobcích, které mají specifický zeměpisný původ a specifické vlastnosti anebo pověst, které vyplývají z jejich zeměpisného původu. Jedná se o ochranu názvu výrobku – pokud výrobek nepochází z daného regionu nebo nebyl vyroben předepsaným postupem, nemůže nést název chráněný zeměpisným označením. Nejde tedy jen o místo původu, ale také o dodržení tradiční receptury produktů.

Zeměpisná označení jsou chráněna před jakýmkoliv přímým nebo nepřímým užitím na výrobcích, na které se nevztahu-

je. Typickým příkladem může být řecký sýr feta – takto lze pojmenovat pouze sýr vyrobený v Řecku a stanoveným postupem. Neprojde ani název jako „sýr typu feta“ – jakákoliv připomínání nebo napodobování, včetně užití názvu s výrazy jako „typu“ nebo „na způsob“ jsou považována za porušení pravidel.

Typy zeměpisných označení a zaručené tradiční speciality

Evropská legislativa¹ rozděluje zeměpisná označení do dvou hlavních kategorií – chráněná označení původu (CHOP) a chráněná zeměpisná označení (CHZO). Kromě toho existuje ještě označení „zaručená tradiční specialita“, které zajišťu-

je ochranu produktů vyráběných podle tradičních receptur. Každý z těchto typů ochrany garantuje nejen původ a kvalitu, ale i jedinečnost daných výrobků, ať už jde o specifické suroviny nebo způsob jejich výroby.

Jaký je tedy mezi nimi rozdíl?

Chráněná označení původu (CHOP)

U chráněného označení původu je kladen největší důraz na vazbu na místo původu produktu – lze tedy říci, že požadavky jsou zde nejprísnejší. Kvalita a specifickost produktů musí vyplývat z přírodních nebo lidských faktorů v dané zeměpisné oblasti. Všechny výrobní kroky,

PŘIDÁTE SE K ARROWS ?

Od roku 2020 máme 6 nových partnerů
a hledáme další!

Ozvěte se na dohnal@arws.cz

Doporučovaná kancelář
v devíti kategoriích

zpracování a příprava produktu musejí probíhat v konkrétním regionu. Takto chráněný je např. název sýru Halloumi, který pochází z Kypru.

Chráněná zeměpisná označení (CHZO)

Dalším typem ochrany je chráněné zeměpisné označení. Zde jsou požadavky na vazbu na místo původu o něco méně přísné. Z toho důvodu je využíváno u většího množství výrobků, jako je třeba typický Valašský frgál nebo Jihočeská niva. I tak ale musí být možné jakost, renomé nebo další vlastnosti produktu přičíst alespoň v podstatné míře jeho zeměpisnému původu. U potravin musí v daném regionu probíhat alespoň jedna fáze zpracování nebo výroby, u vín musí z oblasti pocházet alespoň 85 % hroznů.

Zaručená tradiční specialita

Zaručená tradiční specialita je režim jakosti, který chrání tradiční výrobní postup a složení výrobků. Aby mohl být produkt označen jako zaručená tradiční specialita, musí se tradičním postupem vyrábět alespoň 30 let. Mezi oblíbené produkty, které jsou takto chráněny, patří třeba pizza Neapolitana nebo Pražská šunka.

Zaručená tradiční specialita nemusí mít na rozdíl od zeměpisných označení vazbu na konkrétní místo výroby. Stále je však třeba si dát pozor na obecná pravidla pro označování místa původu potravin – po-

kud by výrobek nepocházel z místa, které jeho název naznačuje, mohlo by se jednat o klamání spotřebitele.

Novinky: Přísnější pravidla pro online prodej a důraz na udržitelnost

Letos přijatá novela evropské legislativy zpřísňuje pravidla pro používání chráněných názvů v online prostředí. Veškeré informace související s reklamou, propagací a prodejem produktů, které jsou online dostupné v EU a které jsou v rozporu s pravidly pro zeměpisná označení produktů, jsou považována za nezákonný obsah.

Novinkou je také možnost zakotvit do požadavků na výrobní postup požadavek výroby udržitelným způsobem. Pokud se tak dohodne seskupení producentů produktu chráněného zeměpisným označením, lze nově stanovit, že toto označení bude možné používat pouze pro ekologičtější produkty. Tímto krokem se posiluje trend směrem k udržitelnější a šetrnější výrobě v celé EU.

Co zeměpisná označení přináší podnikatelům a spotřebitelům?

Cílem zeměpisných označení je chránit tradiční výrobky před napodobeninami a spotřebitelům zaručují jistotu původu i kvality produktu. Přestože se jedná o práva duševního vlastnictví, zapsané označení však může používat každý, kdo vyrábí, zpracovává a připravuje výrobky s odpovídající kvalitou či vlastnostmi na vymezeném území.

Typicky tak o zápis zeměpisných označení žádá seskupení výrobců daného produktu, kteří se musí shodnout na přesné výrobní specifikaci – nejedná se tedy o ochranu konkrétní značky, ale tradice a kvality produktu. Pro podnikatele může chráněné označení znamenat významnou marketingovou výhodu, neboť může přilákat zákazníky, kteří vyhledávají autentické, tradiční a kvalitní produkty.

Diana Gregová, advokátka

Anna Sergejko, právní asistent

HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

HAVEL & PARTNERS
ÚSPĚCH SPOJUJE

Poznámky:

- ¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1143 ze dne 11. dubna 2024 o zeměpisných označeních pro víno, lihoviny a zemědělské produkty, jakož i zaručené tradiční speciality, a o nepovinných údajích o jakosti pro zemědělské produkty.

epravo.cz online

Smlouva o podpoře a údržbě v IT

Praktický seminář o smlouvách o podpoře a údržbě software. Zaměříme se na klíčové prvky servisních smluv, SLA parametry, záruční podmínky a řešení vendor locku. Probereme modely podpory, cenové modely a postupy při nedodržení smluvních podmínek.

Další online konference a semináře
naleznete na www.epravo.cz

Flexinovela zákoníku práce

Návrh flexibilní novely zákoníku práce, schválený vládou 21. srpna 2024, si klade za cíl přinést některé významné změny v pracovněprávních vztazích. Mezi klíčové změny patří úpravy týkající se skončení pracovního poměru, zkušební doby i rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem. Ačkoli návrh neobsahuje asi jedno z nejvíce medializovaných opatření – možnost výpovědi bez udání důvodu – předpokládalo se, že by tato otázka mohla být otevřena během dalšího projednávání. Kromě některých menších změn schválila vláda návrh v zásadě v podobě, v jaké byl v červnu ze strany ministerstva předložen, včetně jeho účinnosti plánované od 1. ledna 2025. Je však zřejmé, že tento termín již není reálný, a otázkou je nyní i samotný osud novely. Návrh je Poslaneckou sněmovnou projednáván jako sněmovní tisk č. 775 a čeká jej první čtení.

Co v návrhu není

Součástí návrhu flexibilní novely není oproti původnímu záměru úprava samorozvrhování pracovní doby zaměstnancem. Ta se totiž stala součástí letošní tzv. val-mech novely zákoníku práce,¹ jež nabyla zčásti účinnosti den po svém vyhlášení ve Sbírce zákonů, tj. k 1. srpnu 2024 a zčásti nabude účinnosti k 1. lednu 2025, a to právě mj. v otázce samorozvrhování. Návrh neobsahuje ani často medializovanou možnost výpovědi bez důvodu. Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) se však této myšlence do budoucna nebrání. Upozorňuje však, že je nutné k této otázce přistupovat komplexně a nejprve realizovat podpůrná opatření, jako jsou konzultace s uchazeči

o zaměstnání, redesign podpory v nezaměstnanosti či posílení celoživotního vzdělávání. Bude však otázkou jak do této, popř. i dalších oblastí zasáhnou poslanci či senátoři v rámci projednání návrhu novely v Parlamentu.

Přestože v rámci meziresortního připomínkového řízení vzneslo více stran požadavky na zahrnutí ustanovení o nicotnosti doložek mlčenlivosti o výši mzdy a zveřejňování nástupní mzdy v inzerci, součástí vládního návrhu nejsou. Problematika by měla být totiž upravena komplexně novelou, jež transponuje loni přijatou směrnici² zaměřenou na transparentnost a snížení nerovnosti v odměňování mužů a žen do českého právního řádu.

Vyslyšeny nebyly ani návrhy reflektovat rozhodnutí Ústavního soudu ve věci České pošty,³ ve kterém Ústavní soud potvrdil, že socioekonomické podmínky, jako jsou například životní náklady v daném regionu, nemohou mít vliv na výši odměny zaměstnance, neboť nepředstavují relevantní soukromoprávní kritérium pro stanovení odměny za práci zaměstnance. To by mělo být naopak zohledněno v relevantních instrumentech veřejnoprávní ochrany, jako je životní minimum, sociální dávky, minimální mzda či nezabavitelná částka.

Vybrané oblasti a opatření

Jednou z nejvýznamnějších změn je úprava běhu výpovědní doby. Nově by

měla výpovědní doba začínat dnem doručení výpovědi, a nikoliv až od prvního dne následujícího měsíce. Cílem této změny je sjednotit skutečnou délku výpovědní doby, která se podle aktuální právní úpravy liší v závislosti na datu předání výpovědi. Pokud se tak stane počátkem měsíce, fakticky je výpovědní doba takřka tříměsíční. Podle navržené úpravy začne běh výpovědní doby dnem, kdy byla druhé smluvní straně výpověď doručena, a skončí dnem, který se číslem shoduje se dnem, od kterého započal běh výpovědní doby, tj. dnem doručení výpovědi druhé smluvní straně. Není-li takového dne v daném měsíci, pak posledním dnem měsíce. Přitom má platit, že i v případě pracovních poměrů, které byly uzavřeny před účinností novely, se bude postupovat podle nových pravidel v případě, že výpověď byla doručena po účinnosti novely. Zachována zůstala možnost smluvně výpovědní dobu prodloužit. Navíc je možné upravit její běh podle stávající úpravy, s výjimkou výpovědi dané z důvodu podle § 52 písm. f), g) a h) zákoníku práce, tj. z důvodů spojených s pochybením zaměstnance a při nesplňování požadavků zaměstnavatele a zákonných předpokladů.

Další klíčovou novinkou je zkrácení výpovědní doby na 1 měsíc v případech výpovědi dle § 52 písm. f), g) a h) zákoníku práce, tedy z důvodu pochybení zaměstnance nebo nesplnění kvalifikačních požadavků, a prodloužení subjektivní a objektivní lhůty, v níž může dát zaměstnavatel zaměstnanci výpověď pro porušení povinností zaměstnance, a to ze dvou na tři měsíce a z jednoho roku na patnáct měsíců.

Další významnou změnou je sloučení výpovědních důvodů spojených se ztrátou zdravotní způsobilosti. Novela zavádí jednotný výpovědní důvod – dlouhodobou zdravotní nezpůsobilost zaměstnance, bez ohledu na to, zda je způsobena pracovním či nepracovním úrazem, nemocí z povolání nebo jinými příčinami. Přesná příčina však bude určující pro náhradu nemajetkové újmy poskytované pojišťovnou, která nahradí 12měsíční odstupné v případě, kdy byl se zaměstnancem rozváznán pracovní poměr výpovědí nebo dohodou z důvodu, že dlouhodobě pozbyl zdravotní způsobilost konat dosavadní práci pro pracovní úraz nebo nemoc z povolání. Odstupné má zůstat

zachováno pouze v případech skončení pracovního poměru pro pozbytí zdravotní způsobilosti z důvodu ohrožení nemocí z povolání nebo dosažení nejvyšší přípustné expozice na pracovišti. Má proto dojít k přeskupení výpovědních důvodů v § 52 zákoníku práce. Ustanovení § 52 písm. d) zákoníku práce nově upraví jediný výpovědní důvod spočívající v pozbytí způsobilosti vzhledem ke svému zdravotnímu stavu dlouhodobě konat dosavadní práci bez rozlišení příčiny ztráty zdravotní způsobilosti, a do § 52 písm. e) bude vyčleněn důvod spojený se situací, kdy zaměstnanec dosáhl na pracovišti nejvyšší přípustné expozice.

Návrh také v reakci na judikaturu Nejvyššího soudu ČR⁴ a Soudního dvora EU přiznává zaměstnanci vedle náhrady mzdy či platu i právo na dovolenou při neplatném rozvázání pracovního poměru i po dobu trvání soudního sporu o neplatnost rozvázání pracovního poměru, neboť jestliže v něm zaměstnanec uspěl, pracovní poměr po tuto dobu nadále trval včetně práv a povinností z něj plynoucích. To, že zaměstnanec fakticky nepracoval, není přitom rozhodné.

Další navrhovanou změnou je prodloužení zkušební doby až na čtyři měsíce, u vedoucích zaměstnanců na 8 měsíců, a též zavedení možnosti jejího dodatečného prodloužení. Zkušební doba se má též nově prodloužovat o neomluvenou absenci zaměstnance a výslovně se stanoví, že se prodlužuje o pracovní dny. I přes snahu vyjasnit mnoho nejasností s prodloužováním zkušební doby bude potřeba i nadále této otázce věnovat v praxi náležitou pozornost, neboť např. v případě nerovnoměrně rozvrhované pracovní doby či též samorozvrhování v kombinaci s překážkami na straně zaměstnance nemusí být konec zkušební doby jednoduše určitelný. Též bude potřeba pamatovat na to, že pokud byla zkušební doba sjednána před účinností novely, uplatní se plně stávající pravidla, včetně nemožnosti jejího prodloužení po započetí jejího běhu, ledaže by došlo k jejímu přesjednání před započetením pracovního poměru za současné účinnosti novely.

S cílem podpořit rodiče malých dětí obsahuje návrh flexinovsky vícero opatření. Podpořit dřívější návrat z rodičovské dovolené by mělo opatření, na základě kterého by měl zaměstnanec do věku 2

let dítěte nárok na „stejnou židli“, tj. stejnou pracovní pozici, nejen druh práce. Dosud platí garance pro návrat po mateřské dovolené, případně ve stejné délce u otce, pokud čerpá rodičovskou nebo otcovskou dovolenou. S návrhem souvisí návrh zákona o dětských skupinách, jehož cílem je adresovat některé požadavky rodičů na zajištění péče o děti. V rámci mezíresortních připomínek se objevily návrhy na zkrácení této doby na 1 rok, nebo naopak prodloužení na 3 roky, i na vypuštění tohoto opatření z novely pro nedůvodnou zátěž pro zaměstnavatele. Ustanovit zastupování zaměstnanců na mateřské a rodičovské dovolené má opatření, na jehož základě nebude řetězení zástupů na dobu určitou omezeno. Uplatní se pouze celkový limit 9 let pro pracovní poměr na dobu určitou. V rámci mezíresortního připomínkového řízení bylo ustanovení doplněno též o případ zástupu na otcovské dovolené a DPN bezprostředně navazující na mateřskou či rodičovskou dovolenou. Je možné, že způsob implementace tohoto opatření bude ještě předmětem diskusí a hledání koncepčnějších řešení bez zbytečné kauzistiky. Dále má být umožněn souběh rodičovské dovolené (mateřská, otcovská, ani situace, kdy zaměstnanec pobírá ošetřovné, zahrnutý nejsou) a DPP/DPČ na stejný druh práce u téhož zaměstnavatele, což prozatím s ohledem na zákaz výkonu stejného druhu práce v dalším základním pracovněprávním vztahu u stejného zaměstnavatele podle § 34b odst. 1 zákoníku práce není možné. Návrhu je sice vyčítána jeho nekonceptčnost, panuje na něm nicméně politická shoda, lze tedy očekávat jeho prosazení. Podstatné pak bude hlídat dosažení 3 let věku dítěte.

Rozšířit se má okruh případů, ve kterých se bude moci zaměstnavatel a zaměstnanec dohodnout na výplatě mzdy v jiné měně než v českých korunách. Má jít přitom zejména o zaměstnance mající úzkou vazbu na zahraničí. Některé instituce ve svých připomínkách upozornily na možný diskriminační charakter ustanovení, některé zdůrazňovaly potřebu dalších opatření v podobě možnosti placení daní či povinných odvodů v eurech. Proti těmto snahám se postavila velmi silně Česká národní banka se svými argumenty v podobě oslabení měnové politiky, spontánní euroizace, přenosu kurzového rizika na zaměstnance či možného vy-

Daňové a účetní poradenství

Převodní ceny < Nemovitosti

Daně v developmentu a u vlastníků nemovitostí

Daňová podpora při M&A < Přeměny

www.ekp.cz

tlačováním koruny z oběhu. V cizí měně bude probíhat pouze výplata čisté mzdy po provedení srážek.

Do podoby návrhu schváleného vládou bylo též vloženo ustanovení o preferenci bezhotovostní výplaty mzdy.

Návrh dále obsahuje doručování mzdového a platového výměru zjednodušenou elektronickou formou, tj. prostřednictvím interních elektronických systémů zaměstnavatele či pracovních e-mailů zaměstnanců, bez toho, aby byl tento způsob doručení podmíněn zvláštním souhlasem zaměstnance. Výměr bude muset být opatřen uznávaným elektronickým podpisem, zaměstnanec bude muset mít možnost takto doručený výměr si uložit a vytisknout. Účinky doručení nastanou v tomto případě okamžikem, kdy zaměstnanec potvrdí převzetí, což i dle důvodové zprávy k návrhu novely může znamenat i pouze to, že odklikne převzetí zprávy obsahující výměr anebo v rámci interního systému odklikne potvrzení o přečtení dokumentu. Neuplatní se zde však fikce doručení. Pokud zaměstnanec nepotvrdí převzetí do 15 dnů, je doručení neúčinné.

Z dalších úprav obsahuje návrh např. možnost zkrácení nepřetržitého denního odpočinku až na 6 hodin v případě mimořádných událostí a havarijních stavů, přičemž zkrácený denní odpočinek musí být zaměstnanci nahrazen

následující den. Dále návrh zahrnuje též zpřesnění výpočtu průměrného měsíčního výdělku zaměstnance v případě změny týdenní pracovní doby, či ustanovení za účelem zrovnoprávnění registrovaných partnerů na roveň sezdáným pářům. Možnost dětské práce, resp. výkon lehkých prací mladistvými od 14 let i bez ukončeného základního vzdělání v době hlavních prázdnin ve vládním návrhu zůstala zachována, a to přesto, že s sebou nese celou řadu poměrně zásadních rozporů a nevyřešených otázek, což se už v meziresortním připomínkovém řízení projevilo požadavky z mnohých připomínkových míst na jeho vypuštění.

Závěrem lze konstatovat, že návrh flexibilní novely přináší řadu praktických změn, které se dotýkají jak zaměstnavatelů, tak zaměstnanců. Zároveň však otevírá i některé kontroverzní otázky, například v souvislosti s dětskou prací. V dalších fázích projednávání se ukáže, která témata budou předmětem diskusí a zda se návrh podaří prosadit.

Mgr. Ing. Erika Novotná, advokátka
Glatzová & Co., s.r.o.

GLATZOVÁ & Co.
PRAHA · BRATISLAVA

Poznámky:

- ¹ Zákon č. 230/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, a některé další zákony. Novela zavádí vedle valorizačního mechanismu minimální mzdy, úpravy zaručené mzdy a pravidel pro sjednávání kolektivní smlouvy v případě více odborových organizací u zaměstnavatele, a zrušení plánu dovolených, mj. možnost sjednání odměny z DPP/DPČ s přihlédnutím k případné noční práci, práci ve ztíženém pracovním prostředí nebo práci v sobotu a neděli, a též mění některé podmínky ručení za mzdy zaměstnanců poddodavatele ve stavebnictví.
- ² Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/970 ze dne 10. května 2023, kterou se posiluje uplatňování zásady stejné odměny mužů a žen za stejnou práci nebo práci stejné hodnoty prostřednictvím transparentnosti odměňování a mechanismů prosazování.
- ³ Usnesení Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2820/20 ze dne 31. 8. 2021 o ústavní stížnosti České pošty týkající se nerovného odměňování.
- ⁴ Rozhodnutí Nejvyššího soudu č.j. 21 Cdo 1053/2022-II.

epravo.cz online

M&A: Jak se nenechat okrást prodeji společnosti

Tento seminář si klade za cíl poskytnout ucelený návod, jak stanovit a zanést kupní cenu do smluvní dokumentace při prodeji společnosti, aby se smluvní strany vyhnuly riziku finanční ztráty.

Další online konference a semináře
naleznete na www.epravo.cz

JELÍNEK & PARTNEŘI

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

◉ **VIZE** — **VYTRVALOST** — **ODHODLÁNÍ** ◉

To jsou pilíře naší advokátní kanceláře
i našich právních služeb.

Více než
30 LET S VÁMI

www.advokatijelinek.cz

+420 724 794 986

Náhrada za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti v důsledku pracovního úrazu či nemoci z povolání – prakticky

K náhradě za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti nezřídka dochází v souvislosti s odškodňováním pracovních úrazů a nemocí z povolání. Jaké jsou konkrétní podmínky pro vznik tohoto nároku? Do kdy má poškozený právo na vyplacení náhrady za ztrátu na výdělků? A jak se tato náhrada promítne do výše jeho důchodu? Tím vším se tento článek prakticky zabývá, přičemž v určitých oblastech dochází i ke komparaci s náhradou za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti v režimu náhrad dle občanského zákoníku.

Vznik nároku

Jak již název institutu napovídá, smyslem a účelem náhrady za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti je nahradit majetkovou újmu, která představuje rozdíl mezi výdělkem poškozeného zaměstnance před vznikem újmy a jeho výdělkem po újmě, respektive po skončení pracovní neschopnosti, která vznikla v příčinné souvislosti s újmou.

Konkrétní předpoklady pro vznik nároku na náhradu dle § 271b zákoníku práce jsou:

- pracovní úraz nebo nemoc z povolání (za naplnění podmínek § 269 zákoníku práce)
- a absenci důvodu liberace dle § 270 zákoníku práce),
- ztrátu na výdělků a
- příčinná souvislost mezi pracovním úrazem nebo nemocí z povolání a ztrátou na výdělků.

Co se týče ztráty na výdělků, tak tu je třeba chápat jako veškerou ztrátu z výdělečné činnosti, tj. nejenom ztrátu příjmu ze závislé činnosti, ale i například ztrátu z vedlejší podnikatelské činnosti (zaměstnanec vlivem úrazu přijde o možnost pracovat, ale také o možnost věnovat se činnosti, na kterou měl živnostenský list jako tzv. pří-výdělek.¹

Konkrétní výše škody je pak určena tak, že se vypočte rozdíl mezi průměrným výdělkem zaměstnance před vznikem škody na straně jedné a výdělkem zaměstnance po pracovním úrazu, resp. po zjištění nemoci z povolání, s připočtením případného invalidního důchodu poskytovaného z téhož

důvodu na straně druhé. Pro účely posouzení výše škody se přitom nepřihlíží ke snížení invalidního důchodu pro souběh s jiným důchodem a ani k výdělků, který zaměstnanec dosáhl vynaložením vyššího úsilí.

Rozhodným obdobím pro účely zjišťování průměrného výdělků je pak předchozí kalendářní rok, je-li toto rozhodné období pro zaměstnance výhodnější.

Invalidní důchod

Pokud by nastal případ, kdy zaměstnanec pobíral invalidní důchod již před úrazem, přičemž po úraze byl takovému zaměstnanci přiznán invalidní důchod vyššího stupně z důvodu pracovního úrazu či nemoci z povolání, pak se k výdělků dosahovanému po pracovním úraze nebo zjištěné nemoci z povolání nepřipočte celá výše nově vyměřeného invalidního důchodu, avšak dojde pouze k připočtení té části, která převyšuje již dříve pobíraný invalidní důchod. Právě rozdíl mezi těmito důchody bude představovat „invalidní důchod pobíraný z téhož důvodu“ ve smyslu § 271b zákoníku práce.²

Pokud tedy před pracovním úrazem pobíral zaměstnanec invalidní důchod 1. stupně ve výši 7 000 Kč měsíčně, avšak z důvodu pracovního úrazu mu byl přiznán invalidní důchod 2. stupně ve výši 11 000 Kč měsíčně, invalidní důchod pobíraný z téhož důvodu představuje pouze částku 4 000 Kč (11 000–7 000).

Zaměstnanec, jehož průměrný výdělek před úrazem byl kupříkladu 35 000 Kč, pobírá po úraze 25 000 Kč. K tomuto výdělků po úraze se připočte pouze již zmí-

něná částka 4 000, Kč a dorovnání tak bude „pouze“ 6 000 Kč.

Určení výše výdělků při specifických případech řeší zákoník práce následovně:

- Při pracovní neschopnosti z jiného důvodu, než je původní pracovní úraz či nemoc z povolání, se za výdělek považuje výdělek, z něhož se stanoví výše nemocenského.
- Pokud je zaměstnanec veden v evidenci uchazečů o zaměstnání, je výdělkem tohoto zaměstnance minimální mzda platná v den prvního zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání. Pokud zaměstnanec pobíral náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti již před tím, než se stal uchazečem o zaměstnání, náleží mu tato náhrada po dobu vedení v evidenci ve výši, na kterou mu vzniklo právo za trvání pracovního poměru nebo právních vztahů založených dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr. Ve vztahu k tomuto případu je pak dobré dodat, že za výdělek se nepovažují dávky hmotného zabezpečení poskytované uchazeči o zaměstnání.³
- Jestliže zaměstnanec dosahuje ze své viny nižšího výdělků než ostatní zaměstnanci, kteří u stejného zaměstnavatele vykonávají stejnou práci či práci stejného druhu, považuje se za výdělek průměrný výdělek, který dosahují tito ostatní zaměstnanci (zaměstnanec je objektivně schopen pracovat více/lépe, ale „nechce se“ mu).
- Pokud by zaměstnanec chtěl zneužít svého postavení tím, že bez vážných důvodů odmítne vykonávat práci, kterou mu zaměstnavatel zajistil, náleží mu ztráta na výdělků pouze ve výši

rozdílů mezi průměrným výdělkem před vznikem škody a průměrným výdělkem, kterého mohl dosáhnout v práci, která mu byla zajištěna. Zaměstnavatel přitom není povinen zaměstnanci nahrazovat škodu do výše částky, kterou si zaměstnanec bez vážných důvodů opomenul vydělat.

Ve vztahu k příčinné souvislosti je nutné uvést, že pracovní úraz či nemoc z povolání jako taková nemusí být nutně jedinou příčinou vzniku škody, avšak postačí, pokud jde o příčinu důležitou, podstatnou a značnou.

Jestliže má tak člověk určitou predispozici, která spolupůsobila při vzniku poškození zdraví, nemůže tato skutečnost zprostit odpovědnost zaměstnavatele za pracovní úraz. Jako příklad Nejvyšší soud uvádí výhrěz meziobratlové ploténky na pracovišti, kdy daný zaměstnanec již delší dobu trpěl degenerativními změnami, v důsledku čehož měl k výhrězu ploténky tzv. predispozici. Posuzování těchto případů ale bude vždy silně individuální.⁴

Doba vyplácení náhrady a zánik nároku

Dobu vyplácení náhrady za ztrátu na výdělků po skončení dočasné pracovní neschopnosti zákoník práce časově omezuje ve svém § 271b odst. 6 tak, že náhrada zaměstnanci přísluší nejdéle do kalendářního měsíce, v němž zaměstnanec dovršil věk 65 let nebo do data přiznání starobního důchodu z důchodového pojištění (dle toho, co nastane dříve).

Zde je vhodné pro komparaci upozornit na úpravu § 2963 občanského zákoníku, kde žádné výslovné časové omezení upraveno není. Nicméně, časové omezení by jednak bylo možné dovodit z ust. § 2964, který stanovuje nárok na vyrovnání ztráty na důchodu v důsledku deliktního jednání škůdce, jednak je časové omezení dovoleno i judikatorně, kdy Nejvyšší soud opakovaně rozhodl, že nárok na náhradu za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti dle § 2963 občanského zákoníku zaniká vznikem nároku na důchod.⁵ Pro zánik nároku dle Vrchního soudu však nestačí pouze splnění předpokladů pro vznik nároku na starobní důchod.⁶

K zániku nároku dále pochopitelně dojde i v případě, kdy zaměstnanec dosahuje za delší období pravidelně vyššího výdělku,

než dosahoval před vznikem škody, aniž by musel vynaložit zvýšené pracovní úsilí. Nicméně, může dojít i k obnovení tohoto nároku za předpokladu změny podstatných okolností v osobě poškozeného, které zásadně ovlivní pracovní schopnosti a tím pádem i jeho výdělek.⁷ Typicky půjde o postupné zhoršování zdravotního stavu, které bude mít svůj původ právě v pracovním úrazu, v důsledku čehož zaměstnanec opětovně přestane být schopen dosahovat stejného či vyššího výdělku než před vznikem škody.

Zaměstnanec trpí kupříkladu notoricky známými karpálními tunely. Po ukončení svého manuálního zaměstnání pracuje jako živnostník a dosahuje trvale mnohem vyšších výdělků, než v minulosti před vznikem nemoci z povolání. S postupem času se však jeho zdravotní stav zhorší natolik (podstatná změna poměrů), že opět nebude objektivně schopen si vydělat tolik peněz. Tomuto zaměstnanci se tak jeho nároky obnoví. K obnovení nároku však nepostačuje, pokud se původní výdělek zvýší pouze vlivem povinné valorizace.

Ztráta na výdělků a jeho dopad na výši důchodu

Zákoník práce v § 269 odst. 5 stanoví, že „Škodou podle tohoto zákona není případná ztráta na důchodu.“ Tato věta však nemá za následek to, že by byl poškozený zaměstnanec zkrácen na svém budoucím důchodu. Zákonodárce totiž i na tyto případy myslel, když dle § 16 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění: „(...) Do vyměřovacího základu pojištěnce za dobu po 31. prosinci 1995 se pro účely stanovení ročního vyměřovacího základu zahrnuje též náhrada za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti náležející za pracovní úraz (nemoc z povolání).(...)“ Zaměstnanci tak jednoduše řečeno nebudou náležet dorovnání výše důchodu, avšak důchod bude vypočten i s přihlédnutím k vyplácené náhradě za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti.

Zde je taktéž vhodné srovnání s náhradou za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti vyplácené v režimu občanského zákoníku. V takovém případě se totiž náhrada do vyměřovacího základu pro výpočet důchodu nezapočítává, avšak sám škůdce je dle § 2694 povinen nahradit „vyšší rozdíl mezi důchodem, na který poškozenému vzniklo právo, a důchodem, na

který by mu bylo vzniklo právo, jestliže by do základu, z něhož byl vyměřen důchod, byla zahrnuta náhrada za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti, kterou poškozený pobíral v době rozhodné pro vyměření důchodu.“

Závěr

Závěrem lze konstatovat, že problematika náhrady za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti je poměrně komplikovaná a vyžaduje podrobnější studium, zejména s ohledem na bohatou judikaturu, která se k této oblasti vztahuje.

I když se článek zaměřil na klíčové aspekty a praktické dopady, zdaleka nebyl schopen probrat všechny nuance a specifika, které mohou v konkrétních případech nastat. Je důležité mít na paměti, že právní rámec, podle kterého je nárok na náhradu škody uplatňován, může zásadně ovlivnit dobu vyplácení náhrady i výši důchodu.

Mgr. Jakub Oliva, LL.M., MSc., advokát, partner
Mgr. Bc. Kryštof Pažourek, advokátní koncipient
ARROWS advokátní kancelář, s.r.o.

Poznámky:

- ¹ Srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 3 Cdo 953/96 ze dne 12. 3. 1997 (Rc 7/1998).
- ² NOVOTNÝ, Zdeněk. In: BĚLINA, Miroslav a kol. Zákoník práce. Komentář. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, § 271b. Dostupné z databáze beck-online.cz.
- ³ Srov. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 9. 2004, sp. zn. 21 Cdo 1029/2004.
- ⁴ Srov. závěry kolegia Nejvyššího soudu ze dne 27. 1. 1975, sp. zn. Cpj 37/74 (Rc 11/1976).
- ⁵ Srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 5. 2002, sp. zn. 25 Cdo 1100/2000, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 3. 2018, sp. zn. 25 Cdo 5198/2016.
- ⁶ Srov. rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 6. 9. 1995, sp. zn. 6 Cdo 127/1994 (Rc 35/1996).
- ⁷ Srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3. 4. 2002, sp. zn. 21 Cdo 998/2001.

Mezigenerační předání majetku

Mezigenerační předání majetku. Dnes velice aktuální téma. Ano, trustové a holdingové struktury jsou výtečným nástrojem, který můžeme k jeho hladké realizaci využít. V obecné rovině však plní, nebo alespoň může plnit, daleko více funkcí. Ochrana majetku, usnadnění jeho správy, nastavení pravidel řízení, zefektivnění průtoku peněz a ano, samozřejmě i ona neblahá daňová optimalizace. A neplatí, že tyto struktury jsou řešením pouze pro ty nejmajetnější. V tomto článku bychom chtěli poskytnout obecný přehled jeho využití, přiblížit jak taková struktura typicky vypadá a v neposlední řadě bychom rádi shrnuli základní rozdíly mezi svěrenským a nadačním fondem.

Proč vůbec na mezigenerační předání majetku myslet?

Celý život budovaný rodinný podnik a léta strádaný soukromý majetek mohou být s přibývajícím věkem otci zakladateli spíše na obtíž. Často tak dochází k prodeji byznysového impéria či nejméně k co největšímu upozadění otce zakladatele a přenechání správy profesionálnímu managementu. Někdy ale toto impérium otec zakladatel vnímá jako svůj odkaz, rodinné dědictví, které nesmí za žádnou cenu opustit jmění jeho rodiny. Zachování kontinuity podnikání je ale ohroženo v případech, kdy otec zakladatel dostatečně neplánoval či plánoval, ale bohužel své plány realizovat nestihl.

S jakými problémy se v takovém případě jeho majetek potýká? Předně jsou to majetkové spory mezi jednotlivými dědici či odkazovníky. I když ještě za života otce zakladatele dokáží spolupracovat, tak v momentě, kdy takřkajíc dojde na lámání chleba, jde zájem o rodinné blaho stranou. Nebo naopak, každý jej má jako svou prioritu, ale každý má o podobě rodinného blaha zcela odlišnou představu. Dále je to samozřejmě ohrožení rodinného podniku samotného, který najednou není efektivně řízen. Dochází k tzv. ředění majetkových podílů a k vzniku neshod ohledně správy soukromého majetku.

Pouhá závěť zdaleka nestačí, a to ani s několika odkazy. Stejně tak nestačí

pouze postupně předávat řízení potomkům ještě za života. Účinně lze majetek chránit jediné kombinací hned několika takových mechanismů a dost možná nejlépe právě prostřednictvím kombinace holdingové a trustové struktury.

Rodinný holding

Holding je hojně využívaný způsob struktury společnosti, který typicky spočívá v zastřešení vícero samostatných podnikatelských subjektů pod jedinou společnost, společnost s ručením omezeným nebo akciovou společnost. Důvodem je zefektivnění řízení, kde se rozhodovací pravomoci koncentrují v holdingové společnosti a usnadnění přesunu aktiv

Schody Home Bar, Zámecké schody 8, Praha 1, tel. 739 579 839, @SchodyHomeBar

v rámci skupiny. Pokud se jedna z dceřiných společností topí v dluzích, tak není problém z jiné, prosperující, dceřiné společnosti přesunout zisk skrze holding přímo tam, kde je ho potřeba. Rovněž pomocí holdingu diverzifikujeme podnikatelské riziko.

Byť právní řád s pojmem holding výslovně nepracuje, tak v červenci tohoto roku nastal významný posun, když Nejvyšší správní soud jej konečně uznal jako legitimní řešení struktury podnikatelského uskupení. I proto je dnes vytvoření holdingové struktury bezpečnější daleko více než kdy dříve. Finanční úřady totiž velice rády podobné transakce paušálně označují za zneužití práva a odvolávají se na čistě samoúčelnou daňovou optimalizaci. Dnes tak snad máme v této věci jasněji.

Využití SPV (special purpose vehicle)

V rámci budování takového řešení má otec zakladatel ve svém vlastnictví nejen podíl či akcie v rodinném podniku, ale také množství soukromého majetku. Typicky nemovitosti, osobní automobily, cenné papíry či sbírky umění. Někdy může být například jeho nemovitostní portfolio natolik rozsáhlé, že by jeho správu prostřednictvím holdingu nebylo možné efektivně zajistit. Navíc by byl ohrožen rizikem podnikání na úrovni holdingu a dceřinými společnostmi pod ním. V takovém případě přichází v úvahu jejich vklad do tzv. special purpose vehicle, neboli zkráceně SPV. Jedná se o společnost, která je založena za specifickým účelem – například právě ke správě do něj vloženého majetku.

Typicky tak vznikají především nemovitostní SPV, jež zastřeší nemovitostní portfolio, a provozní SPV, které umožní snadnou správu ostatního podnikání a třeba i cenných papírů otce zakladatele.

Typické řešení

Jak tedy vypadá využití takového řešení v praxi? To si představíme na modelovém příkladu.

Otcí zakladateli je dnes už přes 70 let. Za svůj život vybudoval prosperující rodinný podnik a nastrádal několik nemovitostí. Se svou manželkou má tři děti, přičemž jedno je stále ještě nezletilé. Potýká

se se zdravotními problémy a řízení jeho podnikání už začíná být nad jeho síly. Rozhodne se proto správu jeho byznysového impéria předat jeho dětem, které ještě za svého života zasvěcuje do chodu jeho podnikání. Vlastní obchodní podíl hned v několika společnostech, ale jádro jeho podnikání spočívá ve společnosti zabývající se velkovýrobou dřevěného nábytku. Chce, aby se po jeho smrti jeho podnikání nerozpadlo a aby jeho odkaz pokračoval dále a aby i pak bylo o jeho rodinu dobře postaráno.

Využije proto služeb právníků a daňových poradců, kteří mu navrhnou řešení na míru. Podíly v jednotlivých společnostech vloží do nové akciové společnosti, která v nich bude držet většinový podíl. Tím vytvoří holding, přičemž holdingová společnost sama podnikat nebude a bude jednotlivé podíly pouze spravovat a bude spravovat vlastní majetek. Své nemovitosti vloží do nemovitostního SPV. Nakonec založí nadační fond, jehož beneficienty určí svou rodinu, a nastaví v něm pravidla pro jeho řízení. Akcii holdingové společnosti a podíl v nemovitostním SPV nakonec vyčlení do nadačního fondu.

Pokud by se mu nyní mělo něco stát, tak je postaráno o jeho rodinu i o jeho majetek. Nadační fond, respektive rodina, skrze ovládací akcii řídí holding a skrze něj potažmo celé byznysové impérium otce zakladatele. Byla zavedena pravidla rozhodování a výplaty peněz. Jeho podnikání pokračuje dále.

Nadační versus svěrenský fond

Nakonec je zapotřebí alespoň krátce zodpovědět i otázku trustové struktury, jež celé jmění otce zakladatele zastřeší. V zásadě ani jedna odpověď není špatná, ale v posledních letech lze pozorovat trend přesunu od svěrenského fondu k fondu nadačnímu, a to hned z několika důvodů.

Za hlavní důvody lze označit větší flexibilitu, možnost měnit zakládací listinu a právní subjektivita. Nicméně pro úplnost se sluší dodat, že beneficianti svěrenského fondu mají naopak silnější zákonné postavení. Naopak další nevýhodou oproti nadačnímu fondu je, že alespoň jedním z jeho správců musí být osoba odlišná od jeho zakladatele či beneficianta. To u nadačního fondu neplatí

a jeho zakladatel tak klidně může být zároveň i předsedou jeho správní rady.

Závěr

Cílem článku bylo ilustrovat způsob využití trustových a holdingových struktur při mezigeneračním předání majetku a proč se jejich využití vyplatí. Jejich důslednou implementací a správním nastavením lze docílit ochrany majetku, jeho efektivní správu, snadné financování, materiální zajištění rodiny a zajištění kontinuity vašeho podnikání

Závěrem chceme dodat pouze, že ačkoliv se na první pohled může takové řešení jevit jako zbytečně složité či příliš finančně nákladné, tak z naší praxe víme, že se ve výsledku taková investice vrátí. Nedoporučujeme nikomu popsané aspekty předání majetku podcenit. Plánovat včas se skutečně vyplatí! ☺

JUDr. Ing. Jan Vych, advokát

Mgr. Adam Sznepka, advokátní koncipient

Advokátní kancelář Vych & Partners, s.r.o.

Praktické příklady využití koncepce Open-House jako postupu, který není zadáním veřejné zakázky

V zadávací praxi se v poslední době lze setkat s tzv. koncepcí Open-House. Ta představuje jakýsi „otevřený dodavatelský systém“ spočívající v tom, že zadavatel uzavře smlouvu s každým dodavatelem, který splní předem stanovené podmínky účasti. Přestože má tato koncepce v zadavatelské praxi pouze omezené využití, stojí i tak určitě za pozornost. Hodí se pro specifické případy plnění, pro něž zadavatel nepotřebuje vybrat určitého (exkluzivního) dodavatele, ale může je čerpat od předem neurčeného okruhu dodavatelů. Tento institut není explicitně upraven v platném právu a podmínky pro jeho použití jsou (prozatím) dovozovány z judikatury Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“).

Stěžné rozhodnutí SDEU pro vymezení znaků koncepce Open-House se týkala výkladu pojmu veřejná zakázka v dnes již zrušené směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby, přičemž v nich bylo dovozováno, že jedním ze základních znaků zadání veřejné zakázky je výběr dodavatele zadavatelem ve smyslu selektivního rozhodnutí na základě předem stanovených kritérií, díky němuž určitý (vybraný) dodavatel získává exkluzivitu při plnění veřejné zakázky. Znak výběru dodavatele byl mezitím výslovně zakotven v definici pojmu zadání veřejné zakázky v aktuálně platné směrnici Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES (čl. 1 odst. 2 cit. směrnice), kterou byla směrnice 2004/18/ES nahrazena. V dané souvislosti je relevantní rovněž výkladové ustanovení bodu 4 preambule ve směrnici 2014/24/EU, podle něhož by se „situace, kdy směřjí příslušný úkol plnit všechny subjekty splňující určité podmínky, bez jakékoli selektivity, jako je volba zákazníka či systémy poukázek na služby, neměly považovat za veřejné zakázky, nýbrž za pouhé povolovací mechanismy (například povolení v oblasti léčiv a lékařských služeb).“

Rozsudek SDEU ve věci Dr. Falk Pharma

V rozsudku ve věci C-410/14 Dr. Falk Pharma ze dne 2. 6. 2016 SDEU na základě předběžné otázky vrchního zemského

soudu v Düsseldorfu posuzoval, zda se o veřejnou zakázku jedná i v případě, kdy zadavatel realizuje tzv. připouštěcí řízení, v jehož rámci zadá zakázku, aniž vybere jednoho či více dodavatelů. V posuzovaném případě zdravotní pojišťovna DAK zveřejnila v Úředním věstníku EU výzvu k „připouštěcímu řízení“ za účelem uzavření dohod o slevách z prodejních cen léčiv vydávaných na náklady pojišťovny. V rámci podmínek stanovených v tomto řízení měly být se všemi dodavateli (farmaceutickými společnostmi), kteří projeví zájem a splní předem stanovená kritéria, uzavřeny totožné dohody s pevně stanovenými smluvními podmínkami. Zároveň bylo stanoveno, že po dobu platnosti tohoto systému do něj může přistoupit každý další dodavatel, který splní stejná kritéria pro přistoupení.

SDEU v citovaném rozsudku dospěl k závěru, že v případě, kdy zadavatel usiluje o uzavření smluv za předem stanovených podmínek se všemi dodavateli, kteří o to projeví zájem, a zároveň není vybrán žádný dodavatel, kterému by svědčila exkluzivita na plnění zakázky, nemusí být postupováno podle pravidel pro zadávání veřejných zakázek. SDEU proto uzavřel, že posuzovaný systém dohod o slevách z prodejních cen léčiv, který je otevřený pro přistoupení každému dodavateli, jenž splní předem stanovené podmínky, aniž by zadavatel prováděl výběr mezi dodavateli, nepředstavuje veřejnou zakázku ve smyslu směrnice 2004/18/ES.

Rozsudek SDEU ve věci Tirkkonen

V rozsudku ve věci C-9/17 Tirkkonen ze dne 1. 3. 2018 SDEU řešil případ, v němž

finská Agentura pro venkov zahájila zadávací řízení dle finské právní úpravy zadávání veřejných zakázek na výběr poradců pro zemědělce. Zájemci, kteří chtěli být vybráni na základě tohoto mechanismu, museli prokázat, že jsou kvalifikováni, pravidelně školení a mají zkušenosti jako poradci v oblastech, v nichž chtějí poskytovat poradenství. Poradci, kteří splnili uvedené podmínky a úspěšně složili stanovenou zkoušku, byli zařazeni do seznamu poradců. Po rozhodnutí Agentury pro venkov o zařazení úspěšných žadatelů na seznam poradců nebylo během omezené doby platnosti tohoto systému (od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2020) dodatečné zařazení do seznamu poradců možné. Kvalifikováni poradci byli na základě podané přihlášky zapojeni do zemědělského poradenského systému, v jehož rámci si mohli jednotliví zemědělci vybrat konkrétního poradce dle své volby s tím, že služby poradce platila Agentura pro venkov a zemědělci platili DPH.

SDEU posuzoval, zda výběr poradců pro zemědělce v rámci tohoto systému má být kvalifikován jako zadání veřejné zakázky ve smyslu směrnice 2004/18/ES. SDEU v citovaném rozsudku uvedl, že skutečnost, že není označen žádný dodavatel, kterému by svědčila exkluzivita na plnění zakázky, vede k tomu, že zadavatel nemusí při takovém výběru postupovat podle pravidel pro zadávání veřejných zakázek. Podle SDEU je zároveň irelevantní, že posuzovaný zemědělský poradenský systém není neustále otevřený dalším zájemcům. V dané věci považoval SDEU za rozhodující, že zadavatel neuvedl žádné kritérium pro zadání zakázky, které by umožňovalo porovnat a seřadit

přípustné nabídky. Za taková „kritéria pro zadání zakázky“ podle SDEU nelze považovat kritéria, jejichž cílem není určení ekonomicky nejvýhodnější nabídky, nýbrž souvisí s posouzením vhodnosti (tzn. kvalifikace) uchazečů plnit předmetnou zakázku. SDEU tak dospěl v citovaném rozsudku k závěru, že posuzovaný zemědělský poradenský systém, jehož prostřednictvím zadavatel vybírá všechny dodavatele, kteří splňují požadavky na způsobilost stanovené výzvou k předkládání návrhů a úspěšně složili předepsanou zkoušku, nepředstavuje veřejnou zakázku ve smyslu směrnice 2004/18/ES, a to i přesto, že do tohoto systému během omezené doby jeho platnosti nemůže být připuštěn žádný nový dodavatel.

Pro dokreslení výkladu podaného SDEU v citovaném rozsudku lze citovat též ze stanoviska generálního advokáta¹ v projednávané věci, který konstatoval, že „zatímco kritéria pro výběr slouží k hodnocení uchazečů podle jejich způsobilosti, cílem kritérií pro zadání zakázky je rozeznat a vybrat nabídku, která je ze všech nabídek, jež jednotliví uchazeči podali, nejvhodnější. S ohledem na cíl spočívající v „otevření zadávání veřejných zakázek hospodářské soutěží“ je nutné, aby se hospodářské subjekty ocitly v postavení soupeřů, kteří mezi sebou vzájemně soutěží o to, kdo bude danou službu poskytovat.“

Základní znaky koncepce Open-House

Z výše citovaných rozsudků SDEU lze vyvodit následující znaky, jimiž lze charakterizovat zadání plnění dle konceptu Open-House, které není považováno za zadání veřejné zakázky ve smyslu evropských zadávacích směrnic, resp. ve smyslu zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“), jímž jsou tyto směrnice transponovány do právního řádu České republiky:

- a) absence výběru dodavatele či dodavatelů, tj. prvku soutěže, v důsledku čehož žádný z dodavatelů nepoživá exkluzivitu,
- b) absence diskriminace – každý dodavatel, který splní předem stanovené podmínky, je „vybrán“,
- c) s každým dodavatelem je uzavřena smlouva/dohoda se stejnými podmínkami,
- d) proces probíhá mimo režim pravidel

zadávání veřejných zakázek (tzn. v ČR mimo režim ZZVZ),

- e) otevřenost systému pro přistoupení dodavatelů trvale či po stanovenou dobu, a
- f) zpravidla (nikoli však nezbytně) absence plateb ze strany zadavatele.

Naopak pokud zadavatel činí na základě předem stanovených pravidel rozhodnutí o výběru dodavatele či dodavatelů, kteří danou selekcí získávají právo exkluzivity poskytovat určité plnění, nemůže se jednat o Open-House. Výběr dodavatele je tedy v rozhodovací praxi SDEU vnímán jako jeden ze stěžejních znaků zadání veřejné zakázky a jako základní rozlišovací prvek mezi zadáním plnění jako veřejné zakázky, nebo v rámci modelu Open-House.

Příklad z praxe: dodávky kompenzačních pomůcek na konsignační sklad ve Fakultní nemocnici Ostrava

Zadání plnění založené na koncepci Open-House bylo v minulosti v České republice využito například zadavatelem Fakultní nemocnice Ostrava, který v roce 2021 uveřejnil na svém profilu zadavatele Výzvu k projevení zájmu na uzavření smlouvy na dodávání kompenzačních pomůcek pro pacienty s poruchou sluchu – konsignační sklad.² Zadavatel touto výzvou vyzývá neomezený okruh dodavatelů k projevení zájmu o uzavření kupní smlouvy ve spojení se zřízením a provozováním konsignačního skladu (prostoru pronajatého od zadavatele) s cílem zajistit pacientům výběr kompenzačních pomůcek dle jejich výběru v prostorách zadavatele. Kupní smlouva je dle podmínek výzvy uzavřena s každým dodavatelem, který o to projeví zájem a splní požadavky stanovené ve výzvě. Zadavatel tak nepreferuje (nevýbírání) žádného konkrétního dodavatele či výrobek, neboť tento „výběr“ činí až samotní pacienti. Platnost výzvy nebyla zadavatelem časově omezena (v době zpracování tohoto článku byla stále otevřena), zadavatel si pouze vyhradil právo výzvu kdykoli zrušit, a to i bez udání důvodu. Popsaný případ veřejné výzvy představuje typické využití konceptu Open-House dle výše popsaných charakteristických znaků (s tím, že plnění je sice úplatné, ale je hrazeno s využitím veřejného zdravotního pojištění).

Příklad z praxe: Centrální dispečink pro odstraňování překážek provozu na dálnicích

Poněkud méně typickým, leč o to zajímavějším příkladem využití koncepce Open-House v praxi, je nedávné zavedení systému Centrálního dispečinku pro odstraňování překážek provozu na dálnicích (zkráceně „Centrální dispečink odtahů“) ze strany zadavatele Ředitelství silnic a dálnic s. p. (dále jen „ŘSD“). ŘSD uveřejnilo dne 24. 11. 2023 na svých internetových stránkách³ veřejnou výzvu k podání žádosti o účast v otevřeném systému zajišťování odstraňování překážek provozu na dálnicích ve správě ŘSD s názvem „Centrální dispečink pro odstraňování překážek provozu na dálnicích“ (dále jen „Systém CDO“ a uvedená veřejná výzva dále jen „Výzva“). Dle Výzvy ŘSD uzavře smlouvu s každým dodavatelem, který podá žádost o účast a splní všechny Výzvou stanovené podmínky účasti. Nedochozí zde k žádnému výběru nejvhodnější (ekonomicky nejvýhodnější) nabídky, resp. není zde přítomen soutěžní prvek, nýbrž jde toliko o „připouštěcí systém“ (Open-House).

Předmětem smlouvy uzavírané na základě Výzvy jsou služby zajišťování odstraňování překážek provozu na všech dálnicích I. třídy a dálnici D10 (s výhradou možnosti následného rozšíření i na ostatní dálnice II. třídy ve správě ŘSD) prostřednictvím centrálního dispečinku, který je tvořen digitální ústřednou ŘSD a dispečinkem dodavatele, a sítě smluvních poskytovatelů vyprošťovacích a odtahových služeb dodavatele. Jedná se přitom pouze o tzv. „nucené odtahy“, tj. případy, kdy odstranění překážky provozu na pozemní komunikaci nařídí vlastníkov, resp. správci komunikace Policie ČR podle § 45 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), které tvoří pouze malý zlomek z celkového počtu odtahů vozidel na silnicích a dálnicích v ČR.

V rámci podmínek technické kvalifikace je Výzvou požadováno jednak prokázání zkušeností s poskytováním služeb obdobného charakteru (referenčních zakázek) a dispozice s dispečinkem vyhovujícím požadavkům ŘSD, ale rovněž doložení sítě smluvních partnerských

Matzner & Vítek

ODBORNOST A DŮVĚRA NA PRVNÍM MÍSTĚ

www.matznervitek.legal

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

poskytovatelů vyprošťovacích a odtahových služeb, pomocí kterých bude dodavatel schopen zajistit poptávané služby na území celé České republiky. Vzhledem k těmto kvalifikačním požadavkům jsou pro zapojení do Systému CDO způsobilí poskytovatelé asistenčních služeb (nikoli nezbytně jen asistenční společnosti pojištěn), kteří disponují jak potřebnými zkušenostmi a technickým zázemím (zejm. dispečinkem), tak také dostatečnou sítí smluvních partnerů (poskytovatelů vyprošťovacích a odtahových služeb v pozici poddodavatelů) pro zajištění plnění v rámci celé ČR. Dodavatelé zapojení do Systému CDO tak vlastně představují jakési „platformy“ zastřešující činnost jednotlivých poskytovatelů vyprošťovacích a odtahových služeb, které jsou schopny zajistit fungování dispečinku pro odstraňování překážek provozu na dálnicích skutečně na centrální úrovni pro celou dálniční síť spravovanou ŘSD. Jednotlivé události vyžadující odstranění překážky provozu na dálnici jsou v pořadí, v jakém telefonická hlášení těchto událostí Policií ČR došla na digitální ústřednu ŘSD, automaticky přiřazovány jednotlivým platformám (přesměřovávány na jejich dispečink), které mají s ŘSD uzavřenou smlouvu o poskytování služeb, a to podle předem stanoveného pořadí na těchto platformech na principu pravidelné rotace.

Přestože dodavatelů (platform) splňujících výše uvedené podmínky kvalifikace nepůsobí na českém trhu vysoký počet (ŘSD ke dni zpracování tohoto článku uzavřelo smlouvy o poskytování služeb se třemi takovými dodavateli),⁴ je podstatné, že Systém CDO je otevřený pro přistoupení dalších dodavatelů (včetně zahraničních), kteří mohou kdykoli během platnosti Výzvy podat žádost o účast, takže není vyloučeno, že v budoucnu se do tohoto systému zapojí i další platformy, pokud splní podmínky účasti stanovené Výzvou. Platnost Výzvy není časově omezena, nicméně ŘSD si v podmínkách Výzvy vyhradilo právo ji kdykoli i bez uvedení důvodů ukončit.

Plnění předmětu smlouvy o poskytování služeb je bezúplatné, přičemž se předpokládá, že platformy, resp. jejich smluvní partneři z řad poskytovatelů vyprošťovacích a odtahových služeb, budou požadovat úhradu nákladů poskytnutých služeb zejména v rámci asistenčního krytí od-

tahovaného vozidla či jiných sjednaných asistenčních produktů, v rámci povinného ručení vozidla, jehož provozem byla způsobena nehoda, havarijního pojištění či jiného obdobného pojištění vozidla, případně přímo po osobě, která způsobila překážku provozu na pozemní komunikaci a měla povinnost ji odstranit, nebo z garančního fondu podle zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla či z jiného obdobného fondu.

Závěrem

Koncepci Open-House nelze považovat za alternativu k zadání veřejné zakázky, která by zadavateli umožňovala účelově se vyhnout povinností vyplývajícím ze ZZVZ, nýbrž za specifický postup, který má své využití v případech, kdy zadavatel nemá potřebu vybrat jednoho či více dodavatelů pro exkluzivní poskytování požadovaného plnění, ale kdy toto plnění může zadavateli poskytovat předem neomezený počet kvalifikovaných dodavatelů. To ostatně ilustrují i výše uvedené příklady z praxe. Přestože postup uzavírání smluv v rámci koncepcí Open-House není zadáním veřejné zakázky a nevztahují se na něj pravidla obsažená v ZZVZ, lze zadavateli při využívání tohoto postupu doporučit, aby při něm dodržovali obdobné základní zásady jako při zadávání veřejných zakázek, tj. zásady transparentnosti a přiměřenosti a ve vztahu k dodavatelům zásady rovného zacházení a zákazu diskriminace (srov. § 6 odst. 1 a 2 ZZVZ). Rovněž využití některých vybraných institutů a ustanovení ZZVZ prostřednictvím konkrétních odkazů (např. některých pravidel k prokazování kvalifikace, předkládání dokladů, jejich objasňování apod.) se může jevit jako vhodné.

V případě postupu zadavatele v souladu s konceptem Open-House není dána dozorová pravomoc Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“) v oblasti zadávání veřejných zakázek, neboť tento postup není zadáním veřejné zakázky ani zvláštním postupem dle části šesté ZZVZ, nedochází-li při něm k výběru dodavatele ve smyslu výběru nejvhodnější nabídky. Posouzení (ne)existence tohoto znaku může být nicméně předmětem námitek proti postupu zadavatele směřujícímu k zadání veřejné zakázky mimo zadávací řízení [§ 241 odst. 2 písm. c) ZZVZ] s možností

následného přezkumu ÚOHS. Zároveň nelze zapomínat na to, že i na obchodní vztahy v modelu Open-House se vztahuje právní regulace ochrany hospodářské soutěže, přičemž narušení hospodářské soutěže, jež může být postihováno ze strany ÚOHS, se mohou dopustit jak dodavatelé (například vytvořením kartelu nebo zneužitím dominantního postavení), tak za určitých okolností rovněž veřejný zadavatel [srov. § 19a zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů].⁵

JUDr. Martin Kusák, advokát

Mgr. David Mareš, Ph.D., advokát

Mgr. Tomáš Machurek, advokát a partner

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Poznámky:

¹ Stanovisko generálního advokáta Manuela Campos Sánchez-Bordony přednesené dne 13. 12. 2017, bod 41.

² Výzva byla uveřejněna na profilu zadavatele dne 12. 8. 2021, viz <https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatele/detail/Z0001184/zakazka/445730>.

³ <https://www.rsd.cz/web/guest/verejne-zakazky#zalozka-centralni-dispecink-odtahu>.

⁴ Jedná se o asistenční společnosti GLOBAL ASSISTANCE a.s., Europ Assistance s.r.o. a ÚAMK a.s.

Musí společnosti rozdělovat celý svůj zisk?

Jak kdy a jak které...

Právo na podíl na zisku patří zcela jistě k jednomu z nejvýznamnějších práv společníků, resp. akcionářů. Zejména u velkých společností pak jde o právo zcela nejvýznamnější a často jediné, které může některé, primárně ty výrazně menšinové společníky (či spíše akcionáře) fakticky zajímat, vzhledem k jejich jinak velmi omezenému vlivu na fungování společnosti. Co když ale valná hromada společnosti, často na základě hlasování většinového společníka (akcionáře), nechce společníkům (akcionářům) zisk vyplácet? Mají společníci či akcionáři na zisk nárok? Může valná hromada rozhodnout o tom, že zisk, či jeho část, mezi ně nerozdělí?

Rozdělení zisku v akciové společnosti

K výše uvedeným otázkám se v poslední době několikrát vyjádřil Nejvyšší soud. V kontextu právní úpravy účinné po 1. lednu 2014 lze za pravděpodobně nejvýznamnější rozhodnutí Nejvyššího soudu publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. R 9/2020. V něm Nejvyšší soud uvedl, že pokud akciová společnost zisk vytvoří, může sice valná hromada této společnosti rozhodnout o jeho nerozdělení, ale pouze z důležitých důvodů a při respektování zákazu zneužití hlasů stanoveného v § 212 občanského zákoníku.

V tomto rozhodnutí Nejvyšší soud zároveň uvedl, co takovým důležitým důvodem může být. Může jít například o ujednání stanov, které upravuje nakládání se ziskem. Příkladem může být také dohoda akcionářů, že mezi ně nebude v určité výši nebo po určitou dobu zisk rozdělován. Obdobně mohou stanovy určit, že zisk může být rozdělován i jiným osobám, než jsou akcionáři. Typickým příkladem jsou tantiémy, tedy podíl na zisku určený pro členy orgánů společnosti.

Dalším důležitým důvodem, který Nejvyšší soud aproboval v tomto rozhodnutí, je stanovami určené přidělení

části zisku do zvláštního fondu tvořeného ze zisku (typicky jde o stanovami zřízený rezervní či sociální fond). Jak nicméně Nejvyšší soud uvedl v rozhodnutí sp. zn. 27 Cdo 948/2022, aby toto přidělení do zvláštního fondu bylo bez dalšího důležitým důvodem pro nerozdělení zisku, musí stanovy zároveň upravit alespoň to, do jaké výše má být takový fond naplňován či jak velká část zisku má být do tohoto fondu přidělována a konkretizovat účel, k němuž mají být prostředky z tohoto fondu použity. V opačném případě by bylo rozhodování o rozdělení zisku fakticky přenášeno na představenstvo,

kteří však k rozhodnutí o rozdělení zisku nemá působnost.

Pokud toto stanoví neupraví a bude-li zisk (respektive jeho část) přesto do tohoto fondu přidělen, nepůjde bez dalšího o důležitý důvod pro nerozdělení zisku a takové usnesení valné hromady bude stiženo vadou, která může mít za následek nicotnost takového usnesení. I přesto je však možné v takovém případě zisk nerozdělit z jiného důležitého důvodu. Tím může například být, v souladu s rozhodnutím Nejvyššího soudu sp. zn. 27 Cdo 1671/2022, nutnost vytvoření finanční rezervy požadované zákonem.

V uvedené věci pak bylo za důležitý důvod považováno, že společnost, která je provozovatelem vodovodu nebo kanalizace, přidělí do účelově vázaného fondu (sloužícího pro tvorbu rezerv v souladu se zákonem o vodovodech a kanalizacích) část zdrojů (ačkoliv určení této částky není stanoveno ve stanovách) v souladu s plánem obnovy stanoveným podle § 8 odst. 11 zákona o vodovodech a kanalizacích. V takovém případě totiž fakticky nedochází k přechodu rozhodování o rozdělení zisku na představenstvo, jelikož obsah plánu obnovy stanoví konkrétně a zevrubně § 13 vyhlášky Ministerstva zemědělství, kterou se provádí zákon o vodovodech a kanalizacích. Jakkoliv se jedná o rozhodnutí ve velmi specifické věci, může být do budoucna dobrým vodítkem pro posouzení situací, kdy dochází k přidělení části zisku do fondu na základě ustanovení zákona.

Mezi další, Nejvyšším soudem však již výslovně nepotvrzené, důležité důvody, pro které by bylo možné celý zisk akcionářům nevyplatit, lze zařadit i některé důvody ekonomické. Například situace, kdy je v zájmu společnosti uskutečnit investice, a je pro ni výhodnější nerozdělit zisk namísto nutnosti zajistit úvěrové financování. Dalším důvodem může být očekávané zhoršení finanční situace, které bylo velmi aktuální v nedávné době z důvodu pandemie COVID-19 či války na Ukrajině.

V každém případě je nutné tyto důvody (a to i včetně těch důvodů vyplývajících výslovně ze zákona či stanov společnosti) uvést již v pozvánce na valnou hromadu, přičemž tyto důvody by zásadně měly být

popsány jasně a výstižně. Ze zdůvodnění by akcionářům mělo být (bez vynaložení nepřiměřeného úsilí a času) zřejmé, proč představenstvo (či případně jiná osoba svolávající valnou hromadu) navrhuje, aby valná hromada rozhodla o nerozdělení celého zisku akcionářům, tak aby si akcionář mohl učinit ucelený obraz o těchto skutečnostech pro své rozhodnutí, zda se valné hromady zúčastní a jak bude o nastolené otázce na valné hromadě hlasovat.

A v případě společnosti s ručením omezeným?

Dlouhou dobu zůstávalo nezodpovězenou otázkou, zda se výše uvedené závěry o rozdělování zisku uplatní i na společnosti s ručením omezeným. Až v nedávné době tuto problematiku vyjasnil Nejvyšší soud, a to v rozhodnutí sp. zn. 27 Cdo 1306/2023.

V uvedené věci došel soud prvního stupně k závěru, že ekonomická situace společnosti a zejména stav její likvidity rozdělení zisku umožňovala, a proto v dané věci nebyly dány žádné důležité či naléhavé důvody, pro které by nemohl být celý zisk mezi společníky rozdělen. Z tohoto důvodu shledal soud prvního stupně rozhodnutí valné hromady o nevyplacení části zisku společníkům, ale jeho převedení na účet nerozdělených zisků z minulých let, neplatným.

Dle Nejvyššího soudu však závěry týkající se možnosti nerozdělení zisku v akciové společnosti nejsou bez dalšího přenositelné do poměrů společnosti s ručením omezeným, a to z důvodu částečně odlišné povahy obou těchto typů společností. Nejvyšší soud připomíná, že akcionář je především investor, přinášející kapitál potřebný pro podnikání společnosti, kdežto účast společníka ve společnosti s ručením omezeným se zdaleka neomezuje na tuto roli a je mnohem více osobní povahy.

Valná hromada společnosti s ručením omezeným tedy mohla v tomto případě rozhodnout pouze o částečném rozdělení zisku mezi společníky, aniž měla pro nerozdělení zisku v plné výši důležitý důvod. I přesto je však nadále nutné brát v potaz, že ačkoliv Nejvyšší soud dospěl k závěru, že společnost s ručením omezeným může nevyplatit společníkům (celý)

svůj zisk, nesmí tak být činěno na základě zneužití hlasů k újmě celku, jelikož zákaz tohoto zneužití dopadá i na společníky společnosti s ručením omezeným.

Závěrem

Jak tedy plyne z výše uvedeného, to, jestli společnost musí či nemusí rozdělit celý svůj zisk, záleží zejména na tom, o jaký typ společnosti se jedná.

Situace je složitější v poměrech akciové společnosti, která může nerozdělit svůj zisk či jeho část pouze, má-li pro nerozdělení zisku důležité důvody.

Tyto závěry se však dle Nejvyššího soudu neuplatní na společnost s ručením omezeným, což lze odůvodnit odlišnou povahou akcionáře, jako investora, a společníka společnosti s ručením omezeným, jehož angažmá ve společnosti je standardně mnohem širší. Jak však připomíná Nejvyšší soud, ani v případě společnosti s ručením omezeným nelze zneužívat hlasy k újmě celku, tudíž ochrana práva na zisk zůstává v tomto ohledu u společníků nadále zachována.

Jan Houlík, advokát

Eversheds Sutherland, advokátní kancelář, s.r.o.

EVERSHEDS
SUTHERLAND

AegisLaw

www.aegislaw.cz

#rostemesvami

Regulace obchodních sdělení ve staronovém kabátě podle návrhu zákona o digitální ekonomice

V souvislosti s novou evropskou legislativou v oblasti digitálních služeb, se kterou se v posledních několika letech doslova roztrhl pytel, přichází na řadu i novelizace v oblasti regulace obchodních sdělení. Připravovaný návrh zákona o digitální ekonomice sice vychází z aktuálně platných pravidel zákona o některých službách informační společnosti, nicméně přináší pár nových změn a zároveň citelně zvyšuje pokuty za nevyžádaná obchodní sdělení.

Návrh nového zákona o digitální ekonomice a o změně některých souvisejících zákonů (ZoDE), který aktuálně projednává Poslanecká sněmovna,¹ by měl zcela zrušit stávající zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti (ZNSIS). ZoDE bude také vycházet z některých historických, ale stále účinných evropských směrnic (směrnice o elektronickém obchodu² a směrnice o soukromí a elektronických komunikacích),³ zároveň však bude provádět i nová a již účinná nařízení o digitálních službách (Data Services Act)⁴ a o správě dat (Data Governance

Act).⁵ Zákonodárci zároveň využili příležitost přizpůsobit stávající úpravu obchodních sdělení praxi a vývoji právního řádu.

Definice obchodního sdělení

ZoDE převzal definici obchodního sdělení ze směrnice o elektronickém obchodu, nicméně k zásadní významové změně oproti dosavadní definici v ZNSIS nedojde. Obchodní sdělení navrhuje ZoDE definovat jako „všechny formy sdělení, včetně reklamy a vybízení k návštěvě internetových stránek, určeného k přímé nebo nepřímé podpoře zboží, služeb

nebo pověsti podnikatele anebo osoby vykonávající regulovanou činnost podle § 3 odst. 1 písm. e) zákona o uznávání odborné kvalifikace“.⁶

V praxi tak nadále půjde o všechny druhy sdělení jak ve formě e-mailu, SMS či jiných zpráv (např. na sociálních sítích či v komunikačních aplikacích) v podobě například newsletterů, přání, nabídek, slevových akcí, žádostí o recenzi nebo i zpráv obsahujících samotnou žádost o udělení souhlasu se zasíláním obchodních sdělení. Je přitom bezpředmětné, zda sdělení mají podobu textu, obrázku, hlasové, zvukové či jiné zprávy poslané

prostřednictvím veřejné komunikační sítě. Ohledně (nevyžádaných) telefonních hovorů nadále budou platit ustanovení zákona o elektronických komunikacích a další právní předpisy.⁷

Šíření obchodního sdělení na základě oprávněného zájmu podnikatele

Návrh ZoDE upravuje podobně jako ZNSIS možnost zasílat obchodní sdělení i bez souhlasu uživatele/adresáta, a to při splnění následujících podmínek:

- podnikatel získal kontakt pro doručování elektronické pošty od svého zákazníka v souvislosti s prodejem výrobku nebo služby;
- takový kontakt smí podnikatel využít pro šíření obchodního sdělení týkajícího se dalšího jím nabízeného období výrobku nebo služby;
- zákazník při poskytnutí svého kontaktu pro doručování elektronické pošty proti takovému využití nevznese námitku, ačkoli mu podnikatel nebo osoba vykonávající regulovanou činnost umožnili tak učinit zdarma, jednoduchým a srozumitelným způsobem;
- zákazník může kdykoliv zdarma, jednoduchým a srozumitelným způsobem vznést námitku proti využití svého kontaktu pro doručování elektronické pošty, a to i v případě zaslání každé jednotlivé zprávy,
- od zaslání posledního obchodního sdělení zákazníkovi uplynuly nejvýše 2 roky.

Oproti původnímu znění v ZNSIS návrh ZoDE zdůrazňuje, že zákazník musí mít možnost zdarma, jednoduchým a srozumitelným způsobem vznést námitku proti použití svého kontaktu pro zasílání obchodních sdělení, a to už v okamžiku poskytnutí svého kontaktu. Zjednodušeně toto bylo zakotveno i v ZNSIS,⁸ ale často (a někdy i záměrně) se na to v praxi zapomínalo. Typicky se může jednat např. o zaškrtnutí políčko před odesláním objednávky v e-shopu s nápisem „nepřeji si obchodní sdělení“.

ZoDE již také nepoužívá termín „odmítnout souhlas“ se zasíláním obchodních sdělení, ale „vznést námitku“, aby více korespondoval s terminologií nařízení GDPR,⁹ které umožňuje subjektu údajů právě u zpracování osobních údajů na základě oprávněného zájmu vznést námitku proti zpracování. Nicméně dle

názoru autorky není rozhodné, jak bude možnost vznést námitku v obchodním sdělení formulována (například „odmítnout“, „odhlásit“, „odvolat souhlas“ a podobně). Hlavní bude jednoduchost a srozumitelnost.

Novinkou pak také je posledně jmenovaná prekluzivní lhůta 2 roky pro zánik statusu zákazníka, kdy tato lhůta plyne od zaslání posledního obchodního sdělení zákazníkovi. Po jejím uplynutí pak již zákazníkovi zasílat obchodní sdělení nelze. Důvodová zpráva k této podmínce uvádí, „že se jedná o období, po které si většina zákazníků obchodní styk (respektive kontakt s dotyčným podnikatelem) zpravidla stále pamatuje“. V praxi to pak bude znamenat nutnost tuto lhůtu hlídat, případně nastavit proces zasílání obchodních sdělení tak, aby alespoň například jednou ročně bylo jedno obchodní sdělení zákazníkovi zasláno.

Správně pak i důvodová zpráva k ZoDE uvádí, že „ochrany podle ustanovení tohoto paragrafu požívají jak osoby fyzické, tak i podnikající fyzické osoby nebo osoby právnické. Nelze tedy zasílat nevyžádaná obchodní sdělení ani na e-mailové adresy a jiné kontakty, jež nejsou přiřazeny konkrétní fyzické osobě a představují například obecný kontakt na osobu právnickou.“

Šíření obchodních sdělení na základě souhlasu

Pokud nejsou splněny podmínky pro šíření obchodních sdělení na základě oprávněného zájmu, je možné zasílat taková sdělení pouze s předchozím souhlasem uživatele (adresáta), který splňuje náležitosti souhlasu dle článku 4 bod 11 nařízení GDPR. Souhlasem přitom nařízení GDPR rozumí svobodný, konkrétní, informovaný a jednoznačný projev vůle, kterým subjekt údajů dává prohlášením či jiným zjevným potvrzením své svolení ke zpracování svých osobních údajů.

Další podmínky pro zasílání obchodních sdělení

Výslovně pak návrh ZoDE zakazuje šířit obchodní sdělení, pokud:

- a) není zřetelně a jasně označeno jako obchodní sdělení,
- b) neumožňuje jednoznačně a v potřeb-

ném rozsahu identifikovat podnikatele nebo osobu vykonávající regulovanou činnost, jejichž jménem nebo na jejichž účet se komunikace uskutečňuje, nebo

- c) je zasláno bez informace o možnosti uživatele nebo zákazníka přímo a účinně doručit námitku proti využití svého kontaktu pro doručování elektronické pošty nebo odvolat jím poskytnutý souhlas se zasíláním obchodních sdělení.

Další podmínky pro zasílání obchodních sdělení stanovuje ZoDE pak výslovně i pro členy profesních komor (např. advokáty, daňové poradce, lékaře apod.), což také není úplná novinka.

Nová výše pokut

Stávající ZNSIS zavedl sankci za nevyžádaná obchodní sdělení fyzickým osobám až do výše 100 tisíc Kč a fyzickým osobám podnikajícím a právnickým osobám až do výše 10 milionů Kč.

ZoDE pak poněkud překvapivě zvyšuje u fyzických osob podnikajících a právnických osob pokuty až do částky odpovídající 20 milionů eur nebo, je-li pachatel přestupku podnikem podle čl. 4 bodu 18 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679), tak sankce mohou vyšplhat do výše 4 % z čistého celosvětového obrátu pachatele přestupku dosaženého za poslední ukončené účetní období, podle toho, která hodnota je vyšší. Dle důvodové zprávy tak ZoDE chce přiblížit výši pokut sankcím dle nařízení GDPR. Přepokládáme však, že v rámci legislativního procesu o návrhu ZoDE bude výše pokut ještě diskutována.

Nepropadejte panice

Pokud podnikatelé dosud váhali s revizí svých databází kontaktů a nastavení celého procesu pro zasílání obchodních sdělení, lze doporučit pečlivě sledovat legislativní proces a zvážit odpovídající úpravu, bude-li ZoDE přijat v navrhovaném znění. Zároveň je vhodné zjistit, zda by byl podnikatel v případě zahájení kontroly či řízení u Úřadu pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ) schopen prokázat, že obchodní sdělení zaslal v souladu se zákonem a má k dispozici i příslušné důkazy a potvrzení (např. objednávku zákazníka, elektronickou stopu o udělení

souhlasu, znění souhlasu, důkaz o poskytnutí možnosti podat námitku apod.).

Na závěr si pak dovolíme i trochu statistiky. Podle poslední výroční zprávy¹⁰ evidoval ÚOOÚ za rok 2023 celkem 1 388 stížností, z toho provedl u 483 stížností správní řízení a kontrolu a uložil pravomocně pokuty v celkové hodnotě 8 623 000 Kč. Nejvyšší pokutou pak byla částka 7,7 milionů Kč přepravní společnosti za zasilání nevyžádaných obchodních sdělení ve prospěch třetích stran bez souhlasu adresátů. Zbývající pokuty se pohybovaly spíše v řádech desetitisíců korun, v 359 případech u ne příliš závažných porušení využil pak ÚOOÚ možnost „provinilce“ pouze na porušení upozornit a poučit je o správném postupu. Dá se tedy říci, že ÚOOÚ v praxi spíše volí postup pečlivého zvážení závažnosti a povahy deliktu než paušálního trestání i drobných provinění.

Mgr. Lenka Hanková
advokátka, Senior Associate
Rödl & Partner, advokáti, s.r.o.

Rödl & Partner

Poznámky:

¹ Viz také sněmovní tisk č. 776, on-line k dispozici zde: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&T=776>.

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (směrnice o elektronickém obchodu).

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (směrnice o soukromí a elektronických komunikacích).

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 ze dne 19. října 2022 o jednotném trhu digitálních služeb a o změně směrnice 2000/31/ES (nařízení o digitálních službách).

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/868 ze dne 30. května 2022 o evropské správě dat a o změně nařízení (EU) 2018/1724 (akt o správě dat).

⁶ Původní definice obchodního sdělení dle ZNSIS zní: „všechny formy sdělení, včetně reklamy a vybízení k návštěvě internetových stránek, určeného k přímé či nepřímé podpoře zboží či služeb nebo image podniku osoby, která je podnikatelem nebo vykonává regulovanou činnost“.

⁷ Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, v platném znění, zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, v platném

znění, zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, v platném znění, příp. nařízení GDPR.

⁸ Viz také poslední část věty § 7 odst. 3 NZSIS: „Nehledě na odstavec 2, pokud fyzická nebo právnická osoba získá od svého zákazníka podrobnosti jeho elektronického kontaktu pro elektronickou poštu v souvislosti s prodejem výrobku nebo služby podle požadavků ochrany osobních údajů upravených zvláštním právním předpisem nebo přímo použitelným předpisem Evropské unie, může tato fyzická či právnická osoba využít tyto podrobnosti elektronického kontaktu pro potřeby šíření obchodních sdělení týkajících se jejích vlastních obdobných výrobků nebo služeb za předpokladu, že zákazník má jasnou a zřetelnou možnost jednoduchým způsobem, zdarma nebo na účet této fyzické nebo právnické osoby odmítnout souhlas s takovýmto využitím svého elektronického kontaktu i při zasilání každé jednotlivé zprávy, pokud původně toto využití neodmítl.“

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

¹⁰ Úřad pro ochranu osobních údajů. Výroční zpráva Úřadu pro ochranu osobních údajů za rok 2023; k dispozici on-line zde: <https://uoou.gov.cz/media/vyrocní-zpravy/vz2023-elektronicka-verze.pdf>.

epravo.cz online

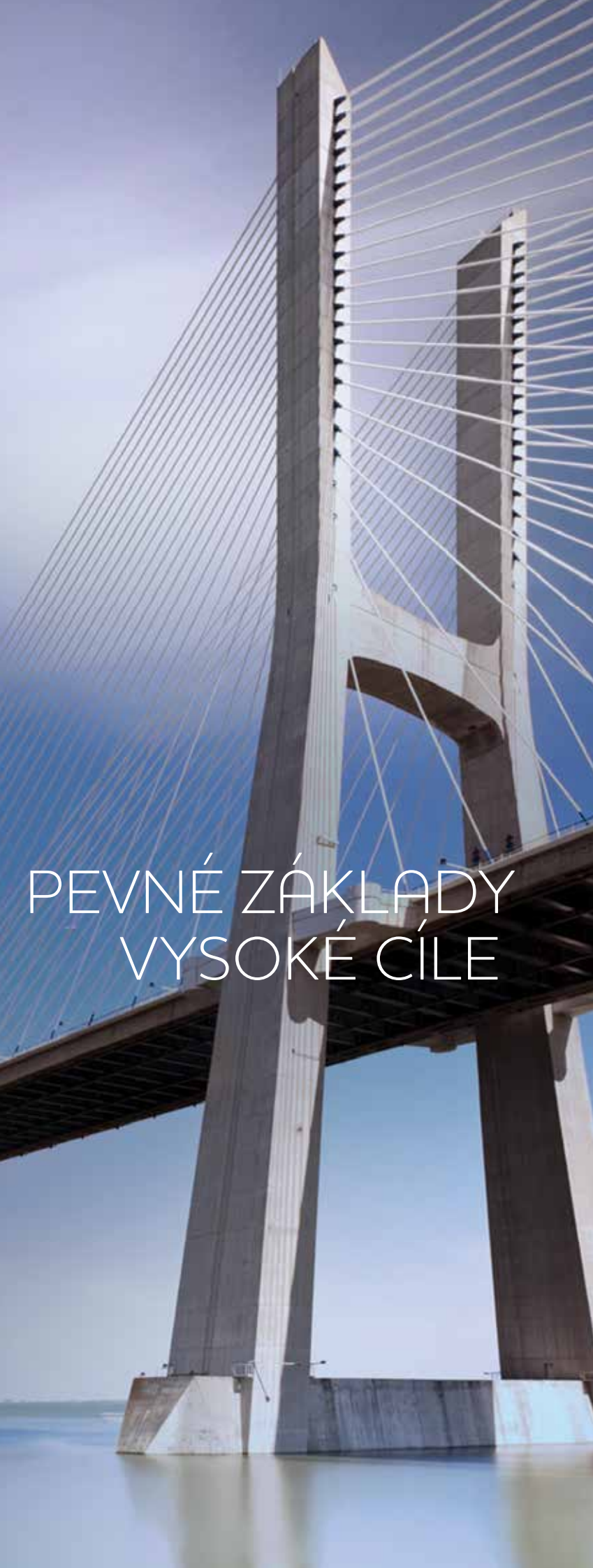
Ochrana osobních údajů v praxi (vč. té rozhodovací)

Sedm let s GDPR – praktický seminář o aktuálních trendech v ochraně osobních údajů. Obsahuje rozhodovací praxi, novou legislativu i praktická řešení z oblasti privacy a DPO. Velká část je věnována compliance, cookies, online marketingu a činnosti ÚOOÚ.

Další online konference a semináře
naleznete na www.epravo.cz

PEVNÉ ZÁKLADY
VYSOKÉ CÍLE

**DUNOVSKÁ
& PARTNERS**

**BANKOVNICTVÍ A FINANCE
INSOLVENCE
FINANČNÍ RESTRUKTURALIZACE
FÚZE A AKVIZICE
KORPORÁTNÍ PRÁVO
NEMOVITOSTI
SOUDNÍ SPORY**

Individuální a aktivní přístup, výjimečná kvalita práce a osobní účast partnerů kanceláře na řešení případů je to, co nás odlišuje od konkurence a umožňuje nám dlouhodobě zachovávat nejvyšší standardy. Proto jsou klienti ochotni svěřit nám ty nejsložitější případy a důvěřovat našemu úsudku. Důvěřujte i Vy.

www.dunovska.cz

Meze nutné obrany v judikatuře Nejvyššího soudu ČR – k intenzivnímu excesu z nutné obrany

Jednou z okolností, které vylučují protiprávnost činu jinak trestného, je jednání v rámci tzv. nutné obrany, kdy obránce pouze odvrací trvající útok na statky chráněné trestním zákoníkem. U tohoto typu okolnosti vylučující protiprávnost je nicméně často obtížné nalézt hranici, u které se ještě o nutnou obranu jedná a za kterou se již jedná o exces a překročení mezí nutné obrany. V tomto článku se pokusím poukázat na judikaturní praxi Nejvyššího soudu ČR ohledně tohoto institutu a na některá rozhodnutí vyšších soudů, která meze nutné obrany popisují. Přitom se zaměřím na tzv. intenzivní exces z nutné obrany, který vzniká v případě, že je obrana extrémním způsobem nepřiměřená způsobu útoku.

Institut nutné obrany je obecně zakotven v § 29 trestního zákoníku, ve kterém jsou stanovena následující východiska:

- 1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.
- 2) Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.

Zejména druhý odst. komentovaného ustanovení je tak zásadní pro vytyčení obecné hranice, kdy se o nutnou obranu nebude jednat výhradně v tom případě, že jsou prostředky zvolené k obraně zcela zjevně nepřiměřené způsobu útoku. Tato formulace je přitom z pohledu Nejvyššího soudu ČR klíčová, obrana proti útoku tak může být nepřiměřená, dokonce i zjevně nepřiměřená. Jak zdůrazňuje Nejvyšší soud ČR, je tzv. intenzivní exces z nutné obrany možný pouze v případě, že „čin obránce zcela jasně, očividně a nepochybně neodpovídá všem rozhodným okolnostem charakterizujícím způsob útoku.“¹ V tomtéž usnesení přitom Nejvyšší soud ČR jednoznačně uvedl, že sama skutečnost, že napadený nevyužil možnost útoku, ale aktivně se útoku bránil, nemůže být podkladem pro závěr, že spáchal trestný čin v důsledku překročení mezí nutné obrany. Podle Nejvyššího soudu ČR tak nikdo není povinen snášet útok vůči své osobě a vůči zájmům chráněným trestním zákoníkem, ale má právo se bránit i v případě, že je možné se teoreticky útoku vyhnout jinak.

Kritériem, podle kterého se bude hodnotit, zda intenzita obrany zcela zjevně

nepřekračuje intenzitu útoku, je vyhodnocení podle vzájemného srovnání, přičemž podle Nejvyššího soudu ČR platí, že intenzita obrany musí být silnější, než je intenzita útoku, v opačném případě by neměla obrana nadějí na úspěch.² Z hlediska Nejvyššího soudu ČR tak obrana musí být silnější, než je útok, aby měla nadějí na jeho odvrácení, pouze nesmí být zcela zjevně přehnaná.

Zda-li je přitom obrana přiměřená způsobu útoku, či nikoliv (respektive jestli je mu zcela zjevně nepřiměřená), je možné posuzovat výhradně z perspektivy daného obránce v daném okamžiku. Jak uvedl Nejvyšší soud ve svém nedávném usnesení „Obrana je zcela zjevně nepřiměřená útoku, není-li podle poznatků a úsudku bránícího se, k jehož psychickému stavu vyvolanému útokem třeba přihlížet, k odvrácení útoku potřebná, a kromě toho též tehdy, je-li zcela neúměrná jeho intenzitě i významu.“³ V tomto usnesení bylo dále uvedeno, že ani větší počet bodných ran, který zasadí obránce útočnickovi, neznamená bez dalšího intenzivní exces z nutné obrany.

Tím se přitom dostáváme k další s tímto úzce související otázce užití nějaké zbraně v rámci obrany proti útoku, a to zejména v případě, že samotný útočník ozbrojen není. V tomto směru platí názor, který vyjádřil Městský soud v Praze již v roce 1994, že „Samotná skutečnost, že obránce použije proti neozbrojenému útočnickovi zbraně, neznamená, že jde o obranu zcela zjevně nepřiměřenou způsobu útoku.“⁴ Tento právní názor Městského soudu v Praze je přitom hojně aprobován i v judikatuře navazující.⁵

Uvedený právní názor potvrdil a dále rozvedl Nejvyšší soud ČR, který dovodil, že obrana se zbraní proti neozbrojenému útočnickovi či útočnickům nevylučuje aplikaci ustanovení o nutné obraně, a to i v případě, že se jedná o použití střelné zbraně. Užití ustanovení o nutné obraně vylučující trestnost takového činu přitom bez dalšího nevylučuje ani způsobený následek, který může být i citelně závažnější než následek hrozící samotným útokem. V projednávaném případě se jednalo o usmrcení útočnicka, třebaže obránce mělo podle okolností případu hrozit „pouze“ zbití.⁶

Na straně druhé je nicméně nezbytné poukázat i na meze, které intenzita nutné obrany má. Jak konstatoval Nejvyšší soud ČR v jednom ze svých usnesení, napadený sice má právo se bránit, nicméně nadále platí, že „O nutnou obranu nepůjde v případech, když nepoměr mezi intenzitou útoku a mírou reakce na něj je naprosto výrazný.“⁷ Z hlediska Nejvyššího soudu ČR je přitom vždy třeba posuzovat každý případ individuálně a zvažovat všechny rozhodné okolnosti. Svoji roli tak může hrát například i tělesná konstituce útočnicka a obránce, jejich věkový rozdíl a podobné aspekty, které mohou ovlivnit důvodnost obavy z útoku na straně obránce. Svoji roli tak dle Nejvyššího soudu ČR může hrát i pověst útočnicka, když se například jedná o osobu, která je známa svou agresivitou. Nejvyšší soud ČR dále zdůraznil, že klíčovým kritériem je vždy vyhodnocení situace z hlediska obránce, a to i s přihlédnutím k jeho psychickému stavu vyvolanému útokem. Obrana je tak nepřiměřená útoku pouze v případě, že i z perspektivy obránce s ohledem na

komentované faktory je zcela zjevné, že zvolený způsob obrany není vůbec třeba k odvrácení útoku a je zcela neúměrný jeho intenzitě.

Je tak možné shrnout, že dle judikatury Nejvyššího soudu ČR obecně platí, že nutná obrana proti útoku na zájmy chráněné trestním zákonem bude intenzivnější, než je hrozící útok, v opačném případě by nemohla být úspěšná. Jediným kritériem pro posouzení její adekvátní intenzity je tak to, zda není zcela zjevně nepřiměřená útoku, a to vždy z hlediska obránce a s přihlédnutím k jeho psychickému stavu v době útoku. Obránce navíc není povinen útok snášet nebo se mu vyhnout všemi jinými prostředky, např. útekem, před tím, než se začne bránit. Ani odvrácení útoku se zbraní vůči neozbrojenému útočníkovi tak bez dalšího z pohledu Nejvyššího soudu ČR nutnou obranu nevylučuje. Přitom je každý případ třeba hodnotit individuálně a s přihlédnutím k postavě útočníka a obránce a dalším souvisejícím faktorům. O intenzivním exces z nutné obrany se tak bude jednat pouze v případech, že i z hlediska obránce je

zjevné, že použité prostředky obrany jsou zcela zjevně neúměrné danému útoku. ©

Mgr. Jan Vlasák, advokátní koncipient
Sokol, Novák, Trojan, Doleček a partneři,
advokátní kancelář s.r.o.

sokol
novák
advokátní kancelář
tdpA

Poznámky:

- ¹ Srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 2. 2007, sp. zn. 5 Tdo 162/2007.
- ² Srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 4. 12. 2001, sp. zn. 4 Tz 284/2001.
- ³ Srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 13. 7. 2023, sp. zn. 7 Tdo 525/2023.
- ⁴ Srov. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 19. 12. 1994, sp. zn. 7 To 202/94.
- ⁵ Srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 11. 2015, sp. zn. 8 Tdo 1337/2015.
- ⁶ Srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 6. 5. 2004, sp. zn. 7 Tdo 461/2004: „K tomu je třeba poznamenat, že pokud obviněný při obraně použil důraznějšího prostředku,

tj. střelné zbraně, oproti tomu, že útok proti němu byl veden bez použití zbraně, není tím nutná obrana zásadně vyloučena. Totéž platí, i pokud jde o okolnost, že obviněný při obraně způsobil smrtelný následek, ačkoli podle zjištění soudů mu hrozilo jen zbití. Zákonná dikce ustanovení § 13 TrZ, podle níž obrana nesmí být „zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku“, znamená, že zákon připouští, aby obránce použil i podstatně důraznějšího prostředku než útočník a také aby způsobil citelně závažnější následek, než jaký hrozil z útoku.“
⁷ Srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 2. 3. 2022, sp. zn. 6 Tdo 89/2022.

epravo.cz online

Nejčastější chyby při zakládání a správě svěřenských fondů

Představíme Vám postup lege artis při zakládání a správě různých typů trustů, zejména konkrétní postup při identifikaci vhodnosti použití právního institutu svěřenského fondu, vhodnosti volby konkrétního typu trustu a rozbor nejčastějších nedostatků a pochybení při tvorbě trustové dokumentace.

Další online konference a semináře
naleznete na www.epravo.cz

Přeshraniční přeprava odpadu v režimu bez notifikační povinnosti

Přeshraniční přeprava recyklovatelných odpadů, tedy zejména papíru, případně i plastu a skla z České republiky do zahraničí není ničím neobvyklým. Je tomu zejména z důvodu naplněnosti tuzemských kapacit zařízení určených k recyklaci odpadů či z důvodu lepší prodejní ceny těchto odpadů (druhotných surovin) v zahraničí. Přeprava i tohoto v zásadě nezávadného odpadu s sebou nese řadu povinností pro vlastníka odpadu (odesílatele odpadu), pro přepravce i pro provozovatele zařízení, kam je odpad přepravován. Všechny tyto subjekty by měly dbát, aby přeprava odpadu probíhala v souladu se zákonnými podmínkami, jinak hrozí uložení vysokých sankcí.

Obecně k právní úpravě přeshraniční přepravy odpadů

Na území České republiky stejně jako v rámci dalších členských států Evropské unie je přeshraniční přeprava odpadů upravena v Nařízení evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. 6. 2006, o přepravě odpadů (dále jen „Nařízení“). Česká legislativa danou problematiku upravuje zejména v rámci zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon“), který v ustanovení § 47 až 58 implementuje právě úpravu Nařízení. Dílčí

úpravu přeshraniční přepravy odpadů stanoví také vyhláška č. 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Vyhláška“), a to ve vztahu k přepravě odpadů vyžadující předchozí písemné oznámení a souhlas (viz níže). Nařízení samotné pak upravuje postupy, podmínky a kontrolní režimy pro přepravu odpadů nejen v rámci členských států Evropské unie, ale také z a do třetích (nečlenských) zemí.

Nařízení rozlišuje dva hlavní režimy přeshraniční přepravy odpadů mezi státy Evropské unie. V prvním režimu se usku-

tečuje přeprava těch odpadů, které jsou zařazeny na tzv. Zelený seznam odpadů (viz níže; dále jen „Zelený seznam“). Přepravu těchto odpadů není třeba žádným způsobem oznamovat příslušným orgánům a není nutné ani schválení příslušných orgánů. Přísnějším podmínkám podléhá přeprava ostatních odpadů (nezařazených do Zeleného seznamu), při níž je nezbytné splnit notifikační povinnost vůči příslušnému orgánu v zemi odeslání (následně i v zemi určení) a obdržet souhlas příslušných orgánů místa odeslání, místa přijetí i příslušných orgánů pro tranzit. Pro úplnost lze uvést, že

STUCHLIKOVA
& PARTNERS

Friendly^{*} Lawyers

*unless required otherwise

www.stuchlikova.com

přeshraniční přeprava odpadů výslovně určených k laboratorní analýze k posouzení jejich fyzikálních nebo chemických vlastností nebo ke stanovení jejich vhodnosti pro využití nebo odstranění (tj. vzorků takových odpadů) je prováděna v režimu bez notifikace, přičemž není rozhodné, zda je daný odpad zařazen na Zelený seznam či nikoliv.

Podmínky pro přepravu bez notifikační povinnosti

Jednodušší postup přepravy odpadů mezi členskými státy EU stanoví Nařízení v čl. 18. Jedná se o přepravu, k níž je třeba splnit minimální formální předpoklady a pro kterou nejsou vyžadována žádná předchozí schválení orgány veřejné moci. Tímto způsobem mohou být přepravovány pouze ty odpady, u nichž je určeným způsobem nakládání využití,¹ tedy nikoliv odstranění. Je tedy nezbytné, aby příslušné zařízení, v němž má dojít k nakládání s odpady mělo příslušným způsobem povoleno využívání přepravovaného druhu odpadu. V případě, že odpady nemají být využity a jsou přepravovány za účelem odstranění, nelze režim dle čl. 18 Nařízení použít a je nutné provést přepravu v přísnějším režimu, který vyžaduje notifikaci.

Mimo to, že odpady musí být přepravovány k využití, musí se jednat o odpady uvedené v Zeleném seznamu. Jedná se o odpady stanovené v příloze III nebo IIIB Nařízení, případně stanovené směsí odpadů.² Příloha III Nařízení obecně odkazuje na přílohu IX (seznam B) Basilejské úmluvy.³ Příloha IIIA Nařízení obsahuje seznam směsí odpadů Zeleného seznamu, které mohou být zpravidla přepravovány přes hranice ve stejném režimu jako samotné odpady Zeleného seznamu. Příloha IIIB Nařízení obsahuje výčet dalších odpadů Zeleného seznamu (tyto odpady nejsou dosud uvedeny v příloze IX Basilejské úmluvy, uvnitř Evropské unie je však možno je přepravovat v režimu Zeleného seznamu). V Zeleném seznamu jsou uvedeny právě i recyklovatelné odpady (papír, sklo, plast) a lze je tedy přepravovat v tomto jednodušším režimu.

Povinnosti při přeshraniční přepravě v režimu bez notifikace

Jestliže odpad splňuje dvě výše uvedená kritéria (je určen k využití, tj. je přepra-

vován do zařízení k využití odpadů, a je zařazen na Zeleném seznamu), je možné jej v rámci Evropské unie přepravovat bez předchozího oznámení a souhlasu, pouze s tím, že (i) před zahájením přepravy musí osoba, která přepravu zajišťuje, a příjemce odpadu uzavřít smlouvu o využití odpadů (dále jen „Smlouva“) a (ii) po celou dobu přepravy musí být předmětný odpad doprovázen dokladem uvedeným v příloze VII Nařízení (dále jen „Doklad“).

Ač by se sice mohlo zdát, že uzavření Smlouvy a vyplnění Dokladu jako v zásadě dvě jediné podmínky pro přeshraniční přepravu odpadu v režimu čl. 18 Nařízení nečiní žádné potíže, opak je pravdou a v praxi mohou nastat situace, kdy není jasné, co a zda má či může být uvedeno ve výše zmíněných dokumentech.

Náležitosti Smlouvy

Mezi osobou, která přepravu zařizuje,⁴ a příjemcem odpadu musí být uzavřena Smlouva. Smlouva musí být vždy uzavřena ještě před zahájením samotné přepravy. Smlouva musí obsahovat závazky smluvních stran pro případ, že přepravu nebo využití odpadů nelze dokončit nebo že by byla provedena jako nedovolená přeprava. Pro takové případy se zaváže osoba, která přepravu zařizuje, nebo příjemce odpadu, pokud zařizující osoba není s to přepravu odpadů nebo jejich využití dokončit, že: (i) převezme odpad zpět nebo zajistí jeho využití jiným způsobem a (ii) je-li to nezbytné, zajistí jeho prozatímní uskladnění. Čl. 18 odst. 2 Nařízení stanoví, že Smlouva musí být účinná nejpozději ode dne zahájení přepravy a její kopie musí být na vyžádání poskytnuta orgánům zapojeným do kontrol.

Z uvedeného vyplývá, že ještě před tím, než osoba zařizující přepravu zahájí přepravu samotnou, musí dojít k uzavření Smlouvy s uvedenými náležitostmi. Kopie Smlouvy musí být příslušnému orgánu kteréhokoli dotčeného státu (státu, přes jehož území je přeprava uskutečňována) na žádost předložena. Kopie Smlouvy by tak měla být přepravována společně s odpadem.

Dotčené subjekty nicméně nemusejí pro každou dodávku odpadu uzavírat vždy novou Smlouvu. Smlouva může mít také

povahu rámcové smlouvy, na jejímž základě může dojít i k více jednotlivým dodávkám odpadu. Příjemce odpadu a osoba zařizující přepravu tak mohou uzavřít i pouze jednu smlouvu rámcového charakteru. Při sepsání Smlouvy je nicméně nutné vzít na zřetel skutečnost, že informace ve Smlouvě musejí být v souladu s informacemi uvedenými v odpovídajícím Dokladu, přičemž ve Smlouvě by měly být uvedeny minimálně informace týkající se osoby, která přepravu zařizuje, a příjemce (bloky 1 a 2 Dokladu), informace týkající se jednoho či několika odpadů (bloky 9 a 10 Dokladu) a informace o operacích využití odpadu odpovídajících každému z odpadů.⁵ Rámcová smlouva tak může být uzavřena pro odpad stejného druhu, který má být využit vždy ve stejném zařízení.

Vyplnění Dokladu

Přeprava odpadu v režimu podle článku 18 Nařízení musí být doprovázena předepsaným formulářem poskytujícím informace o přepravovaném odpadu - Dokladem. Jedná se o formulář, který je stanoven v příloze č. VII Nařízení. Doklad musí být před zahájením přepravy vyplněn tak, aby byl obsah srozumitelný ve všech dotčených zemích,⁶ a musí jej podepsat osoba v jurisdikci země odeslání, která přepravu zařizuje, a po převzetí daného odpadu jej musí podepsat odpovědná osoba v zařízení k využití odpadů, které odpad přijalo.

Dle Nařízení je osobou, která přepravu zařizuje, a tedy subjektem, který vyplňuje Doklad, pouze fyzická nebo právnická osoba v jurisdikci země odeslání,⁷ a to:

- a) prvotní původce, tedy osoba, u níž odpad vzniknul;
- b) oprávněný nový původce, který provádí operace před přepravou, tedy zejména osoba oprávněná k nakládání s odpady, která odpad převzala od původce;
- c) osoba oprávněná ke sběru odpadů, která z různých malých množství stejného druhu odpadu sebraných u různých zdrojů vytvořila zásilku pro přepravu (svozové společnosti);
- d) registrovaný „obchodník“,⁸ který byl písemně zmocněn prvotním původcem, novým původcem nebo osobou oprávněnou ke sběru odpadů, aby jednal jejich jménem jako osoba, která přepravu zařizuje;

- e) registrovaný „zprostředkovatel“,⁹ který byl písemně zmocněn prvotním původcem, novým původcem nebo osobou oprávněnou ke sběru odpadů, aby jednal jejich jménem jako osoba, která přepravu zařizuje; nebo
- f) držitel odpadu (osoba, která má odpad v moci), pokud žádná z výše uvedených osob není známa nebo pokud jsou všechny tyto osoby v platební neschopnosti.

Jestliže je v rámci jedné dodávky odpadu přepravováno více přepravních jednotek, může být pro všechny tyto jednotky v příslušné zásilce použit jeden vyplněný Doklad, pokud informace platí pro celou zásilku. Příkladem takové zásilky mohou být zejména dva a více kontejnerů se stejným druhem odpadů a přepravovaných (i) nákladním vozidlem, (ii) nákladním vozidlem a přívěsem tohoto nákladního vozidla, (iii) jedním či několika železničními vagony v rámci stejného vlaku, (iv) člunem, nebo (v) člunem a jeho vlečným člunem. Naopak za jednu zásilku nelze považovat např. několik kontejnerů přepravovaných více vozidly.¹⁰

Doklad musí být vyplněný již před zahájením přepravy. Pokud by jakékoliv požadované informace chyběly, může být přeprava dle povahy a důležitosti chybějících informací považována za nedovolenou přepravu a může být nařízeno zpětné převzetí odpadů. Osoba zařizující přepravu vyplňuje Doklad v rozsahu bloků 1 až 11 s výjimkou bloku 5 a podepíše blok 12. Při převzetí zásilky vyplní přepravce (a při dalším převzetí každý další přepravce) blok 5. Pokud je odpad přepravován přímo příjemci (tj. příjemce je provozovatelem zařízení k využití odpadů), vyplní příjemce při převzetí odpadu do zařízení blok 14. Blok 13 v takovém případě zůstane prázdný. Blok 13 by byl vyplněn pouze, pokud by odpad před dodáním do zařízení přebíral do vlastnictví příjemce odlišný od provozovatele zařízení, v němž má dojít k využití odpadu. Taková situace může nastat například v případě, že odpad převezme obchodník s odpady (příjemce), který jej následně předá do smlouveného zařízení k využití odpadů.

Smlouvu i Doklad uchovává osoba, která přepravu zařizuje, příjemce a zařízení,

kteří přijímá odpad, a to po dobu nejméně tří let ode dne zahájení přepravy.¹¹

Kromě požadavku, že s odpadem ze Zeleného seznamu musí být při přepravě zaslán Doklad jsou osoby nakládající s odpadem povinny také zasílat do databáze ISOH pravdivé údaje o přeshraničně přepravených, dovezených nebo vyvezených odpadech a jejich dalším zpracování.

Shrnutí a závěr

Při přeshraniční přepravě odpadů zařazených na Zeleném seznamu tak je nezbytné zejména uzavřít Smlouvu se všemi náležitostmi a správně vyplnit Doklad, přičemž oba tyto dokumenty by měly odpad provázet po celou dobu přeshraniční přepravy. Nelze pak zapomínat ani na povinnost subjektů participujících v rámci přeshraniční přepravy uchovávat uvedené dokumenty alespoň po dobu 3 let od uskutečnění přepravy.

V případě porušení povinností vyplývajících z uskutečňování přeshraniční přepravy se dotčený subjekt může dopustit přestupku dle Zákona, přičemž například za porušení povinností stanovených Nařízením je možné uložit pokutu do výše 25 mil. Kč.¹² Dále může případné nedodržení podmínek pro přeshraniční přepravu odpadů mít za následek tzv. nedovolenou přepravu, což může vyústit i v povinnost převzetí předmětných odpadů zpět zpravidla osobou, která zařizuje přepravu.¹³

Mgr. Jan Lexa, advokát

Mgr. Michal Pálinkás, partner a advokát

act Řanda Havel Legal advokátní kancelář s.r.o.

Poznámky:

- ¹ Jak je definováno v příloze II směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic, ve znění pozdějších předpisů.
- ² Tj. směsi nezařazené pod jednu položku v příloze III, skládající se ze dvou nebo více odpadů uvedených v příloze III Nařízení, pokud složení těchto směsí neztěžuje jejich využití způsobem šetrným k životnímu prostředí a pokud jsou tyto směsi v souladu s článkem 58 Nařízení uvedeny v příloze IIIA.
- ³ Basilejská úmluva o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování (Překlad do českého jazyka je obsažen ve sdělení č. 6/2015 Sb. m. s.).
- ⁴ Zpravidla původce nebo další oprávněná osoba k nakládání s odpady, která odpad převzala, případně zprostředkovatel, nikoliv však pouze dopravce.
- ⁵ Vzor smlouvy je uveden v příloze 2 Pokynů kontaktních subjektů č. 10 (Correspondents' Guidelines No 10 on shipments of waste pursuant to Article 18 of Regulation (EC) No 1013/2006 on shipments of waste; dále jen „Pokyny“). Dostupné na: https://ec.europa.eu/environment/waste/shipments/pdf/correspondents_guidelines10_en.pdf.
- ⁶ Pro komunikaci na území České republiky je akceptován i anglický jazyk.
- ⁷ Podmínky, za kterých osoba spadá do jurisdikce země odeslání, stanoví vnitrostátní předpisy země odeslání. Viz bod 8 Pokynů.
- ⁸ Osoba, která disponuje platným oprávněním k obchodování s odpady dle § 26 Zákona.
- ⁹ Zprostředkovatel provádějící činnost v souladu s § 45 Zákona.
- ¹⁰ Viz bod 16 Pokynů.
- ¹¹ Viz čl. 20 odst. 2 Nařízení.
- ¹² Viz § 121 odst. 4 písm. g) ve spojení s § 121 odst. 5 písm. d) Zákona.
- ¹³ Viz čl. 24 a 25 Nařízení.

Flexikurita v pracovněprávních vztazích a její projevy v okamžitém zrušení pracovního poměru

Český trh práce se sice pyšní nízkou mírou nezaměstnanosti, ale za touto statistikou se skrývá zásadní problém – nedostatek flexibility na trhu práce. Zatímco zaměstnavatelé čelí obtížím při rychlém ukončení pracovního poměru se zaměstnanci, kteří neplní své pracovní povinnosti, ochrana zaměstnanců je v českém právním systému velmi silná. Flexikurita, koncept původem z Dánska, přináší možnou odpověď na tuto výzvu, a právě tento přístup nedávno navrhla jako inspiraci i Národní ekonomická rada vlády. Principy flexikurity jsou přitom již zakotveny i v úpravě okamžitého zrušení pracovního poměru, a do budoucna může jejich širší aplikace přispět k vytvoření pružnějšího a vyváženějšího pracovního trhu.

Flexikurita, odvozená z anglického „flexicurity“ (kombinace slov flexibility a security, tedy pružnost a jistota), je koncepce politiky trhu práce pocházející z Dánska, která se postupně rozšířila i do dalších evropských zemí. Je možné ji definovat jako politický přístup, který usiluje o vyvážení flexibility trhu práce pro zaměstnavatele a jistotu zaměstnání pro zaměstnance.¹ Evropská komise tento pojem také popisuje jako integrovanou strategii pro posílení flexibility a jistoty na trhu práce.² Zákoník práce de facto vymezuje prostor pro aplikaci flexikurity prostřednictvím zásady „co není zakázáno, je dovoleno“. Tato zásada umožňuje subjektům pracovněprávních vztahů jednat ve všem, co není zákonem výslovně zakázáno. Flexibilní pojetí je však zároveň limitováno řadou kogentních

ustanovení zákoníku práce, od nichž se subjekty pracovněprávních vztahů nemohou odchýlit.

Flexikurita se zaměřuje na klíčové přechody v životě člověka, jako je přechod mezi studiem a zaměstnáním, mezi zaměstnáním a odchodem do důchodu nebo při změně zaměstnání. V kontextu skončení pracovního poměru je jejím cílem usnadnit podnikům přijímání a propouštění zaměstnanců a zároveň poskytnout určitou záchranou síť pro pracovníky, kteří o práci přijdou. Zaměstnanci tak z této kombinace flexibility a stability profitují díky snazší organizaci práce, vyšší kvalifikace a investic do vzdělání, které prospívají zaměstnavateli, což vede k vyšší vzestupné mobilitě na trhu práce a poskytuje zaměstnancům větší jistotu při pracovních změnách,

usnadňuje jejich přijetí a adaptaci na nové podmínky.

Okamžité zrušení pracovního poměru lze z pohledu flexikurity vnímat jako prvek poskytující zaměstnavateli potřebnou flexibilitu při skončení pracovního poměru, kdy v případě hrubého porušení pracovních povinností zaměstnancem poskytuje možnost jednoduchého, a především rychlého rozvázání pracovního poměru bez nutnosti běhu dodatečných lhůt, představuje právě ten flexibilní aspekt v rámci konceptu flexikurity. Na druhé straně dle koncepce flexikurity, konkrétně její druhé složky security (dále jen jako „jistota“, dle definice Evropské komise), zákon poskytuje i jisté prvky ochrany zaměstnance v rámci skončení pracovního poměru jeho okamžitým zrušením. Okamžité zrušení je institutem, který reaguje

VEDEME SVĚTEM PRÁVA

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Do našeho týmu v Praze, Brně a Ostravě
hledáme nové

PRÁVNÍKY a PRÁVNÍČKY

- Chcete se stát vyhledávaným odborníkem na veřejné zakázky nebo chcete raději generální praxi a zabývat se smluvní a sporovou agendou v oblastech obchodního a občanského práva?
- Práce u nás je různorodá a můžete si vybrat své zaměření.
- Staňte se součástí prestižní advokátní kanceláře, mnohonásobného vítěze kategorie veřejné zakázky v soutěži Právnícká firma roku.
- Přidejte se k týmu špičkových odborníků.

Kontaktujte nás

■ +420 606 024 476 ■ recruit@mt-legal.com

■ PRAHA ■ BRNO ■ OSTRAVA
■ info@mt-legal.com
■ www.mt-legal.com

na závažné případy porušení pracovních povinností, a z toho důvodu zákoník práce z povahy tohoto institutu v zásadě neposkytuje žádnou „následnou“ ochranu zaměstnancům („následnou“ ochranou se rozumí, že v případě okamžitého zrušení pracovního poměru zákoník práce neposkytuje žádnou kompenzaci ani dodatečnou lhůtu, během níž by se zaměstnanec mohl na danou situaci připravit), což často vede k tomu, že se zaměstnanec v důsledku okamžitého zrušení ocitne ve složitější životní situaci. Tento přístup zákonodárců lze však hodnotit jako oprávněný, neboť pokud zaměstnanec svým jednáním naplní podmínky tohoto institutu, musí být připraven nést následky svého jednání, a to včetně případných obtížných životních situací.

Naopak, zákoník práce poskytuje zaměstnancům tzv. „předběžnou“ ochranu („předběžnou“ ochranou se rozumí, že zákoník práce stanovuje určitá omezení, kterými se musí zaměstnavatel řídit předtím, než může okamžité zrušení pracovního poměru vůbec realizovat). Tato ochrana má několik forem. Základem této ochrany jsou zákonem přesně stanovené důvody, na jejichž základě lze okamžitě zrušit pracovní poměr, které jsou úzce vymezené, přičemž judikatura jejich aplikaci ještě více zpřísňuje. Tyto důvody jsou úzce spojeny s povinností zaměstnavatele přesně vymezit skutkový důvod, na základě kterého zaměstnanci pracovní poměr okamžitě zruší. Dalším důležitým aspektem této ochrany jsou prekluzivní lhůty pro uplatnění okamžitého zruše-

ní pracovního poměru, tedy nedodrželi-li zaměstnavatel tyto lhůty, právo na okamžité zrušení zaniká. Tento požadavek doplňuje i formální náležitost – písemná forma právního jednání, jejíž absence způsobuje neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru. Tato pravidla tak zajišťují, že okamžité zrušení pracovního poměru není nástrojem zneužitelným zaměstnavateli, ale naopak je využíváno pouze ve vymezených a oprávněných případech. Přesto se v praxi ukazuje, že ochrana zaměstnanců může být v některých případech natolik rozsáhlá, že značně omezuje flexibilitu zaměstnavatelů při řešení závažných porušení pracovních povinností.

Lze tak konstatovat, že flexikurita je důležitým konceptem, který propojuje potřebu flexibility na trhu práce s ochranou zaměstnanců. V kontextu české právní úpravy je momentálně tento přístup aplikován mimo jiné právě prostřednictvím vymezených pravidel pro okamžité zrušení pracovního poměru, která usilují o zajištění rovnováhy mezi právy zaměstnavatelů a zaměstnanců. I když zaměstnavatelé disponují určitou mírou flexibility, jsou zároveň povinni dodržovat přísná pravidla, která zaměstnancům poskytují rozsáhlou ochranu. Zákoník práce tak ve své podstatě poskytuje stabilní právní rámec, který usiluje o vyvážení flexibility a ochrany zaměstnanců, ačkoli v praxi může ochrana zaměstnanců v některých případech vystupovat jako dominující prvek. Přitom by větší flexibilita v aplikaci tohoto institutu mohla přispět

k jeho efektivnějšímu využívání v praxi a usnadnit zaměstnavatelům řešení případů závažného porušení pracovních povinností. Flexikurita však není pouze o okamžitém zrušení pracovního poměru, ale představuje širší rámec pro nalezení rovnováhy, který může být klíčový pro vytvoření pružnějšího a udržitelnějšího systému na trhu práce do budoucna. ⁹

Mgr. Daniel Půlpán, právník

Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.

Poznámky:

- ¹ Foundation Findings. Flexikurita – Otázky a výzvy. Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek, 2009, s.1. Dostupné z http://eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_files/pubdocs/2007/90/cs/1/EF0790CS.pdf.
- ² Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů č. 2007/0359 ze dne 27. června 2007. K obecným zásadám flexikurity: větší počet a vyšší kvalita pracovních míst prostřednictvím flexibility a jistoty. [cit. 9. 3. 2023].

epravo.cz online

Zaměstnanecké opční programy

Poskytneme Vám praktické návody na přípravu, zavedení a správu programů a související dokumentace, včetně ukázkových smluv a dokumentů.

Další online konference a semináře
naleznete na www.epravo.cz

Ústavní soud mění pravidla pro vypořádání společného jmění manželů

Dne 11. září 2024 Ústavní soud svým nálezem sp. zn. Pl. ÚS 23/24 významně zasáhl do dosavadní praxe obecných soudů nastolené Nejvyšším soudem k otázce valorizace (příp. redukce) investic či vnosů v rámci vypořádání zaniklého společného jmění manželů (dále také „SJM“). V tomto článku úvodem stručně vymezíme základní pojmy jako je vnos, investice či jejich valorizace a následně s odkazem na dosavadní soudní praxi poukážeme na zásadní změny, které shora zmiňovaný náleze Ústavního soudu přináší.

Vnos, investice a jak k nim přistupovat v rámci vypořádání SJM

Vnos či investice, souhrnně označovány jako zápočty, jsou upraveny v ustanovení § 742 odst. 1 písm. b) a c) zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „občanský zákoník“). V případě investice se jedná o to, co bylo ze společného majetku vynaloženo na výhradní majetek jednoho z manželů. Vnosem pak označujeme to, co bylo z výhradního majetku jednoho z manželů vynaloženo na majetek společný.

Pakliže má mezi manžely (či bývalými manžely) dojít k vypořádání jejich společného jmění a nedohodnou-li se tito jinak, má v případě vnosů právo každý z manželů žádat, aby mu bylo nahrazeno to, co ze svého výhradního majetku vynaložil na společný majetek. V případě investic má naopak každý z manželů

povinnost nahradit to, co ze společného majetku bylo vynaloženo na jeho výhradní majetek. Často udávaným příkladem zápočtu je situace, v níž budou finanční prostředky spadající do SJM použity po dohodě obou manželů na rekonstrukci nemovitosti, která spadá do výlučného vlastnictví jednoho z manželů. Od toho je pak nezbytné striktně odlišit situace, kdy jeden z manželů použije majetek spadající do SJM na svůj výhradní majetek bez souhlasu druhého manžela, nebo kdy je použit výlučný majetek jednoho z manželů na výlučný majetek druhého z manželů (tedy zcela mimo režim společného jmění manželů). V těchto specifických situacích je při zániku SJM třeba aplikovat příslušná ustanovení vztahující se k tzv. bezdůvodnému obohacení.¹

Přestože způsob vypořádání vztahu mezi manžely vyplývá přímo z právního předpisu a soud je proto při vypořádání

v převážném rozsahu vázán občanským zákoníkem, nikoliv návrhy účastníků, vypořádání vnosu a investic je založeno na principu návrhovitosti.² Judikatura přitom dovozuje, že soud ve vztahu k zápočtům nemůže překročit návrhy účastníků ani s odkazem na ustanovení § 153 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu. Zohlednění zápočtů je proto navázáno čistě na aktivitu účastníků řízení.

Otázka valorizace zápočtů a jak k ní doposud soudní praxe přistupovala

Valorizace, jejíž úpravu nalezneme v ustanovení § 742 odst. 2 občanského zákoníku, má za cíl reagovat na zvýšení (případně snížení) hodnoty majetku v průběhu plynutí času, konkrétně od vynaložení výlučných prostředků na SJM, nebo prostředků ze SJM na výlučný majetek do zániku SJM. Valorizace tedy

odráží změnu hodnoty té součásti majetku (ať už společného nebo výlučného), na níž byl náklad vynaložen. Předmětné ustanovení uvádí, že hodnota vnosu či investice se při vypořádání společného jmění započítává zvýšená nebo snižena podle toho, jak se ode dne vynaložení majetku do dne, kdy společné jmění bylo zúženo, zrušeno nebo zaniklo, zvýšila nebo snížila hodnota té součásti majetku, na níž byl náklad vynaložen. Zásadní změna, kterou přinesl předmětný nález Ústavního soudu, pak spočívá v tom, kdy dojde k aplikaci tohoto ustanovení, a tedy kdy může soud zohlednit onen nárůst či pokles hodnoty vypořádávaného majetku.

Do přelomového rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 23/24 zastával Nejvyšší soud názor, že k valorizaci vnosů a investic má dojít výhradně v případech, kdy se na tom manželé vzájemně dohodli. Toto pojetí odůvodňoval tím, že se v případě dotčeného ustanovení § 742 odst. 2 jedná o tzv. „nepravou zakrytou mezeru v právu“, kdy je text zákona formulován příliš široce a je proto nutno jej interpretovat úžeji, než jak to vyplývá z jazykového znění dotčeného ustanovení. Jako korektiv tohoto svého pravidla Nejvyšší soud připouštěl rozpor s dobrými mravy, případně hrozící krutost urážející lidské cítění ve smyslu ustanovení § 2 odst. 3 občanského zákoníku. V takovém případě mohlo být dle Nejvyššího soudu rozhodnuto o tzv. „disparitě podílů“.³

Mimo další argumenty zdůvodňoval Nejvyšší soud svůj výklad tím, že ke zvýšení hodnoty věci dochází často z důvodů nezávislých na účastnících a na provedeném vnosu. Mezi investicí a zvýšením ceny věci proto nemusí být příčinná souvislost.

Nález Ústavního soudu

Do shora nastíněné zavedené praxe Nejvyššího soudu, již se obecné soudy v rámci vypořádání společného jmění manželů běžně řídily, poměrně razantně zasáhl Ústavní soud svým nálesem sp. zn. Pl. ÚS 23/24.

V projednávaném případě uzavřel stěžovatel se svou bývalou manželkou v roce 1988 manželství. Dva roky poté stěžovatel (manžel) prodal dům, který vlastnil ještě před uzavřením manželství, při-

čemž tento dům, ani hotovost, kterou za jeho prodej obdržel, nespádaly do SJM. Za prodejem nabyté finanční prostředky koupili manželé rodinný dům, který se stal součástí SJM. Jeho kupní cena činila 171 816 Kč.

V roce 2017 se manželé rozvedli. Toho času měl již rodinný dům hodnotu 9 800 000 Kč. Obecné soudy vycházely v rámci vypořádání SJM ze shora uvedeného názoru Nejvyššího soudu, proto přiznaly manželovi částku 171 816 Kč, kterou v roce 1990 vynaložil na nákup domu s tím, že zbylý výtěžek z prodeje domu bude rozdělen mezi oba manžele rovným dílem. Nato se manžel, jako stěžovatel, obrátil na Ústavní soud, jelikož se s tímto postupem zásadně neztotožňoval.

Dle názoru Ústavního soudu Nejvyšší soud nesprávně dotvořil zákon, aniž by zde pro to byly předpoklady. Tím de facto nahradil vůli zákonodárce svou vlastní vůlí, což mu s ohledem na demokratické politické uspořádání České republiky nepřísluší. Ústavní soud ve svém nálezu odkázal na základní principy vyplývající z Ústavy, podle nichž lze státní (a veřejnou) moc uplatňovat pouze ve veřejném zájmu a v případech, v mezích a způsoby, které zákon stanoví (čl. 2 odst. 3 Ústavy). Pojem zákona pak nelze zaměňovat s jeho vyhlášeným textem. Zjištění obsahu zákona předchází proces interpretace, při kterém se nad rámec textu jednotlivých ustanovení přihlíží též k jejich historickému kontextu, systematické právního řádu a dalším kritériím.⁴ Jazykový výklad lze pak chápat jako prvotní přiblížení k obsahu právní normy.

Soudy pak mohou v souladu se shora nastíněnými pravidly zákony vykládat a případně dotvářet svou interpretací, nikoli je však měnit. V daném případě Ústavní soud jako výtku směřovanou k Nejvyššímu soudu zdůraznil, že jazykové znění dotčeného ustanovení § 742 odst. 2 občanského zákoníku je významově jasné a pro interpretaci zde proto není prostor.

V závěru předmětného nálezu proto Ústavní soud napadená rozhodnutí obecných soudů zrušil a pro další rozhodnutí předeslal, že valorizace vnosu či investice je pravidlem obecným, jak to vyplývá ze samotného textu ustanovení § 742 odst. 2 občanského zákoníku a takto je k ní nut-

no v průběhu řízení o vypořádání společného jmění manželů také přistupovat. Valorizaci vnosu či investice tedy nemusí předcházet dohoda manželů a má k ní v rámci obdobných řízení docházet automaticky.

Závěrem tak lze konstatovat, že nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 23/24 představuje zásadní posun v oblasti vypořádání společného jmění manželů. Nově zavedená automatická valorizace vnosů a investic, bez nutnosti vzájemné dohody manželů, bezpochyby přináší větší transparentnost do řízení o dělení majetku. Soudy budou nyní moci efektivněji zohlednit změny hodnoty majetku v průběhu času, což posílí právní jistotu všech účastníků rozvodových řízení. Tento krok tak představuje nejen vítané zjednodušení procesu vypořádání majetku, ale také logický postup, který konečně nalezl odraz v praxi soudů.

JUDr. Lenka Příkazská, advokátka, společník
Mgr. Sára Králová, advokátní koncipientka
HSP & Partners advokátní kancelář s.r.o.

Poznámky:

- ¹ PSUTKA, J. § 742 [Pravidla soudního vypořádání SJM]. In: KRÁLÍČKOVÁ, Z., HRUŠÁKOVÁ, M., WESTPHALOVÁ, L. a kol. Občanský zákoník II. Rodinné právo (§ 655–975). 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 360, marg. č. 3.
- ² Pravidla vypořádání SJM při rozhodování soudů. In: PETROV, J., VÝTISK, M., BERAN, V. a kol. Občanský zákoník. 2. vydání (3. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2024, marg. č. 15.
- ³ Rozsudek Nejvyššího soudu č. j. 22 Cdo 1765/2022-417, ze dne 30. 11. 2022.
- ⁴ Nález Ústavního soudu ze dne 11. 9. 2024, sp. zn. Pl. ÚS 23/24.

Poskytujeme právní poradenství korporátní klientele v celé střední Evropě

Jsmo mezinárodní advokátní kancelář a na trhu působíme přes 20 let. Máme pobočky v ČR, na Slovensku i v Polsku. Díky tomu můžeme nabídnout pokrytí hned tří právních řádů v jednotné kvalitě, přístupu i komunikaci.

Zajišťujeme mezinárodní transakce, ale i day-to-day poradenství, zejména kontrolu a vytváření smluv, korporátní změny, řešení pracovně-právních otázek, implementaci koncernových směrnic či compliance.

Ať už se jedná o vstup na cizí trh, přeshraniční fúzi či přípravu smluvní dokumentace, vždy nabídneme právně i nákladově optimální řešení.

Dlouhodobě se soustředíme na zahraniční klientelu. Typickým klientem naší kanceláře je dceřiná společnost zahraniční korporace, rádi však navážeme spolupráci s kýmkoliv, kdo od právního poradenství očekává nejvyšší kvalitu a profesionalitu ruku v ruce jdoucí s lidským přístupem.

www.dolezalpartners.com

Rozšiřujeme řady našich právníků

Do naší mezinárodní kanceláře hledáme nové kolegy či kolegyně. V případě zájmu o práci v přátelském kolektivu, pod dohledem zkušených mentorů a s možností kariérního růstu zasílejte životopisy na e-mail kariera@dolezalpartners.com nebo využijte QR kód.

Z aktuální judikatury

Týrání svěřené osoby

K úvaze o tom, zda určitý skutek naplňuje znaky více trestných činů (tzv. jednočinný souběh, ideální konkurence), anebo z důvodu vyloučení jednočinného souběhu jen jednoho trestného činu (tzv. zdánlivá konkurence, konkurence zákonů), je možno přistoupit až poté, co je ujasněno, zda určitá výšeč objektivní reality je jen jedním skutkem (a nikoli více skutky). Obecně též platí, že každý skutek má být zásadně posouzen podle všech zákonných ustanovení, která na něj dopadají, není-li právě mezi těmi jednotlivými ustanoveními vzájemný poměr, pro který jedno ustoupí druhému. Jednočinný souběh je zásadně vyloučen, pokud trestné činy jsou navzájem v poměru speciality, subsidiarity, popř. pokud jde o tzv. faktickou konzumpci (někdy se zmiňuje i případ konzumpce zákonem předpokládané). Obecné pravidlo o nemožnosti jednočinného souběhu trestných činů podle § 198 a 199 tr. zákoníku platí, protože obecně je mezi těmito ustanoveními poměr speciality (*lex specialis derogat legi generali*), pro který ustanovení § 199 tr. zákoníku (jako *lex generalis*) ustupuje do pozadí a ustanovení § 198 tr. zákoníku (jako *lex specialis*) dostává přednost. Toto obecné pravidlo ovšem platí, jde-li stále o stejnou oběť, stejného člověka, tedy stejný tzv. hmotný předmět útoku (např. právě dítě jako

osobu v péči pachatele, který s ním žije současně ve společném obydlí). Ovšem jiné posouzení bude takového případu, v němž stejným týráním téhož pachatele jsou současně napadány různé osoby (jako různé hmotné předměty útoku), a to jednak osoby v péči nebo výchově pachatele (např. nezletilé děti), jednak osoby, které sice nejsou v jeho péči nebo výchově, ale žijí s ním ve společném obydlí (např. manželka, zletilé děti apod.). V tomto případě je na místě připustit jednočinný souběh trestných činů podle § 198 a 199 tr. zákoníku, aby byla náležitě vyjádřena závažnost jednání pachatele.

Dovolání

Z dikce § 265a odst. 1 tr. řádu jednoznačně plyne, že dovoláním lze napadnout pravomocné rozhodnutí soudu ve věci samé, jestliže soud rozhodl ve druhém stupni a zákon to připouští. V § 265a odst. 2 písm. a) až h) tr. řádu jsou potom taxativně uvedena soudní rozhodnutí, která se považují pro řízení o dovolání za rozhodnutí ve věci samé. Podle § 265a odst. 2 písm. a) tr. řádu lze podat dovolání proti rozsudku, jímž byl obviněný uznán vinným a uložen mu trest, popřípadě ochranné opatření, nebo jímž bylo upuštěno od potrestání. Takovýmto odsuzujícím rozsudkem pak může být i rozsudek odvolacího soudu vydaný podle § 259 odst. 3 tr. řádu po zrušení rozsudku

soudu prvního stupně z některého z důvodů uvedených v § 258 odst. 1 tr. řádu, vždy však musí jít o odsuzující rozsudek v uvedeném smyslu. Nebyla-li předmětem rozhodování odvolacího soudu otázka viny nebo trestu, ale pouze rozhodnutí o nároku poškozeného na náhradu škody, nelze rozhodnutí (rozsudek) odvolacího soudu považovat za rozhodnutí (rozsudek) ve věci samé ve smyslu § 265a odst. 1, 2 tr. řádu.

Incidenční spory

Pohledávka z titulu náhrady nemajetkové újmy v penězích způsobené neoprávněným zásahem do práva na ochranu osobnosti věřitele tím, že dlužník usmrtil (při dopravní nehodě, kterou spoluzavinil) osobu věřiteli blízkou (otce), přiznaná podle § 11 a 13 obč. zák., není ve smyslu § 169 odst. 1 písm. b/ insolvenčního zákona pohledávkou na náhradu škody způsobené na zdraví. Nejde o náhradu nemajetkové újmy na zdraví věřitele nebo oné osoby věřiteli blízké, nýbrž o náhradu nemajetkové újmy na soukromém a rodinném životě věřitele.

Ochrana osobnosti

K rodinnému soužití nelze nikoho nutit proti jeho vůli. Lze očekávat a je třeba respektovat, že zletilé a svéprávné osoby uspořádají své rodinné vztahy samy, i kdyby se rozhodly je zcela zprerhat.

Pozůstalost a SJM

Jestliže zákon výslovně stanoví, že spor o majetek patřící do pozůstalosti, jenž se v řízení o pozůstalosti neřeší (protože se k němu nepřihlíží), je možné vyřešit (co do základu i výše) pouze ve sporném řízení zahájeném žalobou podle § 189 odst. 1 z. ř. s., pak tím vylučuje, aby bylo ve smyslu § 80 o. s. ř. určeno, že do společného jmění žalobkyně a zůstavitele M. D., zemřelého dne XY, náleží „pohledávka vůči zůstaviteli ve výši nejméně 991 056,90 Kč“, neboť určovací žaloba by za takové situace nesloužila potřebám praktického života, ale jen ke zbytečnému rozmnožování sporů.

Rozdílná tvrzení pozůstalé manželky a ostatních dědiců o tom, zda a jakou částku vynaložila pozůstalá manželka ze svého výhradního vlastnictví na majetek ve společném jmění se zůstavitelem, představují spor o pasivum pozůstalosti (pocházející ze společného jmění manželů), který pozůstalostní soud podle ustanovení § 162 odst. 2 věta druhá z. ř. s. není oprávněn řešit a není tu žádný právní prostor přenášet řešení tvrzené pohledávky znovu do řízení o pozůstalosti formou dodatečného projednání. Pozůstalé manželce nic nebránilo, aby žalobou podanou u soudu nepožadovala určení, ale přímo uspokojení své pohledávky.

Exekuce

I žalovaná z exekučního titulu (smíru), jehož obsahem je nepeněžitě plnění, je oprávněná k podání exekučního návrhu v případě, že splnění jejího závazku závisí na závazku, k jehož splnění se v nalézacím řízení zavázali žalobci. Exekučnímu soudu přísluší posoudit, zda rozhodnutí k výkonu navržené ukládá povinnosti, jež lze vskutku vykonat, tedy např. zda uložená povinnost, odpovídá možným způsobům exekuce, a zda tato povinnost je konkretizována dostatečně určitě. Neobsahuje-li exekuční titul všechny předpoklady materiální vykonatelnosti uvedené v § 261a odst. 1 o. s. ř., může být exekuce nařízena, lze-li chybějící údaje nebo údaje v něm uvedené nepřesně, nerosozumitelně nebo neurčitě doplnit nebo nahradit postupem podle § 261a odst. 2 a 3 o. s. ř. s přihlédnutím k povaze věci nebo ke způsobu exekuce. Splnění předpokladů materiální vykonatelnosti musí vyplývat z výroku vykonávaného roz-

hodnutí, který lze vykládat v souvislosti se záhlavím rozhodnutí (zejména ohledně individualizace oprávněného a povinného) nebo s jeho odůvodněním (neboť i to je součástí rozhodnutí), jestliže obsah výroku blíže ozřejmuje a je možné s jeho pomocí odstranit případné pochybnosti o obsahu a rozsahu uložených povinností, s přihlédnutím k povaze věci nebo k předepsanému způsobu exekuce.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Nájem bytu

Ochrana nájemce při zajištění jeho bytových potřeb je v demokratickém státě v jeho právním řádu zakotvena dlouhodobě, proto ji lze považovat také za součást veřejného pořádku.

Nájem nebytových prostor

Časově omezené uzavření provozoven podnikatelů poskytujících obchod a služby jako prostředek k zabránění nebo omezení dalšího šíření nemoci COVID-19 nebylo vadou předmětu nájmu.

Odměna

Odměna, přiznaná zaměstnanci zdravotnické záchranné služby, který se podílel na plnění úkolů stanovených krizovými opatřeními vydanými vládou České republiky a mimořádnými opatřeními vydanými Ministerstvem zdravotnictví v době řešení epidemie Covid-19, a vyplacená z prostředků přidělených zaměstnavateli rozhodnutím Ministerstva zdravotnictví na základě usnesení vlády č. 518 ze dne 7. 5. 2020, je odměnou poskytnutou podle § 134 zák. práce. Je součástí platu a je nutné ji zohlednit při zjišťování průměrného výdělku zaměstnance.

Odpovědnost za provoz dopravních prostředků

Pouze v případě takových okolností, které nesouvisí s provozem vozidla, avšak přesto vyvolávají negativní působení zvláštních vlastností dopravy či dopravního prostředku, může se provozovatel odpo-

vědnosti zprostit, prokáže-li zároveň, že škodě nemohl zabránit ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze po něm požadovat, tedy že okolnostem, jež vyvolaly škodlivý účinek, nemohl předejít a eliminovat jejich působení na provoz vozidla. Odhození lesní zvěře, která vběhla do vozovky, na jiné vozidlo, nelze považovat za okolnost, která nemá původ v provozu vozidla, jež do zvířete narazilo.

Konkurs

K „okolnostem plnění dluhu, z nichž bylo zřejmé, že dlužník plnění vydá do majetkové podstaty“ (§ 249 odst. 2 insolvenčního zákona) nepatří samo o sobě prohlášení dlužníka, že plnění, které jeho dlužník poskytne po prohlášení konkursu přímo jemu, vydá do své majetkové podstaty (dlužníkům dlužník, který ač věděl nebo mohl vědět o prohlášení konkursu na majetek dlužníka, plní po prohlášení konkursu na majetek dlužníka svůj závazek (dluh) přímo dlužníku, se poté, co vyjde najevo, že plnění se nedostalo do majetkové podstaty, nezproští svého závazku (dluhu) jen proto, že mu dlužník předtím slíbil (prohlásil), že poskytnuté plnění sám předá (vydá) do své majetkové podstaty). Z pohledu § 249 odst. 2 insolvenčního zákona nelze rozlišovat platby podle jejich účelu, například na platby tvořící materiální náklady na zhotovení díla a na platby představující zisk zhotovitele. Od okamžiku zveřejnění usnesení o prohlášení konkursu v insolvenčním rejstříku je povinností osob majících závazek vůči dlužníku veškeré plnění směřovat do majetkové podstaty (k rukám insolvenčního správce), neboť právě tento postup může přispět k dosažení účelu insolvenčního řízení, jakož i ke zproštění se závazku dlužníkůvých dlužníků.

Mzda

Zásada rovného zacházení představuje povinnost zaměstnavatele určitým způsobem zacházet s vlastními zaměstnanci, a to v průběhu celého trvání jejich pracovního vztahu. Zásada rovného zacházení zaručuje rovná práva zaměstnancům nacházejícím se ve stejném či srovnatelném postavení (situaci) a vyplývá z ní též požadavek, aby vnitřní předpisy či praxe zaměstnavatele bezdůvodně nezvýhodňovaly ani neznevýhodňovaly zaměstnance před ostatními srovnatelnými

zaměstnanci. Princip rovnosti zacházení je porušen, pokud odlišnost v zacházení nemá žádné objektivní a odůvodnitelné ospravedlnění. Jednou z oblastí, v nichž jsou zaměstnavatelé povinni zajišťovat rovné zacházení se všemi zaměstnanci, je – jak vyplývá z ustanovení § 16 odst. 1 zák. práce – odměňování za práci (poskytování mzdy, platu nebo odměny z dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti). Při poskytování těchto složek mzdy, které nejsou součástí základní (pevné) sjednané či zaměstnavatelem stanovené nebo určené mzdy (např. základní měsíční, hodinové, úkolové či podílové mzdy) pravidelně vyplácené zaměstnanci za práci, může nerovné zacházení vyplývat i z rozhodnutí zaměstnavatele (příslušného vedoucího zaměstnance) o (ne)přiznání této (do té doby nenárokové) složky mzdy, na kterou zaměstnanci vzniká právo až na základě zvláštního rozhodnutí zaměstnavatele (příslušného vedoucího zaměstnance) o jejím přiznání, které má – jako předpoklad pro přiznání této složky mzdy – v tomto smyslu konstitutivní význam. Postup zaměstnavatele vůči zaměstnancům, který je v rozporu se zásadou rovného zacházení, představuje porušení právní povinnosti; zaměstnanec, který byl nerovným zacházením postižen, má právo domáhat se náhrady vzniklé újmy podle ustanovení § 265 odst. 2 zák. práce. Pro posouzení, zda zaměstnavatel při odměňování svých zaměstnanců za práci zajistil rovné zacházení se všemi zaměstnanci (zásadu rovného odměňování) ve smyslu § 16 odst. 1 a § 110 zák. práce, je však vždy třeba posuzovat zaměstnance nacházející se ve stejném či srovnatelném postavení (situaci).

Náhrada škody zaměstnavatelem

Z důvodu lehkomyšlnosti se zaměstnavatel může zprostit částečně odpovědnosti, prokáže-li, že jednání zaměstnance lze charakterizovat jako nebezpečné riskování nebo hazardérství, kdy si zaměstnanec vzhledem ke konkrétní časové i místní situaci na pracovišti počíná způsobem, při němž vědomě podstupuje riziko hrozícího nebezpečí újmy na zdraví. Na rozdíl od běžné neopatrnosti a jednání vyplývajících z rizika práce, o kterých zákon výslovně stanoví, že je za lehkomyšlné jednání nelze považovat, se pro naplnění skutkové podstaty ustanovení § 270 odst. 2 písm. b) zák. práce vyžaduje

je tzv. kvalifikovaná lehkomyšlnost (zaměstnanec věděl anebo vzhledem ke své kvalifikaci a zkušenostem musel vědět, že si svým jednáním může přivodit úraz), další podmínkou, která musí být splněna současně (i kdyby jednání zaměstnance bylo možno kvalifikovat jako riskantní nebo hazardní), je, aby šlo o způsob činnosti, který je v rozporu s obvyklým způsobem chování zaměstnanců, tedy nejde o činnost, kterou zaměstnavatel trpí nebo toleruje.

Noční klid

Podle čl. 101 odst. 4 Ústavy může stát zasahovat do činnosti územních samosprávných celků, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem. Při posuzování výjimek z doby nočního klidu je třeba nahlížet na stanovení výjimek nejen optikou celkového množství akcí v rámci roku, měsíce či týdne, ale i jejich rozložením v průběhu roku či měsíce, které je často dáno povahou věci, tedy vazbou na konkrétní svátky či tradice v kombinaci s podmínkami, resp. možnostmi, které nabízejí letní měsíce či doba víkendů.

Koncentrace výjimek do období léta je přirozeným důsledkem vhodných podmínek pro venkovní akce právě v letních měsících. Referenčním rámcem pro posouzení splnění podmínky výjimečnosti však nemůže být pouze období letního času či pouze období víkendů, neboť nic takového zákonodárce nepředvídá.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Odškodňování

Rozdílné zacházení na základě napačeného ustanovení § 254 odst. 1 věty druhé zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění účinném od 1. 7. 2017 do 31. 12. 2020, spočívající v tom, že bylo-li nezákonné rozhodnutí vydáno podle daňového řádu v nalézacím řízení, byla náhrada škody ve formě úroku z neoprávněného jednání správce daně poskytována bez dalšího, zatímco postupoval-li správní orgán podle jiného

předpisu, bylo třeba nárok uplatnit zákonem stanoveným způsobem [§ 14 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád)], nepředstavuje porušení čl. 3 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Neděje se totiž tak z tzv. podezřelého důvodu (týkajícího se osobní charakteristiky jednotlivce s úzkým vztahem k důstojnosti člověka), nadto jde o výjimku pro oblast daní, která nároky kladené na zdůvodnění odlišného zacházení zásadně snižuje, přičemž jeho důvodem je „vhodnost“ jak na straně daňového subjektu, tak na straně správce daně díky druhové totožnosti jednotlivých případů. Navíc je u dělené správy dána rozumná symetrie mezi právy a povinnostmi státu a skupiny poplatníků, neboť zákonodárce sice vyžaduje, aby tato skupina škodu uplatňovala u příslušného orgánu, současně jí však nezatěžuje povinností hradit úrok z prodlení.

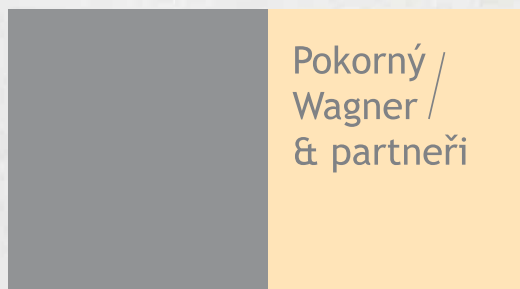
Náhradní pozemek

V řízení o vydání náhradního pozemku podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, dojde k porušení ústavně zaručeného práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, nevyzve-li obecný soud neúspěšného žadatele k označení jiných vhodných pozemků způsobilých uspokojit jím uplatněný nárok.

Náklady řízení

Při rozhodování o náhradě nákladů řízení ve sporech o poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu podle § 31a zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, nelze poměřovat úspěch a neúspěch ve věci jen tím, jak bylo o konkrétním návrhu rozhodnuto. To konkrétně znamená, že je třeba rozlišovat mezi posuzováním samotné existence nemajetkové újmy způsobené při výkonu veřejné moci (základu nároku) a rozhodováním o konkrétní výši přiměřeného zadostiučinění za existující nemajetkovou újmu. Prokáže-li žalobce základ svého nároku, avšak obecný soud přizná žalobci nižší přimě-

a d v o k á t n í k a n c e l á ř

s í l a a r g u m e n t ů

Vždy najdeme řešení.

řené zadostiučinění, než jakého se domáhal, přesto se při rozhodování o náhradě nákladů řízení uplatní § 142 odst. 3 o. s. ř., jenž umožňuje i částečně úspěšnému žalobci přiznat náhradu nákladů řízení v plném rozsahu. Žalobce totiž nemůže být při rozhodování o náhradě nákladů řízení „trestán“ za ne zcela přiléhavý odhad výše budoucího přiznaného nároku.

Rozhodl-li proto obecný soud o náhradě nákladů řízení podle § 142 odst. 2 o. s. ř., aniž by bylo patrné, proč se odklonil od četné judikatury Ústavního soudu a nepoužil § 142 odst. 3 ve spojení s § 136 o. s. ř., porušil právo stěžovatele na soudní ochranu zaručené v čl. 36 odst. 1 Listiny.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Náklady řízení

Rozhodne-li obecný soud o náhradě nákladů řízení podle § 142 odst. 2 občanského soudního řádu, aniž se náležitě vypořádá s nutností použití § 142 odst. 3 ve spojení s § 136 téhož zákona [při určení konkrétního druhu, resp. výše, přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu úvahou soudu v režimu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů], poruší právo žalobce zaručené v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Náklady řízení

Aplikoval-li odvolací soud při určení tarifní hodnoty § 9 odst. 1 advokátního tarifu, aniž by pro to byly splněny zákonné předpoklady, nerespektoval příslušnou právní úpravu a porušil ústavně zaručené právo stěžovatelky na soudní ochranu (čl. 36 odst. 1 Listiny) a právo na ochranu vlastnictví (čl. 11 odst. 1 Listiny).

Má-li odvolací soud na otázku náhrady nákladů řízení jiný náhled než soud nalézací, aniž by se přitom skutkové okol-

nosti relevantně změnil, je povinen vytvořit pro účastníky procesní prostor, aby se mohli k dané otázce vyjádřit a uplatnit námitky a argumenty, které mohou rozhodnutí odvolacího soudu ovlivnit a s nimiž se odvolací soud musí ve svém rozhodnutí vypořádat; nedostojí-li tomuto požadavku, poruší účastníkova ústavně zaručená práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny.

Námitky účastníka řízení

Součástí práva na soudní ochranu je povinnost obecných soudů řádně se vypořádat s námitkami účastníků řízení.

Náklady právního zastoupení

Obecný soud je povinen použít právní předpis jako celek. Není oprávněn selektivně odepřít aplikaci určitého ustanovení, v daném případě § 12 odst. 4 advokátního tarifu. Dospěje-li obecný soud k závěru, že náhrada nákladů právního zastoupení je nepřiměřeně vysoká a zvažuje proto využití svého moderačního práva, musí o tom účastníky poučit a vytvořit jim procesní prostor, aby se k tomu mohli vyjádřit.

Náklady právního zastoupení

Je-li předmětem řízení plnění ocenitelné peněží, je třeba zásadně při určení výše náhrady nákladů řízení postupovat primárně podle § 8 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, a nelze proto vycházet z tarifní hodnoty věci stanovené v § 9 téhož předpisu. Opačný postup může znamenat porušení základního práva na soudní ochranu a zásahu do legitimního očekávání vlastnického práva (čl. 36 odst. 1 a čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod).

Tvrzení obětí

Ačkoliv je to pouze soud, který může svým rozhodnutím legitimizovat postih spojený s vinou pachatele trestné činnosti, není v rozporu s ústavním pořádkem, je-li trestní věc týkající se tzv. hájitelných tvrzení obětí odložena orgánem státního zastupitelství. Z ústavněprávního hlediska jsou relevantní toliko důvody, pro něž není v trestním řízení pokračováno

podle tvrzených práv poškozených, nikoliv povaha orgánu, který má k takovému postupu podle zákona pravomoc.

Z ústavního pořádku vyplývá povinnost státu trestat a účinně potírat všechny druhy nekonsenzuálního sexuálního jednání zasahujícího významně do fyzické nebo duševní integrity oběti, včetně toho, jemuž se oběť fyzicky nebránila. Tímto hlediskem je třeba interpretovat rovněž § 185 trestního zákoníku.

Z hlediska ochrany práv obětí trestné činnosti ústavní pořádek zapovídá, aby orgány činné v trestním řízení interpretovaly podmínky trestní odpovědnosti za závažné porušování lidských práv přehnaně zužujícím způsobem ve prospěch domnělých pachatelů. Zároveň nelze trestní odpovědnost pachatele podmiňovat skutečnostmi, které trestní zákoník nebo jiný právní předpis neuvádí.

Odmítnutí odvolání

Nesprávné stanovení lhůty pro podání odvolání podle § 201 o. s. ř. dosahuje intenzity porušení práva jednotlivce na přístup k soudu zaručeného čl. 36 odst. 1 Listiny, neboť tak dochází k odepření věcného přezkumu rozhodnutí nalézacího soudu.

Odůvodnění rozhodnutí

Soudy vyšších stupňů se mohou v odůvodnění svých rozhodnutí ztotožnit s tím, jak věc hodnotil nižší soud, jejich rozhodnutí se však nesmí vyčerpat prostým konstatováním takového souhlasu. Je třeba, aby v odůvodnění svých rozhodnutí nastínily – byť stručně – nosné úvahy, které je vedly k potvrzení přezkoumávaného rozhodnutí a které musejí zároveň odpovídajícím způsobem reflektovat argumenty předložené účastníky řízení. Odkázat na odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí je možné zejména v případě, kdy se námitky uplatněné v opravném prostředku shodují s námitkami uplatněnými v původním podání, o němž rozhodoval soud v napadeném rozhodnutí. I takový odkaz je přípustný pouze v podrobnostech, paušální odkaz na odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí jako celek bez jakékoliv vlastní argumentace však přijmout nelze, neboť takový postup je v rozporu s právem účastníka řízení na soudní ochranu po-

dle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Obnova trestního řízení

Také v řízení o návrhu na povolení obnovy trestního řízení podle § 277 a násl. trestního řádu jsou obecné soudy povinny dodržovat princip kontradiktornosti, rovnosti účastníků řízení a právo na vyjádření garantované v čl. 36 odst. 1, čl. 37 odst. 3 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Stížnostní soud nemůže rozhodnout o stížnosti státního zástupce proti rozhodnutí soudu, jímž byla povolena obnova trestního řízení, pokud odsouzený neměl možnost se se stížnostní argumentací seznámit.

Platy soudců

Sounáležitost s ostatními je jednou z občanských ctností, jichž jsou příslušníci soudcovského stavu nositeli a jež má své opodstatnění i v liberální společnosti. Funkce soudce nemá rozměr pouze profesní, ale současně osobnostní, projevující se tak, že od soudce se neočekává pouze odbornost a vysoké pracovní nasazení, nýbrž také bezúhonnost a nadprůměrná osobní integrita.

Zmrazení platové základny soudců na rok 2021 lze považovat mimořádně za přiměřené. Platová základna byla zmrazena s ohledem na pandemii, která neměla v moderní historii obdoby a jejíž vývoj (a dopad do hospodaření státu) nebylo možné spolehlivě předvídat. Právě v tomto období vyvstává podstatný prvek gesta solidarity soudců s těžkostmi a výzvami, jež tehdy občany České republiky potkaly. Solidarita soudců ve zvláště těžkých časech neohrožuje jejich důstojnost, ale naopak upevňuje důvěru společnosti v sílu jejich morální a stavovské integrity.

Platy soudců

Časově neomezené snížení koeficientu pro výpočet platové základny soudcovských platů z 3násobku na 2,822 násobek je trvalou platovou restrikcí, která bez projednání s mocí soudní, bez odůvodnění komplexní ekonomickou analýzou a legitimními cíli představuje zásah do nezávislosti soudní moci a porušení čl. 81 a čl. 82 odst. 1 Ústavy ve spojení s čl. 2 odst. 1 Ústavy.

Průtahy v řízení

Okolnost, že účastník nepřiměřeně dlouhého přestupkového řízení má zajištěné uhrazení uložené pokuty třetí osobou, nevyvrací domněnku vzniku nemajetkové újmy, byť takovou újmu významně snižuje. Není-li vznik nemajetkové újmy (být minimální) v řízení vyvrácen a účastníkovi nepřiměřeně dlouhého řízení se nedostane ani zadostiučinění formou konstatování porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě, dojde tím k porušení práva zaručeného čl. 36 odst. 3 Listiny základních práv a svobod. Ve výjimečných případech z ústavního hlediska obстоjí závěr, že účastník řízení, který se po státu v odškodňovacím řízení domáhá zadostiučinění v penězích za porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě a kterému se dostane jen konstatování porušení práva, nemá právo na náhradu nákladů řízení, popřípadě může mít dokonce povinnost nahradit náklady řízení druhé straně (shodně již nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 2699/23 ze dne 28. února 2024).

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Odůvodnění

I pokud se odvolací řízení vede „pouze“ o náhradu nákladů řízení, plně se v něm uplatní požadavek řádného odůvodnění soudních rozhodnutí. Odvolací soud je povinen vždy posoudit všechny rozhodné skutkové a právní okolnosti případu, a to včetně konkrétního vypořádání argumentace v odvolání a ve vyjádření protistrany k němu. Zvláštní pozornost musí odvolací soud odůvodnění věnovat v případech, kdy ve stejné věci rozhoduje podruhé a své původní rozhodnutí mění.

Trestní řízení

O tom, zda je obžalovaný schopen účastnit se jednání, rozhoduje vždy soud, lékařská zpráva je pouze podkladem pro jeho rozhodování.

Pokud krajský soud v rozvrhu práce nestanoví jinak, z hlediska práva na soudní

ochranu je namístě upřednostnit zájem na řádném a odborném rozhodnutí prvostupňové trestní věci specializovaným senátem krajského soudu, nežli trvat na striktním oddělení agendy hlavního pracoviště krajského soudu a jeho pobočky.

Újma na zdraví

Pokud člověka zranili příslušníci bezpečnostních složek státu v souvislosti s jeho vyjádřením odporu proti komunistickému režimu, pak zranění provázely zcela mimořádné okolnosti, které je nezbytné zohlednit při stanovení výše náhrady újmy na zdraví.

Zemědělská půda

Pro stanovení odvodu za odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu podle zákona č. 334/1992 Sb. se použije lhůta v § 148 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, jako celek, včetně základní lhůty upravené v § 148 odst. 1 daňového řádu.

Adhezní řízení

Je porušením práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, odkáže-li trestní soud poškozeného s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, byť ke stanovení výše náhrady škody není třeba provádět další dokazování, jež by podstatně protáhlo trestní řízení (§ 229 odst. 1 trestního řádu).

Dovolání

Odmítne-li dovolací soud dovolání pro nepřipustnost podle § 237 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, aniž by byl důvod nepřipustnosti naplněn, poruší tím ústavně zaručené základní právo dovolatele na soudní ochranu a přístup k soudu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Odejmutí věci rozhodujícím soudci podle § 262 trestního řádu

Institut zákonného soudce ve smyslu čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod je důležitým prvkem právní jistoty, jejíž prolomení je nutno chápat jako postup nestandardní a zcela výjimečný. Proto při rozhodování, zda má být postu-

pováno podle § 262 trestního řádu, musí být tento procesní postup odůvodněn vysokou pravděpodobností, že v případě ponechání věci ve stejném složení senátu tento nebude schopen ukončit řízení způsobem, jenž by mohl odvolací soud aprobovat.

Pokud soud prvního stupně v rámci hlavního líčení provede všechny důkazy v souladu se zásadou bezprostřednosti, a tyto důkazy následně zhodnotí – samostatně i v souhrnu – v odůvodnění zprošťujícího rozsudku, může odvolací soud zprošťující rozsudek zrušit pouze v případě, že jsou skutkové závěry (a na nich založené právní posouzení věci) přijaté soudem prvního stupně v nesouladu s výslednou důkazní situací a nemají v ní oporu.

Místní příslušnost

Pro určení místní příslušnosti soudu ve smyslu § 320 odst. 2 tr. ř. k řízení o podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody podle § 331 odst. 1 tr. ř. je rozhodující, ve které věznici odsouzený v době zahájení tohoto řízení vykonává trest odnětí svobody.

Odměna insolvenčního správce

Odměna insolvenčního správce se ve smyslu ustanovení § 2a vyhlášky č. 313/2007 Sb. ve znění pozdějších předpisů ve spojení s § 38 odst. 1 insolvenčního zákona určuje z počtu přezkoumaných přihlášek pohledávek i tehdy, jde-li o více přihlášek téhož věřitele. Právo insolvenčního soudu postupovat u takto určené odměny podle § 38 odst. 3 věty druhé insolvenčního zákona tím není dotčeno.

Zabrání věci

Podmínkou pro uložení ochranného opatření spočívajícího v zabrání věci nebo v zabrání části majetku osobě odlišné od obžalovaného je návrh státního zástupce. Ten může být učiněn již v obžalobě (návrhu na potrestání), v průběhu hlavního líčení nebo mimo ně. Je pak nezbytné, aby soud jednal s takovou osobou od podání uvedeného návrhu jako se zúčastněnou osobou, aby jí dal poučení a umožnil uplatnění jejích práv podle § 42 odst. 1, 2 tr. ř., zejména vyjádřit se k možnému rozhodnutí o zabrání

věci před jeho vydáním (viz rozhodnutí pod č. 28/2021-III. Sb. rozh. tr.). Není-li to možné, např. proto, že státní zástupce podal tento návrh až v závěrečné řeči, soud podle § 230 odst. 2, 3 tr. ř. vyhradí rozhodnutí o ochranném opatření veřejnému zasedání.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Zdravotní pojištění

Již nadále nemohou být aplikovatelné závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 25. 2. 2021, sp. zn. 32 Cdo 3546/2020, o kategorickém vyloučení možnosti protiústavního zásahu do práva podnikat (čl. 26 odst. 1 Listiny) v případě uzavření úhradového dodatku, i kdyby ujednaný způsob stanovení ceny zdravotních služeb nepokrýval ani nezbytné náklady na jejich poskytnutí. I v situaci, kdy je uzavřen úhradový dodatek a je dle něj plněno, je nutno zohlednit závěry vyplývající z nálezu judikatury Ústavního soudu řešící ústavní souvislosti cenové regulace a limitace úhrad ve zdravotnictví (viz body 25, 34 a 35 nálezu Ústavního soudu ze dne 25. 9. 2023, sp. zn. II. ÚS 565/21). Nelze apriori vyloučit, že konkrétní okolnosti uzavřené smlouvy mohou výjimečně prolomit důsledky plynoucí ze zásady pacta sunt servanda ve vztahu ke sjednané výši úhrad za poskytnutou péči.

Okamžité zrušení pracovního poměru

Dodržuje-li zaměstnavatel povinnosti podle mimořádného opatření, naplňuje svoji povinnost dodržovat ostatní pracovní podmínky stanovené právními předpisy [§ 38 odst. 1 písm. a) zák. práce]. Pro zaměstnance pak platí, že dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k zaměstnancem vykonávané práci patří k základním povinnostem zaměstnance plynoucím z pracovního poměru [srov. § 38 odst. 1 písm. b) zák. práce] a spočívá v plnění povinností, které jsou stanoveny právními předpisy (zejména ustanoveními § 301 a § 302–304

zák. práce), pracovním řádem (§ 306 zák. práce), pracovní smlouvou nebo pokynem nadřízeného vedoucího zaměstnance. Jednalo-li se v posuzované věci o mimořádné opatření ukládající povinnosti zaměstnancům při poskytování sociálních a zdravotních služeb (a pokyn zaměstnavatele vydaný na jeho základě), pak v případě žalobkyně, jež byla pracovníkem v sociálních službách, je zřejmý věcný (vnitřní účelový) vztah uložené povinnosti k plnění jejích závazků plynoucích z pracovního poměru (srov. například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 6. 2023, sp. zn. 21 Cdo 34/2023); šlo tak o povinnost žalobkyně vyplývající z právních předpisů vztahujících se k jí vykonávané práci.

Ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech opatřením obecné povahy zkrácen, se může domáhat jeho zrušení postupem podle § 101a a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní. Pouze ve výjimečné situaci, nemohly-li by civilní soudy vycházet z výroku správního soudu, by mohly posoudit otázku (ne)zákonnosti mimořádného opatření samy coby předběžnou otázku podle § 135 odst. 2 o. s. ř. (srov. například nálezy Ústavního soudu ze dne 22. 5. 2023, sp. zn. III. ÚS 3319/22).

Propadnutí věci

Poté, co trestní rozsudek, jímž soud ukládá trest propadnutí věci, nabude právní moci, může se třetí osoba, která uplatňuje své vlastnické právo k věci postižené trestem propadnutí věci, domáhat svých práv v občanskoprávním řízení (včetně řízení insolvenčního).

Veřejný příslib

Ačkoliv požadovaný výkon ve veřejném příslibu odměny nepředstavuje (skutečnou) podmínku ve smyslu § 548 a násl. o. z., lze analogicky úpravu o záměrném zmaření (skutečné) podmínky aplikovat i na požadovaný výkon veřejného příslibu odměny, neboť svým účelem a smyslem (teleologií) se podmínky požadovaného výkonu v tomto směru povaze (skutečných) podmínek blíží. Proto právní úprava fikce splnění podmínky podle § 549 odst. 2 o. z. se (analogicky) uplatní i pro posouzení záměrného zmaření splnění podmínky veřejného příslibu odměny příslibujícím.

R

WELLNESS & SPA HOTEL
VILLA REGENHART

- * Výhodné pobytové balíčky
- * Stylová restaurace
- * Wellness & Spa
- * Firemní a rodinná setkání
- * Dárkové poukazy

Smluvní pokuta

Byť v poměrech současné právní úpravy v občanském zákoníku již není smluvní pokuta koncipována jako zajištění dluhu, nýbrž jako jeho utvrzení, nic to nezměnilo na povaze smluvní pokuty coby vedlejšího (akcesorického) závazku. Dohoda o smluvní pokutě je i nadále existenčně závislá na existenci utvrzeného dluhu, tj. dluhu, který je prostřednictvím smluvní pokuty utvrzen, úspěšné uplatnění námitky promlčení ve vztahu k utvrzenému dluhu nemůže mít vliv na smluvní pokutu, na niž vzniklo právo před promlčením utvrzeného dluhu, dojde-li však k promlčení utvrzeného dluhu, stává se nevymahatelnou i smluvní pokuta, na niž vzniklo právo po promlčení utvrzeného dluhu. S ohledem na § 2052 o. z. se tyto závěry (přijaté ve vztahu ke smluvní pokutě) uplatní také u (zákonné) pokuty podle § 13 zákona č. 67/2013 Sb. Bude-li tedy příjemce či poskytovatel služeb v prodloužení se splněním nepeněžitých povinností vyplývajících ze zákona č. 67/2013 Sb., může mu vzniknout povinnost zaplatit pokutu podle § 13 tohoto zákona jen do promlčení utvrzovaného nepeněžitého plnění.

Akcie

Nepromlčuje-li se právo akciové společnosti na splnění vkladové povinnosti akcionáře, trvá i právo společnosti vyloučit akcionáře, který je se splacením emisního kursu v prodloužení, neboť kaduční řízení umožňuje společnosti buď přinutit akcionáře ke splnění vkladové povinnosti, nebo (prostřednictvím vyloučení akcionáře a navazujících kroků; srov. § 346 odst. 2 z. o. k.) vyřešit nepříznivé důsledky prodloužení akcionáře se splněním vkladové povinnosti, aniž by společnost musela vymáhat její splnění soudní cestou.

Vazba

Zamítne-li soud stížnost obviněného proti usnesení o vzetí do vazby za situace, kdy obviněný neměl možnost seznámit se s argumentací obsaženou v písemném vyhotovení usnesení soudu prvního stupně, neboť jemu, ani jeho obhájci nebylo toto usnesení doručeno, dochází k porušení základního práva obviněného na spravedlivý proces podle článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod

a práva na obhajobu podle článku 40 odst. 3 Listiny základních práv a svobod.

Výkon trestu odnětí svobody – vydání osoby do cizího státu

Rozhodne-li stížnostní soud o stížnosti, aniž je mu soudem prvního stupně předloženo řádně a včas doplněné odůvodnění blanketní stížnosti v důsledku administrativního pochybení tohoto soudu, odporuje rozhodnutí o stížnosti právu na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Uplatní-li osoba v řízení návrh na doplnění důkazů, který se ukáže jako klíčový, musí se s ním soud věcně vypořádat, jinak postupuje v rozporu s čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Aby soud dostál požadavkům vyplývajícím z čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, musí se v řízení o přípustnosti vydání osoby do cizího státu k výkonu trestu odnětí svobody na doživotí věcně vypořádat s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva, která je pro danou věc relevantní, a to zejména vyplývají-li z ní konkrétní kritéria pro posouzení dané věci.

Blanketní stížnost v trestním řízení

Blanketní opravné prostředky trestní řád neupravuje. Praxe umožňuje aplikovat tento nadstandardní přístup, přestože fakticky slouží k prodlužování zákonné lhůty, která v tomto případě činí podle § 143 odst. 1 trestního řádu tři dny. Pro to by měly obecné soudy na obcházení zákona reagovat a srozumitelně účastníkovi sdělit, že zvolený postup odmítají. Takovým krokem je stanovení kratší lhůty, zejména v situaci, navrhne-li účastník lhůtu (14 dní), která je tak při využití zákonné lhůty k podání blanketní stížnosti pak v součtu téměř šestnásobkem lhůty zákonné. V případě, že obecné soudy na tento postup rezignují, musí v souladu s judikaturou Ústavního soudu vyčkat uplynutí lhůty určené stěžovatelem k doplnění blanketní stížnosti.

Doznání k trestnému činu

I. Doznání odsouzeného k trestnému činu není nezbytnou podmínkou pro podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Vycházely-li rozhodující soudy z toho, že absence doznání stěžovatele, resp. v návaznosti na to získání náhledu na jeho trestnou činnost, brání

splnění podmínky prokázání polepšení podle § 88 odst. 1 trestního zákoníku, jde o ústavně nekonformní výklad a o aplikaci tohoto ustanovení v rozporu se stěžovatelovým právem na soudní ochranu zaručeným v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, neboť pouhé odepření doznat se k činu samo o sobě splnění této podmínky nevylučuje.

II. Dospěly-li obecné soudy v řízení o podmíněném propuštění k závěru, že odsouzený stěžovatel nesplnil podmínku „polepšení se“ ve smyslu § 88 odst. 1 trestního zákoníku, aniž by provedly relevantní důkazy navržené odsouzeným stěžovatelem a, aniž by se v odůvodnění napadených rozhodnutí náležitě vypořádaly s protiargumentací stěžovatele, rozhodly v rozporu s judikaturou Ústavního soudu o tzv. opomenutých důkazech a založily nepřekoumatelnost ústavní stížnosti napadených rozhodnutí, čímž porušily právo stěžovatele na řádný proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Nemajetková újma

Tvrdí-li žalobce, který nepodal návrh na zrušení opatření obecné povahy, naplnění důvodů zvláštního zřetele hodných, pro které návrh nepodal, je povinností soudu se s jejich případnou existencí řádně vypořádat. Přitom zejména zohlední, z jakých důvodů žalobce takový návrh nepodal, zda měl aktivní vliv na podání návrhu, na jehož základě bylo opatření obecné povahy zrušeno a případně na argumentaci v něm použito.

Náhrada škody

Zákon o zdravotních službách má ve vztahu k občanskému zákoníku povahu zvláštního právního předpisu, avšak jde především o veřejnoprávní úpravu podmínek pro poskytování zdravotních služeb, přičemž z žádného ustanovení zákona o zdravotních službách nevyplývá, že by za vzniklou újmu odpovídal pouze poskytovatel zdravotních služeb. Nic takového nelze dovodit ani z jeho

povinnosti uzavřít smlouvu o pojištění jeho odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb [§ 45 odst. 2 písm. n) zákona o zdravotních službách]. Povinnost k náhradě újmy není podmíněna pojištěním pro případ odpovědnosti za škodu.

Jestliže se za vůli právnické osoby považuje rozum a vůle člověka, který za tuto právnickou osobu jedná (tzv. fiktivní teorie právnických osob), musí být tyto atributy stejné, vystupuje-li současně v pozici pomocníka.

Nájem

Z výslovného znění § 2249 odst. 1 o. z., i ze smyslu, významu a účelu této úpravy (k výkladu právních norem viz stanovisko pléna Ústavního soudu ze dne 21. 5. 1996, sp. zn. Pl. ÚS-st. 1/96, uveřejněné pod číslem 9/1997 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu) vyplývá, že pronajímatel musí k návrhu na zvýšení nájemného nájemci doložit také výši srovnatelného nájemného obvyklého v daném místě, nájemce musí být s její výši seznámen již v první fázi procesu zvyšování nájemného. Postup při zjišťování srovnatelného nájemného obvyklého v daném místě upravuje § 3 nařízení vlády č. 453/2013 Sb.

Pohledávka

Souhlas dlužníka (úpadce) s tím, aby pohledávku přihlášenou do konkursního řízení za něj uhradila konkursnímu věřiteli třetí osoba (§ 332 odst. 1 obč. zák.), jakož i dohoda třetí osoby s dlužníkem (uzavřená ve smyslu § 534 obč. zák.), o tom, že za dlužníka uhradí konkursnímu věřiteli pohledávku přihlášenou do konkursního řízení, není nakládáním s majetkem náležejícím do konkursní podstaty (§ 14 odst. 1 písm. a/ zákona č. 328/1991 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2007) a osobou oprávněnou takový souhlas udělit nebo takovou dohodu uzavřít je i po prohlášení konkursu dlužník (úpadce), nikoli správce jeho konkursní podstaty. Závěr Nejvyššího soudu, že účast konkursního věřitele, jehož zjištěná pohledávka zanikla v průběhu konkursu vedeného podle zákona o konkursu a vyrovnání souladu se zákonem jinak než uspokojením z majetku náležejícího do konkursní podstaty úpadce, v konkursním říze-

ní nelze ukončit usnesením vydaným podle § 94 o. s. ř. (ve znění účinném do 31. 12. 2007) nemá být vykládán tak, že takový věřitel dále může vykonávat v konkursním řízení stejná práva, jako konkursní věřitelé, jejichž pohledávka dosud nezanikla (nebyla uspokojena). Jestliže takový věřitel i nadále uplatňuje v konkursu svá domnělá práva (své domnělé nároky), je na soudu, aby v rozhodnutích, jež se těchto „nároků“ týkají, nebo v nichž se zabývá námitkami anebo podanými opravnými prostředky takové (domnělého) věřitele, věcně odůvodnil proč dotčená osoba (již) není účastníkem konkursního řízení (konkursním věřitelem ve smyslu § 7 zákona č. 328/1991 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2007). Zabývá-li se soud námitkami nebo opravnými prostředky domnělého konkursního věřitele ve svých rozhodnutích opakovaně, může (při nezměněném skutkovém stavu věci) odůvodnění svých pozdějších rozhodnutí omezit na odkaz na věcnou argumentaci obsaženou v dřívějším pravomocném rozhodnutí, v němž se touto otázkou již zabýval.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Promlčení

Pro řešení otázek promlčení nároku na náhradu újmy způsobené porušením práva EU se zásadně použijí pravidla vtělená do zákona č. 82/1998 Sb., vyjma těch situací, kde by takové použití odporovalo zásadám rovnocennosti a efektivit.

Promlčení

Tříletá subjektivní promlčecí lhůta práva dodavatele na úhradu nákladů podle § 77 odst. 5 energetického zákona nemůže začít běžet dříve, než se dodavatel dozvěděl (nebo dozvědět měl a mohl), že mu vzniklo právo požadovat úhradu již vzniklých jednorázových nákladů na provedení změn způsobu dodávky či vytápění či nákladů spojených s odpojením od rozvodného tepelného zařízení včetně odstranění tepelné přípojky nebo předávací stanice.

Dědění

Podle právní úpravy účinné od 1. 1. 2014 se může oprávněný (pravý) dědic domáhat svého dědického práva u soudu obdobnými právními prostředky, jaké se (jinak) poskytují vlastníku.

Exekuce

Exekuci prodejem zástavy nelze zastavit podle § 268 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 52 odst. 1 exekučního řádu z důvodu zániku zástavního práva oprávněného k zástavě podle části ustanovení § 41 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích (ve znění pozdějších předpisů), která byla zrušena nálezem pléna Ústavního soudu ze dne 28. 5. 2024, sp. zn. Pl. ÚS 31/21.

Exekuce

Vymahatelnou pohledávkou na výživném (rodiče k nezaopatřenému dítěti) ve smyslu ustanovení § 42a odst. 1 obč. zák. je nejen výživné splatné v době rozhodnutí soudu o odpůřčí žalobě, ale i běžné výživné, jehož splatnost teprve nastane.

Odpovědnost státu za škodu

Podání návrhu na zastavení exekuce jako podmínky pro založení odpovědnosti státu ve smyslu § 8 odst. 3 zák. č. 82/1998 Sb. platí i ve vztahu k exekucím nařízeným před 1. 1. 2013.

Překážka věci rozsouzené

Usnesení soudního exekutora o zastavení exekuce vydané na základě tzv. fikce souhlasu oprávněného podle ustanovení § 55 odst. 3 e. ř. nezakládá překážku věci pravomocně rozhodnuté.

Osvojení

Podle právní úpravy účinné do 31. 12. 2024 nemůže partner osvojit dítě svého stejnopohlavního partnera.

Nemajetková újma

Uzná-li soud ve sporu o přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou při výkonu veřejné moci základ žalobcova nároku (existenci ne-

majetkové újmy), avšak přiměřené zadostiučinění nepřizná v plné žalované výši, má podle judikatury Ústavního soudu při rozhodování o náhradě nákladů řízení přesto postupovat podle § 142 odst. 3 občanského soudního řádu, jenž umožňuje přiznat i částečně úspěšnému žalobci náhradu nákladů řízení v plném rozsahu, neboť rozhodnutí o výši plnění závisí na úvaze soudu. To platí přiměřeně i pro rozhodování o nákladech odvolacího řízení, odvolal-li se žalobce proti výši náhrady mu přiznané. Nepostupuje-li takto soud, aniž zároveň dostatečně vysvětlí (s ohledem na konkrétní okolnosti věci) z jakého důvodu, poruší tím právo stěžovatele na soudní ochranu, zaručené čl. 36 odst. 1 Listiny.

Prohlášení viny

Soud není oprávněn prohlášení viny přijmout, má-li o jakémkoliv relevantním aspektu skutkového stavu důvodné pochybnosti. Institut prohlášení viny nedává státním orgánům možnost obcházet pravidlo in dubio pro reo a zásadu materiální pravdy.

Omezenou možnost podání opravných prostředků v řízeních, v nichž obžalovaný prohlásil vinu, je nutné interpretovat v souladu se zásadou materiální pravdy. Založí-li nově zjištěné skutečnosti důvodné pochybnosti o vině obžalovaného, nelze přezkum odsuzujících rozhodnutí zákonem vyloučit.

Je-li účelem prohlášení viny zrychlit řízení tam, kde se strany trestního řízení shodly v otázce viny, ale nikoliv v otázce trestu, je důležité poskytnout obžalovanému úplné a srozumitelné poučení zejména v oblasti hrozících sankcí. V první řadě je třeba trvat na poučení obžalovaného o rozsahu zákonné trestní sazby. Dále je zásadně nutné obžalovanému vysvětlit, že mu právní řád negarantuje uložení mírného trestu, tím méně pod zákonnou sazbou, přičemž odvolací soud může uložený trest zpřísnit.

Reorganizační plán

Odepře-li insolvenční soud věřiteli, který splnil zákonnou podmínku ve smyslu § 350 odst. 1 insolvenčního zákona (povinnost hlasovat pro odmítnutí reorganizačního plánu), možnost podat proti usnesení o schválení reorganizač-

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

ního plánu řádný opravný prostředek, porušuje ústavně zaručené právo na přístup k soudu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Restituce

V řízení o peněžité náhradě za nevydané pozemky podle § 16 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, není ústavně souladný takový výklad, který zvyšuje ceny uvedené podle § 28a tohoto zákona ve vyhlášce č. 182/1988 Sb., ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb. (dále jen „vyhláška“), toliko podle míry inflace běžného spotřebního zboží, a nezohledňuje růst cen nemovitostí. Koeficient šestinásobku finanční náhrady určené podle vyhlášky je s ohledem na časový odstup od účinnosti zákona o půdě zásadně neústavně nízký a odporuje závazným právním závěrům obsaženým ustálené judikatuře Ústavního soudu (nález ze dne 12. 1. 2021 sp. zn. Pl. ÚS 21/19 a nález ze dne 15. 11. 2023 sp. zn. IV. ÚS 2827/22). Z těchto nálezů plynou pro orgány veřejné moci tři závazné (čl. 89 odst. 2 Ústavy České republiky) podmínky určování výše náhrady, která má být: 1. přiměřená a rozumná, 2. nemusí nutně dosahovat tržní ceny, 3. má odčinit nebo zmírnit majetkovou křivdu tak, jako by tomu bylo při vydání věci. Šestinásobné zvýšení cen určených podle výše označené vyhlášky těmito kritériím nedostojí, neboť nezohledňuje míru růstu cen nemovitostí, nýbrž toliko tzv. běžného spotřebního koše. Ačkoli nemusejí být náhrady nezbytně ekvivalentem aktuálních tržních cen pozemků, musejí příslušné orgány pro dodržení i dalších právě uvedených ústavněprávních požadavků poskytování náhrad zohlednit také růst cen nemovitostí jako specifického druhu věci a svou kalkulaci podrobně odůvodnit. Postup, který nebere dostatečně na zřetel tato kritéria, porušuje základní práva jednotlivců na ochranu vlastnictví a na soudní a jinou právní ochranu podle čl. 11 odst. 1 a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Pracovní poměr

Je-li zaměstnanec v době pracovního úrazu nebo zjištění nemoci z povolání v několika pracovních poměrech, je třeba při stanovení výše odstupného příslušejícího zaměstnanci podle § 67 odst. 2 věty první zák. práce vycházet pouze z průměrného výdělku dosahovaného zaměstnancem u toho zaměstnavatele, který s ním rozvázal pracovní poměr výpovědí z důvodů uvedených v § 52 písm. d) zák. práce nebo dohodou z těchto důvodů, v tom pracovním poměru, který je z uvedeného důvodu rozvazován. Je-li se zaměstnancem takto rozvázáno více pracovních poměrů, posuzuje se nárok zaměstnance na odstupné a jeho výše ve vztahu ke každému zaměstnavateli zvlášť. Pro účely stanovení výše odstupného náležejícího zaměstnanci od zaměstnavatele podle § 67 odst. 2 věty první zák. práce nelze vycházet z průměrného výdělku dosahovaného zaměstnancem u jiného zaměstnavatele v dalším (souběžném) pracovním poměru.

Předkupní právo

Je-li předmětem převodu spoluvlastnický podíl k pozemku nebo stavbě na něm zřízené za předpokladu, že smlouva, jejímž předmětem je převod vlastnictví k příslušnému spoluvlastnickému podílu, byla uzavřena k 1. 7. 2020 a později, kdy nabytí účinnosti zákon č. 163/2020 Sb., náleží předkupní právo vlastníkovu pozemku či stavby na něm se nacházející ve smyslu § 3056 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a to i když by nabytí příslušného spoluvlastnického podílu nevedlo přímo ke sjednocení vlastnictví pozemku a stavby, je-li vyloučeno předkupní právo podílových spoluvlastníků vzniklé ze zákona.

Věcná břemena

Ustanovení § 1029 a násl. o. z. představují speciální úpravu služebnosti nezbytné cesty, obsahující i zvláštní úpravu pro zrušení práva nezbytné cesty v § 1034 a násl. o. z. Pro zrušení práva nezbytné cesty zřízené soudem tak § 1299 odst. 2 o. z. nelze použít. ^⑤

BŘÍZA & TRUBAČ

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ — ATTORNEYS AT LAW

WWW.BRIZATRUBAC.CZ

ČEZ plánuje během 10 let nabrat 4 000 nových odborníků, zejména kvůli jádru a rozvoji moderní energetiky v distribuci

Během následujících 10 let plánuje ČEZ nabrat přibližně 4 000 nových odborníků nejen s technickým vzděláním. Vzhledem k plánovaným investicím do oblasti jaderné energetiky, především v souvislosti s výstavbou nových bloků v Jaderné elektrárně Dukovany, rozvojem malých modulárních reaktorů a modernizací stávajících elektráren, očekává ČEZ zvýšený nábor odborníků právě v tomto segmentu. Kromě jaderné energetiky se ale ČEZ zaměřuje i na nábor specialistů v oblasti distribuce, obnovitelných zdrojů, technologií pro energetické úspory a digitalizaci provozu. Poptávce po nových energetických jde ČEZ naproti řadou aktivit zaměřených právě na studenty a absolventy – ročně jeho programy projde na 450 zájemců. Prostřednictvím různorodých programů a stáží se snaží propojit akademické znalosti studentů s praktickými zkušenostmi z reálného prostředí.

ČEZ se dlouhodobě zaměřuje na podporu vzdělávání a rozvoj mladých talentů. ČEZ tak podporuje nejen rozvoj nových odborníků, ale také přispívá k udržitelnému rozvoji celého sektoru. Pro studenty a absolventy nabízí ČEZ bohaté možnosti, jak rozšířit své znalosti a získat praxi.

„Vzdělávání a rozvoj mladých talentů jsou pro nás klíčové, protože věříme, že budoucnost energetiky závisí na nových odbornících, kteří přinesou inovativní řešení a svěží pohled. Každoročně projde našimi programy a stážemi přibližně 450 studentů, přičemž řada z nich po dokončení studia nachází uplatnění ve společnosti ČEZ. Jsme hrdí na to, že můžeme pomáhat formovat novou generaci odborníků, kteří se stanou lídry v oblasti energetiky. S ohledem na rostoucí nároky v oblasti jaderné energetiky a obnovitelných zdrojů je pro nás zásadní podporovat talenty, které se budou podílet na budoucím rozvoji těchto klíčových oblastí,“ řekla Michaela Chaloupková, členka představenstva a ředitelka divize správa ČEZ.

ČEZ pomáhá rozvíjet dovednosti mladých lidí a vytváří si základnu budoucích odborníků, kteří budou schopni čelit novým výzvám v energetice, a to i prostřednictvím spolupráce s partnerskými školami. Aktuálně jde o 100 středních odborných a průmyslových škol, gymnázií a vysokoškolských fakult a univerzit. Nejen pro partnerské školy nabízí ČEZ bohatou nabídku exkurzí, přednášek, stáží a stipen-

dijních programů. Celkem jde o 11 programů, z toho 7 pro střední a 4 pro vysoké školy.

Mezi nejoblíbenější programy patří dvouletý Letní univerzity v jaderných elektrárnách, které každoročně přitahují zájemce o jadernou energetiku. Letos se obou Letních univerzit zúčastnilo více než 60 studentů, za celou dobu existence (v Temelíně 19 let, v Dukovanech 16 let) ji absolvovalo téměř 1 200 vysokoškoláků. Zhruba polovina absolventů Letní univerzity po skončení školy nastoupí do jaderných provozů Skupiny ČEZ, řada z těch, kdo se zúčastnili prvních ročníků, pracuje v ČEZ dodnes. Studenti technických oborů mohou díky účasti také získat stipendium – za pět let ve výši téměř půl milionu korun.

Pro středoškoláky jsou připraveny třídní specializované programy, zaměřené na různé oblasti energetiky: Jaderné, Distribuční nebo ESCO maturity studenty seznamují s konkrétními provozy a tématy. Vybrané partnerské střední školy se mohou zapojit do Motivačního programu Prokopa Diviše, v němž nejlepší studenti vybraných elektro oborů získávají peněžitou odměnu. Za osm ročníků tohoto programu rozdala ČEZ více než 7 milionů korun.

SMR Camp a SMR maturita, která v letošním roce rozšíří nabídku ostatních energetických maturit, zase přibližují mladým lidem inovace v oblasti malých modulárních

reaktorů, což je dynamicky se rozvíjející odvětví s velkým potenciálem do budoucna. Silný zájem uchazečů o oba programy ukazuje, že tento potenciál vnímají i sami studenti. Green Energy Tour poskytuje studentům možnost navštívit „zelené elektrárny“ a pochopit význam obnovitelných zdrojů energie v praxi. Tyto programy jsou navrženy tak, aby studenti mohli propojit své teoretické znalosti s praktickými zkušenostmi a získali tak komplexní přehled o fungování energetiky.

Kromě stáží a specializovaných programů nabízí ČEZ také trainee programy, jako je ESCO trainee program, který umožňuje studentům magisterského stupně zapojit se do reálných projektů s praktickým dopadem. Praktické zkušenosti mohou sbírat studenti také v projektu duálního vzdělávání ČEZ Distribuce, který funguje ve spolupráci s Moravskoslezským krajem, MŠMT a Svazem průmyslu a dopravy. Duální vzdělávání představuje úzké propojení teoretického vzdělávání ve školách s praxí ve firmách.

Brož Sedlatý

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

ODVÁŽNÁ ŘEŠENÍ NELEHKÝCH ÚKOLŮ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

Advokátní kancelář Brož, Sedlatý s.r.o.

Atrium Flora – Budova A, Vinohradská 2828/151, 130 00 Praha 3,

Česká republika, tel.: +420 246 028 028, fax: +420 246 028 029,

e-mail: info@broz-sedlaty.cz

www.broz-sedlaty.cz

Platforma pro udržitelné stavebnictví ze dřeva: v Česku vznikají první ekologické vícepodlažní dřevostavby

Pro jejich větší rozšíření je třeba dokončit změnu legislativy a zavést do praxe Surovinovou politiku pro dřevo, schválenou v červnu vládou ČR. Díky intenzivnější spolupráci soukromého a veřejného sektoru se však věci dávají do pohybu: změna norem i politika vlády povedou podle Platformy k tomu, aby v segmentu výstavby vícepodlažních budov ze dřeva vzniklo v ČR stabilní a předvídatelné prostředí.

V západní Evropě je udržitelné stavebnictví ze dřeva již několik let běžnou praxí. První ekologické vícepodlažní dřevostavby začínají vznikat i u nás. Česká požární norma připouští dřevostavby do požární výšky 12 metrů (i když byl teoreticky možný inženýrský přístup, v praxi jej nikdo pro vyšší dřevostavby nepoužíval). Členové Platformy pro udržitelné stavebnictví ze dřeva, která vznikla vloni ze společně deklarované potřeby ke změně legislativních omezení a k vytvoření předvídatelného a stabilního prostředí pro vícepodlažní stavby ze dřeva, na pololetním podzimním setkání konstatovali, že uplynulý půlrok přinesl řadu pozitivních novinek, díky nimž bude možné ekologické vícepodlažní dřevostavby v ČR realizovat v mnohem větší míře než dosud. Shodli se však na tom, že je potřeba především dokončit proces normotvorby, na čemž se nyní intenzivně pracuje, a uvést do praxe Surovinovou politiku pro dřevo, kterou schválila vláda ČR ve svém usnesení z 26. 6. 2024. Definovali zároveň další body, jejichž naplňování vnímají jako klíčové pro ekologičtější budoucnost českého stavebnictví a realitního trhu: patří mezi ně mj. zavedení nástrojů finanční podpory výstavby ze dřeva pro stavebníky i koncové uživatele a také vyšší podíl dřevostaveb v rámci nových veřejných budov. Členové Platformy vnímají aktuálně velký posun v tom, že se díky intenzivnější spolupráci soukromého a veřejného sektoru věci dávají do pohybu a vytvářejí se podmínky, aby se segment vícepodlažních dřevostaveb mohl rychleji rozvíjet a vzniklo funkční konkurenční prostředí. Stejně jako ve vyspělých zemích západní Evropy, které podobným vývojem již prošly, nebo nyní procházejí.

Timber Praha – první vícepodlažní domy ze dřeva v novodobé historii hlavního města

Dokončení procesu normotvorby

V ČR lze stavět budovy s konstrukčním systémem ze dřeva nad požární výšku 12 m, a to tzv. inženýrským způsobem. Využití pro dřevostavby bylo potvrzeno na základě společného odborného stanoviska zainteresovaných institucí (HZS, ČAS a UCEEB ČVUT) zveřejněného koncem loňského roku ve Věstníku Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Toto stanovisko není ještě novou požární normou, ale jednoznačně zvýšilo jistotu pro investory a změnilo přístup jednotlivých pracovišť prevence HZS k této věci. Navíc byly vydány jednotlivé části druhé generace Eurokódů 5 pro navrhování dřevěných konstrukcí formou Technické normalizační informace a byly zavedeny čtyři mezinárodní ISO standardy zaměřené na požárně inženýrský přístup do systému ČSN. Podle informace Petra Kuklíka z UCEEB ČVUT, pověřeného vedením týmu pro vytvoření normativních podmínek požární bezpečnosti pro větší využití dřeva

ve stavebnictví, by již do konce letošního roku mělo být hotové normativní řešení pro vícepodlažní dřevostavby. Díky němu by bylo možné normativně stavět čisté i hybridní dřevostavby (tzn. kombinace dřeva a železobetonové konstrukce) až do výšky 22,5 m, inženýrský přístup by se využíval až pro stavby ze dřeva nad tuto výšku. Vydání návrhu na změnu požární normy z hlediska dřevostaveb je nyní naplánováno na 1. pololetí roku 2025. Zároveň již byly schváleny nové postupy při určování požární odolnosti.

Surovinová politika pro dřevo byla schválena vládou ČR. Nyní je třeba ji uvádět do praxe

Vláda ČR ve svém usnesení z 26. 6. 2024 schválila Surovinovou politiku pro dřevo. Podle Jana Lojdy z Ministerstva zemědělství ČR, které se (spolu se zástupci MPO ČR, MŽP ČR, státních i nestátních vlastníků lesů, akademické obce, dřevozpracujících podniků a lesnických a dřevařských profesních svazů a nevládních organizací)

Máme advokacii rádi, i když je to náročná a stresující práce. Děláme ji moderně, lidsky s odpovědným přístupem a slušně. Máme ostré lokty tam, kde je jich třeba, ale zároveň rádi strany přívětivým a smířlivým jednáním přivedeme ke smírnému řešení jejich problémů.

Stavební právo & nemovitosti • Trestní právo & compliance
Obchodní právo s mezinárodním prvkem • Veřejné zakázky

podílí na činnosti stálé pracovní skupiny pro tuto oblast, je cílem schválené Surovinové politiky pro dřevo mj. vytvořit pravidla pro realizaci dřevostaveb s požární výškou až 22,5 m tak, aby pro tyto stavby nemusel být používán jen požárně inženýrský přístup. Dále pak vytvořit motivační ekonomické nástroje pro podporu vyšší realizace dřevostaveb, zavést daňové úlevy v rámci užívání objektů ze dřeva nebo s využitím jiných obnovitelných materiálů a v neposlední řadě navýšit minimální podíl dřeva u budov realizovaných v rámci veřejných stavebních projektů. To, že Česká republika schválila Surovinovou politiku pro dřevo v usnesení vlády, vnímají zástupci Platformy jako velmi významný posun a velký krok dopředu v porovnání s okolními státy. Nyní je však podle nich zásadní, aby česká Surovinová politika pro dřevo nacházela své uplatnění v praxi. Jde např. o větší podíl dřevostaveb v rámci výstavby veřejných budov. Schválená Surovinová politika cílí na dosažení minimálního podílu dřeva ve výši nejméně 20 % v rámci veřejných stavebních projektů realizovaných v resortu českého ministerstva zemědělství. Některé evropské státy jdou ale v tomto ještě mnohem dál: vzorem je Finsko, které má od roku 2016 vládní program, jenž má za cíl v zemi postavit do roku 2024 nejméně 45 % veřejných budov ze dřeva – a ze dřeva se tam staví např. řada vzdělávacích zařízení. Součástí pracovní skupiny pro realizaci české Surovinové politiky pro dřevo jsou také zástupci Svazu měst a obcí ČR – pro municipality byla zpracována příručka „Průvodce ve využití dřeva ve veřejných zakázkách“. Realizace většího podílu veřejných budov ze dřeva je příležitostí pro rozvoj navazujícího sektoru sekundárního zpracování dřeva, který vytváří vyšší přidanou hodnotu (z modelového výhledu ministerstva zemědělství do poloviny tohoto století přitom vyplývá, že zásoby dřeva v českých lesích budou pro tyto cíle dostatečné). Do výstavby veřejných budov ze dřeva by se rádi pustili i developeři větších urbanistických celků – např. společnost YIT plánuje v rámci svého připravovaného rezidenčního areálu na Kladně postavit ze dřeva mateřskou školu.

Stát jako hnací motor výstavby ze dřeva

Podle zástupců Platformy by to měl být také stát, který by měl být hnacím motorem výstavby ze dřeva jako inovačního trendu ve stavebnictví, jenž přispívá

k jeho dekarbonizaci. Příkladem dobré praxe jsou dřevostavby společnosti Lesy České republiky, která navíc plánuje postavit ze dřeva své hlavní sídlo v Hradci Králové. Podle Jana Kubína ze společnosti YIT, jež se zavázala do roku 2030 oproti výchozímu roku 2019 snížit emise CO₂ ve svých developerských projektech v zahraničí i v ČR o polovinu, se tohoto cíle prakticky nedá dosáhnout bez využití dřeva, které dokáže emise oxidu uhličitého pohlcovat.

Zavedení nástrojů finanční podpory pro stavebníky i koncové uživatele

Důležitou roli v dalším rozvoji dřevostaveb – a v souladu s přijatou Surovinovou politikou pro dřevo – by podle Platformy mohly mít vhodné úpravy v podmínkách financování výstavby dřevostaveb či staveb z jiných udržitelných materiálů, které by vyústily ve zvýhodnění jak pro stavebníky a developery, tak i pro koncové kupující a také financující subjekty. V úvahu podle Platformy připadají např. daňové úlevy při užívání objektů ze dřeva (snížení daně z nemovitostí u těchto staveb) či daňové pobídky, resp. úrokové zvýhodnění u úvěrů čerpaných na výstavbu či pořízení dřevostaveb. Takové motivační nástroje by mohly pomoci nastartovat celý tento segment a vytvořit konkurenční prostředí.

Již realizované a plánované projekty vícepodlažních dřevostaveb

O tom, že se výstavba budov ze dřeva začíná v ČR posouvat kupředu, svědčí nedávné realizace či projekty, které jsou v přípravné fázi. Společnost UBM De-

velopment Czechia nedávno dokončila Timber Praha – první vícepodlažní rezidenční dřevostavby v novodobé historii hlavního města. Skanska se v brzké době chystá stavět bytový dům Dřevák v rámci rezidenčního komplexu D.O.K. Radlice. Společnost Linkcity Czech Republic v rezidenčním areálu Nová Tesla realizuje v Pardubicích rovněž jeden vícepodlažní bytový dům jako dřevostavbu. Vzorem pro veřejné budovy by se mohla stát již zmíněná plánovaná největší administrativní dřevostavba v ČR: nové sídlo společnosti Lesy České republiky v Hradci Králové.

O Platformě pro udržitelné stavebnictví ze dřeva

Platforma pro udržitelné stavebnictví ze dřeva vznikla vloni ze společné deklarované potřeby předních firem (působících v oboru architektury, stavebnictví a realitního trhu) ke změně legislativních omezení zabraňujících větší realizaci vícepodlažních dřevostaveb v ČR. Vznik Platformy iniciovala společnost UBM Development Czechia (letos v září dokončila projekt Timber Praha – první udržitelné bytové domy ze dřeva v novodobé historii hlavního města) společně s architektonickou a realizační společností se zaměřením na dřevostavby Prodesi/Domesi. Aktuálně je členy Platformy celkem 16 subjektů z různých oblastí realitního trhu: UBM Development Czechia, Prodesi/Domesi, Skanska, YIT, Linkcity, Trigema, Edifice Group, JRD, Crestyl, Progresus Invest Holding, SYNER Group, Jakub Cigler Architekti, Chybík + Kristof, Studio Perspektiv, Komerční banka a Česká spořitelna.

Vizualizace budoucí dřevostavby v rezidenčním areálu Nová Tesla Pardubice

Firemní kultura je základem loajality a spokojenosti v D.A.S.

D.A.S. pojišťovna právní ochrany působí na českém trhu již téměř třicet let jako první a dosud jediná specializovaná pojišťovna nabízející právní ochranu. Za měsíční paušál mají klienti přístup k právní pomoci, která je dostupná 24 hodin denně, 7 dní v týdnu. Společností, kterým zaměstnanci zůstávají loajální napříč dekádami, a to navíc v době, kdy je běžné měnit práci každých pár let, je čím dál méně. Jak tedy D.A.S. docílila toho, že téměř čtvrtina jejích zaměstnanců zůstává firmě věrná více než 10 let?

Právě důraz na poskytování kvalitních služeb a péče o zaměstnance je tím, co firmu odlišuje. Jak poznamenala Dana Břinková, HR manažerka D.A.S., klíčem k loajalitě zaměstnanců je stabilní firemní kultura. „Nejde jen o benefity nebo moderní technologie, ale hlavně o to, aby naši lidé věděli, že jsou pro firmu důležití. Chceme, aby cítili, že tu mají prostor pro růst a zároveň pracují v přátelském a podpořujícím prostředí.“

S tím souhlasí i dlouholetí zaměstnanci, jako Dana Svobodová, Monika Tomanová a Jaroslav Dudek, kteří nám svěřili své příběhy a zkušenosti. Každý z nich nabízí jedinečný pohled na to, co je v D.A.S.

drží a jaké výzvy museli během své kariéry překonat.

Monika Tomanová, právnička, která je ve firmě již přes dvě dekády, vzpomíná na své začátky s úsměvem: „Na svůj první den si dobře pamatuji. Čerstvě jsem ukončila studium a nastoupila do svého prvního zaměstnání. Tehdy mi bylo přiděleno číslo 4, což znamenalo, že jsem byla čtvrtá v počtu právníků. Dnes nás je několik desítek a práce je mnohem rozmanitější.“

Co vás motivuje zůstat?

Věrnost zaměstnanců D.A.S. není jen o pracovním prostředí. Mnozí z nich

zdůrazňují, že to, co je drží ve firmě, je především smysluplnost práce, kterou vykonávají.

„Co mě tady drží? Je to hlavně o tom, že moje práce má smysl,“ říká Dana Svobodová, recepční. „A když od nás klienti odcházejí spokojení a nešetří chválou, cítím se hrdá, že jsem součástí této pojišťovny. Pořád mě těší, když vidím, jak jsme klientům pomohli.“

Obchodník Jaroslav Dudek, který je v D.A.S. již patnáct let, přidává svůj pohled: „Co mě drží především, je naše práce – nebo spíš poslání – pomáhat mnoha lidem a firmám při jejich problémech a potížích. Myšlenka právní ochrany

mi vždy připadala úžasná a smysluplná. Moje práce mě baví, naplňuje a motivuje. A když mi klienti děkují za naši pomoc, jsem rád, že mohu být jejich obchodníkem.“

Výzvy během kariéry

Každá kariéra má své klíčové momenty, které testují naši odolnost a schopnost přizpůsobit se. Pro některé zaměstnance D.A.S. byly hlavními výzvami technologické změny, pro jiné práce s klienty ve vypjatých situacích. Právě tyto okamžiky však často vedly k profesnímu i osobnímu růstu.

„Největší výzvou pro mě byla určitě práce na tísňové lince,“ říká Monika Tomanová, právnička. „Musíte se rychle rozhodnout, co klientovi poradit, a často se nacházejí ve stresových situacích. Někdy hrají velkou roli emoce a je potřeba přistupovat ke klientům s empatií. Tohle byla zkušenost, která mě hodně posunula.“

Obchodník Jaroslav Dudek se musel vyrovnat s příchodem digitalizace: „Když jsem nastoupil, všechno bylo papírové. Dnes už děláme skoro vše digitálně a to nám práci usnadňuje a urychluje. S novými aplikacemi je to někdy výzva, ale už vidím, že je to jednoznačně krok vpřed.“

Jak se firemní kultura měnila s dobou

Firemní kultura je jedním z hlavních pilířů D.A.S. Přestože se v průběhu let vyvíjela a přizpůsobovala moderním trendům, základní hodnoty firmy zůstaly

stejně – podporovat zaměstnance a klienty s důrazem na respekt a vzájemnou spolupráci.

„Doba jde dopředu a s ní i pracovní procesy, které nám práci usnadňují. Digitalizace je určitě přínosem,“ říká Dana Svobodová, recepční. „Co se mi líbí na změnách za poslední roky, jsou společné snídaně a další benefity, které firma nabízí. I po těch deseti letech jsem tu spokojená a mám kolem sebe prima lidi.“

Obchodník Jaroslav Dudek vzpomíná: „Na začátku jsme museli dodržovat přísný dress code – obleky byly nutností. Dnes už je to uvolněnější, což odráží dobu. Přesto si firma udržela svou rodinnou atmosféru.“

Právnička Monika Tomanová dodává: „D.A.S. je místo, kde mám prostor růst a kde se neustále učím něco nového. Každý

klient je jiný a každá situace přináší něco nového, což nás vede k tomu, abychom k lidem přistupovali s respektem. I když se okolnosti mění, tato hodnota zůstává stejná. Ne vždy jde vše hladce, ale právě z těch složitých situací se člověk nejvíce naučí.“

Dana Břinková uzavírá pohled na D.A.S. s výhledem do budoucna: „Snažíme se neustále inovovat a modernizovat, a to nejen pro naše klienty, ale i pro naše zaměstnance. Chceme jim dát prostor pro rozvoj, zajistit jim stabilitu a zároveň nabídnout smysluplnou práci, která má skutečný dopad. A to je důvod, proč u nás lidé zůstávají.“

epravo.cz online

Novinky v kybernetické bezpečnosti

Provedeme Vás příslušnými právními předpisy a jejich vzájemnými vztahy. Na konkrétních případech subjektů si ukážeme proces sebeidentifikace. Zabývat se budeme dopady na podnikatelskou činnost a povinnostmi statutárních orgánů včetně upozornění na následky jejich porušení.

Další online konference a semináře
naleznete na www.epravo.cz

Preciznost, rychlost
a spolehlivost ve všem,
co děláme

NAŠE SLUŽBY

- OCEŇOVÁNÍ PODNIKU JAKO CELKU
- ZNALECKÉ POSUDKY PRO KONKURZY A REORGANIZACE
- OCEŇOVÁNÍ NEMOVITOSTÍ
- ZNALECKÉ POSUDKY PRO SOUDNÍ SPORY A ARBITRÁŽE
- EXPERTNÍ ANALÝZY A TRANSAKČNÍ PORADENSTVÍ
- ZNALECKÉ POSUDKY PRO TRANSFEROVÉ CENY

EqSA

Rezidence Radimova Břevnov: exkluzivní penthousy s panoramatickým výhledem

Společnost Geosan Development uvedla na trh čtyři luxusní penthousy v rámci projektu Rezidence Radimova Břevnov. Tyto unikátní byty, pojmenované Botanic, Vista, Majesty a Elegant, nabízejí velkorysé prostory od 120 do 154 m² ve stavu shell & core plus, které korunují rozsáhlé terasy. Penthousy se pyšní výhledy na Pražský hrad a okolí, přípravou na střešní vířivku, zasklenou lodžii či zimní zahradou. Projekt je nyní ve výstavbě s plánovanou kolaudací v závěru letošního roku. Majitelé se budou moci nastěhovat již na jaře 2025.

„Penthousy v Rezidenci Radimova ztělesňují vrchol luxusního bydlení. Každý z nich je navržen tak, aby rezonoval s různými typy osobnosti, nicméně dvě věci mají společné: maximální komfort a soukromí. To vše ve vyhlášené rezidenční lokalitě pražského Břevnova, kde se nové bydlení v současnosti hledá jen stěží, navíc v areálu s rozkvetlou zahradou, vzrostlými stromy a historickou kapličkou na dohled od Hradčan,“ popisuje Jiří Baloun, vedoucí prodeje a marketingu Geosan Development.

Penthousy jsou situované na 8. a 9. nadzemním podlaží a skýtají možnost individuálního přizpůsobení i těm nejvyšším nárokům nových obyvatel. „Všechny penthousy nabízíme v provedení shell & core plus, díky čemuž poskytujeme jedinečnou příležitost vytvořit si domov přesně podle představ. Můžete si zvolit design, materiály a vybavení, které nejlépe odráží váš osobní styl, vkus a potřeby,“ komentuje Jiří Baloun s tím, že zájemcům o realizaci interiéru na míru je k dispozici designérka Beata Haškovcová.

Projekt Rezidence Radimova Břevnov od architektů z tuzemského Atelieru 89 kladě důraz na kvalitní materiály, které podtrhují harmonii místa. Moderní prosklená nároží a zábradlí na terasách i lodžích jsou zárukou ničím nerušených výhledů do okolí. O příjemnou atmosféru v interiérech se postarají předokenní elektricky ovládané žaluzie a klimatizace.

„V našem projektu ale nezapomínáme ani na další náročné klienty. V nabídce máme i velké byty 4+kk ve vysokém standardu, které jsou ideální nejen pro rodiny s dětmi, ale také pro páry hledající skutečně prostorné bydlení, kde budou

mít dostatek místa pro své koníčky, práci i relaxaci,“ dodává Jiří Baloun.

Pro potenciální kupce je k dispozici moderní prodejní centrum s interaktivní aplikací umožňující virtuální prohlídku bytů a detailní seznámení s projektem a jeho blízkým okolím, včetně informací o školách, školkách, kulturních či zdravotních zařízeních a nákupních možnostech. Zájemci tak mají jedinečnou příležitost poznat projekt do hloubky a představit si svůj budoucí život v této lokalitě.

Rezidence Radimova Břevnov vyrůstá v bezprostřední blízkosti parku Kajetánka a rybníka Vincentinum. Samotná čtvrť je známá svou jedinečnou atmosférou s ideální kombinací dobré občanské vybavenosti a dostupnosti centra s klidem přírody. Park Ladronka s dráhou pro kolečkové brusle, zahrady Břevnovského kláštera i historické Hradčany jsou na dosah. Okolí projektu vyniká pestrou škálou restaurací, kaváren a sportovních zařízení, která vycházejí vstříc potřebám všech věkových kategorií. 📍

Expo Real: realitní trh musí projít transformací směrem k dekarbonizaci. Budoucnost tkví v digitalizaci

Žhavým tématem prestižního evropského veletrhu nemovitostí a investičních příležitostí Expo Real, jehož 26. ročník proběhl v říjnu v Mnichově, byla transformace směrem k dekarbonizaci: realitní experti se shodli na tom, že tento proces vidí jako klíčový i s ohledem na taxonomii EU a Green Deal. Za segmenty realitního trhu, které budou mít v budoucnosti největší význam, považují účastníci Expo Realu bydlení, nemovitosti pro zdravotní péči a datová centra.

Klíčovým tématem letošního Expo Realu se stala transformace směrem k dekarbonizaci: debatám na toto téma byla věnována speciální DECARB Arena.

Česká města zaujala světovou architekturu i vizemi budoucího rozvoje

Na Expo Real letos přijelo téměř 1 800 vystavovatelů ze 34 zemí. Z těch českých na sebe již tradičně poutala pozornost velká společná expozice Czech Cities & Regions. Představily se na ní společně Praha, Ostrava a Moravskoslezský kraj spolu s agenturou CzechInvest, Státní investiční a rozvojovou společností (SIRS) a spoluvystavovateli z řad komerčních firem, mezi nimiž nechyběli ani zástup-

ci právníků a advokátů z PRK Partners. České metropole vyvolaly zájem díky projektům, za nimiž stojí renomovaní architekti: v rámci doprovodného programu na stánku prezentoval architekt Robert Konieczny (KWK Promes) úspěšnou revitalizaci bývalých městských jatek v centru Ostravy na galerii současného umění PLATO, architekt Shane Dalke (BIG) pak budoucí podobu Vltavské filharmonie v Praze. Ostrava, Moravskoslezský kraj a Praha zároveň představily své projekty a vize budoucnosti: ty jsou v souladu s globálními trendy, o nichž

se na veletrhu nejvíce mluvilo: udržitelnost, dekarbonizace a snahou prakticky všech evropských metropolí řešit krizi bydlení.

Proč je účast českých municipalit v konkurenci dalších evropských měst a regionů na tomto veletrhu důležitá a co jim přináší, popsal primátor města Ostravy Jan Dohňal: „Po loňském Expo Realu se nám podařilo najít developera pro rozšíření Vědecko-technologického parku na VŠB-TU Ostrava, posunuli jsme se k realizaci mrakodrapu na Ostrčilově ulici

a k výstavbě další části Multimodálního parku Letiště Ostrava v Mošnově. S ambicemi představit atraktivní projekty pro developery jsme na veletrh přijeli i letos a v tomto smyslu jsme zde vedli řadu jednání. V Ostravě například pokládáme základy k účasti developerů na projektech vzniku velkých sportovišť s národním i mezinárodním rozměrem: multifunkční haly pro míčové sporty, centra zimních sportů a fotbalového stadionu Bazaly, jehož návrh bude vycházet z výsledků mezinárodní architektonické soutěže. Na veletrhu se nám také úspěšně daří prodávat plochy v průmyslových zónách. V Ostravě vzniká architektura světové úrovně, nebojíme se tak ambiciózních projektů velkého rozsahu – a právě pro jejich prezentaci je Expo Real ideálním místem. Důkazem, že atraktivita města stoupá, je fakt, že od roku 2022 má poprvé po letech pozitivní migrační saldo – to znamená, že se do Ostravy přestěhovává více lidí, než ji opouští.“

Pro svůj úspěch v evropské konkurenci vnímají česká města a regiony jako velmi důležité, aby naplňovala své vize směrem k udržitelnosti, inovativnosti, akademické a technologické vyspělosti, což se odráží i v projektech prezentovaných na Expo Realu. Jak uvedla náměstkyně hejtmana Moravskoslezského kraje Šárka Šimoňáková, znamená to zaměřit se především na projekty s vysokou přidanou hodnotou, které zajistí ekonomický přínos a zvýší kvalitu života v regionu. Proto Moravskoslezský kraj uspořádal v rámci doprovodného programu na stánku odbornou debatu s názvem „Klíčové aspekty úspěšné spolupráce mezi světem byznysu, výzkumu a inovací“. Řeč byla o tom, jak efektivní spolupráce mezi akademickou sférou, komerčními společnostmi a veřejnými institucemi přispívá k tomu, aby se Moravskoslezský kraj stal regionem úspěšných firem. „V kraji trvá zájem o průmyslové zóny, své aktivity rozšiřují i firmy, které v regionu již úspěšně působí. Kupní síla a poptávka po novém bydlení tak roste i ve městech mimo Ostravu, jako je např. Kopřivnice, Nový Jičín nebo Frýdek-Místek. Proto v nich chceme podporovat realizaci rezidenční výstavby vyšší kvality. V tomto smyslu jsme na Expo Realu jednali s investory a developery. Vedle toho jsme prezentovali i krajskou vizi pro oblast Karvinska. Zde je ještě potřeba posílit segment výroby a přilákat významného strategickéh

ho investora ideálně na brownfieldové plochy. S příchodem nových pracovních příležitostí se zvýší tlak i na kvalitní bydlení a služby a bude možné rozvinout trh s moderním bydlením. Těší nás i pochvala od investorů a developerů, že jim Moravskoslezský kraj ve spolupráci s naší regionální rozvojovou agenturou MSID poskytuje podporu a kvalitní informace, je jim partnerem v jejich projektech v regionu a propojuje tak veřejnou a soukromou sféru“, dodává Šárka Šimoňáková.

Bohatý doprovodný program na stánku Czech Cities & Regions

Prezentace kvalitní architektury renomovaných tvůrců byla součástí bohatého doprovodného programu na stánku. Budoucí projekt Vltavské filharmonie v Praze prezentoval architekt Shane Dalke ze studia BIG, jež zvítězilo v mezinárodní architektonické soutěži a letos dokončilo detailní architektonickou studii. Již hotový úspěšný projekt – konverzi bývalých městských jatek v Ostravě na městskou galerii současného umění PLATO – představil jeho autor, architekt Robert Konieczny ze studia KWK Promes. Právě tento projekt je příkladem dobré praxe, jak vdechnout dřívějším městským brownfieldům nový život a přivést do nich zároveň i rezidenční funkci. Podle ostravského primátora Dohnala je rozvoj v nové čtvrti okolo galerie nyní tažen investicemi do rezidenčních projektů a související infrastruktury – financovanými nejen městem, ale i investory ze soukromého sektoru. Některé volné pozemky koupil na základě výběrového řízení developer Linkcity Czech Republic, který zde plánuje výstavbu bytového domu s obchody a službami Rezidence Stodolní. Město nabízí část pozemků v lokalitě k prodeji soukromým investorům, kteří tak mají příležitost podílet se na pokračujícím urbanistickém rozvoji Ostravy. Obdobnou cestou využít mnoha městských brownfieldů nejen pro rezidenční výstavbu jde ve spolupráci s investory také Praha. Ta na Expo Realu prezentovala mj. aktuální projekty městského nájemního bydlení, mezi něž patří např. budoucí projekt v Dolních Počernicích v Praze 14, jehož první fáze zahrnuje 270 městských nájemních bytů. Město se tak samo staví do role stavebníka, kdy pro tyto účely založilo Pražskou developerskou společnost (PDS).

Žhavá témata letošního Expo Realu:

Dekarbonizace měst a budov vyžaduje inovativní přístupy a moderní technologie

K dosažení klimatických cílů a zmírnění dopadů klimatických změn je nutné nejen snížit emise CO₂, ale také přistoupit v co největší možné míře k dekarbonizaci. Toho lze dosáhnout pouze inovativními přístupy a širším zaváděním moderních technologií napříč celým odvětvím. Mezi aktuální trendy patří např. prefabrikace či větší využívání obnovitelných materiálů, jako je např. dřevo (v ČR již vznikají i první vícepodlažní dřevostavby, často s rezidenční funkcí – staví je např. UBM Development Czechia, Skanska, YIT či Linkcity Czech Republic).

Digitalizace zlepšuje proces řízení stavebních procesů a povede k vyšší kvalitě budov

Z průzkumu, provedeného organizátorem veletrhu Messe München mezi více než 500 vystavovateli a návštěvníky Expo Realu vyplynulo, že jako faktor, který má největší vliv na současné stavebnictví a realitní trh, vnímají digitalizaci. Ta přispěje ke zlepšení a urychlení managementu při přípravě, realizaci a provozu budov. A povede i k jejich vyšší kvalitě díky využívání digitálních řešení jako je např. senzorová technologie. „Při plánování, projektování, výstavbě a provozu budov vzniká obrovské množství dat, která je třeba přenášet mezi jednotlivými fázemi životního cyklu budovy i v jejich rámci. Budou-li všechna tato data v digitální podobě, nejenže to zefektivní spolupráci mezi všemi účastníky procesu, sníží chybovost a ušetří čas, ale bude to mít významný pozitivní vliv i na naplňování principů ESG. Digitalizace je ovšem dlouhý proces, v němž je třeba jít krok za krokem. Stavebnictví je totiž poměrně konzervativní a dodnes je jedním z vůbec nejméně digitalizovaných odvětví. Proto je třeba přinést stavebním a realitním profesionálům jednoduché, přitom ale velmi efektivní softwarové řešení. Naši platformu již aktuálně využívá 120 000 uživatelů ze 75 zemí celého světa včetně České republiky. Impuls k jejímu využívání vychází především od ředitelů příslušných stavebních projektů, ale také od developerů a investorů,“ komentoval Szilárd Simon, Regional Manager CEE

Specialisté na hospodářskou soutěž

Hospodářská soutěž

Regulovaná odvětví

Veřejné zakázky

Compliance

ze společnosti PlanRadar – přední platformy pro digitální dokumentaci, komunikaci a reportování ve stavebnictví, správu budov a realitní projekty.

Automatizace a robotizace klade nároky nejen na sektor industriálních nemovitostí

V posledních letech se snižuje poptávka na sektor logistických nemovitostí ze strany e-commerce. Ta byla hlavním tahounem v covidovém období, kdy přední společnosti v oboru masivně investovaly do automatizace a robotizace v rámci svých velkoskladů – a to kladlo vysoké nároky i na developery a pronajímatele těchto nemovitostí. V post-covidové době e-commerce stagnuje, nicméně sektor má šanci k dalšímu rozkvětu. Nyní především díky industriálním nemovitostem, což je v souladu s aktivitami Evropské komise a jejího programu „Nová průmyslová revoluce pro návrat průmyslu zpět do Evropy“. Požadavky na automatizaci a robotizaci zůstanou, ruku v ruce s větším využíváním umělé inteligence. „V sektoru energetiky bude hrát AI čím dál větší roli, protože skýtá velký potenciál pro budoucí organizaci energetických systémů. Klíčové oblasti jejího využití zahrnují např. obchodování s elektřinou, inteligentní sítě aj. Dostupnost zelené energie se stane klíčovou pro udržitelný ekonomický růst. A my jako developři na zvýšené požadavky na energetickou efektivitu budeme muset být připraveni. Ve VGP Parcích po celé Evropě včetně ČR, které jsme na Expo Realu prezentovali, je naším cílem je dosáhnout celkovou kapacitu výroby zelené energie 300 MWp do roku 2025. Pilotním projektem v tomto směru je VGP Park Am Alten Flughafen v německém Giessenu, kde byl plyn nahrazen systémem tepelných čerpadel v kombinaci s fotovoltaikou,“ řekl Jan Van Geet, CEO společnosti VGP.

Investice: přichází doba pro rozvoj nových byznysových modelů

Podle realitních expertů je současným imperativem celého realitně-stavebního oboru, aby změnil některé navyklé postupy a rozvíjel nové byznysové modely. Novým trendem utvářejícím komerční nemovitosti jsou kritéria ESG a jejich implementace. „Kritéria ESG vedou in-

Expozici Czech Cities & Regions slavnostně otevřeli náměstkyně hejtmanky Moravskoslezského kraje Šárka Šimoňáková (zcela vlevo) a primátor města Ostravy Jan Dohnal.

vestory k tomu, aby přehodnocovali své investice – a to i kvůli tomu, že podle jejich naplňování se budou posuzovat podmínky financování projektů. Implementace principů ESG zvyšuje konkurenceschopnost a hodnotu nemovitostí,“ komentoval Jakub Stanislav, vedoucí manažer investičního oddělení v realitní poradenské společnosti CBRE. „Dalším významným trendem je onshoring speciálně pro segment průmyslových a logistických nemovitostí. Z hlediska investic do jednotlivých realitních sektorů se ke slovu v nynějším postcovidovém období začínají opět dostávat hotely,“ dodává Stanislav.

Doprovodný program jako indikátor trendů na evropském realitním a investičním trhu

Bohatý doprovodný program veletrhu byl rozdělen do 9 tematických diskusních fór. Novinkou mezi nimi bylo fórum Transform & Beyond. To se zaměřilo na nové výzvy, které před realitním a investičním trhem stojí: např. digitalizaci, robotiku či využívání umělé inteligence. Své speciální konference a diskusní panely měly také jednotlivé segmenty realitního trhu: vedle bydlení i maloobchod (Grand Plaza Stage), logistické a průmyslové nemovitosti, kanceláře a hotely (vše v rámci fóra Planning & Partnerships Forum).

Příští, 27. ročník veletrhu Expo Real se v Mnichově uskuteční od 6. do 8. října 2025.

Nápaditý stánek Czech Cities & Regions z recyklovatelných materiálů byl po celou dobu veletrhu dějištěm řady prezentací, networkingových akcí a jednání.

Letos přijelo do Mnichova téměř 1 800 vystavovatelů.

Expo Real v číslech

Na Expo Realu letos mělo své expozice 1 778 vystavovatelů ze 34 zemí. Prezentací plocha zabrala 7 výstavních hal na 75 000 m². Celkem přijelo na veletrh více než 40 000 účastníků reprezentujících 75 zemí.

LIFTING BEZ OPERACE V ÚSTAVU LÉKAŘSTVÍ A KOSMETIKY

Jasným trendem současné moderní estetiky je kombinace vždy několika různých ošetření. Protože v ÚLK je naším cílem dosáhnout svěžího a přirozeného efektu při všech ošetřeních, sestavujeme pro každého takový individuální program, který bere v potaz typ pleti, její problémy či věk klienta. Mezi nejčastěji kombinované zákroky patří: **zpevnění kontury čelisti** 3D liftingovými vstřebatelnými nitěmi, **kanylová modelace přírodní kyselinou hyaluronovou** ke kompenzaci propadů pod očima a na lících, **kanylová modelace tělu vlastní kyselinou hyaluronovou** do vrásek periorálně, a to bez nepřirozeného vyšpulení rtů. Dále **rejuvenace epidermis**, **barevné sjednocení a redukce rozšířených žilek**, to vše systémem laserových ošetření.

Navštivte Ústav lékařství a kosmetiky a svěřte se do péče zkušených odborníků v oblasti estetické medicíny na klinické úrovni. Jsme zařízením s nejdelší tradicí a nejvíce zkušenostmi v České republice. Již od založení ÚLK v roce 1958 jsme právem považováni za prestižní pracoviště. Zároveň je pro nás samozřejmostí využívání nejnovějších a nejkvalitnějších metod, přípravků a strojů při každém zákroku.

www.ulk.cz

Ústav lékařství a kosmetiky

Vyšehradská 49 – Emauzy

128 00 Praha 2

e-mail: prijem@ulk.cz

Vodafone s ČEZ posilují bezpečnost Jaderné elektrárny Temelín. Ta jako první v Evropě využívá mobilní privátní oddělenou 5G síť

Parametry, které přináší nejmodernější mobilní síť 5G, je nyní možné využít k vytvoření velmi výkonné, zcela izolované a bezpečné bezdrátové sítě. Právě takovou 5G standalone síť Vodafone nově spustil v pilotním provozu pro společnost ČEZ v temelínské jaderné elektrárně. Jde o první takovou síť v jaderné elektrárně v Evropě. Nasazení nových technologií a způsobů komunikace do ostrého provozu elektrárny teď budou obě strany společně testovat. Půjde například o využití brýlí s rozšířenou realitou.

Svou mobilní privátní 5G sítí od Vodafone má další velmi významný zákazník. Po dříve oznámeném projektu s automobilkou ŠKODA AUTO jde nyní nově o společnost ČEZ a její Jadernou elektrárnu Temelín. Vodafone v rámci pilotního projektu pokryl privátní standalone 5G sítí jak venkovní areál temelínské jaderné elektrárny, tak i vybrané prostory prvního výrobního bloku.

„Primárním cílem našeho pilotního testování je zajistit, aby mobilní privátní síť 5G splňovala přísné bezpečnostní a provozní standardy vyžadované v jedinečném prostředí jaderné elektrárny. Naše řešení je zcela nezávislé na veřejné síti a tím zajišťuje, že všechna uživatelská data a infrastruktura jsou bezpečně spravovány v rámci vlastních systémů elektrárny. To je zásadní pro udržení nejvyšších standardů bezpečnosti a spolehlivosti v tomto kritickém prostředí. Uvedená technologie je klíčovým faktorem pro pokrok v bezpečné digitalizaci právě takové kritické infrastruktury,“ vysvětluje Violeta Luca, generální ředitelka společnosti Vodafone Czech Republic.

„Vybraná část komunikační sítě jaderné elektrárny, jako prvku kritické infrastruktury, musí být naprosto oddělená od vnější sítě. I proto si zachováváme vždy i alternativu pro případ výpadku a systém řízení samozřejmě zůstává zcela oddělený od vnějšího světa. Jsme první jadernou elektrárnou v Evropě, která reálně testuje privátní 5G síť, zatímco další evropské provozovatelé pracují nejvíce se 4G. I ve světě jde o výjimečný počín. Jen drobná zajímavost, oddělené 5G síť má na svých jaderných elektrárnách KHNP,

tedy firma, která byla vybrána za preferovaného dodavatele pro nové jaderné bloky v Dukovanech,“ říká Bohdan Zronek, člen představenstva a ředitel jaderné divize ČEZ.

Výsledky pilotního projektu a následně interní vyhodnocení v rámci společnosti ČEZ budou podkladem pro budoucí nasazení 5G technologie v ostrém provozu.

Náhrada vysílaček i cesta k brýlím s rozšířenou realitou

Technologie 5G umožňuje připojit mnohem více typů koncových zařízení a tím i zajistit nové způsoby komunikace. V případě temelínské jaderné elektrárny půjde například o videohovory využívající brýle s rozšířenou realitou – třeba u servisu potrubí může do brýlí technik dostávat plánek a postupovat podle něj, případně si může nacvičit servis s brýlemi nanečisto a tím se pak urychlí servis v realitě. Dále jde o náhradu komunikace přes vysílačky (náhrada „push-to-talk“) a 5G může zlepšit i pokrytí některých

v současnosti hůře dostupných míst areálu. Součástí testování je také integrace s vybranými stávajícími IT systémy.

Mobilní privátní síť 5G standalone může dosahovat rychlosti stahování 1 Gb/s, velmi nízkého zpoždění (tzv. latence) v řádu i jen jednotek milisekund. Jde o plně dedikované řešení pro konkrétního zákazníka, kdy celá infrastruktura je instalována v dané lokalitě a zároveň je plně nezávislá na veřejné síti. Z hlediska možných typů privátních sítí jde o nejvyšší stupeň, který zároveň přináší nejvyšší možnou míru zabezpečení dat i největší flexibilitu konfigurace a úprav podle požadavků zákazníka.

Od začátku roku elektrárna Temelín vyrobila 10,6 terawatt hodin elektřiny. Společně s Dukovany jde o zdroje, které produkují největší množství čisté elektrické energie a podílí se tak výraznou měrou na bezemisní výrobě Skupiny ČEZ. Ročně se díky jaderným elektrárnám nevypustí do ovzduší přibližně dvě desítky milionů tun CO₂.

Schneider Electric je podle časopisu Time nejudržitelnější společností na světě

Společnost Schneider Electric, lídr v oblasti digitální transformace energetického managementu a automatizace, se umístila na prvním místě žebříčku „Nejudržitelnějších společností světa pro rok 2024“. Tento prestižní seznam sestavily časopis Time a analytická společnost Statista na základě hodnocení více než 5 000 světových firem. Ocenění odráží úsilí společnosti Schneider Electric v oblasti snižování vlastních emisí a její závazek pomáhat zákazníkům zvyšovat energetickou účinnost a snižovat jejich emise. Od roku 2018 se společnosti podařilo u zákazníků zabránit vzniku 553 megatun CO₂, do roku 2025 si navíc Schneider Electric dal za cíl dosáhnout vlastní uhlíkové neutrality.

„Je pro nás velkou ctí být označeni za nejudržitelnější firmu světa. Tento úspěch potvrzuje náš dlouhodobý závazek k udržitelnosti, který se promítá do všech našich činností,“ uvedl Peter Herweck, generální ředitel společnosti Schneider Electric.

Časopis Time a analytická společnost Statista použily pro sestavení žebříčků komplexní čtyřstupňové hodnocení. Z původních více než 5 000 nejvlivnějších světových společností vybraly 500 nejudržitelnějších, které pocházejí z více než 30 zemí. Při výběru zohlednily faktory, jako jsou externí hodnocení, závazky v oblasti udržitelnosti, firemní postupy reportování a ukazatele environmentální a sociální výkonnosti. Z konečného žebříčku byla vyřazena odvětví s negativním dopadem na životní prostředí.

Time i Statista vyzdvihly technologické znalosti společnosti Schneider Electric a její transformační program Schneider Sustainability Impact (SSI). Ten řídí a měří pokrok společnosti při dosahování globálních cílů udržitelnosti na období 2021–2025 a přispívá k plnění šesti dlouhodobých závazků, které pokrývají všechny environmentální, sociální a správní aspekty (ESG).

V rámci těchto závazků společnost významně pomohla svým zákazníkům se snižováním uhlíkových emisí. Od roku 2018 se podařilo zabránit vzniku 553 milionů tun CO₂, což je více než 4,5násobek celkového ročního objemu emisí České republiky za rok 2021. Do roku 2025 si

navíc Schneider Electric stanovil cíl dosáhnout vlastní uhlíkové neutrality.

Společnost rovněž dosáhla významného pokroku v transformaci vlastního dodavatelského řetězce. Emise oxidu uhličitého u 1 000 nejvýznamnějších dodavatelů společnosti Schneider Electric klesly od začátku programu o 27 % a 21 % strategicky nejvýznamnějších partnerů v dodavatelském řetězci společnosti splnilo standardy důstojné práce Schneider Electric.

Schneider Electric byl také nedávno již po třinácté v řadě zařazen do světového indexu udržitelnosti Dow Jones, kde obsadil první místo ve svém oboru a zajistil si místo v evropském indexu. Tento úspěch odráží silné výsledky společnosti v oblasti ESG, přičemž udržitelnost je jádrem její strategie.

Schneider Electric CZ

O společnosti Schneider Electric

Ve společnosti Schneider Electric máme jasný cíl: umožnit všem co nejlepší využití energie a zdrojů a propojit pokrok s udržitelností. Tomu říkáme „Life Is On“. Naším posláním je být důvěryhodným partnerem v oblasti udržitelnosti a efektivity. Jsme globální lídr v průmyslových technologiích se zaměřením na elektrifikaci, automatizaci a digitalizaci. Soustředíme se na chytré inovace v průmyslu, odolnou infrastrukturu, datová centra, inteligentní budovy a intuitivní domácnosti. Jsme odborníci na průmyslové technologie a dodáváme chytrá řešení s umělou inteligencí a IoT. S využitím propojených produktů, automatizace, softwaru a služeb umožňujeme našim zákazníkům tvořit digitální dvojčata reálných provozů a dosahovat tak profitabilního růstu. Komunita 150 000 zaměstnanců tvoří ekosystém s více než milionem partnerů působících ve 100 zemích. To nám umožňuje být blízko všem našim zákazníkům a zúčastněným stranám. Ve všem, co děláme, dbáme na diverzitu a rovné příležitosti. Naším cílem je udržitelná budoucnost pro všechny.

OneGuard jako ochránce pro celou rodinu – novinka v rizikovém životním pojištění i pro sníženou soběstačnost

Nové rizikové životní pojištění OneGuard z dílny pojišťovny MetLife, které je určeno až pro sedm osob od novorozenců až po seniory do 80 let, má hned několik novinek. Ty reagují na aktuální životní situace a s nimi související rizika v podobě zvýšených finančních nákladů. A to i takové, které nejsou předmětem standardního pojištění, takže na jejich úhrady si každý dosud musel našetřit ze svého. Například na sociální služby v době, kdy už se sami o sebe nebudeme schopni postarat.

„Udělali jsme revizi všech pojištění nabízených v aktuálních produktech, zahrnuli novinky vycházející z podnětů nasbíraných od našich obchodních partnerů i samotných klientů a vytvořili jsme zcela nový flexibilní produkt OneGuard. Zahrnuli jsme do něj také novinky, které si žádá dnešní doba, například pojištění snížené soběstačnosti dospělých od 3. stupně závislosti,“ představuje hlavní změny v životním pojištění Tomáš Coufal, Head of Product & Pricing pojišťovny MetLife.

Tento nový typ pojištění pomůže klientům po přiznání snížené soběstačnosti ve 3. a 4. stupni, tedy pokud ztratí schopnost sami zvládat základní životní potřeby. Mezi ně patří mobilita, komunikace, orientace v prostoru, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologických potřeb, osobní aktivity, péče o zdraví a také péče o domácnost... Výhodou pojištění snížené soběstačnosti je mimo jiné i to, že je možné se pojistit až do věku 70 let.

„Předpokládáme, že o tento typ pojištění bude velký zájem, zejména s ohledem na prodlužující se věk klientů, ale již ne v plném zdraví, navíc v kombinaci se stále se zvyšujícími cenami sociálních služeb. V nabídce si vyberou i klienti v dalších životních situacích, v produktu zůstává vyhledávaná úvěrová asistence s klesající pojistnou částkou pro případy, kdy pojištěný nebude moci z důvodu nemoci nebo úrazu hradit splátky hypotéky a úvěru. Nebo jsou v ní i netradiční rizika, jako speciální pojištění chirurgických zákroků anebo zcela unikátní pojištění horních

končetin, které kryje nemoci a úrazy. Je to takové pojištění ‚zlatých českých ručiček‘,“ vypočítává novinky Tomáš Coufal, Head of Product & Pricing pojišťovny MetLife.

Česká republika vykazuje nelichotivou statistiku v počtu onemocnění. Každý její třetí občan onemocní za svého života rakovinou a v posledních letech je každoročně diagnostikováno téměř 60 tisíc nových případů zhoubných novotvarů. Nejčastěji je to rakovina prostaty u mužů, u žen rakovina prsu, obě pohlaví pak bojují ve stejném počtu s rakovinou zažívacího traktu – tlustého střeva, konečníku a také průdušek a plic. Dalších více než 25 tisíc lidí postihne ročně infarkt myokardu a zhruba dvojnásobný počet skončí v nemocnici kvůli cévní mozkové příhodě.

„I choroby, včetně těch závažných, se mění a vyvíjejí. Díky pokrokům v preventivní zdravotní péči je mnoho nemocí odhaleno a léčeno dříve, než stihnou nevratně poškodit lidský organizmus. V posledních desetiletích ale zároveň nově sledujeme i nárůst výskytu řady onemocnění s nezvykle závažným akutním průběhem a s nepříznivými dlouhodobými následky,“ uvádí MUDr. Gabriel Pallay, CSc.

Proto se nové přístupy v medicíně promítly i do pojistných podmínek u diagnóz závažných onemocnění pojištění OneGuard, kde se MetLife pojišťovna zaměřila i na následky nemocí, jako jsou například trvalý umělý střevní vývod, trvalý umělý vývod průdušnice, amputace končetin, slepota, hluchota, selhávání život-

ně důležitých orgánů a další. U pojištění závažných onemocnění nastaly i další výrazné změny, kromě již zmiňovaných trvalých následků je součástí pojištění také karcinom in situ, mírné formy rakoviny, stejně jako možnost pojištění specifických závažných onemocnění pro muže i pro ženy.

Klienti vyžadující vyšší pojistnou ochranu mohou získat slevu až 15 % na rizikovém pojistném. Nekuřáci nebo lidé s méně rizikovým povoláním mohou získat slevu až 30 %. Obě tyto slevy se mohou navíc vzájemně kombinovat. Pro děti nabízí pojišťovna až 50% slevu na rizikovém pojistném u pojištění trvalých následků úrazu, závažných onemocnění a hospitalizace.

Několika významnými změnami prošlo také pojištění pracovní neschopnosti. V roce 2023 bylo vystaveno více než 2,5 milionu neschopenek s průměrnou délkou 31 dní, přičemž u nemocných s rakovinou byla doba neschopnosti pětkrát delší. Takoví pacienti se mohou dostat do vážných finančních problémů,

ROZHODČÍ SOUD

při Hospodářské komoře České republiky
a Agrární komoře České republiky

Řešení sporů efektivně, rychle a odborně!

www.soud.cz

Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky

- byl založen roku 1949
- řízení je vedené podle publikovaných pravidel
- vede Seznam rozhodců, kde je zapsáno více než 570 rozhodců z tuzemska i zahraničí
- sekretariát Rozhodčího soudu zajišťuje konzultace a veškerou administrativu spojenou s rozhodčím řízením před Rozhodčím soudem

Jaké spory Rozhodčí soud řeší?

Majetkové spory (kromě sporů spotřebitelských, incidenčních a sporů spojených s výkonem rozhodnutí) ve kterých lze jinak uzavřít smír.

Jedná se především o spory:

- z obchodních vztahů
- občanskoprávní
- pracovně právní vztahy (smluvní podmínky mzdového charakteru)

Výhody rozhodčího řízení

- je jednoinstanční, odborné, neveřejné, rychlé, méně formální
- snadná vykonatelnost v tuzemsku i zahraničí (díky Newyorské úmluvě z roku 1958)
- strany si mohou stanovit místo i jazyk rozhodčího řízení, řízení v urychleném nebo on-line režimu

DOPORUČENÉ ZNĚNÍ ROZHODČÍ DOLOŽKY DO SMLUV

„Všechny spory vznikající z této smlouvy a v souvislosti s ní budou rozhodovány s konečnou platností u Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky podle jeho Řádu třemi rozhodci (případně lze alternativně uvést: jedním rozhodcem jmenovaným předsedou Rozhodčího soudu).“

KONTAKTUJTE NÁS

Vladislavova 1390/17 / Praha 1 / Tel.: +420 222 333 340 / e-mail: paha@soud.cz / www.soud.cz

protože zaměstnanci s hrubou mzdou 30–50 tisíc korun přijdou při pracovní neschopnosti zhruba o třetinu příjmu, ti se 100tisícovou dokonce až o polovinu!

„Naše pojištění pracovní neschopnosti se změnilo ve prospěch klienta, například jsme navýšili limit bez nutnosti doložit příjem na 600 korun denně, nově hradíme i za dobu komplexní lázeňské péče a plníme za vybrané duševní poruchy. Vzhledem k tomu, že většina invalidních důchodců v 1. stupni pracuje, rozhodli jsme se neodpojišťovat těmto klientům pracovní neschopnosti,“ dodal Tomáš Coufal.

Úrazové pojištění je pro klienty nejčastějším symbolem rizikového životního pojištění, vždyť 71 % Čechů se podle České asociace pojišťoven nejvíce obává právě úrazu a jeho následků. I tato část produktu má několik významných zlepšení. Protože prázdniny, především ty letní, jsou z pohledu dětských úrazů rizikové, pojišťovna MetLife vyplácí u vybraných dětských připojištění dvojnásobné plnění právě o prázdninách.

„Za úrazy dětí předškolního věku, žáků základních i studentů středních škol a konzervatoří, které se stanou v době prázdnin vyhlášených Ministerstvem

školství, mládeže a tělovýchovy, budeme vyplácet dvojnásobné pojistné plnění před započtením progresu. Je to jistá forma kompenzace za úrazem zkažené dny volna. Ani dospělí nepřijdou zkrátka, podobně jako dětem nabízíme až desetinásobné progresivní plnění v případě trvalých následků úrazu,“ uzavírá téma nového produktu OneGuard Tomáš Coufal.

Pojištění invalidity společně s pojištěním závažných onemocnění, trvalých následků úrazu, případně dlouhodobé pracovní neschopnosti patří k rizikům, která by měla obsahovat každá kvalitní životní pojistka. To jsou totiž situace, které mohou mít fatální dopad na chod domácnosti. Z invalidního důchodu, který v České republice pobírá 411 tisíc občanů, je většinou obtížné pokrýt všechny pravidelné náklady domácnosti, o těch nečekaných nemluvě. Klienti pojišťovny MetLife mohou být v klidu, protože pojištění invalidity mají možnost sjednat samostatně anebo spolu s dalšími pojištěními, například se závažnými onemocněními v balíčku Životní asistence OneGuard, a to za zvýhodněnou cenu.

O společnosti Metlife

Společnost MetLife, Inc. (NYSE: MET) je prostřednictvím svých dceřiných a přidružených firem jednou z předních světových společností poskytujících finanční služby v oblasti pojištění, anuit, zaměstnaneckých benefitů a správy aktiv, které pomáhají individuálním i firemním zákazníkům vytvořit jistější budoucnost. Společnost MetLife byla založena v roce 1868, svoji činnost vykonává ve více než 40 zemích a zaujímá vedoucí postavení ve Spojených státech, Asii, Latinské Americe, Evropě a na Středním východě. Další informace naleznete na adrese www.metlife.com.

MetLife v České republice

Pojišťovna MetLife (MetLife Europe d.a.c.) nabízí své služby v České republice od roku 1992. Dlouhodobě se umísťuje v žebříčku top 10 nejvyužívanějších pojišťoven v oblasti životního pojištění. Více informací na www.metlife.cz.

epravo.cz online

Myšlenkové mapy v poradenském businessu nejen pomocí AI

Naučíte se, jak efektivně vytvářet a využívat myšlenkové mapy, ale také získáte praktické rady, jak AI může tyto mapy oživit a podpořit vaše procesy řešení problémů, brainstormingu a plánování.

Další online konference a semináře
naleznete na www.epravo.cz

Vitalhotel Gosau – oáza relaxace v Dachsteinu

Užijte si letošní zimu v srdci regionu Dachstein Salzkammergut v malebné vesničce Gosau. Ve Vitalhotelu Gosau obnovíte svou energii a vitalitu příjemnou kombinací sportu, relaxace, vynikajícího jídla a dlouhého spánku. Osobní přístup a touha hosty rozmazlovat se tu setkává s důrazem na přírodu, lokální suroviny a veškerý komfort.

Začněte den bohatou snídaní, se kterou nemusíte pospíchat. Večer doplňuje gurmánské menu tematická nabídka pokrmů, které se tak krásně snoubí s víny z hotelového vinného sklepa. Zážitky z celého dne proberte u sklenky koňaku, koktejlu či jiného drinku v útulném baru.

Zimní radovánky

Zima v Gosau je jako z pohádky. Prostorové pokoje a junior suites s balkony nabízejí úchvatné výhledy na zasněžené vrcholky hor. Po dni stráveném na perfektně upravených sjezdovkách si odpočítejte ve wellness zóně, která zahrnuje bazénovou jeskyni, sauny a masáže. Tenisová hala se dvěma kurty, na tenis

a na badminton, se stolním tenisem a hřištěm na basketbal a fitness studio Technogym poskytují extra porci sportu. Zpestření nabízí také lukostřelba a kulečnick.

Lyžaři ocení bezplatný skibus, který je za tři minuty doveze přímo do největšího lyžařského areálu Horního Rakouska. Sjezdovky s celkem 160 kilometry upravených tratí a možnostmi freeridu v oblasti Freesports Arena Dachstein Krippenstein zaručují nezapomenutelné zimní zážitky pro všechny milovníky lyžování. Běžkaři si zaježdí na 40 km upravených stop. Pokud preferujete klidnější způsob trávení volného času, projedte se kočárem s koňským spřezáním nebo se vydejte na túru s pochodními s průvodcem z Vitalhotelu Gosau.

Jarní a letní dobrodružství

Jakmile sníh roztaje, Gosau se promění v ráj pro turisty a cyklisty. Vitalhotel Gosau se stává ideálním výchozím bodem pro objevování regionu Solná komora s více než 300 značenými turistickými trasami a cyklostezkami. Novinkou loňského léta jsou e-horská kola, která si hosté mohou zdarma půjčit v rámci balíčku „Bike & Hike“.

Přímo z hotelu jezdí bezplatný transfer do Halštatu. Za 45 až 60 minut vyjdete na Salzberg, nebo na něj můžete vyjet lanovkou, a začít objevovat ohromující svět solných jeskyní a dolů. Až se projdete 7 000 let starou historií, nejspíš vám vyhládne. V restauraci Rudolfsturm s výhledem do okolí si vychutnáte místní

speciality. Pouhou půlhodinu jízdy z hotelu je vzdálený Bad Ischl, hlavní město kultury 2024, překypující nabídkou historického i současného umění a kulturních aktivit.

V zahradě Vitalhotelu Gosau si poležte na lehátkách nebo v houpací síti a nechte se unášet na vlnách fantazie nebo se kochejte výhledem na majestátní Dachstein a okolní vrcholky.

Na vysněné dovolené se můžete ocitnout už za šest hodin jízdy z Prahy.

Vitalhotel Gosau Betriebs GmbH
A-4824 Gosau, Steinerhmühlenweg 18
+43 613 688 110
info@vitalhotelgosau.at
www.vitalhotelgosau.at

O hotelu

SPA zóna

plavecká jeskyně – sauny – infračervené kabiny – odpočívárna a relaxační místnost

Po dni plném výletů si odpočíte ve wellness zóně o rozloze 500 m². Zaplavte si v krytém bazénu, vypotíte se v sauně, poležte si v relaxační zóně s vodními postelemi nebo si dopřejte masáž.

Snídaně, polopenze nebo all inclusive?

V závislosti na sezoně a délce pobytu jsou pokoje nabízeny se snídaní, polopenzí nebo all inclusive.

Polopenze: snídaně a večere formou tematického bufetu

All inclusive: snídaně, oběd, svačina, káva a zákusek v odpoledních hodinách, večere a nápojový balíček

P / R / K

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Praha / Bratislava / Ostrava

O krok **napřed**

www.prkpartners.cz

Brugal představuje limitovanou edici rumu Colección Visionaria

Druhá edice limitované kolekce dominikánského rumu Brugal staví do záře reflektorů nejen tento ultraprémiový rum, ale zejména vzácnou dominikánskou kávu arabika. Maestra Ronera značky Brugal Jassil Villanueva použila speciální techniku úpravy sudů Aromatic Cask Toasting, tedy aromatické vypalování sudů, které zvýrazňuje čokoládové tóny kávy a její svěžest v mnohovrstevnatém těle rumu.

Značka dominikánského ultraprémiového rumu Brugal s hrdostí představuje druhou edici své limitované kolekce výjimečných rumů – rum Colección Visionaria Edición 02 Coffee. Tato kolekce, poprvé uvedená na trh v říjnu 2023, odhaluje výjimečné umění výroby rumu Brugal během jeho 135leté historie. Inspiruje se unikátními ingrediencemi z Dominikánské republiky, které představuje v limitovaných edicích.

Rum Colección Visionaria Edición 02 Coffee staví na úspěchu první edice rumu Edición 01 Cacao. Tentokrát zdůrazňuje vzácnou dominikánskou arabiku a inovativní techniku úpravy sudů Aromatic Cask Toasting, tedy aromatické vypalování sudů. Vyvinula jej Maestra Ronera páté generace Jassil Villanueva Quintana. Jemná zrna arabiky, proslulá svou svěží kyselostí a bohatými čokoládovými tóny, pocházejí z úrodné půdy tohoto karibského ostrova. Používají se při vypalování francouzských dubových sudů, což rumu dodá výrazné aromatické tóny bez přímého kontaktu s rumem. Výsledkem je mimořádně jemný, vyvážený a autentický dominikánský rum s nádechem sušeného ovoce a sladkého hřebíčku, doplněný jemnými kouřovými dřevitými tóny.

Jassil Villanueva Quintana se inspirovala dlouhou tradicí pěstování kávy v Dominikánské republice a chtěla vytvořit rum, který ztělesňuje slavný „cafecito moment“ – rituál, při kterém se setkávají přátelé a rodina, aby si užili výjimečné chvíle pohody. „Mnoho příběhů a radosti sdílíme při oblíbeném cafecitu. A právě tyto vřelé okamžiky a nostalgickou vůni jsme chtěli rumem Colección Visionaria Edición 02 Coffee připomenout,“ říká Jassil Villanueva Quintana.

Každá láhev této exkluzivní kolekce je sběratelským skvostem. Láhve se vyrábí ručně, každá je pečlivě zapečetěná a osobně podepsaná samotnou Jassil. Na etiketě je uvedeno číslo šarže a ikonická Brugal síťka je vyvedena v námořnické modři.

Výjimečný rum Colección Visionaria Edición 02 Coffee je k dispozici v limitované edici téměř 35 000 ks. V České republice se prodává za 2 300 Kč / 0,7 l na Alkohol.cz a u dalších vybraných prodejců.

O Colección Visionaria Edición 02

Coffee:

- Doporučená cena 2 300 Kč / 100 eur za láhev
- 45 % ABV
- K zakoupení od října 2024 na Alko-hol.CZ a následně v partnerské síti obchodů
- Vytvořen inovativní technikou Aromatic Cask Toasting, aromatického vypalování sudů
- Vzhled: Tmavě jantarová barva se zlatými odlesky
- Aroma: Bohaté tóny karamelu a čerstvě uvařené kávy postupně odhalují aroma hořké čokolády a sladké vanilky. Jemné náznaky kouře dodávají komplexnost
- Chuť: Na patře se rum otevírá jemným nádechem koření – skořice, hřebíčku a muškátového oříšku. Po chvíli přechází do jemných náznaků sušeného ovoce, jež se plynule propojují s hlubokou kávovou chutí, čímž obohacují každý doušek. Zážitek vrcholí jemnou dubovou bohatostí, která nastavuje hladký a mírně suchý základ. V závěru se objeví závan kouře
- Závěr: Chuťově bohatý, vytríbený rum, jehož aroma a chuť se postupně rozvíjejí v čase. Nejlépe si ho vychutnáte čistý nebo na ledu

Pro více informací o značce Brugal a jejím mistrovství v rumu navštivte: www.brugal-rum.com.

Linda Rejfková

Brugal Brand Ambassador CZ/SK

Linda Rejfková se ve spirits businessu pohybuje již téměř 15 let. Narodena v Praze, Linda nastartovala svou kariéru v pohostinství v renomovaném baru Be Bop v pražském hotelu Alcron. Její další kroky ji zavedly po celém světě, od Kanady přes Singapur, kde pracovala v několika prestižních barech. Lindina hluboká znalost rumu a celého odvětví je výsledkem intenzivní lásky k řemeslu a bohaté zkušenosti z práce v exkluzivních barech na třech různých kontinentech. Jako ambasadorka rumu Brugal Linda i nadále cestuje po celém světě, inspirovat lidi, sdílí svou vášeň pro dominikánský rum a pomáhá budovat značku Brugal na českém a slovenském trhu.

O Brugalu

Brugal je oceňovaným výrobcem prémiového rumu z Dominikánské republiky a domovem 135 let rumového mistrovství. Prémiové portfolio vysoce kvalitních rumů vyzrálých na nejvyšší úrovni vypráví příběh pěti generací rumového mistrovství, které započalo v roce 1888 zakladatelem Donem Andrésem Brugalem. Po cestě ze Španělska přes Kubu do Dominikánské republiky se Don Andrés a jeho rodina usadili v Puerto Plata a začali destilovat jedinečně lehkou a čistou lihovinu. Nechali ji zrát na tropickém slunci a vytvořili komplexní chuť, intenzivní aroma a eleganci dominikánského rumu. Od založení palírny Brugal předávají tradice a výrobní zkušenosti z generace na generaci Maestros Roneros, z nichž každá pokračuje v inovacích. Tento způsob přístupu zajišťuje snoubení odkazu a kreativity po celá desetiletí.

O více než 130 let později přináší odkaz Brugalu nadále to nejlepší z rumu Brugal, jak dokazuje jeho mimořádná popularita v Dominikánské republice a ve Španělsku a postupně i na mezinárodním trhu. Stále více spotřebitelů objevuje a zamilovává si vlajkovou loď Brugal 1888.

Posthotel Achenkirch – prémiový spa hotel pro dospělé

Posthotel Achenkirch se nachází v srdci malebné přírodní rezervace Karwendel nedaleko okouzlujícího jezera Achensee. Už přes sto let poskytuje svým hostům špičkovou lázeňskou péči v kombinaci s volnočasovými aktivitami.

Tyrolsko zosobňuje alpskou idylu. Celý region pokrývají horské vrcholy a na území jen o něco větším než je Středočeský kraj, se tyčí přes 500 tisícovek.

Posthotel Achenkirch vytváří jedinečné volnočasové útočiště v konceptu Green Luxury pro dospělé. V létě i v zimě se můžete těšit na:

- 7000 m² wellness a saunového světa s výběrem různých lázeňských procedur včetně tradičních čínských.
- Pokoje a apartmá v tradičním tyrolském i novém industriálním minimalistickém stylu.
- Vlastní venkovní alpské golfové hřiště a krytý driving range.
- Tenisové a squashové kurty a rozsáhlé vnitřní sportoviště.

- Hotelovou farmu s hřebčínem s možností jízdy na lipicánech.
- Prvotřídní gourmet služby včetně unikátního TCM konceptu Tenzo.
- Rozlehlé podzemní garáže s vlastní myčkou a přímým vstupem do hotelové recepce.

V hotelovém resortu si přijdou na své milovníci wellness, gurmáni i sportovní nadšenci. Unikátní službou je přítomnost čínského mistra Shaolina, který poskytuje individuální i skupinové lekce.

V létě je okolí rájem pěší a vysokohorské turistiky, jízdy na MTB, lezení ferrat i free climbingu. Majestátní štíty hor, průzračná ledovcová jezera, horské bystriny, zelené pastviny s dobyt看, kouzelné alpské vesničky – to všech-

no dělá z Tyrolska ideální destinaci pro dovolenou i pro nesportovce. V zimě si samozřejmě užijete lyžování, sánkování, lyžařské túry, výlety na sněžnicích a mnoho dalších volnočasových zimních aktivit.

Šéfkuchařem resortu je Maurice Mehling, který dbá na pestrost nabídky a kombinaci lokálních surovin a světových pokrmů. Klasická tyrolská jídla a produkty z vlastní farmy doplňují delikatesy zahraničních kuchyní.

Stále více párů využívá Posthotel k odpočinku od svatebních příprav nebo jako místo pro líbánky. Hotel je totiž pouze pro dospělé, a tak zaručuje naprostý klid, soukromí, špičkové služby a zajímavé zážitky, třeba romantickou projížďku kočárem.

TŘINÁCT VÍTĚZSTVÍ V ŘADĚ

13

Právnická firma
roku 2012–2024

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU V OBORU DAŇOVÉHO PRÁVA

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ:

- Zdravotnické právo

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ:

- Právo obchodních společností
- Developerské a nemovitostní projekty
- Fúze a akvizice
- Logistika a dopravní stavby

Děkujeme za Vaši důvěru.

Vzhledem ke kapacitě i množství nabízených služeb je Posthotel Achenkirch taktéž vhodným místem pro korporátní a sportovní skupiny, které pod jednou střechou čerpají všechny výše zmíněné služby.

www.posthotel.at

Virtuální návštěva hotelu.

Služby zahrnuté v rámci pobytu.

Loxone modernizuje domácnosti a komerční budovy. Tím zajišťuje komfort uživatelů i energetické úspory

Inteligentní domácnost by chtěl mít snad každý. Nabízí totiž řadu výhod, které zvyšují uživatelský komfort, bezpečnost a stále diskutovanou energetickou úspornost. Jedním z předních hráčů na trhu v oblasti automatizace domácností a komerčních budov je společnost Loxone, která poskytla chytré řešení pro více než 300 000 projektů ve více než 100 zemích světa. Mezi české referenční projekty patří známá budova Fragment a projekt Zlatý Lihovar od společnosti Trigema, nebo Budova Legatica na Waltrovce. Kromě komerčních budov modernizuje také zázemí škol. Celkovou modernizací prochází například SPŠ na Proseku, kde dokonce Loxone vyučují jako předmět v rámci oboru Automatizace měst a budov. Veškeré podklady pro předmět vytvořila přímo Loxone.

Základem uceleného inteligentního systému je takzvaný Miniserver, se kterým společnost Loxone vstoupila na trh v roce 2009 a který způsobil revoluci v odvětví inteligentních domácností. „Rádi představujeme koncept Loxone na příkladu lidského nervového systému. Všechna vlákna vedou do centrálního řídicího bodu, kterým je právě Miniserver. Ten umožňuje jednotlivým komponentům a zařízením vzájemně komunikovat a sám automatizuje většinu úloh z hlediska bezpečnosti, pohodlí, ale také

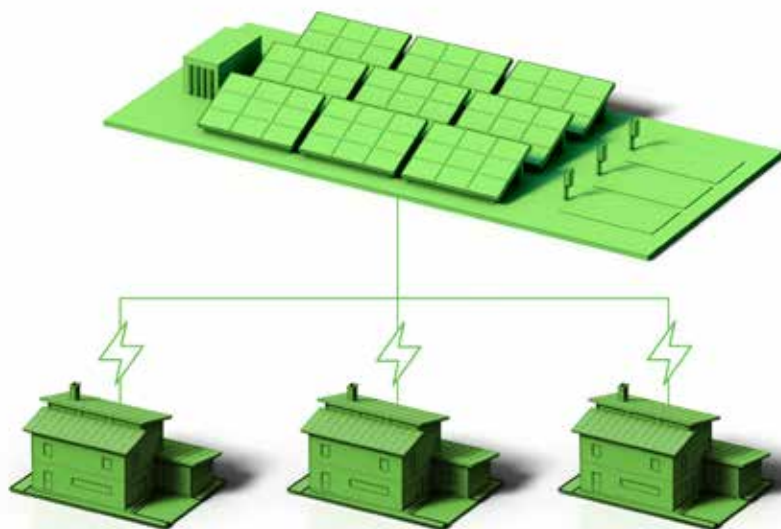
energetické efektivity. Ať už se jedná o inteligentní dům, komerční nemovitost nebo speciální aplikaci,“ uvádí Pavel Lískovec, Branch manager Loxone CZ.

Loxone pokrývá všechny aspekty inteligentní budovy, počínaje automatickým osvětlením, chytrým větráním a chlazením, zabezpečením budovy až po ucelený energetický management. Kromě uživatelského komfortu přináší řešení Loxone velký benefit v podobě energetických úspor. Energetické úspory jsou

stále aktuálním tématem a s tím přichází různá řešení, jak jich efektivně dosáhnout. Čím dál více diskutované téma je komunitní energetika. Její potenciál a přínos je obrovský. Výrazně totiž pomůže k decentralizaci české energetiky a s růstem možností využívání vlastních zdrojů. Má to však jeden háček, o kterém se zatím příliš nemluví – přebytek energií je potřeba spotřebovávat v okamžiku jejich sdílení, resp. v intervalu max. 15 min. Pokud tomu tak není, první strana (výrobce energie, nejčastěji majitel FVE) bude v případě záporných

cen na spotovém trhu za prodej do sítě platit a druhá strana (odběratel sdílené energie) bude nucen energii nakoupit za standardní cenu od svého dodavatele. Tento problém však řeší společnost Loxone.

„Představte si situaci, kdy vlastníte dva domy. Na jednom z nich máte umístěnou fotovoltaiku, která vyrábí elektřinu. V letních dnech však FVE velmi rychle pokryje aktuální spotřebu domu a nabije baterie na maximum. V tu chvíli vznikají energetické přetoky, které můžeme v rámci komunitní energetiky využít a sdílet do druhého domu. Problém však nastává, když se sdílená energie nezačne na druhé straně rovnou spotřebovávat, resp. ve stejném 15minutovém intervalu. Pokud se tak nestane, tak odběratel sdílené energie platí standardní cenu za dodávku a výrobce energii ne-sdílí, ale prodává do sítě. Majitelé FVE se dokonce v letních měsících dostávají do záporných spotových cen, což se pak negativně projeví ve výkupu elektřiny. Tento problém však řeší Miniserver Loxone, který kromě sběru dat a řízení všech technologií zajišťuje komunikaci mezi těmito dvěma domy v reálném čase. Informuje tak druhý dům o přetocích energie, ten následně zapne spotřebu a rozhodne, na kolik stupňů například nahřát bojler nebo na jaký výkon nabíjet elektromobil. Ve chvíli, kdy má druhý dům pokrytou celkovou spotřebu v 15minutovém intervalu ze sdílené energie, platí pouze distribuční poplatky,“ vysvětlil Pavel Lískovec, Branch manager Loxone CZ.

Sídlo Loxone je kombinací přírodní krásy a inovací

V roce 2023 se v Kollerschlagu otevřelo největší evropské centrum automatizace pod názvem Loxone Campus. Jedná se o komplex inteligentních budov sestávající z kanceláří, hotelu, logistického centra, školicího střediska či restaurace. Loxone zde veškeré produkty vyvíjí a současně i testuje, čímž garantuje dodání toho nejlepšího řešení na trh. Toto futuristické sídlo plně moderních technologií je navíc citlivě zasazeno do přílehlé krajiny tak, jako kdyby do ní odjakživa patřilo. Veškerý vývoj a testování tak probíhá s nejvyššími nároky na udržitelnost a efektivní využití energie. Součástí Campusu je tzv. Experience zóna, kde si může veřej-

nost vyzkoušet technologie Loxone na vlastní kůži.

Abyste si mohli vyzkoušet, jaké je to žít v inteligentní domácnosti, nemusíte kvůli tomu jezdit až do Rakouska. Zavítat můžete do showroomu v Praze a Českých Budějovicích. Součástí prostor jsou také kanceláře a školicí místnosti. Prohlídku si můžete sjednat skrze formulář na webových stránkách [Loxone.com](https://www.loxone.com), nebo skrze e-mail office@loxone.cz.

O společnosti Loxone:

Společnost Loxone patří mezi přední hráče na českém i světovém trhu v oblasti inteligentní elektroinstalace a automatizace. Vznikla v roce 2009, kdy vstoupila na trh s vlastním Miniserverem, který způsobil revoluci v odvětví inteligentních domácností. Dnes Loxone přináší chytrá řešení nejen pro domácnosti, ale také pro komerční budovy jako jsou kanceláře, hotely, restaurace či sklady. Za dobu svého působení realizovala přes 300 000 projektů ve více než 100 zemích a v současnosti zaměstnává více než 1000 lidí po celém světě. Posláním společnosti Loxone je revolučně měnit způsob, jakým lidé žijí, pracují a tráví čas v budovách s pomocí sofistikovaného a plně integrovaného řešení. To totiž majitelům a správcům budov přináší nejen komfort a bezpečí, ale také velký benefit v podobě energetických úspor. Pro více informací navštivte www.loxone.com

MELKUS KEJLA & PARTNERS

TELEKOMUNIKAČNÍ PRÁVO

MEDIÁLNÍ PRÁVO

PRÁVO DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

BANKOVNÍ A LEASINGOVÉ PRÁVO

POJIŠŤOVACÍ PRÁVO

FINANČNÍ PRÁVO

NEMOVITOSTNÍ A STAVEBNÍ PRÁVO

ZDRAVOTNICKÉ PRÁVO

PRACOVNÍ PRÁVO

ŘEŠENÍ SPORŮ A ARBITRÁŽE

DAŇOVÉ PRÁVO

FIREMNÍ COMPLIANCE

PRÁVO HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

TELEKOMUNIKACE A MÉDIA – VÍTĚZ ROKU 2023

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

ZDRAVOTNICKÉ PRÁVO

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

PRACOVNÍ PRÁVO

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

DAŇOVÉ PRÁVO

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

ŘEŠENÍ SPORŮ A ARBITRÁŽE

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

PRÁVO HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

FIREMNÍ COMPLIANCE

Wellness & spa hotel Villa Regenhart

Vydejte se na pohodovou dovolenou v tuzemsku, třeba na romantický pobyt v luxusním Wellness & spa hotelu Villa Regenhart, který se nachází uprostřed překrásné jesenické krajiny. Kromě klidného lenošení v hotelovém wellness centru se můžete vydat na výlety a navštívit tak řadu oblíbených turistických lokalit. Ubytovaní budete v neobarokní vile oplývající noblesou a elegancí.

Honosná budova hotelu byla postavena v roce 1898 místním průmyslníkem Ernstem Regenhartem pro rodinné účely. Z jejich původně nevelké tkalcovské manufaktury se stal obrovský výrobní komplex, který celou oblast Jeseníků proslavil a jeho výrobky svého času dobývaly svět.

Wellness & spa hotel Villa Regenhart se řadí mezi čtyřhvězdičkové hotely, o čemž vypovídá design interiéru, vybavenost pokojů a hlavně nabízené služby hotelu.

Ve vnitřních prostorách hotelu můžete obdivovat jedinečný dobový interiér, na hotelové recepci na Vás dýchne historická atmosféra díky původnímu

dřevěnému schodišti a dokonalé replice původního impozantního lustru, který osvětluje jak přízemí, tak zároveň i první patro hotelu.

Za zmínku stojí i fakt, že kapacita hotelu je pouhých dvacet pokojů a tak na Vás všude dýchá pohodová rodinná atmosféra, ke které dopomáhá pohotový a vstřícný personál hotelu.

Villa Regenhart se zaměřuje na zákazníky, kteří chtějí ke své dovolené přidat i trochu relaxace. O dokonalé pohodlí hostů je postaráno v moderním wellness centru, vybaveném relaxačním bazénem s masážním vodopádem a římskými lavicemi. U odpočinkové zóny nemůže chybět ani venkovní vírivka, ve

které si můžete vychutnat perličkovou koupel pod širým nebem. K dispozici je saunový svět, který nabízí finskou, solnou a parní saunu včetně ochlazovacího bazénku.

Pro umocnění zážitků z pobytu v hotelu Villa Regenhart**** doporučujeme navštívit hotelovou restauraci, kde na Vás čeká zážitková gastronomie ve formě nabídky jídel z regionálních i zahraničních surovin. Kromě menu á-la carte nabízíme také speciální menu dle ročního období, či obědové menu. V restauraci taktéž podáváme oblíbená degustační a romantická menu, ta jsou součástí výhodných ubytovacích balíčků, které si naši hosté oblíbili a rádi jich využívají pro pobyt u nás.

Eversheds Sutherland – globální advokátní kancelář

Zakládáme si především na vysoké kvalitě námi poskytovaných služeb

Eversheds Sutherland patří mezi 10 největších globálních advokátních kancelářů. Poskytuje poradenství mj. 72 % společností z amerického žebříčku Fortune 100 a 62 % společností z britského indexu FTSE 100.

2 kanceláře
v Praze a Bratislavě

> 20 let
zkušeností

40+
právníků

Chambers
AND PARTNERS

Právní služby poskytujeme zejména v těchto oblastech:

Fúze a akvizice

Pracovní právo

Právní audit kybernetické
bezpečnosti a GDPR

Nemovitosti a stavební právo

Financování a kapitálový trh

Smlouvy, mezinárodní
obchod a přeprava

Energie a energetické
projekty

Životní prostředí a odpady

Imigrační služby

ESG

Regulatorika

Insolvence
a restrukturalizace

Česká republika | Praha

Eversheds Sutherland, advokátní kancelář, s.r.o., Pobřežní 394/12, Praha 8 - Karlín
T: +420 255 706 500, E: paha@eversheds-sutherland.cz, www.eversheds-sutherland.cz

Slovensko | Bratislava

Eversheds Sutherland, advokátska kancelária, s.r.o., Hodžovo námestie 1/A, Bratislava
T: +421 232 786 411, E: bratislava@eversheds-sutherland.sk, www.eversheds-sutherland.sk

Potěšíme i milovníky aktivního odpočinku. V blízkém okolí hotelu se nachází mnoho atraktivních turistických cílů, které stojí za návštěvu. Ať to jsou cíle v docházkové vzdálenosti jako například vyhlídka Zlatý Chlum, lázně Priessnitz Jeseník, vodní tvrz, nebo vzdálenější výlety na kole či vozem, za zmínku stojí přečerpávací vodní nádrž s elektrárnou Dlouhé Stráně, nebo v nedalekém Polsku Otmuchowské či Nyské jezero. Díky několika lyžařským střediskům v okolí je hotel perfektní volbou i v rámci zimních pobytů.

„Během uplynulé zimní sezóny jsme klientům nabídli spoustu možností. Někteří hosté v plné míře využili wellness v županu přímo z pokoje, výtahem rovnou do wellness centra“. Jiní hosté využili nepřeberného množství nabízených masáží, perličkových koupelí, zábalů, či oblíbeného privátního wellness s vodním lůžkem. Někteří si nenechali utéci nabídku pokrmů restaurace, v restauraci u světla a tepla sálajícího krbu pobývali u vynikajícího jídla a sklenky dobrého vína.

Na podzim se v hotelu chystá spousta novinek. Již nyní mohou hosté využít speciálních podzimních pobytových balíčků, v rámci kterých hosté relaxují při sezónních wellness procedurách a v zimě tomu bude jinak s novou nabídkou svátečních a silvestrovských pobytových nabídek.

„Pro všechny, kteří chtějí obdarovat své blízké, nebo obchodní partnery, máme v prodeji stále více oblíbené dárkové poukazy, které jsou vhodným a hodnotným darem, nebo oceněním. I u nás se potvrzuje trend, kdy hosté při nákupu vánočních dárků vyhledávají spíše zážitky než věci“, popisuje plány vedení hotelu.

„V překotné době plné událostí zlých i dobrých, přejeme všem hostům pevné zdraví a splněná očekávání, ať už jsou jakákoliv. Těšíme se na příjemné osobní setkání ve Ville Regenhart“, uzavírá ředitel hotelu Luboš Fetr. ☺

Adresář advokátních kanceláří, které přispěly do sekce „Z PRÁVNÍ PRAXE“

act Řanda Havel Legal
advokátní kancelář s.r.o.
Truhlářská 13–15
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 537 500
e-mail: office.prague@actlegal-rhl.com
www.randalegal.com/cz

Advokátní kancelář Brož, Sedlatý s.r.o.
Vinohradská 2828/151
130 00 Praha 3
Tel.: +420 246 028 028
e-mail: info@broz-sedlaty.cz
www.broz-sedlaty.cz

Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.
Pardubice – Dražkovice 181
533 33 Pardubice
Tel.: +420 466 310 691
e-mail: advokati@advokatijelinek.cz
www.advokatijelinek.cz

Advokátní kancelář Matzner & Vitek
Anny Letenské 34/7
120 00 Praha 2
Tel.: +420 222 254 555
e-mail: info@matznervitek.cz
www.matznervitek.legal

Advokátní kancelář
Pokorný, Wagner & partneři, s.r.o.
Klimentská 1216/46
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 229 287-9
e-mail: office@p-w.cz
www.p-w.cz

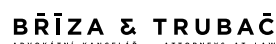
Advokátní kancelář Vych & Partners, s.r.o.
Lazarská 11/6
120 00 Praha 2
Tel.: +420 222 517 466
e-mail: office@ak-vych.cz
www.ak-vych.cz

Aegis Law, advokátní kancelář, s.r.o.
Jungmannova 26/15
110 00 Praha 1
Tel.: +420 732 417 283
e-mail: office@aegislaw.cz
www.aegislaw.cz

ARROWS advokátní kancelář, s.r.o.
Plzeňská 3350/18
150 00 Praha 5
Tel.: +420 245 007 740
e-mail: office@arws.cz
www.arws.cz

Bříza & Trubač s.r.o., advokátní kancelář
Klimentská 1216/46
110 00 Praha 1
Tel.: + 420 777 601 114
e-mail: info@brizatrubac.cz
www.brizatrubac.cz

DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.
 Vinohradská 938/37
 120 00 Praha 2
 Tel.: +420 244 912 463
 e-mail: ak@dbkp.cz
 www.dbkp.cz

**Doležal & Partners s.r.o.,
 advokátní kancelář**
 Koliště 1912/13
 602 00 Brno
 Tel.: +420 543 217 520
 e-mail: brno@dolezalpartners.com
 www.dolezalpartners.com

**DUNOVSKÁ & PARTNERS s.r.o.,
 advokátní kancelář**
 Na Poříčí 24
 110 00 Praha 1
 Tel.: +420 221 774 000
 e-mail: office@dunovska.cz
 www.dunovska.cz

Eversheds Sutherland, advokátní kancelář, s.r.o.
 Oasis Florenc
 Pobřežní 394/12
 186 00 Praha 8
 Tel.: +420 255 706 500
 e-mail: praha@eversheds-sutherland.cz
 www.eversheds-sutherland.com

Glatzová & Co.
 Betlémský palác
 Husova 5
 110 00 Praha 1
 Tel.: +420 224 401 440
 e-mail: office@glatzova.com
 www.glatzova.com

Greats advokáti, s.r.o.
 Národní 973/41
 110 00 Praha 1
 Tel.: +420 777 604 803
 e-mail: law@greats.cz
 www.greats.cz

HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
 Florentinum, recepce A
 Na Florenci 2116/15
 110 00 Praha 1
 Tel.: +420 255 000 111
 e-mail: office@havelpartners.cz
 www.havelpartners.cz

**HSP & Partners
 advokátní kancelář v.o.s.**
 Vodičkova 710/31
 110 00 Praha 1
 Tel.: +420 734 363 336
 e-mail: sekretariat.praha@akhsp.cz
 www.akhsp.cz

KLB Legal, s.r.o., advokátní kancelář
 Letenská 121/8
 118 00 Praha 1
 Tel.: +420 739 013 183
 e-mail: info@klblegal.cz
 www.klblegal.cz

MELKUS KEJLA & PARTNERS

MELKUS KEJLA & PARTNERS
advokátní kancelář s.r.o.

Washingtonova 1624/5
110 00 Praha 1
Tel.: +420 725 907 365
e-mail: info@melkuskejla.cz
www.melkuskejla.cz

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář
Jugoslávská 620/29
120 00 Praha 2
Tel.: +420 222 866 555
e-mail: info@mt-legal.com
www.mt-legal.com

PPS advokáti s.r.o.
Opletalova 1525/39
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 237 905
e-mail: pps@ppsadvokati.cz
www.ppsadvokati.cz

PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář
Jáchymova 26/2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 430 111
e-mail: prague@prkpartners.com
www.prkpartners.cz

Rödl & Partner

Rödl & Partner, advokáti, s.r.o.
Platněřská 2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 236 163 111
e-mail: prag@roedl.com
www.roedl.net/cz/cz

ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.
Na Pankráci 1683/127
140 00 Praha 4
Tel.: +420 224 216 212
e-mail: praha@rowan.legal
www.rowan.legal

Sokol, Novák, Trojan, Doleček a partneři,
advokátní kancelář s.r.o.
Na Strži 2102/61a
140 00 Praha 4
Tel.: +420 270 005 533
e-mail: advokati@sntd.eu
www.sntd.eu

Stuchlíková & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.
Spálená 97/29
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 767 393
e-mail: info@stuchlikova.com
www.stuchlikova.com

KLB LEGAL

Mgr. Vojtěch Láska, LL.M.

JUDr. David Kuboň

Specialisté na kapitálový trh

- Investiční společnosti
- Investiční fondy
- Burza a trh START
- Prospekt cenných papírů
- Compliance

info@klblegal.cz
+420 739 013 183
Letenská 121/8
118 00 Praha 1

www.klblegal.cz

EPRAVO PREMIUM

Nejkomplexnější systém
online právního vzdělávání.

S ročním předplatným EPRAVO Premium získáte přístup k unikátní právní vzdělávací platformě, která je navržena tak, aby vyhovovala potřebám a výzvám dnešního dynamického právního prostředí. Staňte se součástí komunity právních profesionálů, kteří jsou neustále o krok napřed. Váš profesní růst začíná zde.

Součástí předplatného je:

Rozsáhlá knihovna

Interaktivní testy

Certifikace

Záznamy online seminářů

Další vzdělávání advokátů

Expertní lektori

Flexibilita

Aktualizace kurzů

www.epravo.cz/eshop

PRÁVNÍ OCHRANA

Pobočka ERGO Versicherung Aktiengesellschaft pro ČR

Neoprávněná výpověď?

Sjednejte si právní ochranu
zaměstnance

NON-STOP
právní
poradenství

1.000.000 Kč
na každý
váš případ

Nezávislí
a specializovaní
právníci

www.das.cz

info@das.cz

267 990 777

ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTŘKA

Vykouzlete si tu nejkrásnější atmosféru Vánoc

Na jejich energii se můžete spolehnout od nás.
I letos rozsvítíme vánoční stromy po celé zemi.

ČEZ. Čistá Energie Zítřka.

cez.cz/vanoc